

วารสารวิชาการ

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Journal of Pacific Institute of Management Science
Humanities and Social Sciences

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2562 | Vol.5 No.1 January - June 2019

ISSN: 2586-8462

วารสารวิชาการ

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Journal of Pacific Institute of Management Science
Humanities and Social Sciences

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2562 | Vol.5 No.1 January - June 2019

ISSN: 2586-8462

วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
(สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

Journal of Pacific Institute of Management Science
(Humanities and Social Sciences)

ISSN: 2586-8462

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2562

Vol.5 No.1 January - Jun 2019

กำหนดออกวารสารทุก 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ)

จำนวนพิมพ์ : 100 เล่ม

ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์นักวิจัยนักวิชาการและนิสิตนักศึกษาตลอดจนผู้สนใจทั่วไปได้มีโอกาสนำผลงานวิชาการและงานวิจัยในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อีกทั้งแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องได้แก่ พระพุทธศาสนารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ การจัดการ บริหารธุรกิจ พัฒนาสังคมและการศึกษา

อัตราค่าสมาชิก

สามัญรายปี (ปีละ 2 ฉบับ) 500 บาท

เจ้าของวารสาร

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

รูปแบบการดำเนินการกึ่งนกรองบทความ

กองบรรณาธิการได้ให้ความสำคัญกระบวนการจัดทำวารสารตั้งแต่การคัดเลือกบทความและมีผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณากึ่งนกรองบทความบทความละ 2 ท่านในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการและในการประเมินใช้รูปแบบผู้ประเมินไม่ทราบชื่อผู้แต่งและผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้ประเมิน

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

ดร.เพ็ญศรี บางบอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กองบรรณาธิการภายในสถาบันสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรเจต ไชยพันธ์พงษ์	อธิการบดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม	รองอธิการบดี
อาจารย์ ดร.ผกาภรณ์ บุสบง	ผู้ช่วยอธิการบดี
อาจารย์ ดร.ฉัฐติพงศ์ ไชยองค์การ	ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ ดร.สุนีย์ ยังสว่าง	อาจารย์ประจำหลักสูตร (สาขาวิชาการจัดการ)
อาจารย์ ดร.ปองภพ สีนะวงศ์	อาจารย์ประจำหลักสูตร(สาขาวิชาการพัฒนาองค์การ)
อาจารย์ ดร.ศิววิภา ศรีมานพ	อาจารย์ประจำหลักสูตร(สาขาวิชาสังคมศาสตร์)
อาจารย์ ดร.สุวิมล ไชยพันธ์พงษ์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ ดร.รุ่งฤดี รัตนชัยศิลป์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

กองบรรณาธิการภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.จางง์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สมบัติ กาญจนกิจ	มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.ชิตชนก เหลือสินทรัพย์	มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ลังษ์ศรี	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ เสนาะ ดิยาวี	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม	มหาวิทยาลัยเกริก
รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐบุรุษ คุ้ม มทรัพย์	สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ
รองศาสตราจารย์ ดร.อำพล บุคดาสาร	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.จิตตินันท์ วุฒิก	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา	วิทยาลัยนครราชสีมา
รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ	มหาวิทยาลัยเกริก
รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญประภา ภัทรานุกรม	มหาวิทยาลัยเกริก
รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ พัฒนพงศ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระเจ้าเจ้าเกล้าพระนครเหนือ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ อิงอาจ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา สามัคคีธรรม	มหาวิทยาลัยเกริก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เจนเข้ว่า	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดุลย์ ทานาราช	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
อาจารย์ ดร.สุชาติ คำทางชล	นักวิชาการอิสระ (การไฟฟ้าฝ่ายผลิต)
อาจารย์ ดร.ธัญพงษ์ ศรีเรืองสมบัติ	นักวิชาการอิสระ (การไฟฟ้าฝ่ายผลิต)
อาจารย์ ดร.เสาวภาคย์ แหลมเพชร	มหาวิทยาลัยเกริก

อาจารย์ ดร.เกสินี ชิวปรีชา

มหาวิทยาลัยเกริก

อาจารย์ ดร.Ping XU

มหาวิทยาลัยเกริก

อาจารย์ ดร.สาริตา เจนเข้ว่า

วิทยาลัยนครราชสีมา

อาจารย์ ดร.กันยารวีร์ เมธีวราพันธุ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

อาจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ สามารถ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

อาจารย์ ดร.สุธี แก้วเขียว

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

อาจารย์ ดร.สุธาสินี วิทยาภรณ์

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

กองจัดการวารสาร

นายเสริมชนก สิทธิเกษร

นายนพดล ท้วมวงษ์

นายเมธีศ วรรณสุข

ติดต่อสำนักงานกองบรรณาธิการวารสาร

222/2 หมู่ 1 ถนนพหลโยธิน ตำบลบ้านต้า อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา 56000

โทรศัพท์ +661(0)54 411288-9 Fax +661(0)54 887093-5 Email: pensri.2508@gmail.com

การเผยแพร่

จัดส่งให้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เว็บไซต์วารสาร

www.ipacific.ac.th/journal

จัดพิมพ์โดย

กอบคำการพิมพ์ เลขที่ 7/28 ถนนประตูกลอง 2 ตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา 56000

โทรศัพท์ : +66 5441 1264

บทความวิชาการและบทความวิจัย ในวารสารฉบับนี้ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนเท่านั้น
ขอสงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำฉบับ

รองศาสตราจารย์ ดร.จิตตินันท์ วุฒิกิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.ชนากร ธนาธารชูโชติ

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.จรัสพงศ์ คลังกรณ์

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

รองศาสตราจารย์ ดร.สืบพงศ์ สุขสม

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร ฉายประเสริฐ

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดุลย์ ทานาราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณกร วรากุลรักษ์

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนกฤต โพธิ์เงิน

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

อาจารย์ ดร.วัฒนา จินดาวัฒน์

นักวิชาการอิสระ (โรงเรียนพระมหาธาตุมูลนิธิมัธยม)

อาจารย์ ดร.เสาวภาคย์ แหลมเพชร

มหาวิทยาลัยเกริก

อาจารย์ ดร.พินัย วิถีสวัสดิ์

สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ

อาจารย์ ดร.จิรเนตร เรืองเดช

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

อาจารย์ ดร.ฉัตรชัย รือหาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

อาจารย์ ดร.มงคล มูลพงษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

อาจารย์ ดร.ศิริพงศ์ โสภา

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

อาจารย์ ดร.กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก จัดทำขึ้นฉบับนี้เป็นปีที่ 5 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มิถุนายน 2562 บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารดังกล่าว เป็นบทความวิจัยทั้งหมดที่คณาจารย์ และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานักวิชาการ นักวิจัย อีกทั้งผู้ที่สนใจทั่วไป

ในการจัดทำวารสารวิชาการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อเป็น แหล่งเผยแพร่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์นักศึกษานักวิชาการและนิสิตนักศึกษาตลอดจนผู้สนใจทั่วไปได้มีโอกาสนำผลงานวิชาการ และงานวิจัยในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อีกทั้งแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องได้แก่ พระพุทธศาสนา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การจัดการบริหารธุรกิจ พัฒนาสังคมและการศึกษาโดยกองบรรณาธิการได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพและ มาตรฐานทางวิชาการ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น และที่สำคัญวารสารฉบับนี้ได้ผ่านการรับรองจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre) อยู่กลุ่มที่ 2 มาระยะเวลาหนึ่งแล้ว และกองบรรณาธิการ ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการจัดทำวารสารฯ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของ TCI โดยวารสารฉบับนี้ กองบรรณาธิการได้นำระบบการจัดการวารสารออนไลน์ ของ Thajjo 2 เพื่อที่จะพัฒนาระบบการบริหารจัดการวารสารให้ได้มาตรฐานเพิ่มมากขึ้น สำหรับวารสารฉบับนี้ มีบทความของคณาจารย์และนักศึกษา ที่ผ่านการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับบทความ จำนวน 18 บทความ เป็นบทความวิจัย 17 บทความ บทความวิชาการ 1 บทความ ดังปรากฏในหน้าสารบัญ บทความในวารสารฉบับนี้ มีลักษณะที่หลากหลาย ซึ่งครอบคลุมกลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อีกทั้งยังเป็น บทความของบุคคลภายนอกมาจากหลากหลายหน่วยงาน กองบรรณาธิการยินดีที่จะรับบทความวิจัยและบทความวิชาการในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อเผยแพร่ไปสู่สถาบันการศึกษา และหน่วยงาน อื่น ๆ ในครั้งต่อไป

กองบรรณาธิการ วารสารวิชาการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก ขอขอบคุณผู้ที่ส่งบทความทุกท่านที่ให้ความสนใจส่งบทความมาลงตีพิมพ์เผยแพร่ และผู้บริหาร บุคลากรของสถาบันฯ ที่ให้ความร่วมมือร่วมใจจนทำให้วารสารทุกฉบับได้สำเร็จตามกำหนดเวลา ตลอดจนขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

อาจารย์ ดร. เพ็ญศรี บางบอน

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย	หน้า
● การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรม แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร <i>พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโฆ, สุमानพ ศิวารัตน์, เสน่ห์ เดชะวงศ์</i>	1
● อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า <i>ทรรคนะ บุญขวัญ</i>	11
● ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร <i>อารีย์ วุ่นบำรุง</i>	23
● การบริหารจัดการงานท้องถิ่นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 <i>นิษฐนาถ บุลสถาพร</i>	36
● ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย กรณีร่วมกันกำหนดราคาอันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขัน <i>วาทีณี คำดี, รุ่งแสง กฤตยพงษ์</i>	46
● หลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและ การเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน <i>กมลยศ พันธุมาศโกมล, สุนีย์ มัลลิกะมาลย์</i>	54
● การพัฒนาระบบการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กึ่งโฮมสคูลสำหรับคนพิการจังหวัดชัยภูมิ <i>บุญส่ง วรสิงห์</i>	63
● การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ โดยใช้ กลวิธีแบบ KWL- Plus ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปี 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ <i>ละมุล เอี่ยมวิจารณ์</i>	73
● ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในการขับเคลื่อนผลการดำเนินงาน <i>ศิริเพชร สุนทรวิภาต</i>	83

สารบัญ (ต่อ)

- ปัญหาการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ได้ มาโดยทางมรดก ในฐานะทายาทโดยธรรม ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
ศิวัช นกุลกิจ 106
 - แนวทางการพัฒนาการจัดการท่า องค์เยี่ยวอย่างยั่งยืนชุมชนบางกระเจ้า
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
สุธาสินี วิทยาภรณ์* สุรศักดิ์ สุวฒโต** มุชิตา ทวีการไธ**หทัยชนก วณิชกุล**ทักษิณา แสนเย็น*** 115
 - ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายในการตั้งจุดตรวจบนทางหลวง
ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535
ศึกษาภรณ์ การดำเนินการทางกฎหมายกับยานพาหนะบรรทุกเกินน้ำหนัก
สุธิมา ล้วนวิริยะกุล, สุรีย์ฉาย พลวัน, คมสัน สุขมาก 124
 - การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) สมุทรสาคร
อุทัยวรรณ สมบูรณ์กุลเพิ่ม 133
 - การประเมินผลการบริหารจัดการในการลงทุนของกองทุนรวมในประเทศไทย:
กรณีศึกษาการประยุกต์ใช้กลยุทธ์การคัดสรรหลักทรัพย์ การพยากรณ์ภาวะตลาด
เพื่อปรับกลุ่มหลักทรัพย์ในการลงทุนและกลยุทธ์เชิงรุกกับเชิงรับ ในปี 2553 -2557
ณัฐณิชา กลีบบัวบาน, บัณฑิต ผังนรินทร์ 145
 - ปัจจัยในการเลือกการตัดสินใจที่มีอิทธิพลเข้าศึกษาต่อหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทุกวิทยาเขต
จิรัฐ เหมือนวิหาร 161
 - การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก
ณรงค์ พึ่งพานิช* ภิกพ วังเงิน* อติพร เกิดเรื่อง* 170
 - พฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน
ฉัตรกวิษฐ์ กุลโท* ภิกพ วังเงิน* อติพร เกิดเรื่อง* 184
- บทความวิชาการ**
- วัฒนธรรมสาวน้อย: การเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้หญิงยุคไทโซ
พันธุ์พิชญา ปัญญา* พุณัฐกร คำปวน พิศดา โตนชัยภูมิ 197

**การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรม
แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา
โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร**

**Moral and Ethical Reinforcement with the Five Ennobling Virtues
for Secondary School Students of Suksanaree Wittaya School,
Bang-Bon District, Bangkok)**

พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโฒ* สุมานพ ศิวารัตน์* เสน่ห์ เดชะวงศ์**

Phramaha Boonsri Nanavuddho* Sumanop Siwarat* Saneh Dechawongse

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย* มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์**

Graduate School, Mahamakut Buddhist University* Dhurakij Pundit University**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร และ 2. นำเสนอแนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำนวน 361คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความซื่อสัตย์สุจริต รองลงมาคือด้านความมีสติสัมปชัญญะ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความมีเมตตากรุณา และด้านความประหยัดอดออมตามลำดับ

2. แนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา นั้นโรงเรียนควรสนับสนุนให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง พระสงฆ์ และชุมชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและการบริหาร

จัดการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ครูควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน และควรให้รางวัลหรือยกย่องนักเรียนที่ทำความดีให้ปรากฏเป็นตัวอย่าง

คำสำคัญ: การเสริมสร้างคุณ, ธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรม, นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา

Abstract

The objectives of this research were; 1. to study the moral reinforcement with the five ennobling virtues to students in Suksanareewittaya School, Bang Bon district of Bangkok, and 2. to propose a guideline of the moral reinforcement to students in Suksanareewittaya School, Bang Bon district of Bangkok. The samples used in the study were 361 Mathayom 1 to Mathayom 6 students studying in the first semester of the academic year 2018 in Suksanareewittaya School in Bang Bon district of Bangkok. The data were collected through questionnaires and analyzed by a computerized program. The results of the study found that:

1. The average level of moral reinforcement with the five ennobling virtues to students in Suksanareewittaya School, Bang Bon district of Bangkok was at a high level overall. In details, the highest level was at Honesty, followed by Mindfulness, Discipline, Kindness, and Savings respectively.

2. The guidelines of the moral reinforcement with the five ennobling virtues to students of Suksanareewittaya School were that the school support students, teachers, students, parents, monks and community to work together in planning and managing the moral reinforcement activities, teachers should behave themselves as the good sample to students, and distinguished students in good behaviors and conducts should be awarded or praised publicly.

Keywords: Moral and Ethical Reinforcement with the Five Ennobling Virtues, Secondary School Students in Suksanareewittaya School

บทนำ

การที่วัฒนธรรมหลากหลายได้กระจายไปทั่วโลกและสู่สังคมไทย ทำให้วิถีชีวิต และวัฒนธรรมเดิมของคนไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงไปเป็นลำดับ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน พวกเขาพยายามปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมใหม่เพื่อแสดงถึงความทันสมัย เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลก แม้ว่าเราจะขาดความชัดเจนว่าสิ่งนั้นมีคุณและโทษอย่างไร เด็กและเยาวชนไทยจึงขาด

ความรอบคอบและใช้ชีวิตตามความรู้สึกมากกว่าความควรและไม่ควร ดังที่กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2544) กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากมารดาบิดา ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสมัยใหม่ด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้นักเรียนขาดวินัย ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง เพิ่มความหนักใจแก่ผู้ปกครอง ครูและผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างมาก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติระบุว่า การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมในสังคม การเรียนรู้ จะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้บุคคลมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สุทัศน์พงษ์ กุลบุตร (2550) กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มเด็กและเยาวชน ทุกคนมีความเห็นตรงกันว่า เยาวชนไทยปัจจุบันขาดการปลูกฝังในด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างยั่งยืน คืออาจจะมียุ่บ้าง แต่เป็นแบบฉาบฉวย ไม่เกิดผลที่ถาวร ในขณะที่สังคมไทยต้องการเห็นภาพการพัฒนาเยาวชนไทยไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ปัญหาดังกล่าวมีความรุนแรงและขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ทำให้ทราบได้ว่า เกิดจากการขาดการบูรณาการทางความคิดและการดำเนินงานร่วมกันขององค์กรที่เกี่ยวข้องที่นำมาสู่กระบวนการหล่อหลอมทางสังคม ประกอบกับสภาพการณ์ของสังคมไทยยังมีสิ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือการขาดคุณธรรมและจริยธรรม อันจะนำไปสู่ปัญหาความไม่สอดคล้องกันของคนในชาติและชาติจิตสำนึกร่วมกัน การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนต้องทำแบบองค์รวมและทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการหล่อหลอมคุณธรรมจริยธรรมในตัวนักเรียน

จากเหตุผลดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษา “การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรม แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร”

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรม แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรม แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

คำถามในการวิจัย

1. การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรม แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารี วิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับใด
2. แนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรม แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานครควรเป็นเช่นไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรม
2. ได้ทราบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
3. ได้ทราบความแตกต่างการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

4. ได้แนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา
5. ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรม

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,816 คน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของเครซี แอนด์ มอร์แกน (Robert V. Krejcie and Eayrle W. Morgan. 1970 อ้างถึงใน ธีรวิฑูมิ เอกะกุล, 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง 338 คน เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล จึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 361 คน โดยแบ่งเป็นระดับชั้นละ 60 คน

การสุ่มนักเรียนโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลากห้องเรียนในแต่ละระดับชั้น จากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้เรียนโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นเรียน และการเดินทางมาโรงเรียน พบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 361 คน เป็นเพศหญิง 248 คน คิดเป็นร้อยละ 68.7 เป็นเพศชาย 113 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 เมื่อแยกตามระดับชั้นเรียน พบว่า นักเรียน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 เรียน

ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามลำดับเมื่อแยกตามลักษณะการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 ใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ และนักเรียน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 เดินทางโดยรถส่วนตัวกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรม แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน คือ 1. ด้านความมีเมตตา กรุณา 2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 3. ด้านความประหยัดอดออม 4. ด้านความมีระเบียบวินัย และ 5. ด้านความมีสติสัมปชัญญะ พบว่า ในภาพรวมค่าเฉลี่ยในทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดคือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความซื่อสัตย์สุจริต (4.35) รองลงมาคือด้านความมีสติสัมปชัญญะ (4.21) ด้านความมีระเบียบวินัย (4.19) ด้านความมีเมตตากรุณา (4.04) และด้านความประหยัดอดออม (3.94) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อรายละเอียดการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมแต่ละด้านใน 5 ด้าน พบว่า ด้านที่ 1 ด้านความมีเมตตากรุณานักเรียนมีความคิดเห็นต่อการทำงานจิตอาสาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.27) รองลงมาคือ การร่วมบริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้อื่น (4.14) การปฏิบัติต่อเพื่อนนักเรียนฉันพี่น้อง (4.12) การช่วยงานของครูและเพื่อนนักเรียน (4.08) และความมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยงที่อาศัยอยู่ในโรงเรียน (3.59) ตามลำดับ ด้านที่ 2 ความซื่อสัตย์สุจริต นักเรียนเก็บสิ่งของได้แล้วส่งครูเพื่อประกาศหาเจ้าของมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.54) รองลงมาได้แก่การ

ยกย่องนักเรียนที่เก็บสิ่งของได้แล้วส่งคืนเจ้าของ (4.45) ไม่หยิบสิ่งของผู้อื่นมาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต (4.29) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (4.28) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความซื่อสัตย์ในการทำการบ้านและทำข้อสอบ (4.18) ด้านที่ 3 ความประหยัดอดออม ส่งเสริมให้นักเรียนเปิดบัญชีฝากออมทรัพย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.18) รองลงมาคือ ช่วยประหยัดน้ำไฟของโรงเรียน (4.09) ใช้อุปกรณ์การเรียนของโรงเรียนและของตนเองอย่างมีคุณค่า (3.96) เลือกซื้อสิ่งของที่เหมาะสมกับฐานะ (3.76) และ วางแผนใช้จ่ายเงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง (3.72) ตามลำดับ ด้านที่ 4 ความมีระเบียบวินัย โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนเข้าเรียนทันเวลามีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.40) รองลงมาคือ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน (4.35) ทิ้งขยะในถังขยะตามจุดที่จัดไว้และส่งงานในเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (4.22) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเข้าแถวซื้ออาหารและรับบริการอื่น ๆ ในโรงเรียน (3.72) ด้านที่ 5 ความมีสติสัมปชัญญะข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงชื่อเสียงเกียรติคุณของโรงเรียนก่อนที่จะทำอะไร (4.31) รองลงมาได้แก่มีความระมัดระวังในทรัพย์สินของตน (4.30) เดินทางด้วยความระมัดระวัง (4.22) และ คิดก่อนพูดและคิดก่อนทำ (3.98) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการรวบรวมและวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใน 2 ประเด็น พบว่า

3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนสรุปได้ดังนี้

1. มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์จำนวนหนึ่งอยู่ในโรงเรียนและไม่ยอมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้น 2. เวลาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมมีน้อยเกินไป เพราะส่วนใหญ่มุ่งไปที่การเรียนการสอนในเนื้อหาวิชา 3. นักเรียนยังขาดความตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม 4. การสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนยังไม่ทั่วถึง 5.

โรงเรียนขาดการเข้มงวดในการเข้าแถวเพื่อรับบริการ 6. ครูบางคนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นเยี่ยงอย่างที่ไม่ดีแก่นักเรียน

3.2 แนวทางเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรมแก่นักเรียน จากการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ พบว่า 1.โรงเรียนควรสนับสนุนให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง พระสงฆ์และชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและการบริหารจัดการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 2.ควรส่งเสริมด้านความมีน้ำใจ ความซื่อสัตย์สุจริต การไม่เบียดเบียนผู้อื่นและควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างรักความสามัคคี 3. คุณครูควรประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน 4. การจัดกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรมควรมีความสนุกสนานบ้างและได้สาระประโยชน์ 5. ควรมีการกวดขันเรื่องระเบียบวินัยของนักเรียนให้มากขึ้น 6. โรงเรียนควรนำนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มาปฏิบัติอย่างจริงจัง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

(1) ผลวิเคราะห์ข้อมูลการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้วยเบญจธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศึกษานารีวิทยา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน คือ ด้านความมีเมตตา กรุณา ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความประหยัดอดออม ด้านความมีระเบียบวินัย และ ด้านความมีสติสัมปชัญญะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและในรายละเอียดแต่ละด้าน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุมณฑา แก่นกุล (2544) ไทยภุษา สุวรรณพันธ์ (2550) พระครูประโชติจันทวิมล (2555) พระครูสมุห์ศรีธัญญ์ ปัญญาวชิโร (2556) ไชยพร เรื่องแท้ (2556) พัชรินทร์ บุญเลิศ (2557) บัณฑิตา ศุภุทธมงคล (2558) และพวงรัตน์ชำนาญเลิศกิจ (2559) แสดงให้เห็นว่า

โรงเรียนได้ดำเนินงานตามนโยบายของโรงเรียนในข้อที่ว่า สร้างคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นระเบียบวินัย และ ความประพฤติที่ดีงาม โดยมีแผนงานหลัก 7 ด้าน และหนึ่งในนั้นคือ แผนงานเสริมสร้างระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ดำเนินการผ่านโครงการพัฒนาส่งเสริม ระเบียบวินัยคุณธรรมจริยธรรม มีกิจกรรมหลัก เช่น ตักบาตรในวันพระ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาที่วัด มีพระ สอนศีลธรรมมาสอนที่โรงเรียนเป็นประจำ และ สนับสนุนให้นักเรียนเข้าสอบวิชาธรรมศึกษา ในการสอบ พระปริยัติธรรมประจำปี ของคณะสงฆ์ เป็นต้น เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกหัดอบรมอย่างสม่ำเสมอ ย่อม ซึมซับคุณธรรมจริยธรรมในระดับที่ดีขึ้นตามลำดับ

ดังที่ไชยพร เรื่องแหล (2556) กล่าวว่าบทบาท ของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนการสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนและการส่งเสริมให้นักเรียนได้ แสดงออกในคุณธรรมจริยธรรมทั้ง 8 ด้านครอบคลุม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ส่งผล ให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางจิตใจและทาง พฤติกรรม นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม

(2) ผลวิเคราะห์คุณธรรมจริยธรรมรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านความซื่อสัตย์สุจริตมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับไทยภูเขา สุวรรณพันธ์ (2550) และพวง รัตน์ ชานาญเลิศกิจ (2559) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนได้รับการอบรมเฉพาะคุณธรรมจริยธรรมมาจากครอบครัวมาแล้วส่วนหนึ่ง และได้รับการส่งเสริมจากโรงเรียนให้นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดต่อพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูอาจารย์ เมื่อนักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริตแล้วย่อมมองเห็นการทำผิดศีลธรรมเป็นสิ่งที่ไม่ดี และเห็นว่าคุณค่าของความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นถือว่า

เป็นสิ่งที่นักเรียนทุกคนควรปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นการ แสดงออกถึงความจริงใจและบริสุทธิ์ใจ

(3) คุณธรรมจริยธรรม 5 ด้าน ด้านความ ประหยัดอดออมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับสุทธิ วรณ ตันติจรจนาวัชร และ ศศิกัญจน์ ทวีสุวรรณ (2552) อาจเป็นเพราะว่าในทางปฏิบัติโลกมีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมุ่งเน้นไปที่วัตถุนิยมและ บริโภคนิยม ส่งผลให้นักเรียนอยู่ในวัยรุ่นมีพฤติกรรม เลียบแบบตามแฟชั่นและยังไม่เห็นคุณค่าของเงิน จึงทำให้ซื้อสิ่งของและสิ่งอำนวยความสะดวกมาใช้เกิน ความจำเป็น ดังที่มนตรี อินตา (2556) กล่าวว่า นักศึกษามีการหลงใหลวัตถุนิยม เทคโนโลยีใหม่ๆ ตามกระแส สังคม ศิลปิน ดาราที่ชื่นชอบ เกิดความอยากได้อย่างมี เหมือนกับคนอื่น ใช้ของที่มียี่ห้อ ราคาแพง เพื่อให้ ทันกระแสโลก และเข้ากลุ่มกับเพื่อนได้

(4) ด้านความมีเมตตา กรุณา ข้อทำงาน จิตอาสา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับบัณฑิตา

(5) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ข้อที่นักเรียน เก็บสิ่งของได้แล้วส่งครูเพื่อประกาศหาเจ้าของมีค่าเฉลี่ย สูงสุด สอดคล้องกับไชยพร เรื่องแหล (2556) บัณฑิตา ศุภุทธมงคล (2558) และไทยภูเขา สุวรรณพันธ์ (2550) ทั้งนี้สันนิษฐานได้ว่า นักเรียนได้รับการอบรมให้ปฏิบัติ ในสิ่งที่ถูกต้อง มีความละเอียดถี่ถ้วนและความเกรงกลัว ต่อการกระทำผิดต่อพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูอาจารย์ ไม่หยาบคายเอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน การขโมย ของคนอื่นเป็นเรื่องที่ผิดตาม กฎระเบียบของโรงเรียน กฎหมายและหลักศีลธรรม นักเรียนจึงเห็นคุณค่าของ ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ในขณะที่ข้อที่มีความ ซื่อสัตย์ในการทำการบ้านและทำข้อสอบมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับมนตรี อินตา (2556) ที่ว่าด้านลัจจะปัญหา ที่พบคือ ความซื่อสัตย์ โดยเฉพาะเรื่องใกล้ตัวนักศึกษา เช่น การทุจริตในการทำข้อสอบ การหาข้ออ้างเพื่อลบล้าง หรือปกปิดความผิด ในข้อนี้ มีประเด็นที่ควรนำมา พิจารณาด้วย คือรูปแบบการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

(Pair-Learning Approach) ซึ่งมีความมุ่งหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเรียนและเส้นแบ่งระหว่างความฉลาดกับความโง่ ทำให้ผู้เรียนที่เรียนเก่งกับผู้เรียนที่เรียนอ่อนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และนำพาผู้เรียนที่มีศักยภาพด้อยกว่าไปสู่ความสำเร็จได้ การเรียนอีกรูปแบบหนึ่งคือการเรียนแบบกลุ่ม (Team Learning Approach) เป็นการเรียนเป็นกลุ่มเพื่อร่วมกันอภิปรายปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และหาข้อสรุปร่วมกัน จากประสบการณ์จากรูปแบบการเรียนดังกล่าวอาจทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการถามกันในการทำการบ้านและในการสอบเป็นเรื่องที่ยอมรับได้

(6) ด้านความประหยัดอดออม ในข้อนักเรียนเปิดบัญชีออมทรัพย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนขอการสร้างพื้นฐานความเป็นอยู่และใช้ชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่ว่า กิจกรรมรู้เก็บรู้ออมรู้ใช้รู้บริโภคกับธนาคารโรงเรียน ในขณะที่ข้อการวางแผนใช้จ่ายเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับมนตรี อินตา (2556) อีกประการหนึ่งสันนิษฐานได้ว่า นักเรียนคงคิดว่าจำนวนเงินที่ผู้ปกครองให้ใช้เป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือนนั้น ผู้ปกครองคงประมาณการค่าใช้จ่ายไว้แล้ว เมื่อนักเรียนนำมาใช้จ่ายจริง ถ้าการใช้จ่ายยังคงอยู่ในวงเงินที่กำหนดก็ถือว่าเหมาะสมแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องวางแผนในการใช้จ่ายเงินนั้น อีกทั้งเงินที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครองนั้นมักจะเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นประจำวัน เช่น ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย เป็นต้น

(7) ด้านความมีระเบียบวินัย ข้อที่โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนเข้าเรียนทันเวลามีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับพวงรัตน์ ชำนาญเลิศกิจ (2558) อีกประการหนึ่ง การเข้าเรียนมีระเบียบวินัยโรงเรียนศึกษานารี ว่าด้วยคะแนนความประพฤติ พ.ศ. 2556

หมวด 2 การเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน โดยระบุว่า มาโรงเรียนสาย (หลังเคารพธงชาติ/หลัง 08.00 น.) ตัดคะแนนครั้งที่ 4 เป็นต้นไปครั้งละ 5 คะแนน หนีการเข้าแถว ตัดคะแนนครั้งละ 5 คะแนน หนีโรงเรียน/หนีเรียน/หนีประชุม/ไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัด ตัดคะแนนครั้งละ 10 คะแนน ดังนั้นนักเรียนแม้ว่าจะอยู่ไกลแค่ไหนก็ต้องมาถึงโรงเรียนให้ทันในเวลาเข้าแถวหน้าเสาธงและเข้าชั้นเรียน ส่วนการเข้าแถวซื้ออาหารและรับบริการอื่น ๆ ในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนยังคุ้นชินกับการปฏิบัติที่มีอยู่จริงในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการแก่งแย่งขึ้นรถลงเรือ หรือการใช้รถใช้ถนน แม้ว่าจะมีการณรงค์เรื่องการเข้าคิวมาตลอดก็ตาม แต่ผลก็ยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจนัก จนกระทั่งหน่วยงานหลายแห่งต้องใช้ระบบปรับบัตรคิวเรื่องการเข้าคิวนั้นหนี เอียวศรีวงศ์ (2540) กล่าวว่า การเข้าคิวในเอเชียเป็นการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกมาใช้โดยปราศจากความเชื่อเรื่องความเสมอภาค ซึ่งอุดมคติของการเข้าคิวคือ มาก่อนได้ก่อน นอกจากนั้น ในข้อเสนอแนะเพิ่มเติม นักเรียนเสนอว่า โรงเรียนควรส่งเสริมระบบการเข้าแถวรับบริการในโรงเรียนอย่างจริงจัง การเข้าคิวแม้ว่าจะมีพื้นฐานมาจากวัฒนธรรมตะวันตกก็ตาม แต่เป็นพฤติกรรมที่สามารถปลูกฝังได้ มีหลายประเทศในเอเชียที่ประสบความสำเร็จในเรื่องนี้ เช่น ประเทศญี่ปุ่น และประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น

(8) ด้านความมีสติสัมปชัญญะ ข้อส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงเกียรติคุณและชื่อเสียงของโรงเรียนก่อนที่จะทำอะไรลงไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับสุทธิวรรณ ตันติรัตนาวงษ์ และ ศศิภาณุ จรรย์ ทวีสุวรรณ (2552) แสดงให้เห็นว่าเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมของโรงเรียน สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนนักเรียน ครูและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนได้แล้ว ก็จะเกิดความรักความผูกพันต่อสถาบัน ดังที่ภาวีนีทรัพย์เรือง (2560) กล่าวว่า ฉันทภูมิใจที่ได้เรียนใน

โรงเรียนนี้ เพราะนอกจากความรู้ที่ได้รับจากคุณครูแล้วยังได้เรียนรู้จากกิจกรรมนอกห้องเรียนอีกด้วยแม้ว่าจะจบการศึกษาไปแล้วตั้งใจว่าจะกลับมาตอบแทนบุญคุณของคุณครูและโรงเรียนแห่งนี้ด้วย นอกจากนั้นนักเรียนยังได้รับการส่งเสริมให้ทำความดีและเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียน ดังที่ระบุไว้ในระเบียบโรงเรียนศึกษานารีวิทยา ว่าด้วยคะแนนความประพฤติ พ.ศ. 2556 หมวด 4 การบันทึกคะแนนความดี ว่านักเรียนคนใดที่ทำความดี เช่น ช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยเหลือกิจกรรมโรงเรียน ช่วยงานสาธารณประโยชน์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน สร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน ฯลฯ ซึ่งเป็นการกระทำที่สมควรได้รับการยกย่องเป็นตัวอย่างของนักเรียนอื่นๆ ให้ครูที่พบเห็นได้นำเรื่องเสนอต่อรองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานบุคคลเพื่อแสดงต่อคณะกรรมการกลุ่มบริหารงานบุคคลเมื่อคณะกรรมการกลุ่มบริหารงานบุคคลได้ประชุมพิจารณาเห็นสมควรบันทึกคะแนนความดี ให้บันทึกเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอบันทึกคะแนนเป็นรายบุคคลการเพิ่มคะแนนความประพฤติระดับดีเยี่ยม เพิ่มได้ครั้งละ 30 คะแนนระดับดีมาก เพิ่มได้ครั้งละ 20 คะแนน และระดับดีเพิ่มได้ครั้งละ 10 คะแนน ส่วนในข้อคิดก่อนพูดและคิดก่อนทำมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับสutherland ดันติรจนางษ์ และ ศศิกัญจน์ ทวีสุวรรณ (2552) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะช่วงวัยและสภาพแวดล้อมทางสังคม ในการดำรงชีวิตของนักเรียน ดังที่พระครูประโชติจันทวิมล (นาม จันทโชโต, 2555) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัยซึ่งเต็มไปด้วยการแข่งขันและเร่งรีบจึงทำให้พฤติกรรมของเด็กได้รับอิทธิพลจากสภาพการณ์ดังกล่าว ประสบการณ์ชีวิตก็เป็นส่วนสำคัญในการคิด การพูดและการกระทำ ความคิด คำพูด และการกระทำของบุคคลที่ผ่านประสบการณ์ชีวิตมานานย่อมได้รับการขัดเกลา ดังที่ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2550) กล่าวว่า ความสามารถในการเรียนรู้การคิด เป็นพื้นฐานของการมีคุณธรรมจริยธรรม

เนื่องจากผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมสูงมักเป็นผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์ มีวิจรรณญาณและสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับเหตุและผลของการกระทำได้และอัปสรลิริเอี่ยมประชา (2560) กล่าวว่า วัยรุ่น (Adolescence) อยู่ในช่วงระหว่าง 12-20 ปี เป็นวัยที่กล่าวได้ว่าเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยที่เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการในทุกด้าน เปลี่ยนสถานภาพไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ วัยนี้มีพัฒนาทางการสติปัญญาที่รวดเร็วและมีความก้าวหน้าใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ แตกต่างกันที่ความสุ่มรอบคอบและประสบการณ์ที่น้อยกว่าเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สถาบันการศึกษาควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้ชัดเจน
2. สถาบันการศึกษาควรส่งเสริมให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง พระสงฆ์ และชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและการบริหารจัดการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
3. สถาบันการศึกษาควรส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนด้วยการให้รางวัลหรือยกย่องให้ปรากฏเป็นตัวอย่าง และขยายออกไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน
4. สถาบันการศึกษาควรส่งเสริมให้ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน
5. คุณธรรมจริยธรรมควรได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องในสถาบันการศึกษาทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรศึกษาวิจัยเรื่องเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยม หรือการสร้างเครือข่ายกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตามช่วงวัย

บรรณานุกรม

- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. (2544). **การบริหารกิจการนักเรียน**, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไชยพร เรื่องแท้. (2556). **บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดุจเดือน พันธมนานิน. (2550). **รายงานการวิจัยปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมใฝ่รู้และใฝ่ดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามแนวทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม**. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ไทย์ภญา สุวรรณพันธ์. (2550). **ศึกษาคูณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่2โรงเรียนอนุบาลวัดโคกท่าเจริญสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 2**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏ อุบลราชธานี
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2540). **เข้าคิว**. มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับที่ 888 ประจำวันที่ 10 มิถุนายน 2540.
- บัณฑิตา ศุภุทธมงคล. (2558). **การนำเบญจศีล-เบญจธรรมพัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ บุญเลิศ. (2556). **ศึกษาวิธีการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร**, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูประโชติจันทร์วิมล (นามจนทโชโต). (2555). **การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูสมุห์ ธีรธัญญ์ ปญญาวิโร (ทานุ). (2556). **การส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดเปาโรหิตย์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร**, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ชำนาญเลิศกิจ. (2558). **ศึกษาการส่งเสริมให้นักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภาวินี ทรัพย์เรือง. (2560). **ความภูมิใจของฉันที่โรงเรียนบ้านโคกสั้น**, หนังสือพิมพ์มติชน. 7 พฤศจิกายน 2560
- มติชนสุดสัปดาห์. (2561). **ทำความดีด้วยหัวใจ**, มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 27 กรกฎาคม 2561.

- มนตรี อินตา. (2556). **พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านเบญจธรรมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่**. รายงานวิจัย จากทุนวิจัยกองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สุทัศน์ พงษ์กุลบุตร. (2550). **การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักศึกษา**. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สุทิวรรณ ตันติรจนาวงศ์, รศ.ดร. และศศิภาญจน์ ทิวสุวรรณ, รศ.ดร.. (2552). **การส่งเสริมคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ : กรณีศึกษากลุ่มเด็ก/เยาวชนและข้าราชการภาครัฐ**. รายงานการวิจัย. ทุนอุดหนุนการวิจัย จากกรมการศาสนา : กระทรวงวัฒนธรรม.
- สุมณฑา แก่นกุล. (2544). **ศึกษาจริยธรรมนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่6สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพะโต๊ะสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชุมพร**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อัปสร ลีริเอี่ยมประชา. (2560). **เอกสารประกอบการเรียน รายวิชา GS101จิตวิทยาทั่วไป**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า

The Scenario of Competency for a Middle-Industrial Labor in the Electric Vehicle Industry

ทรศนะ บุญขวัญ*

Thasana Boonkwan*

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น*

Saint John's University*

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาอนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ในการศึกษาใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า และผู้บริหารสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษารัฐและเอกชน ที่มีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า มีขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 19 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าอนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า จำเป็นต้องมีสมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ด้านทักษะและการปฏิบัติงาน และด้านความรู้ทางวิชาการ ในส่วนสมรรถนะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ด้านมนุษยสัมพันธ์และการพัฒนาตนเอง ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

คำสำคัญ: สมรรถนะช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง, อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า

Abstract

The purpose of this research was to the scenario of competency for middle-industrial labor in the electric vehicle industry. A multi-method research strategy included Ethnographic Future Research and Delphi Technique or Ethnographic Delphi Future Research (EDFR). The data used in this research came from in-depth interviews with government agencies and industry associates related to labor policy, employers, directors of public and private vocational colleges, and executives of automotive companies in a total of 19 persons. The results showed that need of the scenario of competency for a middle-industrial labor in the electric vehicle industry would be (1) threshold abilities competencies which key performance indicators were career skills, know-how and knowledge, and (2) differentiation outstanding competencies which key performance indicators were effective collaboration, self-development, traits, and ethical personality.

Keywords: The scenario of competency for middle-industrial labor, Electric vehicle industry

บทนำ

ในปัจจุบันสถานการณ์วิกฤตเชื้อเพลิงฟอสซิลและปัญหาสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น การใช้พลังงานมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในภาคการขนส่งและอุตสาหกรรมยานยนต์โดยส่วนใหญ่ใช้เครื่องยนต์เผาไหม้ภายในโดยใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลเป็นแหล่งพลังงานในการขับเคลื่อนและมีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีผลต่อวิกฤตโลกร้อน (Global Warming Crisis) นอกจากนี้แนวโน้มโลกให้ความสำคัญต่อการพัฒนาโดยคำนึงถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและความมั่นคงทางพลังงานมากขึ้น จะเห็นได้ว่าได้ส่งผลต่อรูปแบบการใช้พลังงานของโลกที่เปลี่ยนไปจากพลังงานฟอสซิลแบบเดิมสู่การใช้พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจึงทำให้แนวโน้มการใช้พลังงานฟอสซิลในภาคการขนส่งและอุตสาหกรรมยานยนต์ซึ่งมีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับสูงเปลี่ยนไปใช้พลังงานไฟฟ้ามากขึ้น ซึ่งเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้าเป็นทางเลือกหนึ่งเนื่องจากมีข้อได้เปรียบของประสิทธิภาพในการใช้พลังงานและการปลดปล่อยสารมลพิษ

สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์สู่ยุค 4.0 อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ซึ่งถือว่าเป็นอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (Next-Generation Automotive) เนื่องจากเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า สามารถประยุกต์ใช้กับภาคการขนส่ง และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวในอนาคตอันใกล้จากการใช้พลังงานสะอาดในการขับเคลื่อนยานยนต์และมีการปลดปล่อยสารมลพิษเกือบจะเป็นศูนย์ อุตสาหกรรมที่จะเกิดตามมาจากแนวโน้มของยานยนต์ไฟฟ้าก็คือ ชิ้นส่วนรถยนต์ไฟฟ้า ได้แก่ แก้มอเตอร์ แบตเตอรี่ อินเวอร์เตอร์ และชุดควบคุมระบบอิเล็กทรอนิกส์เฉพาะรถยนต์ไฟฟ้า ภายใต้ความร่วมมือของหลายภาคส่วนในการพัฒนามาตรฐานอุปกรณ์และชิ้นส่วนไฟฟ้าอื่นๆ เพื่อส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมที่เรียกว่า ประเทศไทย 4.0 ซึ่งจะสร้างความมั่นคงยั่งยืนให้กับประเทศไทยในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับภาครัฐของไทยได้กำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศ โดยวันที่

17 พฤศจิกายน 2558 คณะรัฐมนตรีมีมติให้อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ที่เน้นเทคโนโลยีประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต หรือ New Engine of Growth ซึ่งเป็นการต่อยอดกลุ่มอุตสาหกรรมเดิมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยให้การพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าเป็น “วาระแห่งชาติ”

ในขณะที่อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าไทยกำลังขับเคลื่อนท่ามกลางกระแสการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ภายใต้วัตถุประสงค์ “ตลาดและฐานการผลิตเดียวหรือ Single Window” ซึ่งจะเน้นการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมือระหว่างกันอย่างเสรีทั้งด้านแรงงานทักษะ และแรงงานเชี่ยวชาญ เมื่อมีการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพสามารถทำได้ง่ายขึ้นเนื่องจากมีการอำนวยความสะดวกในเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพในอาเซียน โดยการสร้างและยอมรับมาตรฐานวิชาชีพร่วมกันเพื่อเป็นการลดกฎเกณฑ์ด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน ด้านแรงงานทักษะมีแนวโน้มเคลื่อนย้ายกระจายตัวมากขึ้นไปยังประเทศในอาเซียนที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าประเทศของตน ในส่วนของแรงงานทักษะของไทยมีแนวโน้มจะเคลื่อนย้ายไปประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ซึ่งประเทศดังกล่าวจะให้ความสำคัญกับด้านทักษะความสามารถในการประกอบอาชีพและทักษะฝีมือ ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องมีการเตรียมพร้อมและพัฒนาแรงงานให้มีศักยภาพมากขึ้นสำหรับแรงงานไทยที่จะเคลื่อนย้ายไปยังกลุ่มประเทศในอาเซียน ในด้านของ ทักษะต่าง ๆ ภาษา ระเบียบวินัยและเทคโนโลยี รวมถึงวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ส่งผลให้อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า

ต้องพิจารณาความพร้อมของผู้ผลิตและส่งออกยานยนต์ อะไหล่ ชิ้นส่วนประกอบ และเสริมสร้างฝีมือแรงงาน เพื่อจะได้ปรับปรุงพัฒนา สร้างโอกาสเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2557) สอดคล้องกับแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 2555-2574 (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2554) มีแนวทางพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์แห่งเอเชีย ทั้งนี้ประกอบด้วย 4 แนวทางหลัก และหนึ่งในแนวทาง ได้แก่ ยกกระดับด้านฝีมือแรงงานเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและรองรับเทคโนโลยีในอนาคตโดยที่ต้องพัฒนาแรงงานทั้งปริมาณและคุณภาพพร้อมทั้งพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงาน

ภาครัฐต้องการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน และมอบหมายให้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) เป็นหน่วยงานหนึ่งในการพัฒนากำลังคนและสมรรถนะโดยพัฒนาหลักสูตรภายใต้สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูงแห่งประเทศไทยและสถาบันเทคโนโลยีแห่งโตเกียวเป็นโครงการที่จัดสอนหลักสูตรด้านยานยนต์ไฟฟ้า นอกจากนี้สถาบันวิทยากร สวทช. ได้จัดหลักสูตรฝึกอบรมด้านยานยนต์ไฟฟ้าสำหรับผู้ปฏิบัติงานมืออาชีพ ประกอบด้วย (1) หลักสูตรการสัมมนา Ready for EV Community (2) การสัมมนาเทคโนโลยีการดัดแปลงรถจักรยานยนต์ไฟฟ้าและการใช้งานอย่างถูกกฎหมาย (Electric Motorcycle Technology: EMT) (3) หลักสูตรรู้จักจริงทุกเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้าใน 2 วัน (Mastering EV Technologies in 2 days: MEV) และ (4) หลักสูตรความรู้เพื่อให้บริการสถานีประจุไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า (Fundamental of EV Charging Station Technology: FEC) ส่วนด้านการเผยแพร่ความรู้

และสร้างความตระหนัก เพื่อให้เกิดความรู้อย่างเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า ดังนั้น สวทช. ได้ดำเนินการโดย (1) จัดสัมมนาในรูปแบบการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ยานยนต์ไฟฟ้า (2) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “แพ็คเกจเตอร์สำหรับยานยนต์ไฟฟ้า” (3) การจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ และจัดทำวิดีโอสั้นสำหรับเผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ (4) งานแสดงเทคโนโลยีชิ้นส่วนยานยนต์เป็นงานแสดงเทคโนโลยียานยนต์และอากาศยานของไทยทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาตามที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงเรื่องอนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า โดยมุ่งเน้นศึกษาถึงสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลางกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า เพื่อวางแผนอนาคตในการที่จะให้สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ เพื่อเตรียมรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถนำข้อมูลใช้ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ในการศึกษาเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ต้องการศึกษาแนวโน้มในอนาคต ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ระยะที่ 2 การ

ศึกษาอนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ด้วยเทคนิควิธี EDFR และระยะที่ 3 สรุปอนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าวิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรในการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต กลุ่มที่ 3 ได้แก่ ผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า และกลุ่มที่ 4 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษารัฐและเอกชน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample size) เพื่อใช้ในการศึกษาแบบเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) นั้นได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 กลุ่มจำนวนทั้งสิ้น 19 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 4 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ (1) ผู้เชี่ยวชาญจากกระทรวงแรงงาน จำนวน 1 คน (2) ผู้เชี่ยวชาญจากกระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 1 คน (3) ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันยานยนต์จำนวน 1 คน และ (4) ผู้เชี่ยวชาญจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จำนวน 1 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บัณฑิต กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 3 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ (1) ผู้เชี่ยวชาญจากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยจำนวน 1 คน (2) ผู้เชี่ยวชาญจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจำนวน 1 คน และ (3) ผู้เชี่ยวชาญจากสมาคมวิทยาลัย

เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 1 คน

2.3 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษากับกลุ่มผู้ประกอบการรถยนต์นั่งและรถกระบะ มีจำนวน 17 บริษัท โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 8 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้ประกอบการรถยนต์นั่งและรถกระบะ จำนวน 8 บริษัท

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษารัฐและเอกชน กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 4 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ (1) ผู้บริหารวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจำนวน 2 คน และ (2) ผู้บริหารสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยเทคนิค EDFR เพื่อศึกษาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด (Most probable) แล้วนำมาเขียนอนาคตภาพของอนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือบทความ เอกสาร แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (EDFR รอบที่ 1) โดยทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการและผู้ประกอบการทั้ง 4 กลุ่ม ที่เกี่ยวข้องจำนวน 19 คน

ลักษณะการสัมภาษณ์เป็นแบบเปิดและไม่ชี้แนะ (Non-directive, open-ended) โดยมุ่งเห็นอนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (Most-probable scenario) ในระหว่างการสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้กระบวนการที่เรียกว่าเทคนิคการสรุปสะสม (Cumulative summarization technique) ทำการสรุปการสัมภาษณ์และขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคำสัมภาษณ์ได้ โดยกำหนดกรอบในการสัมภาษณ์ได้แก่ ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้ประกอบการ และด้านเนื้อหาได้แก่ (1) สมรรถนะขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ด้านทักษะและการปฏิบัติงาน และด้านความรู้ทางวิชาการ (2) สมรรถนะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ด้านมนุษยสัมพันธ์ และการพัฒนาตนเอง ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

3. ทำ EDFR รอบที่ 2 โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากข้อมูลและความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการและผู้ประกอบการในรอบที่ 1 ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้วยเทคนิควิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการและผู้ประกอบการ (คำถามปลายปิด) ส่วนที่ 2 อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า สำหรับรูปแบบคำถามที่ใช้ในส่วนนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึงมีความเห็นด้วยมากที่สุด 4 หมายถึงมีความเห็นด้วยมาก 3 หมายถึงมีความเห็นด้วยปานกลาง 2 หมายถึงมีความเห็นด้วยน้อย 1 หมายถึงมีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

4. ทำ EDFR รอบที่ 3 ทำการพัฒนาแบบสอบถามจากแบบสอบถามในรอบที่ 2 ที่ผ่านมาโดยปรับแก้แบบสอบถามให้ชัดเจนและแบบสอบถามในรอบที่ 3 ได้เพิ่มการแสดงตำแหน่งของค่ามัธยฐาน

(Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range = IQR) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้ประกอบการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้ประกอบการ พิจารณายืนยันหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบในการตอบแบบสอบถามในรอบที่ผ่านมา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ (1) การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนสัมภาระผู้เชี่ยวชาญ (EDFR รอบที่ 1) ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้วยเทคนิควิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) (2) การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนทำ EDFR รอบที่ 2 โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการจำแนกข้อมูลหาฉันทมติ (Consensus) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (3) การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนทำ EDFR รอบที่ 3 โดยการหาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range = IQR) ด้วยโปรแกรม โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้ประกอบการ

ผลการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการและผู้ประกอบการ จำนวน 19 คนพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 84.21 อายุของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการและผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.11 สถานภาพส่วนใหญ่สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 89.47 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 52.63 ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์

คิดเป็นร้อยละ 42.11 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 73.68

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาและวิเคราะห์อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า

สมรรถนะขั้นพื้นฐาน ด้านทักษะและการปฏิบัติงาน

อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า สำหรับสมรรถนะขั้นพื้นฐานในด้านทักษะและการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปได้มากที่สุดทุกประเด็น พบว่าทุกประเด็นมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 5.00 ในส่วนของความสอดคล้องกันพบว่า มีความเห็นสำหรับสมรรถนะขั้นพื้นฐานในด้านทักษะและการปฏิบัติงาน มีความสอดคล้องอย่างยิ่งทุกประเด็น ประเด็นมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0.00 มีจำนวน 9 ประเด็น ได้แก่ สามารถประยุกต์ความรู้และผสมผสานใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ มีความรู้ด้านวิชาชีพในสายงานด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีทักษะการปฏิบัติงานวิชาชีพด้านยานยนต์ไฟฟ้า สามารถนำนโยบายของผู้บังคับบัญชามาปฏิบัติได้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างแคล่วคล่องและแม่นยำ สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่กำหนดไว้ได้ มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน และมีความสามารถวางแผนงานและวิเคราะห์งานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดีและประเด็นมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0.50 มีจำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ มีความสามารถแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางาน และความสามารถปฏิบัติงานได้ในสถานการณ์ที่กดดัน

สมรรถนะขั้นพื้นฐาน ด้านความรู้ทางวิชาการ

อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า สำหรับสมรรถนะขั้นพื้นฐานในด้านความรู้ทางวิชาการ นั้นเป็นไปได้มากที่สุดทุกประเด็น โดยพบว่ามีประเด็นค่ามัธยฐาน เท่ากับ 5.00 จำนวน 7 ประเด็น ได้แก่ มีความรู้การวางแผนและควบคุมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้การออกแบบทางอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้เกี่ยวกับการซ่อมบำรุง เช่น มอเตอร์ไฟฟ้า ชุดแบตเตอรี่ อุปกรณ์ประจุไฟฟ้า อินเวอร์เตอร์ คอมเพรสเซอร์ เครื่องปรับอากาศแบบไฟฟ้า ชุดควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้เรื่องการควบคุมคุณภาพในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า เช่น ควบคุมอุณหภูมิการทำงานของอุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ ควบคุมการเก็บเกี่ยวพลังงานจากการลดความเร็ว และควบคุมระบบต่างๆ ให้ทำงานสอดคล้องกัน เป็นต้น มีความรู้ในการวิจัยและพัฒนาด้านยานยนต์ไฟฟ้า และมีความรู้บำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ยานยนต์ไฟฟ้า มีประเด็นค่ามัธยฐาน เท่ากับ 4.50 จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ มีความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม และมีความรู้ทางภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ ในส่วนของความสอดคล้องกัน พบว่ามีความสอดคล้องอย่างยิ่ง จำนวน 8 ประเด็น ประเด็นมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0.00 มีจำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ มีความรู้การวางแผนและควบคุมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้เกี่ยวกับการซ่อมบำรุงเช่นมอเตอร์ไฟฟ้า ชุดแบตเตอรี่ อุปกรณ์ประจุไฟฟ้า อินเวอร์เตอร์ คอมเพรสเซอร์ เครื่องปรับอากาศแบบไฟฟ้า ชุดควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น มีความรู้เรื่องการควบคุมคุณภาพในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า เช่น ควบคุมอุณหภูมิการทำงานของอุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ ควบคุมการเก็บเกี่ยวพลังงานจากการลดความเร็ว และควบคุมระบบต่างๆ ให้ทำงานสอดคล้องกัน เป็นต้น และมีความรู้ในการวิจัยและพัฒนาด้านยาน

ยนต์ไฟฟ้า ประเด็นมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0.50 มีจำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ มีความรู้การออกแบบทางอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้บำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ยานยนต์ไฟฟ้า และมีความรู้ทางภาษาต่างประเทศ ในส่วนของความเห็นในประเด็นมีความสอดคล้อง มีจำนวน 1 ประเด็น โดยประเด็นมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 1.00 จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ มีความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม

สมรรถนะส่วนบุคคล ด้านมนุษยสัมพันธ์และการพัฒนาตนเอง

อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า สำหรับสมรรถนะส่วนบุคคล ด้านมนุษยสัมพันธ์และการพัฒนาตนเองนั้น เป็นไปได้มากที่สุดทุกประเด็น โดยพบว่ามีประเด็นค่ามัธยฐาน เท่ากับ 5.00 ทุกประเด็น นอกจากนี้ ในส่วนของความสอดคล้องกัน พบว่ามีความสอดคล้องอย่างยิ่ง จำนวน 10 ประเด็น ในส่วนประเด็นมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0.00 มีจำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น รับฟังข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน สามารถสื่อสารที่ดีให้ผู้อื่นหรือเพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วมร่วมสร้างผลงาน มีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา และการทำงานเป็นทีม ประเด็นมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0.50 มีจำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ การมีทัศนคติที่ดีต่องานที่ได้รับมอบหมายผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน สามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการกระตุ้นให้ผู้อื่นพัฒนาตนเองได้ และมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน ในส่วนของความเห็นในประเด็นมีความสอดคล้อง มีจำนวน 1 ประเด็นโดยมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 1.00 จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานได้

สมรรถนะส่วนบุคคล ด้านบุคลิกภาพ

อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า สำหรับสมรรถนะส่วนบุคคล ด้านบุคลิกภาพนั้น เป็นไปได้มากที่สุดทุกประเด็น โดยพบว่ามีประเด็นค่ามัธยฐาน เท่ากับ 5.00 ทุกประเด็น และในส่วนของความสอดคล้องกัน พบว่ามีความสอดคล้องอย่างยิ่งทุกประเด็น ประเด็นมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0.00 มีจำนวน 7 ประเด็น ได้แก่ การมีภาวะผู้นำ การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ความมีระเบียบวินัย มีความตรงต่อเวลา มีความมานะ มีความน่าเชื่อถือ และมีความไว้วางใจได้ ประเด็นมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0.50 มีจำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ มีความขยันหมั่นเพียร และมีความเชื่อมั่นและความมั่นใจในตนเอง

สมรรถนะส่วนบุคคล คุณธรรมและจริยธรรม

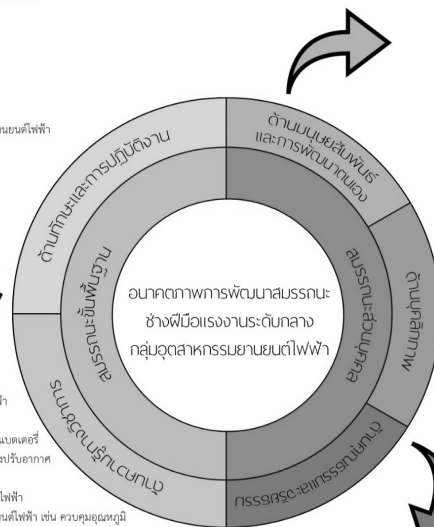
อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า สำหรับสมรรถนะส่วนบุคคล ด้านคุณธรรมและจริยธรรมนั้น เป็นไปได้มากที่สุดทุกประเด็น โดยพบว่ามีประเด็นค่ามัธยฐาน เท่ากับ 5.00 จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเองและองค์กร เคารพกฎระเบียบขององค์กร มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และมีความรักในองค์กร ประเด็นค่ามัธยฐาน เท่ากับ 4.50 จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี นอกจากนี้ในส่วนของความสอดคล้องกัน พบว่ามีความสอดคล้องอย่างยิ่งทุกประเด็น มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0.00 มีจำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเองและองค์กร เคารพกฎระเบียบขององค์กร และมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0.50 มีจำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ มีความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี และมีความรักในองค์กร

1. สามารถประยุกต์ความรู้และผสมผสานใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้
2. มีความรู้ด้านวิชาชีพในสายงานด้านยานยนต์ไฟฟ้า
3. มีทักษะการปฏิบัติงานวิชาชีพด้านยานยนต์ไฟฟ้า
4. สามารถนำนโยบายของผู้บังคับบัญชาไปปฏิบัติได้
5. สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วและแม่นยำ
6. สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่กำหนดให้ได้
8. มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ด้านยานยนต์ไฟฟ้า
9. มีความรับผิดชอบเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย
10. มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่ได้รับมอบหมาย
11. มีความสามารถแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางาน
12. ความสามารถปฏิบัติงานได้ในสถานการณ์ที่กดดัน
13. มีทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
14. มีความสามารถวางแผนและวิเคราะห์งานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดี

1. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น
2. การมีทัศนคติที่ดีต่องานที่ได้รับมอบหมาย ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน
3. รับผิดชอบและมีความคิดเห็นของผู้อื่น
4. สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานได้
5. สามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน
7. สามารถสื่อสารที่ดีกับผู้ขึ้นหรือเพื่อร่วมงานมีส่วนร่วมสร้างผลงาน
8. มีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา
9. มีความสามารถในการกระตุ้นให้ผู้อื่นพัฒนาตนเองได้
10. การทำงานเป็นทีม
11. มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน

1. มีความรู้การวางแผนและควบคุมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า
2. มีความรู้การออกแบบทางอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า
3. มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือต่างๆ เช่น มัลติมิเตอร์ ชุดแบตเตอรี่ อุปกรณ์ประจุไฟฟ้า อินเวอร์เตอร์คอมพิวเตอร์ เครื่องรับรักษาแบตเตอรี่ ชุดควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
4. มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ด้านยานยนต์ไฟฟ้า
5. มีความรู้เรื่องการควบคุมคุณภาพในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า เช่น ชุดควบคุมพฤติกรรมการทำงานของอุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ การควบคุมกับเกี่ยวข้องสั่งงานจากการลดความเร็ว และควบคุมระบบต่างๆ ให้ทำงานสอดคล้องกัน เป็นต้น
6. มีความรู้ในการวิจัยและพัฒนาด้านยานยนต์ไฟฟ้า
7. มีความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม
8. มีความรู้บำรุงรักษาเครื่องมือ และอุปกรณ์ยานยนต์ไฟฟ้า
9. มีความรู้ภาษาต่างประเทศ

1. มีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเองและองค์กร
2. เคารพกฎระเบียบขององค์กร
3. มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
4. มีความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี
5. มีความรักในองค์กร

ภาพประกอบ 1 อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า

ดังนั้น ขอเสนออนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ดังภาพประกอบ 1

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยอนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่เป็นข้อค้นพบ ดังนี้

1. อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ในสมรรถนะขั้นพื้นฐาน ด้านทักษะและการปฏิบัติงานพบว่าช่างฝีมือแรงงานระดับกลางจำเป็นต้องมีสมรรถนะ ดังนี้ สามารถประยุกต์ความรู้และผสมผสานใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ มีความรู้ด้านวิชาชีพในสายงานด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีทักษะการปฏิบัติงานวิชาชีพด้านยานยนต์ไฟฟ้า สามารถนำนโยบายของผู้บังคับบัญชาปฏิบัติได้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างแคล่วคล่องและแม่นยำ สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่กำหนดไว้ได้ มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน มีความสามารถวางแผนงานและวิเคราะห์งานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดีสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ มีความสามารถแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานและความสามารถปฏิบัติงานได้ในสถานการณ์ที่กดดัน

2. อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ในสมรรถนะขั้นพื้นฐานด้านความรู้ทางวิชาการ พบว่าช่างฝีมือแรงงานระดับกลางจำเป็นต้องมีสมรรถนะ ดังนี้ มีความรู้การวางแผนและควบคุมการผลิตยานยนต์

ไฟฟ้า มีความรู้เกี่ยวกับการซ่อมบำรุง ได้แก่ มอเตอร์ไฟฟ้า ชุดแบตเตอรี่ อุปกรณ์ประจุไฟฟ้า อินเวอร์เตอร์ คอมเพรสเซอร์เครื่องปรับอากาศแบบไฟฟ้า ชุดควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น มีความรู้เรื่องการควบคุมคุณภาพในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า เช่น ควบคุมอุณหภูมิการทำงานของอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ควบคุมการเก็บเกี่ยวพลังงานจากการลดความเร็ว และควบคุมระบบต่าง ๆ ให้ทำงานสอดคล้องกัน เป็นต้น มีความรู้ในการวิจัยและพัฒนาด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้การออกแบบทางอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้บำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ยานยนต์ไฟฟ้า และมีความรู้ทางภาษาต่างประเทศ

3. อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ในสมรรถนะส่วนบุคคล ด้านมนุษยสัมพันธ์และการพัฒนาตนเอง พบว่าช่างฝีมือแรงงานระดับกลางจำเป็นต้องมีสมรรถนะ ดังนี้ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น รับฟังข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน สามารถสื่อสารที่ดีให้ผู้อื่นหรือเพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วมสร้างผลงาน มีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา มีการทำงานเป็นทีม การมีทัศนคติที่ดีต่องานที่ได้รับมอบหมายผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน สามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการกระตุ้นให้ผู้อื่นพัฒนาตนเองได้ และมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้สอดคล้องกับ สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และคณะ (2556) ได้แสดงเป้าหมายของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในส่วนของทักษะ (Skills) ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมโดยต้องมีการคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา และการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น นอกจากนี้ต้องมีทักษะชีวิตและการทำงาน เช่น การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และมีทักษะด้านสารสนเทศและ

การสื่อสาร ยังสอดคล้องกับ ศุภพิชญ์ พีชพันธ์ (2558) ได้ทำการศึกษาสรรณะที่พึงประสงค์ของแรงงานทักษะวิชาชีพระดับปวส. สาขางานเทคนิคยานยนต์ตามความต้องการของสถานประกอบการในธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนในจังหวัดชลบุรี พบว่าสรรณะที่พึงประสงค์ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้ความสำคัญกับ 1. การมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน โดยที่ควรมีความจริงใจให้ความช่วยเหลือ 2. การช่วยแก้ไขปัญหิต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานกับเพื่อนร่วมงานทั้งนี้มุ่งหวังเพื่อให้งานประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดร่วมกัน และ 3. การเป็นผู้ที่รับฟังและเป็นผู้ให้ที่ดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารง มะเซ็ง และคณะ (2555) ทำการศึกษาสถานประกอบการในเขตจังหวัดนครราชสีมาต้องการผู้สำเร็จระดับปวส.ช่างอุตสาหกรรมสาขาวิชาก่อสร้าง พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จระดับปวส.ช่างอุตสาหกรรม ได้แก่ ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน มีความสามัคคีต่อผู้ร่วมงาน และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน

4. อนาคตภาพสรรณะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ในสรรณะส่วนบุคคล ด้านบุคลิกภาพ พบว่าช่างฝีมือแรงงานระดับกลางจำเป็นต้องมีสรรณะ ดังนี้ การมีภาวะผู้นำ การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ความมีระเบียบวินัย มีความตรงต่อเวลา มีความมานะ มีความน่าเชื่อถือ มีความไว้วางใจได้ มีความขยันหมั่นเพียร มีความเชื่อมั่น และความมั่นใจในตนเอง ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารง มะเซ็ง และคณะ (2555) ทำการศึกษาสถานประกอบการในเขตจังหวัดนครราชสีมาต้องการผู้สำเร็จระดับปวส.ช่างอุตสาหกรรมสาขาวิชาก่อสร้าง พบว่าคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย มีสุขภาพแข็งแรง มีบุคลิกที่แสดงออกอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ความพยายาม มานะและอดทน

มีการแต่งกายเหมาะสม มีความขยันหมั่นเพียรในหน้าที่ และตรงต่อเวลา

5. อนาคตภาพสรรณะของช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ในสรรณะส่วนบุคคล ด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่าช่างฝีมือแรงงานระดับกลางจำเป็นต้องมีสรรณะ ดังนี้ มีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเองและองค์กร เคารพกฎระเบียบขององค์กร มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี และมีความรักในองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภพิชญ์ พีชพันธ์ (2558) ได้ทำการศึกษาสรรณะที่พึงประสงค์ของแรงงานทักษะวิชาชีพระดับปวส. สาขางานเทคนิคยานยนต์ตามความต้องการของสถานประกอบการในธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนในจังหวัดชลบุรี พบว่าด้านคุณธรรมและจริยธรรม ให้ความสำคัญกับความประพฤติและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ให้สอดคล้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ และจารีตประเพณี

ข้อเสนอแนะ

สถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาวิชาชีพและเอกชน สามารถนำข้อมูลใช้ในการวางแผน นโยบายในการสร้างสรรณะในการผลิตนักศึกษ และเพิ่มประสิทธิภาพสำหรับช่างฝีมือแรงงานระดับกลาง กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ดังนี้

1. สรรณะขั้นพื้นฐาน ด้านทักษะและการปฏิบัติงาน ควรให้ความสำคัญและเพิ่มประสิทธิภาพในเรื่อง สามารถประยุกต์ความรู้และผสมผสานใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ มีความรู้ด้านวิชาชีพในสายงานด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีทักษะการปฏิบัติงานวิชาชีพด้านยานยนต์ไฟฟ้า สามารถนำนโยบายของผู้บังคับบัญชามาปฏิบัติได้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างแคล่วคล่องและแม่นยำ สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่กำหนดไว้ได้ มีความ

ชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน มีความสามารถวางแผนงานและวิเคราะห์งานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดี สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ มีความสามารถแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานและมีความสามารถปฏิบัติงานได้ในสถานการณ์ที่กดดัน

2. สมรรถนะขั้นพื้นฐาน ด้านความรู้ทางวิชาการปฏิบัติงาน ควรให้ความสำคัญและเพิ่มประสิทธิภาพในเรื่องมีความรู้การวางแผนและควบคุมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้เกี่ยวกับการซ่อมบำรุง เช่น มอเตอร์ไฟฟ้า ชุดแบตเตอรี่ อุปกรณ์ประจุไฟฟ้า อินเวอร์เตอร์ คอมเพรสเซอร์ เครื่องปรับอากาศแบบไฟฟ้า ชุดควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น มีความรู้เรื่องการควบคุมคุณภาพในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า เช่น ควบคุมอุณหภูมิการทำงานของอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ควบคุมการเก็บเกี่ยวพลังงานจากการลดความเร็ว และควบคุมระบบต่าง ๆ ให้ทำงานสอดคล้องกัน เป็นต้น มีความรู้ในการวิจัยและพัฒนา ด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้การออกแบบทางอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ด้านยานยนต์ไฟฟ้า มีความรู้บำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ยานยนต์ไฟฟ้า และมีความรู้ทางภาษาต่างประเทศ

3. สมรรถนะส่วนบุคคลด้านมนุษยสัมพันธ์และการพัฒนาตนเอง ควรให้ความสำคัญและเพิ่มประสิทธิภาพในเรื่อง ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นรับฟังข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและ

เพื่อนร่วมงาน สามารถสื่อสารที่ดีให้ผู้อื่นหรือเพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วมสร้างผลงาน มีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา การทำงานเป็นทีม การมีทัศนคติที่ดีต่องานที่ได้รับมอบหมายผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน สามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการกระตุ้นให้ผู้อื่นพัฒนาตนเองได้ มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน

4. สมรรถนะส่วนบุคคลด้านบุคลิกภาพ ควรให้ความสำคัญและเพิ่มประสิทธิภาพในเรื่องภาวะผู้นำ การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ความมีระเบียบวินัยมีความตรงต่อเวลา มีความมานะ มีความน่าเชื่อถือ มีความไว้วางใจได้ มีความขยันหมั่นเพียร และมีความเชื่อมั่นและความมั่นใจในตนเอง

5. สมรรถนะส่วนบุคคล ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ควรให้ความสำคัญและเพิ่มประสิทธิภาพในเรื่อง มีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเองและองค์กร เคารพกฎระเบียบขององค์กร มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี และมีความรักในองค์กร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัย อนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าในระดับอุดมศึกษาเพิ่ม ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลอนาคตภาพสมรรถนะของช่างฝีมือแรงงานกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าในระดับอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- สถาบันยานยนต์. (2556). **กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังแรงงานในอุตสาหกรรมยานยนต์**. Automotive Summit 2013.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2557). **คลังข้อมูลอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์**. เข้าถึงได้จาก <http://www.nstd.or.th/industry/autoprts-industry>
- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2554). **แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 2555-2574**. เข้าถึงได้จาก http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/industry_plan/National_Industrial_Development-Ma
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และคณะ. (2556). **การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- ศุภพิชญ์ พีชพันธ์. (2558). **สมรรถนะที่พึงประสงค์ของแรงงานทักษะวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขางานเทคนิคยานยนต์ตามความต้องการของสถานประกอบการในธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนในจังหวัดชลบุรี**. วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 26. ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน. หน้า 78-88.
- อารง มะแข็ง, มูฮำมัด ชูยี, อัมพรรัตน์ ยูโซะ และธีระ เทพพรหม. (2555). **คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมสาขาวิชาก่อสร้างตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดนราธิวาส**. Princess of Naradhiwas University Journal. ปีที่ 4. ฉบับที่ 3

ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร

Administration Related to the Administration Effectiveness of Development Center under Omnoi City Municipality, Samut Sakhon Province

อารีย์ วุ่นบำรุง*

Aree Wunbumrung*

วิทยาลัยทองสุข*

Thongsuk College*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์ ครูประจำศูนย์ พนักงานประจำศูนย์ และผู้ปกครองนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าศูนย์ ครูประจำศูนย์ พนักงานประจำศูนย์ และผู้ปกครองนักเรียน สังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 151 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แต่ละชั้นภูมิสุ่มตัวอย่างง่ายตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบของ Likert มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ การจัดหน่วยงาน ลำดับที่ 2 คือ การอำนวยความสะดวก ลำดับที่ 3 คือ การจัดตัวบุคคล ลำดับที่ 4 คือ การบริหารงบประมาณ ลำดับที่ 5 คือ การวางแผน ลำดับที่ 6 คือ การประสานงาน และลำดับสุดท้าย คือ การรายงานตามลำดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ลำดับที่ 2 คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ลำดับที่ 3 คือ ด้านการบริหารการเงินและ

งบประมาณ และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ 4. การทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารด้านการวางแผนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารงานวิชาการ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระดับสูง คือ .79 นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร, ประสิทธิผลการบริหารงาน, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลอ้อมน้อย

Abstract

This research aimed to study and compare the opinions of the head of the center, Teacher, Staff and parental factors affecting the administration related to the administration effectiveness of development center under Omnoi City Municipality, Samut Sakhon Province.

The sample size used in this study was the headteacher center. Staff center And parents Municipality of Omnoi Samples were sampled by stratified random sampling. The instrument used in this study was a five-level scale questionnaire with Likert's reliability of .85. The statistics used for data analysis were analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation

The results of the study revealed that the opinions on the administration related to the administration effectiveness of development center under Omnoi City Municipality, Samut Sakhon Province in overall were at a high level. When classified according to each aspect. Most respondents thought that the first was the organization of the second, the third is the third, the fourth is the fifth, the fifth in the planning, the sixth is the coordination. The effectiveness of Omnoi City Municipality, Samut Sakhon Province in overall was at a high level. The Relationship between Administration factor and effectiveness of development center under Omnoi City Municipality, Samut Sakhon Province indicated that the planning factors correlate with the effectiveness of academic administration in a high correlation coefficient ($r = .79$)

Keyword: Administration, Administration Effectiveness, Development Center under Omnoi City Municipality

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานการพัฒนาของชีวิตเมื่อแรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมี

ความสุข ซึ่งเริ่มตั้งแต่การศึกษาในสถานศึกษาระดับปฐมวัยจนกระทั่งถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

สำหรับสถานศึกษาของเทศบาลนั้น รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายสำคัญคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มาตรา 43 และ

มาตรา 81 กำหนดให้รัฐต้องสนับสนุนเอกชนจัดการศึกษาอบรมทำให้เกิดความรู้จักคุณธรรม (สำนักงานเลขาธิการศึกษา, 2550 : 7) และพัฒนาเพื่อให้ได้คุณภาพผู้เรียนดังกล่าว สถานศึกษาเอกชนจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการบริหารที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน มีการกำหนดกลยุทธ์และทิศทางที่เหมาะสม ชัดเจน เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกันและในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน มีการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล ให้มีความเป็นอิสระ มีความคล่องตัวเพื่อที่จะสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นสถานศึกษาจึงมีอำนาจในการบริหารจัดการด้วยตนเองมากขึ้น โดยรัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุนและส่งเสริมให้เอกชนมีมาตรฐานทางด้านวิชาการ และสามารถพึ่งตนเองได้ (มาตรา 43-46) และโดยเฉพาะสถานศึกษาเอกชนจะต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเพื่อให้สามารถอยู่รอดได้ด้วยตนเองภายใต้สภาวะแวดล้อมแห่งการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันที่สูงขึ้น ดังนั้นรัฐบาลจึงเปิดโอกาสและส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลโดยการสนับสนุนให้จัดตั้งโรงเรียนเอกชนทุกระดับและทุกประเภท ทำให้การศึกษาเอกชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์และพัฒนาประชากรส่วนหนึ่งของประเทศให้มีความรู้ความสามารถ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2551 : 1) ด้วยเหตุผล ดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลนคร

อ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ทั้งนี้เพื่อจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนและหาแนวทางในการสนับสนุนการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาการบริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยทางการบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ 1) การวางแผนงาน 2) การจัดหน่วยงาน 3) การจัดตัวบุคคล 4) การอำนวยการ 5) การประสานงาน 6) การรายงาน 7) การบริหารงบประมาณ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วย 1) ด้านการดำเนินงานวิชาการ 2) ด้านการดำเนินงานบุคคล 3) ด้านการบริหารงบประมาณ 4) ด้านการดำเนินงานทั่วไป

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จำนวน 4 ศูนย์ รวมทั้งสิ้น 240 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จำนวน 151 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970:)

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จำนวน 4 ศูนย์

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาใช้ระยะเวลาในปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาครผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยคัดเลือกตัวแปรอิสระ คือ 1) การวางแผนงาน 2) การจัดหน่วยงาน 3) การจัดตัวบุคคล 4) การอำนวยการ 5) การประสานงาน 6) การรายงาน 7) การบริหารงบประมาณ และในด้านตัวแปรตาม ได้แก่

ประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วย 1) ด้านการดำเนินงานวิชาการ 2) ด้านการ

บริหารงานบุคคล 3) ด้านการบริหารงบประมาณ 4) ด้านการดำเนินงานทั่วไป มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามในการศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ติดต่อประสานงานเพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูล
2. ผู้ศึกษาแจกแบบสอบถาม และชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้
3. เก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดโดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาตรวจสอบดูความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากร

สรุปผลการศึกษา

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ด้านภาวะผู้นำ ลำดับที่ 2 คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาล ลำดับที่ 3 คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการสื่อสาร ตามลำดับและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
 - 2.1 ด้านภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบ

แบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ กลยุทธ์แผนปฏิบัติการของสถานศึกษาเป็นรูปธรรม ลำดับที่ 2 คือ มีความสามารถกำหนดนโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน ลำดับที่ 3 คือ มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ลำดับที่ 4 คือ การประสานงานระหว่างฝ่าย/งานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อการทำงานร่วมกันและลำดับสุดท้าย คือ ทำการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา ตามลำดับ

2.2 ด้านมนุษย์สัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงานด้วยความยินดี ลำดับที่ 2 คือ มีความจริงใจกับผู้ร่วมงาน ลำดับที่ 3 คือ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน ลำดับที่ 4 คือ ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่นที่อาจขัดแย้งกันได้ และลำดับสุดท้าย คือ สร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกลุ่มผู้ร่วมงาน ตามลำดับ

2.3 ด้านการสื่อสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจน ลำดับที่ 2 คือ เปิดโอกาสให้ครูซักถามเพื่อความเข้าใจในคำสั่งให้ถูกต้อง ลำดับที่ 3 คือ ชี้แจงข้อบกพร่องในการทำงานของครูให้เจ้าตัวทราบเป็นการส่วนตัวและแนะนำวิธีแก้ไขปัญหาได้ดี ลำดับที่ 4 คือ ออกคำสั่งปฏิบัติงานชัดเจนและมีรายละเอียดเพียงพอสำหรับครู ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและลำดับสุดท้าย คือ ยินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากครูผู้ร่วมงานทุกเรื่อง ตามลำดับ

2.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับ

ที่ 1 คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน ลำดับที่ 2 คือ มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน ลำดับที่ 3 คือ เสียสละเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ลำดับที่ 4 คือ มีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงานและลำดับสุดท้าย คือ มีความรับผิดชอบและอดทนต่อการทำงาน ตามลำดับ

3. การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ลำดับที่ 2 คือ การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ลำดับที่ 3 คือ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอและลำดับสุดท้าย คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ตามลำดับและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูฝึกให้นักเรียนนำกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญหน้าสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ลำดับที่ 2 คือ ครูนำเนื้อหาสาระและกิจกรรมการสอนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ลำดับที่ 3 คือ ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งใช้การวิจัยเป็นกระบวนการเรียนรู้ ลำดับที่ 4 คือ ครูสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องและลำดับสุดท้าย คือ ครูจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ตามลำดับ

3.2 ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูนำเนื้อหาบทเรียนที่ครอบคลุมข้อเท็จจริง และคำศัพท์รวมทั้งทักษะที่จำเป็นมาสอน ลำดับที่ 2 คือ ครูกำหนดว่านักเรียนต้องเรียนอะไร ต้องสามารถทำอะไร หรือเป็นอย่างไรหลังมีประสบการณ์การเรียนรู้ กลยุทธ์การประเมินผลต้องชัดเจนสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ลำดับที่ 3 คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนและมีส่วนในการเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อจะได้เรียนรู้อย่างเข้าใจและคงทน ลำดับที่ 4 คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความรู้เดิม และประเมินนักเรียนก่อนเรียน เพื่อที่จะได้มีข้อมูลสำหรับการวางแผนการสอน อาจทำก่อนการสอนบทเรียนนั้น 2-3 สัปดาห์และลำดับสุดท้าย คือ ครูตัดสินใจว่า นักเรียนควรได้เรียนเรื่องใหม่อะไรบ้างควรมีทักษะอะไร และจะเรียนอย่างไร ต้องกำหนดว่าจะให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก ตามลำดับ

3.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพพออยู่เสมอกภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูมีการออกแบบผลิตสื่อใหม่ถ้าสื่อนั้นมีอยู่แล้วและตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนก็สามารถนำมาใช้ได้เลย ลำดับที่ 2 คือ สื่อการถ้ามีอยู่โดยไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายสามารถใช้วิธีดัดแปลงได้ แต่ถ้าไม่มีสื่อตามที่ต้องการก็ต้องผลิตสื่อใหม่ซึ่งควรคำนึงถึง ลำดับที่ 3 คือ หลังจากออกแบบสื่อแล้วนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ควรมีการวัดผลของสื่อเป็นการวัดประสิทธิภาพของสื่อลำดับที่ 4 คือ การดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้วให้ใช้ได้ดีและเหมาะสม

มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ย่อมขึ้นกับเวลาและงบประมาณในการดัดแปลงสื่อด้วย และลำดับสุดท้าย คือ หลังจากออกแบบสื่อแล้ว สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนควรมีการวัดผลของสื่อเป็นการวัดประสิทธิภาพของสื่อ ตามลำดับ

3.4 ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ มีความขยันหมั่นเพียรกระตือรือร้นในการทำงาน ลำดับที่ 2 คือ การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับตำแหน่ง ฐานะ หน้าที่ การงานและตามโอกาสอันควร ลำดับที่ 3 คือ ประพฤติปฏิบัติวางตนได้เหมาะสมกับความเป็นครู ลำดับที่ 4 คือ มีคุณธรรม จริยธรรมเหมาะสมกับความเป็นครูและลำดับสุดท้าย คือ มีความอดทน อดกลั้นและควบคุมอารมณ์ตนเองได้ในทุกสถานการณ์ ตามลำดับ

4. การทดสอบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 เป็นรายคู่ ด้วยค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) และหาระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ($r = 0.77$) และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านคุณธรรม จริยธรรมธรรมภิบาลส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ($r = 0.76$) นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน

5. การวิเคราะห์การส่งผลของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2 ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษา สามารถเขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{Standardized } \hat{Y} &= 0.372 X_1 + 0.251 X_2 \\ \text{เมื่อ } \hat{Y} &= \text{การปฏิบัติงานของครู} \\ &\quad \text{ในสถานศึกษา} \\ X_1 &= \text{ด้านภาวะผู้นำ} \\ X_2 &= \text{ด้านคุณธรรมจริยธรรม} \\ &\quad \text{ธรรมาภิบาล} \end{aligned}$$

ดังนั้น จะต้องทดสอบสมการความถดถอยของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2 ว่าเป็นจริงหรือไม่ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำ = 0.372

2. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาล = 0.251

แสดงให้เห็นว่ามีข้อมูลเพียงพอที่จะสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำและด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาลมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2

อภิปรายผล

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ด้านภาวะผู้นำ ลำดับที่ 2 คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาล ลำดับที่ 3 คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการสื่อสารตามลำดับและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ กลยุทธ์แผนปฏิบัติการของสถานศึกษาเป็นรูปธรรม ลำดับที่ 2 คือ มีความสามารถกำหนดนโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน ลำดับที่ 3 คือ มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ลำดับที่ 4 คือ การประสานงานระหว่างฝ่าย/งานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อการทำงานร่วมกันและลำดับสุดท้าย คือ ทำการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรีย์ ทวีทรัพย์ (2555 : 63-65) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ด้านภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากเช่นกัน และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจนสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ตลอดจนการประสานงานระหว่างฝ่าย/งานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ด้านภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงานด้วยความยินดี ลำดับที่ 2 คือ มีความจริงใจกับผู้ร่วมงาน ลำดับที่ 3 คือ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน ลำดับที่ 4 คือ ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่นที่อาจขัดแย้งกันได้และลำดับสุดท้าย คือ สร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกลุ่มผู้ร่วมงาน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทักษิณา ชูกัน (2555 : 48-49) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้นำอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสำนักงานเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากเช่นกัน และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงานด้วยความยินดี มีความจริงใจกับผู้ร่วมงาน และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน ตลอดจนยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่นที่อาจขัดแย้งกันได้และมีการสร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกลุ่มผู้ร่วมงาน จึงส่งผลให้ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการสื่อสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจน ลำดับที่ 2 คือ เปิดโอกาสให้ครูซักถามเพื่อความเข้าใจในคำสั่งให้ถูกต้อง ลำดับที่ 3 คือ ชี้แจงข้อบกพร่องในการทำงานของครูให้เจ้าตัวทราบเป็นการส่วนตัวและแนะนำวิธีแก้ไขปัญหาได้ดี ลำดับที่ 4 คือ ออกคำสั่งปฏิบัติงานชัดเจนและมีรายละเอียดเพียงพอสำหรับครูผู้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและลำดับสุดท้าย คือ ยินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากครูผู้ร่วมงานทุกเรื่อง ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร์ อินทร์นา (2554 :

52-55) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายเพชรศิรี อำเภอดิเรียม จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษา พบว่า ด้านการสื่อสารอยู่ในระดับมากเช่นกัน และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูซักถามเพื่อความเข้าใจในคำสั่งให้ถูกต้อง ตลอดจนมีการชี้แจงข้อบกพร่องในการทำงานของครูให้เจ้าตัวทราบเป็นการส่วนตัวและแนะนำวิธีแก้ไขปัญหาได้ดี ตลอดจนยินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากครูผู้ร่วมงานทุกเรื่อง จึงส่งผลให้ด้านการสื่อสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน ลำดับที่ 2 คือ มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน ลำดับที่ 3 คือ เสียสละเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ลำดับที่ 4 คือ มีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงานและลำดับสุดท้าย คือ มีความรับผิดชอบและอดทนต่อการทำงาน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทักษิณา ชูกัน (2555 : 48-49) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้นำอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสำนักงานเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมากเช่นกัน เช่นกัน และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน เสียสละเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ตลอดจน มีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงานและมีความรับผิดชอบและความอดทนต่อการทำงาน จึงส่งผลให้ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ลำดับที่ 2 คือ การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ลำดับที่ 3 คือ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอและลำดับสุดท้าย คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูฝึกให้นักเรียนนำกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญหน้าสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ลำดับที่ 2 คือ ครูนำเสนอทฤษฎีและกิจกรรมการสอนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ลำดับที่ 3 คือ ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งใช้การวิจัยเป็นกระบวนการเรียนรู้ ลำดับที่ 4 คือ ครูสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องและลำดับสุดท้าย คือ ครูจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ตามลำดับและจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ครูมีการฝึกให้นักเรียนนำกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญหน้าสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มา

ใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา และเนื้อหาสาระและ กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องภายใต้บรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งใช้การวิจัยเป็นกระบวนการเรียนรู้ จึงส่งผลให้ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.2 ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูนำเสนอทฤษฎีที่ครอบคลุมข้อเท็จจริง และคำศัพท์ รวมทั้งทักษะที่จำเป็นมาสอน ลำดับที่ 2 คือ ครูกำหนดว่านักเรียนต้องเรียนอะไร ต้องสามารถทำอะไร หรือเป็นอย่างไรหลังมีประสบการณ์การเรียนรู้ กลยุทธ์การประเมินผลต้องชัดเจน สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ลำดับที่ 3 คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนและมีส่วนในการเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อจะได้เรียนรู้อย่างเข้าใจและคงทน ลำดับที่ 4 คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความรู้เดิม และประเมินนักเรียนก่อนเรียน เพื่อที่จะได้มีข้อมูลสำหรับการวางแผนการสอนอาจทำก่อนการสอนบทเรียนนั้น 2-3 สัปดาห์และลำดับสุดท้าย คือ ครูตัดสินใจว่า นักเรียนควรได้เรียนเรื่องใหม่อะไรบ้างควรมีทักษะอะไร และจะเรียนอย่างไร ต้องกำหนดว่าจะให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก ตามลำดับ และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ครูมีการปรับปรุงแผนการสอน โดยนำเนื้อหาบทเรียนที่ครอบคลุมข้อเท็จจริงรวมทั้งทักษะที่

จำเป็นเพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การประเมินผลต้องชัดเจน สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้นักเรียนได้ใช้ความรู้เดิมและประเมินนักเรียนก่อนเรียน เพื่อที่จะได้มีข้อมูลสำหรับการวางแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด จึงส่งผลให้ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูมีการออกแบบผลิตสื่อใหม่ ถ้าสื่อนั้นมีอยู่แล้วและตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนก็สามารถนำมาใช้ได้เลย ลำดับที่ 2 คือ สื่อการถ้ำมีอยู่โดยไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายสามารถใช้วิธีดัดแปลงได้ แต่ถ้าไม่มีสื่อตามที่ต้องการก็ต้องผลิตสื่อใหม่ซึ่งควรคำนึงถึงลำดับที่ 3 คือ หลังจากออกแบบสื่อแล้วนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ควรมีการวัดผลของสื่อเป็นการวัดประสิทธิภาพของสื่อลำดับที่ 4 คือ การดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้วให้ใช้ได้ดีและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ย่อมขึ้นกับเวลาและงบประมาณในการดัดแปลงสื่อด้วย และลำดับสุดท้าย คือ หลังจากออกแบบสื่อแล้ว สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ควรมีการวัดผลของสื่อเป็นการวัดประสิทธิภาพของสื่อ ตามลำดับ และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษอยู่ในระดับมากอาจเนื่องมาจากครูมีการออกแบบผลิตสื่อใหม่ แต่หากสื่อที่มีอยู่โดยไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายสามารถใช้วิธีดัดแปลงได้ ให้ใช้ได้ดีและเหมาะสมมากยิ่งขึ้นและเมื่อออกแบบสื่อแล้วนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน จะต้องวัดผลของสื่อเป็นการวัดประสิทธิภาพของสื่อ จึงส่งผลให้ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.4 ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ มีความขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้นในการทำงาน ลำดับที่ 2 คือ การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับตำแหน่ง ฐานะ หน้าที่การงานและตามโอกาสอันควร ลำดับที่ 3 คือ ประพฤติปฏิบัติวางตนได้เหมาะสมกับความเป็นครูลำดับที่ 4 คือ มีคุณธรรมจริยธรรมเหมาะสมกับความเป็นครู และลำดับสุดท้ายคือ มีความอดทน อดกลั้นและควบคุมอารมณ์ตนเองได้ในทุกสถานการณ์ ตามลำดับ และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ครูมีความขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้นในการทำงาน มีการการแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาสอันควร รวมถึงการประพฤติปฏิบัติวางตนได้เหมาะสมกับความเป็นครู กล่าวคือ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความอดทน อดกลั้น และควบคุมอารมณ์ตนเองได้ในทุกสถานการณ์ จึงส่งผลให้ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. การทดสอบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2 เป็นรายคู่ ด้วยค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) และหาระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ($r = 0.77$) และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาลส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ($r = 0.76$) นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน

5. การวิเคราะห์การส่งผลของการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์แบบ “บวร” ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์แบบ “บวร” ด้านการวางแผน และด้านการติดตามและประเมินผล มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผน และการติดตามและประเมินผล ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ตลอดจนความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษานั้นๆ ในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรทำการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา
2. ผู้บริหารควรจัดวางแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตลอดเวลา
3. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษานำใจเอื้อเพื่อแผ้วถางต่อกัน
4. ผู้บริหารควรยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่นที่อาจขัดแย้งกันได้

บรรณานุกรม

- दनัย สันตยากร, (2548). **คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3**. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทักษิณา ชูก้าน, (2555). **คุณลักษณะผู้นำอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสำนักงานเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษ วิทยาลัยทองสุข.
- ธวัชชัย กลิ่นดี, (2545). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- นรินทร์ อินทร์นา, (2554). **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายเพชรคีรี อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย**. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษ วิทยาลัยทองสุข.
- บุญมา กัมปนาทพงษ์, (2532). **การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ**. วิทยานิพนธ์ ปรินญาณินพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ประคอง รัตมีแก้ว, (2554). **คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ**. วิทยานิพนธ์ ปรินญาณินพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประมวล ชิลวงษ์, (2547). **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคปฏิรูปการศึกษาตามทัศนะของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ปรินญาณินพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- พัชรีย์ ทวีทรัพย์, (2555). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ)**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข.
- พัทธพงศ์ จิระนคร, (2548). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่**
การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ค.ม.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิศสมัย แก้วเชื้อ, (2552). **การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน**
เขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- มงคล คำเมือง, (2554). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคาดหวังของ**
ข้าราชการครู และผู้มีส่วนร่วมทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารั้วรัมย์ เขต 1.
ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรเชษฐ์ ค่วยเทศ, (2546). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของคณะกรรมการ**
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอสีจันทน์ลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วาสนา หลงสมบูรณ์, (2546). **การเปรียบเทียบคุณลักษณะตามสภาพจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร**
โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- วีระวัฒน์ กอญผาลา, (2545). **ระดับการใช้กระบวนการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน**
การประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา สถาบัน
ราชภัฏสกลนคร.
- ลิทธิชัย เครือทิวา, (2552). **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและ**
กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่สิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สมชาติ รัตนถาวร, (2541). **ระบบสังคมในโรงเรียนมัธยมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุนธา ทองบริสุทธิ์, (2553). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในความคิดเห็นของนิสิต**
คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนทร โดตรบรรเทา, (2550). **คุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา.** วิทยานิพนธ์.
- เสนาะ ตีเยาว์, (2537). **การสื่อสารในองค์กร.** พิมพ์ที่โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์
และการบัญชี.

- อมรศักดิ์ พุ่มสวัสดิ์, (2540). **กระบวนการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัครา สัมณโชติ, (2550). **คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชน**. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อำนาจ ภักดีเสนาหา, (2545). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 2545.

การบริหารจัดการงานท้องถิ่นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

An Administrative Management Of The Local Government Authorities Administrators Under Constitution Of The Kingdom Of Thailand B.E.2560

นิธิธนาถ บูลสถาพร*
Nitthanart Boonsathaporn*
มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต*
RattanaBundit University*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เปรียบเทียบรูปแบบภาวะผู้นำและการบริหารจัดการงานท้องถิ่นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการบริหารจัดการงานในมิติต่าง ๆ ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 385 คน ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมพหุคูณ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า 1. การเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า นายกเทศมนตรีและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานโดยคำนึงถึง มิติต่าง ๆ มากกว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเกือบทุกมิติ ยกเว้นมิติการคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่กลุ่มนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำนึงถึงน้อยกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมเป็นกลุ่มที่บริหารงานโดยคำนึงถึงทุกมิติสูงสุด รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบชี้แนะและแบบปล่อยวาง ตามลำดับ 2. ความสัมพันธ์ของประเภทและรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการบริหารงาน พบว่า ประเภทผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานใน 3 มิติ คือ ความรับผิดชอบต่อสังคม การสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และความซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานใน 3 มิติ คือ การคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความรับผิดชอบต่อสังคม และการสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่ตัวแปรทั้งสองไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อการบริหารงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560

Abstract

The objectives of this study were to study 1) compared the model of Administrative Management and Leadership 2) Interactivities of The Local Government Authorities Administrators. This study's simple group 385 people. Questionnaire was used for this study. Analyzes data with a frequency value, percentage value, average, and multiple variance analysis, with a statistical significance at level 0.05, the findings showed that ;1. The comparison it was found that the personnel who have differences in the mayor and President of the Tambon Administrative Organization who have an administrative dimension more than President of the Province Administrative Organization on significant .05, and The Local Government Authorities Administrators have the highs Leadership were to participation 2. Interactivities of The Local Government Authorities Administrators three-dimension were to, 1) Responsibility 2) Honest 3) Equity and 4) Transparency on significant .05. Then the model of Administrative Management and Leadership were three 3 dimensions such as efficiency and effectiveness in the administration

Keywords: Management, Local Government Authorities Administrators, Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นองค์กรภาครัฐที่จัดตั้งตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) อันเป็นหลักการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นของตน โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากร งบประมาณ และมีอำนาจอิสระในการบริหารจัดการ ทั้งในด้านการพัฒนา เศรษฐกิจ การวางระบบสาธารณสุข โภค และ สาธารณูปการ การจัดทำบริการและสวัสดิการสังคม ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นทำหน้าที่กำหนดนโยบายสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและต้องมีความสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชนเป็นอย่างดี มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้องค์กร ปกครองส่วนถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นต้องรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ รวมตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย เช่น การปรับปรุงและพัฒนา สาธารณูปโภค การพัฒนาการศึกษา การสุขภาพ ตลาดสด จัดระเบียบชุมชน ศิลปะ วัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการพัฒนาท้องถิ่นให้มี

ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบและกำกับการบริหารจัดการ เพื่อให้มีมาตรฐานและตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นหลัก และยังได้บัญญัติให้สมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง หรือมาจากการเลือกของสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ผู้บริหารจะมาด้วยวิธีอื่นก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560)

การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงถือเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารและต้องใช้บทบาทของความเป็นผู้นำ ภาวะผู้นำและมีคุณลักษณะที่เหมาะสมที่เป็นผู้นำสูงสุดในการนำ ทำให้องค์กรก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้นำหรือผู้บริหาร ซึ่งจะเป็นผู้วินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ในเรื่องของ การศึกษา การบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน พ.ศ. 2560 เพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารท้องถิ่นสำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นต่อไป

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานเพื่อท้องถิ่น กล่าวถึง ภารกิจของรัฐที่สำคัญ 2 ประการ คือ ป้องกันการรุกรานจากศัตรูภายนอกประเทศ และรักษา

ความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และแนวคิดรัฐสมัยใหม่ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน โดยรวม และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ ผ่านผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เลือกตั้งมาจากประชาชน (บรรเจิด สิงคะเนติ, 2551, หน้า 166) แนวความคิดเรื่องการบริหารงานเพื่อท้องถิ่นนี้เป็นกรอบทิศทางให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับผิดชอบต่อสังคม บริหารงานเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ส่งเสริมให้เกิดความสมานฉันท์ การมีส่วนร่วมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น จากแนวคิดของนักวิชาการ ดังนี้ Northouse (2001, pp. 258 - 264) เห็นว่า การบริหารที่ดีนั้น ผู้บริหารต้องทำงานอยู่บนหลักจริยธรรมของผู้นำ (principles of ethical leadership) ซึ่งประกอบด้วย 1. การเคารพผู้อื่น (respect others) โดยยอมรับในความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมที่แตกต่างกัน 2. การให้บริการผู้อื่น (serve others) โดยให้ในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ 3. ให้ความเท่าเทียม (just) ตามความต้องการตามสิทธิ ตามความสามารถ ตามการเสียสละ และตามคุณธรรม 4. มีความซื่อสัตย์ (honest) ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น 5. มุ่งสร้างชุมชน (build community) โดยมีเป้าหมายที่สังคมหรือชุมชนต้องการร่วมกัน ส่วนแนวคิดของ Rosenbloom, Krarchuck, & Rosenbloom (2002, pp. 583-584) ได้กำหนดกรอบจริยธรรมของสมาชิกซึ่งเป็นผู้บริหารในองค์การภาครัฐให้รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณในวิชาชีพ (spirit of professional) ไว้ 5 ข้อ ได้แก่ 1. ตอบสนองต่อประโยชน์สาธารณะ (serve the public interest) 2. เคารพรัฐธรรมนูญและกฎหมาย (respect the constitution and the law) 3. มีความ

ซื่อสัตย์ (demonstrate personal integrity) 4. ส่งเสริมจริยธรรมในองค์กร (promote ethical organizations) 5. มุ่งสู่ความเป็นเลิศในวิชาชีพ (strive for professional excellence)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบภาวะผู้นำและการบริหารจัดการงานท้องถิ่นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภทภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการบริหารจัดการงานในมิติต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเก็บข้อมูลการบริหารจัดการงานบริหารท้องถิ่น รวมทั้งลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ไม่รวมกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้วิธีการในเชิงปริมาณวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการงานบริหารท้องถิ่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 ประเภท คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด, เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 7,851 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ได้มาโดยกำหนดวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) โดยใช้วิธีการแบ่งกลุ่มจังหวัดตามไซนักษุมศาสตร์ของ

ประเทศและจำนวนประชากรของจังหวัดต่างๆ ในแต่ละภาคดังต่อไปนี้ จัดกลุ่มจังหวัด โดยแบ่งออกเป็น 6 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคใต้ แล้วแบ่งตามสัดส่วน โดยการคำนวณด้วยสูตร ทาโร ยามาเน (Yamane, T. 1973). ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่

1. คุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอาชีพเดิมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแปรระดับนามมาตรา (nominal scale) และอันตภาคมาตรา (interval scale)

2. ประเภทตำแหน่งของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นตัวแปรแบบแบ่งกลุ่ม (categories) ซึ่งเป็นตัวแปรระดับนามมาตรา (nominal scale)

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ แบบมีส่วนร่วม แบบชี้แนะแบบปล่อยวาง และแบบส่งเสริม เป็นตัวแปรแบบแบ่งกลุ่ม (categories) ซึ่งเป็นตัวแปรระดับนามมาตรา (nominal scale)

ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่

การบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ การคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล การสนองตอบต่อสังคม การตอบสนองที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การให้ประชาชนมีส่วนร่วม ความซื่อสัตย์ เป็นธรรม และโปร่งใส และความมีจริยธรรมและเคารพกฎหมาย ซึ่งกำหนดค่าคะแนนของแต่ละองค์

ประกอบไว้ระหว่าง 5-35 คะแนน จึงเป็นตัวแปรที่มีค่าต่อเนื่อง (continuous) ในระดับอันตรภาคมาตรา (interval scale)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 385 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.25

เก็บข้อมูล 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 สอบถามรูปแบบภาวะผู้นำ และส่วนที่ 3 การบริหารงาน เป็นข้อมูลแบบใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ซึ่งแต่ละข้อถามมีทั้งข้อความที่เป็นเชิงบวกและเชิงลบ 7 ระดับ คือ ปฏิบัติมากที่สุดไปจนถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด โดยให้ผู้ตอบองค์ประกอบของพฤติกรรมกรรมการบริหารงานที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบถามทัศนคติที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีต่อการบริหารงานในเรื่อง 1. การคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ข้อ 1 - ข้อ 5) 2. การสนองตอบต่อสังคม (ข้อ 6 - ข้อ 10) 3. การตอบสนองที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น (ข้อ 11 - ข้อ 15) 4. การให้ประชาชนมีส่วนร่วม (ข้อ 16 - ข้อ 20) 5. ความซื่อสัตย์เป็นธรรม และโปร่งใส (ข้อ 21 - ข้อ 25) และ 6. ความมีจริยธรรมและเคารพกฎหมาย (ข้อ 26 - ข้อ 30)

วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ หรืออิทธิพลระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม เป็นการวิเคราะห์ว่าความแปรปรวนหรือความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามเป็นความแตกต่างอันเนื่องมาจากตัวแปรอิสระ การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมพหุคูณ (Multivariate Analysis of Covariance-MANCOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบภาวะผู้นำและการบริหารจัดการงานท้องถิ่นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

1.1 ประเภทและคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับรูปแบบภาวะผู้นำ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ประเภท มีรูปแบบภาวะผู้นำแบบชั้นนำมากที่สุด รองลงมาคือแบบปล่อยวาง แบบมีส่วนร่วมและแบบส่งเสริมตามลำดับ และยังพบว่าภาวะผู้นำแบบส่งเสริมมีสัดส่วนที่น้อยมาก จึงมิได้นำมาวิเคราะห์อีก โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีภาวะผู้นำแบบชั้นนำมากที่สุด รองลงมาคือ นายกเทศมนตรีและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ในกลุ่มภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมกลับมีสัดส่วนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด รองลงมาคือ นายกเทศมนตรีและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนในกลุ่มภาวะผู้นำแบบปล่อยวางมีสัดส่วนของนายกเทศมนตรีมากที่สุด รองลงมาคือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามลำดับ ประเภทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการบริหารงาน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทบริหารงานในลักษณะคล้ายกัน คือ ส่วนใหญ่ คำนึงถึงมิติประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความรับผิดชอบต่อสังคม ซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน แต่ในมิติความมีจริยธรรม และเคารพกฎหมาย และการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น มีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงน้อยกว่า มิติอื่น จากการเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า นายกเทศมนตรีและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานโดยคำนึงถึง มิติต่างๆ มากกว่านายกองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดในเกือบทุกมิติ ยกเว้นมิติการคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่กลุ่มนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำนึงถึงน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบแบบจับคู่พบว่านายกเทศมนตรีมีการบริหารงานในมิติการคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนการเปรียบเทียบนายกเทศมนตรีกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าไม่มีความแตกต่างกันในการบริหารงานในมิตินี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีการบริหารงานในมิติความรับผิดชอบต่อสังคม การสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และ ความมีจริยธรรมและเคารพกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

นายกเทศมนตรีมีการบริหารงานในมิติความซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส สูงกว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนการเปรียบเทียบ นายกเทศมนตรีกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าไม่มีความแตกต่างกันในการบริหารงานในมิตินี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภาวะผู้นำแบบต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมเป็นกลุ่มที่บริหารงานโดยคำนึงถึงทุกมิติสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบชี้หน้า และแบบปล่อยวางตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ของประเภทและรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการบริหารงาน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า เมื่อควบคุมตัวแปรระยะเวลาที่เคยทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาก่อน ประเภทผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานใน 3 มิติ คือ ความรับผิดชอบต่อสังคม การสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและความซื่อสัตย์เป็นธรรม โปร่งใส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานใน 3 มิติ คือ การคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความรับผิดชอบต่อสังคม และการสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่ตัวแปรทั้งสอง ไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อการบริหารงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายเพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อเท็จจริง ความเป็นไปและสภาพปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ทางการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นต่อไป ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสบการณ์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาแล้วมากกว่า 4 ปี และมีอาชีพเดิมเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจที่แสดงหาผลกำไร ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทางการเมืองท้องถิ่นมาแล้วอย่างน้อย 1 สมัย คือ 4 ปี แสดงว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้ประกอบการวิชาชีพทางด้านธุรกิจหรือพ่อค้ามีความพร้อมและเข้าไป

มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าอาชีพอื่น ๆ และยังได้รับความพึงพอใจและไว้วางใจจาประชาชนในท้องถิ่นเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม การศึกษา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์และด้านรัฐศาสตร์ว่า ในระยะเวลาที่ผ่านมาที่มีนักธุรกิจและผู้รับเหมอบางส่วนเข้ามาดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ถึงแม้ว่าในขณะนี้มิแนวโน้มที่ดีขึ้น เพราะประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองมากขึ้น สามารถตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มากขึ้น แต่ก็ยังมีการแสวงหาผลประโยชน์จากการดำรงตำแหน่งที่ปรากฏให้เห็นอยู่ (ศาสตราจารย์พรชัย เทพปัญญา, การสัมมนาส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2561) และในการบริหารงานท้องถิ่น ควรต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับงานวิจัยของบรรเจิด สิงคะเนติ (2551, หน้า 166) ที่พบว่าเมื่อรัฐกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้อำนาจจะต้องก่อให้เกิดผลในการแจกแจงคุณค่าต่างๆ ที่ตกถึงประชาชนให้ประโยชน์แก่คนในท้องถิ่นโดยรวม โดยมีใช้เป็นการกระทำเพื่อผลประโยชน์แอบแฝงต่างๆ ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีโอกาสที่จะใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง

ประเด็นที่ 2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีรูปแบบภาวะผู้นำแบบชี้หน้า ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ารูปแบบภาวะผู้นำไม่ได้ขึ้นอยู่กับประเภทผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ดำรงตำแหน่งนายกองค์กรบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีและนายกองค์กรบริหารส่วนตำบล ไม่ได้มีภาวะผู้นำที่แตกต่างกันไปตามตำแหน่งนั้น ซึ่งนักวิชาการด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 3 ประเภท

มีภาวะผู้นำอยู่ทุกแบบแต่มีจำนวนเล็กน้อยแตกต่างกัน (ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย, การสัมมนาส่วนบุคคล, 5 มกราคม 2561) และเมื่อพิจารณาในกลุ่มของผู้ที่มีภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมแล้วพบว่านายกองค์กรบริหารส่วนตำบลมีภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมในสัดส่วนที่มากกว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทอื่นซึ่งเป็นผลอันเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีพื้นที่เล็ก ผู้บริหารจึงมีความใกล้ชิดกับประชาชนสามารถสื่อสารกันได้อย่างทั่วถึง ประชาชนจึงมีส่วนร่วมในการบริหารได้มากกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบอื่น (บัวทิพย์ สุขจัน, ดร., การสัมมนาส่วนบุคคล, 12 มกราคม 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของคมสันต์ บุญศรี (2556) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำของนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองเรือ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ภาวะผู้นำของนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลมีภาวะความเป็นผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งเพศหญิงและเพศชายส่วนใหญ่ มีภาวะผู้นำแบบชี้หน้าเช่นเดียวกัน มีการบริหารจัดการงานในแนวทางที่ไม่แตกต่างกัน ผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่าเพศไม่ใช่ตัวแปรที่มีผลต่อรูปแบบภาวะผู้นำและการบริหารจัดการงานท้องถิ่นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 3 ประเภท สอดคล้องกับงานวิจัยของเสรี หมุ่น้อย (2554) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบรรพตพิสัยที่มีเพศต่างกันมีภาวะผู้นำที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประเด็นที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ประเภท ส่วนใหญ่บริหารงานไปในทิศทางที่พึงประสงค์โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความซื่อสัตย์เป็นธรรม โปร่งใส มีการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ

บริหารงาน แต่ในมิติความมีจริยธรรมและเคารพกฎหมายและการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ยังมีสัดส่วนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คำนึงถึงเรื่องนี้ น้อยกว่ามิติอื่น โดยสัดส่วนของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกเทศมนตรีที่บริหารงาน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีมากกว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้มากกว่า ในประเด็นนี้ ศาสตราจารย์ วุฒิสาร ตันไชย (2561) ได้ประมาณการว่าในปัจจุบันผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประมาณร้อยละ 15-20 เท่านั้นที่มีลักษณะการทำงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างประเภทกันมีการบริหารจัดการงานในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และความซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใสที่แตกต่างกัน ในประเด็นนี้ในความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเกิดจากความแตกต่างของพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในชนบท มีพื้นที่ขนาดเล็ก มีจำนวนประชากรไม่มาก ทำให้ผู้บริหารสามารถติดต่อสื่อสารกับประชาชนได้โดยตรง และใกล้ชิดจึงรับรู้ปัญหาและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ตรงกว่า รวมทั้งถูกกำกับจากประชาชนอย่างใกล้ชิดมากกว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทอื่น ๆ ที่มีขนาดพื้นที่และประชากรที่มากกว่า จึงทำให้การบริหารจัดการงานโปร่งใสมากกว่า เช่นเดียวกันกับเทศบาลที่มีพื้นที่ไม่กว้างนัก เช่นเทศบาลตำบลเป็นเขตเมืองที่มีประชากรไม่ค่อนหนาแน่นเท่ากับเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ก็จะรับรู้ปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่าง

ชัดเจน และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ดี ในขณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีขนาดพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัดมีกิจกรรมการให้บริการสาธารณะโดยตรงต่อประชาชนน้อย และผู้บริหารสื่อสารกับประชาชนได้ไม่ทั่วถึง จึงตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้น้อยกว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทอื่น

ดังนั้น รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกัน คือ แบบมีส่วนร่วมแบบชี้แนะและแบบปล่อยวาง มีผลทำให้การบริหารงานในมิติการคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นแตกต่างกัน ดังนั้นการที่จะทำให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีลักษณะใกล้เคียงกับอุดมคติของการปกครองส่วนท้องถิ่นคือจะต้องเป็นการปกครองที่มีประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจนั้น ๆ จะต้องปรับเปลี่ยนวิถีคิดและสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสียใหม่ ให้มีความคิดสร้างสรรค์ คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางของการตัดสินใจ ไม่เห็นแก่พรรคพวก เป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคใหม่หรือยุคประเทศไทย 4.0 มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีนวัตกรรมในการบริหารจัดการงานของท้องถิ่นเทียบเคียงกับประเทศที่พัฒนาแล้ว สอดคล้องกับสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (2559) เรื่องท้องถิ่นยุคประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นเรื่องของการปรับตัวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ มีบทบาทและความสำคัญมากขึ้นในการพัฒนาพื้นที่ การจัดการบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนและเป็นความท้าทายใหม่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ จากผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนให้มีความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงเป็นแบบชี้แนะ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการปกครองในระบบประชาธิปไตย ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในเชิงวิชาการดังนี้

1. การที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่แสดงออกมาซึ่งภาวะผู้นำแบบชี้แนะแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางการเมืองท้องถิ่นว่าเป็นแบบชี้แนะ ซึ่งไม่เป็นการส่งเสริมการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นด้วยความสมัครใจไม่ใช่ชี้แนะหรือเป็นการบังคับ ดังนั้นจึงควรปรับเปลี่ยนรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นแบบมีส่วนร่วม โดยดำเนินการไปพร้อมกับการพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงประโยชน์ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น และมีส่วนทางการเมืองในระดับชาติควบคู่กันไป

2. ในการบริหารจัดการงานท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงมีการแสวงหาผลประโยชน์อยู่ จึงควรสร้างระบบการตรวจสอบการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกลไกหรือมาตรการให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ตรวจสอบและสอดส่องการทำงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด โดยเน้นการมีส่วนร่วมในทางการเมืองอย่างเป็นรูปธรรม

3. ควรพัฒนาผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องอุดมการณ์ประชาธิปไตยและการปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมกับสร้างนวัตกรรมใหม่ในการบริหารจัดการงานท้องถิ่นให้มีความทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และสอดคล้องกับการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหาร

4. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและองค์กรเอกชนที่มีศักยภาพ จุดเด่น และมีผลงานเชิงประจักษ์ ให้สามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนเผยแพร่และสร้างเครือข่ายในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระยะเวลาการทำงานนานขึ้น จะบริหารงานเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและบริหารจัดการงานอย่างมีประสิทธิภาพและเคารพกฎหมายลดลง ดังนั้นควรมีการจำกัดระยะเวลาและมีเงื่อนไขตามกฎหมายของการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยไม่ควรให้ดำรงตำแหน่งเกินกว่า 8 ปี (สองสมัย) ติดต่อกัน โดยให้เกิดการเว้นวรรคทางการเมือง เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นได้ ถูกเลือกจากประชาชนเข้ามาทำหน้าที่บ้าง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรพิจารณาศึกษาในเรื่องของการพัฒนาภาวะและแนวทางการบริหารจัดการงานท้องถิ่นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2560). “ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ” จาก www.dla.go.th/work/abt/summarize.jsp. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน พ.ศ.2560.
- คมสันต์ บุญศรี, พันจำเอน. (2556). “ความคิดเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเรือ อำเภอเข็อก จังหวัดมหาสารคาม”. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. (2551). “การทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน”. ปัจฉิมบท คตส.พันธกิจการตรวจสอบแทนประชาชน, 1,166-170.
- บัวทิพย์ สุขจัน, ดร. (2561). การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 มกราคม 2561
- พรชัย เทพปัญญา, ศาสตราจารย์. (2561). การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2561
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560. (2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, 134 (40ก),1-90.
- วุฒิสาร ตันไชย, ศาสตราจารย์. (2561). การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 มกราคม 2561
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (2559) “ท้องถิ่นไทยในยุคประเทศไทย 4.0”. จาก http://kpi.ac.th/media/pdf/M10_597.pdf. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2560.
- เสรี หมุ่น้อย. (2554). “ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปรานบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.(2560).
- Northouse (2001). **Leadership: Theory and Practice**. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Rosenbloom, Krarchuck, & Rosenbloom.(2002).**Public Administration, Understanding Management, Politics, and Law in the Public Sector**. (5th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Yamane, T. (1973). **Statistics : An introductory analysis** 3rd ed. New York : Haper & Row.

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย กรณีร่วมกันกำหนดราคาอันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขัน

Legal issues relating to legal proceeding for claiming compensa- tion regarding joint action of monopolistic competition or restrict or reduce market competition

วาทีณี คำดี* รุ่งแสง กฤตยพงษ์*

Watinee Khamdee* Rungsang Kritayapong*

มหาวิทยาลัยศรีปทุม*

Sriprathum university*

บทคัดย่อ

กฎหมายแข่งขันทางการค้า ถูกบัญญัติขึ้นโดยมีเจตนารมณ์ในการสนับสนุนส่งเสริมกลไกการแข่งขันของตลาดให้มีการประกอบธุรกิจให้เป็นไปอย่างเสรี และป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาดทางการค้าเกิดขึ้น การแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันต้องเกิดจากการเสนอขายสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสมให้แก่ผู้บริโภค ซึ่งหากการแข่งขันอย่างเสรีนั้นเป็นไปตามกลไกของตลาดแล้ว ย่อมเกิดความยุติธรรมกับทั้งผู้ประกอบการด้วยกันเองและผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าหรือบริการนั้น ในประเทศไทยได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าครั้งแรกเมื่อ ปี พ.ศ. 2480 หากแต่ยังไม่มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้อย่างเต็มที่ เนื่องจากกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยไม่ให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายแข่งขันทางการค้าโดยเอกชน แต่จะให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายโดยองค์กรของรัฐ จากการที่สภาพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรกำหนดให้องค์กรของรัฐมีอำนาจในการตั้งเรื่องพิจารณาความผิดของผู้ประกอบการได้โดยไม่ต้องมีการร้องเรียนจากผู้เสียหายก่อน รวมทั้งมีอำนาจในการสอบสวนและมีคำวินิจฉัยว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติหรือไม่ เมื่อมีคำวินิจฉัยแล้ว ผู้ที่ได้รับความเสียหายก็สามารถใช้สิทธิทางกฎหมายฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำร้ายอันฝ่าฝืนได้โดยกฎหมายที่บัญญัติให้เอกชนเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายนั้น บัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มาตรา 69 ที่บัญญัติให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกำหนดราคาซื้อหรือ

ราคาขายสินค้าหรือบริการอันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขัน มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายจากผู้ประกอบการที่มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนบทบัญญัติได้ ซึ่งหากมีคำวินิจฉัยที่ถูกพิจารณาและรับรองโดยองค์กรของรัฐแล้ว ผู้เสียหายก็ไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ความผิดของจำเลยอีก จากการศึกษพบว่า การฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายในคดีแข่งขันทางการค้าโดยเอกชนนั้น ยังไม่ครอบคลุมถึงค่าเสียหายที่ผู้เสียหายควรจะได้รับจากผู้ประกอบการที่มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ การพิจารณาโดยนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 มาปรับใช้ ไม่อาจเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น การกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษ จะทำให้การฟ้องคดีของผู้ประกอบการหรือผู้บริโภคได้รับความเสียหาย มีประสิทธิภาพและได้รับการชดใช้มากขึ้น ทั้งเป็นการยับยั้งและป้องปรามผู้กระทำความผิดไม่ให้เกิดซ้ำอีก ทำให้เกิดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย และผู้เสียหายได้มีส่วนร่วมในการใช้กฎหมายอันจะทำให้ผู้ประกอบการที่คิดจะทำการฝ่าฝืนเกิดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้นการนำหลักการกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษมาปรับใช้ในการกำหนดค่าเสียหายในคดีแข่งขันทางการค้าจึงเป็นมาตรการที่ควรนำมาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ตรงตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าในประเทศไทย

ผู้เขียนขอเสนอให้มีบทบัญญัติเรื่องค่าเสียหายเชิงลงโทษไว้ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายโดยเอกชนมีประสิทธิภาพและได้รับการชดใช้มากขึ้น ทั้งเป็นการยับยั้ง ป้องปรามพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย และให้มีบทบัญญัติกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าให้มีอำนาจริเริ่มดำเนินการพิจารณาความผิดได้เอง หากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพบว่า ผู้ประกอบการในตลาดมีพฤติการณ์ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ผู้เสียหายร้องเรียนมายังสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเสียก่อน เพื่อให้การดำเนินคดีโดยเอกชนมีประสิทธิภาพสูงสุดและลดภาระการพิสูจน์ของผู้เสียหายอีกด้วย

คำสำคัญ: เรียกร้องค่าเสียหาย, การผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขัน

Abstract

Trade Competition Law was established to support the market mechanism to have independent businesses and prevent any trade monopoly. The competition between operators is based on the offering of quality products and services to consumers. If the independent competition is based on the market mechanism, it is fair to both operators and consumers who purchase the goods or services. In Thailand, the first commercial competition law was introduced in 1937, but it was not effective in enforcing it fully since the competition law of Thailand did not focus on the enforcement of competition law in the private sector, but it focused on law enforcement within state organizations. According to the study of the Competition Act, 2017, the author has an opinion that the government should have the authority to set the subject of the offender's conduct without the need for a complaint from the victim, as well as having the power to investigate and decide wheth-

er there is a violation of the provisions. When the decision is made, those who have suffered damage will be entitled to legal action against the perpetrators of the breach. The law provides that private law could be enforced, and it is prescribed in the Trade Competition Act, 2017 in Section 69. It provides that persons who have been damaged by the determination of the purchase price or sale price of goods or services, monopolize or reduce the competition or restrict the competition, he has the right to sue for damages from entrepreneurs who violated the provisions. If the decision is considered and approved by the state organization, the victim is not required to prove the defendant's fault again.

From the studies, it has been found that the prosecution for damages in private commercial competition did not cover the damages that the victim should receive from the entrepreneur who violates the Act. The consideration which applied Section 420 of the Civil and Commercial Code could not remedy the damage which has occurred, so the punitive determination will make the prosecution of the damaged consumer business more effective and more reimbursable. It is a deterrent and prevents the offender from committing another crime, and it creates fear of the law, and the victim is involved in using the law. This would make the entrepreneur who thought of violating the law fear the law. By making law enforcement becomes more effective, the introduction of punitive damages rules for the determination of damages in trade competition is a measure that should be introduced in this Act to comply with the intent of the Trade Competition Act in Thailand.

The author suggests having the provision for punitive damages in the Competition Act to be enforced on private companies, and it is more effective and more compensation. It also restrains and prevents actions against the law. Moreover, there should be a provision to determine the competency of the Competition Commission should be determined to have the power to conduct a deliberate offense. If the Competition Commission finds that entrepreneurs in the market are violating this Act, they do not have to wait for the complainants to come to the Office of Competition Commission first to maximize the effectiveness of litigation and reduce the burden of evidence proving that shall be performed by the victim.

Keywords: claiming compensation / monopolistic competition or restrict or reduce market

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีสภาพเศรษฐกิจที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลโดยการออกนโยบายต่างๆ ในการกระตุ้นเศรษฐกิจได้มีส่วนในการเพิ่มอัตราการแข่งขันในด้านการค้าเป็นอย่างมาก อีกทั้ง การที่นักการเมืองจำนวนมากมีผลประโยชน์ทับซ้อนในทางเศรษฐกิจและใช้อำนาจทางการเมืองในที่มีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง หรือแทรกแซงตลาดและอาจก่อให้เกิดการผูกขาดทางการค้าได้ จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายรองรับระบบเศรษฐกิจเสรีดังกล่าวเพื่อเป็นกฎหมายที่ส่งเสริมสนับสนุนกลไกตลาด (Market Mechanism) ให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า (Competition Law) หรือกฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้า (Antimonopoly Law) โดยแต่เดิมกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าของไทยได้กำหนดให้รัฐเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายนี้เท่านั้น เนื่องจากหลังสงครามโลกรัฐบาลไทยต้องการควบคุม ตรีงราคาและกักตุนสินค้าไว้ใช้ยามขาดแคลนจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. 2480 ขึ้นใช้บังคับ ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2522 ได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันการผูกขาดและการกำหนดราคาสินค้า พ.ศ. 2522 ขึ้นใช้แทน และได้ใช้เรื่อยมาจนกระทั่งได้มีการพัฒนาแนวความคิดเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า จึงมีการตราพระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ขึ้น และได้ปรับปรุงแก้ไขในปี พ.ศ. 2560 โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 และเริ่มให้ใช้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 เป็นต้นไป

เนื่องจากแนวคิดของพระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้านี้ยังคงค่อนข้างใหม่สำหรับประเทศไทยจึงทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ เพราะขาดความรู้ความเข้าใจในทางเศรษฐศาสตร์ของผู้ใช้บังคับกฎหมาย อีกทั้งความไม่เป็นอิสระของคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าที่ต้องได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีจึงทำให้มีโอกาสถูกแทรกแซงทางการเมืองได้ง่าย ซึ่งเมื่อเกิดกรณีที่บุคคลได้รับความเสียหายที่เกิดจากการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมแล้ว กฎหมายจึงกำหนดให้ผู้เสียหายสามารถฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ ทั้งนี้หลักการที่ให้เอกชนบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าดังกล่าวได้มีการใช้ในกฎหมายการแข่งขันทางการค้าและกฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้าในต่างประเทศมาเป็นเวลานานแล้ว เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของไทย มีบทบัญญัติที่ให้ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนได้ โดยต้องฟ้องภายในอายุความ 1 ปีนับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้หรือควรจะรู้ถึงเหตุการณ์ละเมิด ซึ่งคดีแข่งขันทางการค้าเป็นคดีเศรษฐกิจที่ต้องใช้ระยะเวลาในการรวบรวมพยานหลักฐานจำนวนมากและการเข้าถึงพยานหลักฐานทำได้ยากลำบาก การที่กฎหมายบัญญัติอายุความไว้เพียง 1 ปีนั้น ไม่อาจเพียงพอที่จะเก็บรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อฟ้องคดีได้ทั้งผู้เสียหายต้องพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่ามีการกระทำอันเป็นการผูกขาดเกิดขึ้นอย่างไร และผลของการกระทำนั้นทำให้ผู้เสียหายได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเท่าใด ภาระการพิสูจน์จึงตกอยู่แก่ฝ่ายที่กล่าวอ้างคือผู้เสียหาย อีกทั้งกฎหมายแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยยังไม่มียกเว้นที่กำหนด

ค่าเสียหายที่จะเรียกเอาจากผู้กระทำผิดให้ชัดเจน เช่นนี้ทำให้ต้องนำหลักการทางละเมิดในกฎหมายแพ่งมาปรับใช้ ซึ่งผู้ที่กระทำละเมิดผู้อื่นได้รับความเสียหายจะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายเพื่อที่จะเยียวยาให้ผู้เสียหายกลับคืนสู่ฐานะเดิมเสมือนมิได้มีการละเมิดเกิดขึ้น ทั้งโดยในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนจะกล่าวถึงเฉพาะปัญหาการกำหนดค่าเสียหายในคดีแข่งขันทางการค้ากรณีผู้ประกอบการมีพฤติกรรมร่วมกันกำหนดราคาโดยมีวัตถุประสงค์เป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันอันเป็นความผิดร้ายแรง ผู้เขียนเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขันทางการค้าเสรีจึงควรมิบทลงโทษทางแพ่งเพื่อช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนเห็นว่าการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติดังกล่าว นำหลักการเรียกค่าเสียหายทางละเมิดทางแพ่งมาปรับใช้อาจไม่เหมาะสม เพราะผู้เสียหายจะฟ้องเรียกค่าเสียหายที่เกิดตามความจริงที่มีลักษณะเป็น Single Damage ได้เท่านั้น อีกทั้งการนำสืบการกระทำอันฝ่าฝืนกฎหมายในลักษณะที่เป็นการกระทำโดยใช้อำนาจทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงพยานหลักฐานจึงไม่สามารถทำได้โดยง่าย การนำสืบให้เห็นว่าผู้เสียหายได้รับผลกระทบจากความเสียหายอันเกิดจากการฝ่าฝืนกฎหมายอย่างไรนั้นจึงมีความยุ่งยากซับซ้อน รวมทั้งผู้เสียหายจะไม่ได้รับค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเลย เพราะไม่มีบทบัญญัติไว้ เนื่องจากผู้เสียหายจากการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าส่วนมากจะเป็นเพียงผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการขนาดเล็กถึงขนาดกลาง โดยผู้ประกอบการรายใหญ่มักเป็นผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายฉบับนี้เพราะมีรายได้จากการผูกขาดหรือพฤติกรรมทางการค้าที่ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันที่มีมูลค่าที่สูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับค่า

เสียหายที่ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องร้องตามกฎหมาย อันจะเห็นได้ว่ากฎหมายฉบับนี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการที่จะบังคับใช้ป้องกันมิให้เกิดการผูกขาดและการกระทำทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม อีกทั้งยังมีอาจเป็นหลักประกันที่เหมาะสมแก่ผู้บริโภคและผู้ประกอบกิจการขนาดเล็กถึงขนาดกลางได้

ผู้เขียนจึงเห็นว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมีข้อบกพร่องในบทบัญญัติและการบังคับใช้ซึ่งหากนำมาศึกษาเพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางรวมทั้งข้อเสนอแนะ จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย อีกทั้งยังเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นซ้ำด้วย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินกระบวนการพิจารณาดีในเรื่องการแข่งขันทางการค้าในเรื่องหน้าที่นำสืบและเรื่องค่าเสียหาย
2. เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าในเชิงเศรษฐศาสตร์และเชิงกฎหมาย
3. เพื่อวิเคราะห์หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาลักษณะการกระทำร่วมกันกำหนดราคาอันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันตามกฎหมายแข่งขันทางการค้าของไทย โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาของต่างประเทศ
4. เพื่อวิเคราะห์ที่มาของการเรียกค่าเสียหายในทางแพ่งโดยทั่วไปและนำเอาหลักการกำหนดความรับผิดเพื่อค่าเสียหายเชิงลงโทษมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของการกำหนดความรับผิด

ผิดในกฎหมายแข่งขันทางการค้าของไทย โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับข้อกำหนดความรับผิดเพื่อความเสียหายในทางแพ่งของต่างประเทศ

5. เพื่อสนองแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขความรับผิดทางแพ่งในกฎหมายการแข่งขันทางการค้าให้เหมาะสมมากขึ้น เพื่อช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการค้นหาข้อมูล ทั้งทางเอกสาร และการรวบรวมข้อมูล ทั้งจากหนังสือคำอธิบายกฎหมาย บทความทางวิชาการ เอกสารทางวิชาการที่สำคัญ ตำบกฎหมาย รวมไปถึงวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา ทั้งในส่วนที่เป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวิเคราะห์ทฤษฎีที่เหมาะสมมาปรับใช้เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและปรับปรุงกฎหมายกฎหมายแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

พบว่าพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ดังนี้

(1) ปัญหาเกี่ยวกับการฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายของผู้เสียหาย กรณีได้รับความเสียหายจากการกระทำอันฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 54(1) ที่บัญญัติให้ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายได้ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มีได้บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพิจารณาค่าเสียหาย

ค่าเสียหายและความค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีต่างๆไว้ด้วย เนื่องจากคดีการแข่งขันทางการค้าเป็นคดีเศรษฐกิจ การหาพยานหลักฐานทำได้โดยยากและมีค่าใช้จ่ายสูง จึงเกิดปัญหาว่าหากผู้เสียหายดำเนินการฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาแล้วชนะคดี ผู้เสียหายอาจได้รับการชดใช้ค่าเสียหายที่ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไป

(2) ปัญหาการกำหนดค่าเสียหายทางแพ่ง ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มาตรา 69 หากผู้เสียหายสามารถพิสูจน์ได้ว่าตนได้รับความเสียหาย และศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้เสียหายเป็นฝ่ายชนะคดี ผู้เสียหายอาจได้รับการชดใช้เพียงค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจริงเท่านั้น (Single Damage) เนื่องจากการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 54(1) เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติ ที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อกระบวนการแข่งขันในอันที่จะทำให้บรรลุผลประโยชน์ของธุรกิจตนโดยมิชอบ จึงเกิดปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย กล่าวคือ การกำหนดค่าเสียหายธรรมดาไม่อาจยับยั้งหรือป้องปรามการกระทำผิดได้ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการฝ่าฝืนไม่เกิดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ

(3) ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มาตรา 17(4) ให้อำนาจคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในการพิจารณาเรื่องร้องเรียน และสอบสวนการกระทำผิด จะเห็นได้ว่าหากไม่มีผู้ร้องเรียนมายังสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าก็ไม่มีความพิจารณาหรือสอบสวน

การกระทำที่อาจเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 54(1) ได้ ผู้เสียหายต้องริเริ่มดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายเอง กล่าวคือผู้เสียหายต้องรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาสู้บให้สมฟ้อง จึงทำให้เกิดปัญหาและเป็นอุปสรรคในการดำเนินคดีของผู้เสียหาย

ข้อเสนอแนะ

(1) ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มาตรา 69 บัญญัติให้สิทธิบุคคลที่ได้รับความเสียหาย สามารถฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายได้ โดยพิจารณาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากหลักกฎหมายละเมิด เพื่อให้เหมาะสมกับคดีการแข่งขันทางการค้าซึ่งเป็นคดีเศรษฐกิจ ควรกำหนดให้ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีและค่าทนายความจากผู้กระทำการฝ่าฝืนได้ด้วย

(2) ให้มีบทบัญญัติค่าเสียหายเชิงลงโทษในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามมาตรา 54(1) การบัญญัติค่าเสียหายเชิงลงโทษไว้ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า นอกจากผู้เสียหายจะได้รับการชดใช้เยียวยาความเสียหายแล้ว ยังเป็นมาตรการที่ทำให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายโดยเอกชน ทั้งยับยั้งและป้องปรามมิให้กระทำความผิดเกิดขึ้นซ้ำด้วย

(3) ควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า หลักเกณฑ์ในการพิจารณาพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจที่มีพฤติกรรมร่วมกันกำหนดราคาซื้อหรือราคาขายหรือเงื่อนไขใดๆ ที่ส่งผลต่อราคาสินค้าหรือบริการ อันมีผลเป็นการผูกขาด

หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาด ให้มีอำนาจริเริ่มการสอบสวนได้เอง และมีคำวินิจฉัยว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติหรือไม่ เมื่อมีคำวินิจฉัยแล้ว ผู้ที่ได้รับความเสียหายก็สามารถใช้สิทธิทางกฎหมายฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการอันฝ่าฝืนได้ โดยผู้เสียหายไม่จำเป็นต้องร้องเรียนมายังสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเสียก่อน เพราะเมื่อมีการสอบสวนของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าแล้ว ผู้เสียหายไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ความผิดของจำเลยอีก จะลดภาระการพิสูจน์ของผู้เสียหาย มีผลทำให้การฟ้องคดีของผู้เสียหายเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากข้อเสนอแนะดังกล่าว เห็นว่าการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันถือเป็นความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ควรมีการกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าทนายความ และค่าเสียหายเชิงลงโทษ และกำหนดอำนาจหน้าที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าให้มีอำนาจริเริ่มการสอบสวนได้เอง เป็นมาตรการที่ให้เอกชนใช้กฎหมายร่วมกับรัฐ ในอันที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของไทยมีประสิทธิภาพ ลดการกระทำความผิด เกิดการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็นธรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

บรรณานุกรม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. 2550

ศักดิ์ดา ธนิตกุล. (2551). **คำอธิบายและกรณีศึกษาพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

จิตรา เพียรล้ำเลิศ. (ม.ป.ป.). **เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 8 คำลึนใหม่ทดแทนเพื่อละเมิด**. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ

ภูษิต โมกขมรรคกุล. (2543). **กฎหมายการแข่งขันทางการค้าในประเทศไทย. รายงานการวิจัย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สุธีร์ สุภานิตย์. (2549). **หลักการและกฎเกณฑ์แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 (Principle and Rules of the Competition Act of 1999)**. ที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพ รองศาสตราจารย์สุธีร์ สุภานิตย์ ม.ว.ม. ป.ช. ณ เมรุวัดโสมนัสวิหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

The Rule Of Law And The Good Governance In Issuance Land Rights Document And Derogation Of Land Rights Document

กมลยศ พันธุมาศโกมล*

KamolYot phanammaskomol*

สุนีย์ มัลลิกะมาลย์*

Sunee Mullikamal

มหาวิทยาลัยศรีปทุม*

Sriprathum university*

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์คดีปกครองจากผลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล โดยการวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเอกสาร การวิจัยพบว่าหลักนิติธรรมมี 6 ข้อ และหลักธรรมาภิบาลมี 6 ข้อ ซึ่งคดีปกครองที่วิเคราะห์ 5 คดี มีการใช้อำนาจหน้าที่ในการออกคำสั่งทางปกครองของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินเป็นไปตามหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลเพียงบางข้อ การวิจัยเสนอแนะ ให้กรมที่ดินจัดทำเป็นนโยบายให้นำหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และจัดทำกฎที่เป็นข้อบังคับว่าด้วยการนำเอาหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินในด้านต่าง ๆ

คำสำคัญ: การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน, การเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน, หลักนิติธรรม, หลักธรรมาภิบาล, คดีปกครอง

Abstract

This thesis has objectives to study and analyze the administrative cases from the result of duty performance of officers, Department of Land in issuing land rights document and derogating of land rights document, according to the rule of law and the good governance. This research used documentary research. From the research, it was found that the rule of law contained 6 clauses and the good governance contained 6 clauses. Administration cases that were analyzed contained 5 cases. Officials used authority and duty in issuing administration order of officials, Department of Land to comply with the rule of law and the good governance only in some clauses.

The researcher recommends that the Department of Land shall make policy by using the rule of law and the good governance in performing duty of officials, Department of Land in issuing land rights document and derogating of land rights document and making rules which are regulations on using the rule of law and the good governance in determining of using authority and duty of officials, Department of Land in several aspects.

Keyword: Issuance Land Rights Document, Derogation Of Land Rights Document, The Rule Of Law, Good Governance, Administrative Cases

บทนำ

ในปัจจุบันปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐและเอกชนมีจำนวนมาก ซึ่งนับจากอดีตถึงปัจจุบันปรากฏว่าการที่ดินได้ดำเนินการออกคำสั่งทางปกครองให้เพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ทั้งที่เป็นโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 และ น.ส. 3 ก.) รวมทั้งสิ้น 7,737 แปลง (ข้อมูลสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ กรมที่ดิน เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2561) จึงเห็นได้ว่าคำสั่งทางปกครองที่ให้เพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทบสิทธิในทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งสิทธิในทรัพย์สินของประชาชนได้ถูกรับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2561 หมวดที่ 3 สิทธิและเสรีภาพของ

ปวงชนชาวไทย มาตรา 37 ที่กำหนดว่า “ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ...” เมื่อปรากฏว่าประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง กำหนดว่า “เมื่อความปรากฏว่าได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์... ให้แก่ผู้ใดโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือผู้ตรวจราชการกรมที่ดินมีอำนาจหน้าที่สั่งเพิกถอนหรือแก้ไขได้” แม้จะมีบทบัญญัติที่กำหนดอำนาจหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่กรมที่ดินดำเนินการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินได้โดยมีสาเหตุการเพิกถอนมาจากการออกหนังสือแสดงสิทธิ

ในที่ดินที่เป็นการออกคำสั่งทางปกครองอีกรูปแบบหนึ่งที่อยู่ในขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของกรมที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือผิดพลาดคลาดเคลื่อน แสดงให้เห็นถึงความบกพร่องของเจ้าหน้าที่กรมที่ดิน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดิน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการคุ้มครองที่ดินของรัฐและรับรองสิทธิในที่ดินให้แก่ประชาชนผู้ถือกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองในที่ดิน และการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดิน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิในที่ดินของประชาชน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งบัญญัติให้อำนาจหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่กรมที่ดินเป็นผู้ดำเนินการ แต่ที่เป็นปัญหาก็คือการใช้อำนาจหน้าที่ดังกล่าวถือว่าการออกคำสั่งทางปกครองซึ่งหากไม่ชอบแล้ว ย่อมเป็นสิทธิของผู้เสียหายที่จะดำเนินการนำคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อให้วินิจฉัยว่าคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยกรมที่ดินนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อจะได้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบนั้นต่อไป ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีคดีขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองของกรมที่ดินที่ประชาชนนำมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองเป็นจำนวนมากหลายคดี ซึ่งนำ

จะสะท้อนให้เห็นถึงการใช้อำนาจหน้าที่ในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของกรมที่ดินขาดหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาและวิจัยหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้ได้องค์ประกอบของหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล ที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์การนำหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

2.2 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์คดีปกครองเกี่ยวกับการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล

2.3 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ของกรมที่ดินในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

2.4 เพื่อหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับใช้หลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลในการพิจารณาออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้เกิดผลกระทบต่อผู้ครอบครองหรือผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน รวมทั้งบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นธรรมและคุ้มครองประโยชน์สาธารณะให้มากที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ปัญหาการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ถูกเพิกถอนโดยการฟ้องเป็นคดีต่อศาลปกครอง เนื่องจากการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินนั้นเป็นการออกคำสั่งทางปกครองจึงให้ศาลปกครองเป็นฝ่ายวินิจฉัยถึงความไม่ชอบในการออกคำสั่งทางปกครองนั้น และเหตุที่นำไปสู่การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ไม่ชอบนั้น เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่ในการออกคำสั่งทางปกครองที่ขาดหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล การวิจัยนี้จึงมีแนวคิดที่จะนำเอาหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่กรมที่ดินที่จะใช้เป็นข้อกำหนดในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเพื่อป้องกันมิให้ถูกเพิกถอนโดยศาลปกครอง ซึ่งเหตุผลที่จะนำเอาหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินนั้น เกิดจากการวิเคราะห์คดีปกครองจำนวน 5 คดี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสารจากตำรา บทความ รวมทั้งข้อมูลที่รวบรวมได้จากอินเทอร์เน็ต และเอกสารต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ โดยศึกษา แนวคิด ทฤษฎี วิวัฒนาการ ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของหลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาลในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินโดยไม่ชอบจนเป็นเหตุให้เกิดการฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น ซึ่งการศึกษา

ใช้วิธีการวิเคราะห์คดีปกครองจำนวน 5 คดีเพื่อชี้ถึงการนำเอาองค์ประกอบของหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาลมาใช้ในการออกคำสั่งทางปกครอง เพื่อวางแนวทางการนำเอาหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาลมาใช้ในการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินเพื่อลดการถูกฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาลปกครอง

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์คดีปกครองที่ฟ้องเพิกถอนการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินจากการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ไม่ชอบ จำนวน 5 คดีโดยวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและคำวินิจฉัยของศาลด้วยการนำเอาหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลในแต่ละองค์ประกอบมาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

ผลของการวิจัยสรุป หลักนิติธรรม มีองค์ประกอบ 6 ข้อ คือ 1) กฎหมายต้องกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจหน้าที่ของฝ่ายปกครองที่ชัดเจน 2) กฎหมายต้องบังคับใช้เป็นการทั่วไปกับบุคคลทั่วไป โดยเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ 3) กฎหมายต้องไม่มีผลบังคับใช้ย้อนหลังในลักษณะที่เป็นโทษ หรือมีโทษย้อนหลังหนักกว่าเดิมไม่ได้ 4) กฎหมายจะต้องไม่มีข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อหลักแห่งความได้สัดส่วน 5) กฎหมายต้องไม่ยกเว้นความผิดให้แก่การกระทำของบุคคลหรือคณะบุคคลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตไว้ล่วงหน้า และ 6) กฎหมายต้องเปิดโอกาสให้แก้ไขได้ เพื่อให้ทันสมัย และสามารถรองรับต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม และให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเมื่อนำหลักนิติธรรมมาวิเคราะห์

คดีปกครอง 5 คดี สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่กรมที่ดินออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเป็นไปตามหลักนิติธรรม 5 ข้อ คือ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 และข้อ 5 และไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรมข้อ 6

หลักธรรมาภิบาลมีองค์ประกอบ 6 ข้อ คือ

1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า การวิเคราะห์คดี 5 คดี สรุปว่า เจ้าหน้าที่กรมที่ดินปฏิบัติหน้าที่เป็นไปในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามหลักธรรมาภิบาล 5 ข้อ คือ ข้อ 3 และไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรมในข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ หลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล พบว่า การใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรมในข้อ 6 กฎหมายต้องเปิดโอกาสให้แก้ไขได้ เพื่อให้ทันสมัยและสามารถรองรับต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม และให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประมวลกฎหมายที่ดินและระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง มิได้มีบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกถึงทัศนะ ความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม หลักนิติธรรม ข้อ 6 มีความสำคัญเนื่องจาก บริบทของประเทศมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาจึงมีผลต่อการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชน จึงควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม เพื่อจะได้

สะท้อนถึงความเป็นจริงของสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จะเป็นผลดีต่อประชาชนที่จรรู้ และเข้าใจหลักการและเหตุผลรวมถึงกระบวนการในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

การวิเคราะห์คดีพบว่าไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล 5 ข้อ คือข้อ 1 หลักนิติธรรม สะท้อนให้เห็นถึงการตรากฎหมายเพื่อการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนั้นมีการดำเนินการอย่างถูกต้อง แต่ที่เป็นปัญหาก็คือการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินกลับไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด โดยไม่คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมของประชาชน ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทั้งทางรัฐและเอกชน โดยหลักดังกล่าวมีความสำคัญคือ หากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามขอบเขตที่กฎหมายได้กำหนดไว้โดยเคร่งครัดโดยใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย ปัญหาในการที่ถูกฟ้องเป็นคดีปกครองก็จะลดน้อยลง

ข้อ 2 หลักคุณธรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการไม่ยึดมั่นในความถูกต้องดั้งเดิมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการจนเป็นนิสัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการและต่อผู้ถือกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองในที่ดินโดยหลักดังกล่าวมีความสำคัญคือ หากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตระหนักถึงความถูกต้อง เหมาะสม เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ก็จะทำให้ความเชื่อมั่นของประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของเจ้าหน้าที่เพิ่มมากขึ้น และลดการนำคดีไป

ฟ้องต่อศาลปกครอง

ข้อ 4 หลักความรับผิดชอบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการตระหนักรู้ของเจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด โดยต้องมีสำนึกรับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ของตน โดยต้องพิจารณาดำเนินการต่าง ๆ ด้วยความละเอียดรอบคอบ และพร้อมที่จะรับผลแห่งการกระทำของตนอยู่เสมอ โดยหลักดังกล่าวมีความสำคัญคือ เมื่อเจ้าหน้าที่ตระหนักรู้ถึงความรับผิดชอบของตน การปฏิบัติหน้าที่ก็จะมีคามตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยใช้เวลาละเอียดรอบคอบ ตระหนักรู้ถึงผลดีผลเสียของการปฏิบัติหน้าที่ของตน ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จนเป็นเหตุให้เกิดการฟ้องร้องต่อศาลปกครองน้อยลง

ข้อ 5 หลักการมีส่วนร่วม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการที่เจ้าหน้าที่มักจะปฏิบัติหน้าที่ราชการในเชิงรับ ทำให้เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานจะใช้กฎหมายในการแก้ปัญหาโดยไม่รับฟังข้อเท็จจริง อันเป็นปัญหาจากประชาชนผู้ประสบปัญหา ทำให้เกิดการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้ประชาชน ทำให้เมื่อมีการปฏิบัติหน้าที่ราชการไปกระทบสิทธิของประชาชน ประชาชนซึ่งไม่เข้าใจถึงนำคดีไปฟ้องต่อศาลปกครอง โดยหลักดังกล่าวมีความสำคัญคือ เมื่อประชาชนมีส่วนร่วม จะทำให้ประชาชนเข้าใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มากยิ่งขึ้น และได้รู้สึกว่าการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จนเป็นเหตุให้การฟ้องร้องต่อศาลปกครองลดน้อยลง

ข้อ 6 หลักคุณค่า ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการที่เจ้าหน้าที่ไม่ได้ตระหนักถึงความคุ้มค่าในการจัดการทรัพยากรที่มีค่าของทางราชการ เช่น เวลา งบประมาณ ฯลฯ เป็นเหตุให้เกิดการปฏิบัติงานซ้ำซ้อน หลายขั้นตอน รวมถึงการแก้ไขความผิดพลาดของการปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมไปถึงการขาดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ไม่ชอบ โดยหลักดังกล่าวมีความสำคัญคือ เมื่อเจ้าหน้าที่มีความตระหนักรู้ถึงความคุ้มค่าในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ การปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวก็จะมีคามถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น การฟ้องร้องต่อศาลปกครองก็จะน้อยลง

ด้วยเหตุนี้ทำให้เกิดปัญหาต่อการใช้อำนาจหน้าที่ในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ไม่ชอบ จึงส่งผลให้เกิดการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกไปให้คืนด้วยการฟ้องเป็นคดีปกครองให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยการให้กรมที่ดินกำหนดนโยบายการปฏิบัติหน้าที่ราชการของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ราชการของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินอันได้แก่ การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งในหลายกระบวนการในความรับผิดชอบของกรมที่ดิน โดยเน้นให้เจ้าหน้าที่กรมที่ดินมีความรู้ความเข้าใจในหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาลทุกข้อ และข้อเสนอ

แนะเพิ่มเติมให้มีการจัดการอบรมบุคลากรและปลูกฝังให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ราชการสูงสุด

(2) ข้อเสนอแนะเชิงกฎหมาย โดยให้มีการจัดทำกฎว่าด้วยการนำเอาหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาลมาใช้ในกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินในด้านต่าง ๆ ซึ่งการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินนั้น เป็นอำนาจหน้าที่ด้านหนึ่งของการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินอีกหลาย ๆ ด้าน ดังนั้นการมีกฎว่าด้วยการนำเอาหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาลมาใช้ในการกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินจึงมีความสำคัญ และหากจะจัดทำกฎว่า

ด้วยการนำเอาหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดิน การวิจัยนี้ก็ขอเสนอแนะให้ทำเป็นในรูปแบบของข้อบังคับ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินในส่วนการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ซึ่งเป็นเพียงงานในความรับผิดชอบของกรมที่ดินส่วนหนึ่งจากหลาย ๆ ส่วนงาน จึงเสนอแนะให้มีการศึกษาและวิจัยการนำหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินในส่วนอื่นของกรมที่ดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ อธิวิภาต. (2552). **ศาลปกครองกับหลักกฎหมายทั่วไปในทางปกครอง**. (ศึกษาเปรียบเทียบประเทศฝรั่งเศสและประเทศไทย). วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤตย์ ใจคง. (2547). **การทบทวนและตรวจสอบคำสั่งทางปกครองของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง**. วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย. (2543). **วิวัฒนาการออกโฉนดที่ดินและงานทะเบียนที่ดิน (100 ปี กรมที่ดิน)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนรัตน์ ลีโรจน์. (2556). **ศาลปกครองกับการดำรงหลักนิติธรรม**. รายงานการฝึกอบรมหลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ 1 วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- กำชัย จงจักรพันธ์. (2556). **หลักนิติธรรม ความหมาย สาระสำคัญ และผลของการฝ่าฝืน**. กรุงเทพฯ: เอกสารคำบรรยาย ณ โรงแรมราม่า การ์เดนส์ เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2556.
- คณะอนุกรรมการวิชาการว่าด้วยหลักนิติธรรมแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการบรรณานุกรมหนังสือหลักนิติธรรมในคณะกรรมการอิสระว่าด้วยการส่งเสริมหลักนิติธรรมแห่งชาติ. (2557). **หลักนิติธรรม The Rule of Law : ความหมาย สาระสำคัญ และผลของการฝ่าฝืนหลักนิติธรรม**. กรุงเทพฯ: บริษัท พี เอส พรินติ้ง แอนด์ ดีไซน์ จำกัด
- จักรพันธ์ เชี่ยวพานิช. (2550). **ผลของคำสั่งทางปกครองที่ไม่ได้ปฏิบัติตามหลักความไม่มีส่วนได้เสีย**. วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทจิรา เอี่ยมมยุรา. (2558). **หลักนิติธรรมกับการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: เอกสารทางวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. (2548). **คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. (2550). **คำอธิบายกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. (2551). **คำอธิบายกฎหมายปกครอง**. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสถานต์. (2540). **กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: จิรัฏการพิมพ์.

- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2556). **ดุลยภาพระหว่างการเมืองภาคนักการเมืองและการเมืองภาคพลเมืองกับหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย**. กรุงเทพฯ: เอกสารประกอบการบรรยาย หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย (นรป.) รุ่นที่ 1 เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2556.
- วิสิฐ ญาณวิรัตน์ และคณะ. (2557). **บริบทหลักนิติธรรมในต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการอิสระว่าด้วยการส่งเสริมหลักนิติธรรมแห่งชาติ สำนักปลัดกระทรวงยุติธรรม.

การพัฒนาระบบการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กึ่งโฮมสคูลสำหรับคนพิการจังหวัดชัยภูมิ

The Development of Informal Education and Nonformal Education semi Home School for the Disabled Chaiyaphum Province

บุญส่ง วรสิงห์*

BOONSONG VORASING*

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*

Chaiyaphum Rajabhat University*

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้ มุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงการศึกษาระบบนอกระบบการสร้างและพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกึ่งโฮมสคูล สำหรับคนพิการจังหวัดชัยภูมิ ศึกษาการใช้รูปแบบการจัดการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกึ่งโฮมสคูลจังหวัดชัยภูมิ และศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของครอบครัว ต่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผลของการวิจัยพบว่าพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. 2547 ให้สิทธิ์แก่ครอบครัวในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้กับบุตรหลานได้เองที่บ้านหรือเรียกว่าการศึกษาโฮมสคูล (Home School) การศึกษาโฮมสคูลเกิดขึ้นจากสาเหตุหลายประการ เช่นจากการที่ระบบการศึกษาของไทยไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อศักยภาพของผู้เรียนผู้พิการอย่างแท้จริง กฎกระทรวงระบุให้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการควบคุมดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาโฮมสคูล แต่เขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาโฮมสคูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย“การพัฒนาระบบการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกึ่งโฮมสคูลสำหรับคนพิการจังหวัดชัยภูมิ” เพื่อให้ประโยชน์ต่อการศึกษาของไทย

จากการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนสามารถจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานได้เอง
2. เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่มีความพร้อมและไม่มีความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาโฮม

สคูลเกิดปัญหาในการขอจดทะเบียนโฮมสคูล

3. จากปัญหาดังกล่าวทำให้ครอบครัวได้ร่วมมือกับครอบครัวอื่นที่มีแนวคิดเดียวกัน โรงเรียนที่รองรับการจดทะเบียนโฮมสคูล และ จดทะเบียนกับศูนย์การศึกษาออกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษซึ่งเรียกการศึกษาในลักษณะนี้ว่าการศึกษากึ่งโฮมสคูล

4. ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมกับการศึกษามากขึ้น

คำสำคัญ: การศึกษาออกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, การศึกษากึ่งโฮมสคูล, การศึกษาสำหรับคนพิการ

Abstract

This study aims to study the process of creating and developing the informal education and nonformal education model for the disabled in students Chaiyaphum Province. study the use of informal education and nonformal education management in Chaiyaphum Province. and study the model of family participation informal education and nonformal education. the results of the research. The National Education Act of 1999 and the Ministerial Regulation on the Right to Organize Basic Education by Families, 2004, grants families the right to basic education. A home school education is called home schooling. Home schooling occurs for a number of reasons. The Thai education system is not able to answer. Respond to the potential of students with disabilities. The ministerial regulation specifies that the educational area is authorized to supervise the quality of the school education. However, the area of education is not yet able to facilitate the management of the home school education effectively.

From the study, know that the official lack of readiness and lack of understanding of home school education. Due to this problem, the family cooperates with other families with the same concept. Schools that support home schooling and registered with the Center for Non-formal Education and Special Education. This is called education in this way that semi-school education.

The researcher conducted a study on "The Development of Informal Education and NonFormal Education for Disabled Persons in Chaiyaphum Province" to benefit Thai education.

Keyword: Informal Education and Nonformal Education, semi-Home Schools Education for Disabled Persons

บทนำ

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยอยู่ในช่วงของการปฏิรูประบบการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดระบบของระบบของการศึกษา ในประเทศไว้สามรูปแบบ คือการศึกษาในระบบ (Infomal Eduction) หมายถึง การศึกษาระบบปกติ ที่กำหนด จุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน โดยยึดถือเอาห้องเรียนเป็นฐานกลางของการจัดการศึกษา

“การศึกษานอกระบบ” หมายถึง การศึกษาซึ่งจัดขึ้นนอกระบบปกติ การจัดการศึกษาในระบบจะมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้กับผู้ที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียนตามปกติ ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้มาพัฒนาตนเอง ให้สามารถดำรงตนอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข

การศึกษาตามอัธยาศัยหมายถึงการศึกษาที่เกิดขึ้นตามวิถีชีวิตที่เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จากการทำงาน จากบุคคล จากครอบครัว จากชุมชน จากแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความบันเทิง และพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีลักษณะที่สำคัญคือ มีหรือไม่มีสถานที่แน่นอนเรียนที่ไหน ก็สามารถเรียนได้ตลอดเวลา และเกิดขึ้นในทุกช่วงวัยตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 10 วรรคสอง กำหนดว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ”

การศึกษาในรูปแบบ “การศึกษาในระบบ” มีความเหมาะสมกับบุคคลที่มีสภาพร่างกายปกติ สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจและพร้อมที่จะมาศึกษาในโรงเรียนหรือสถานที่จัดไว้ให้ จึงไม่เหมาะสมกับผู้ที่ไม่มีความพร้อมและผู้ที่ไม่สามารถมาศึกษาในโรงเรียนได้ ผู้พิการ ก็เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่ไม่เหมาะสมกับการศึกษาในระบบนี้ เนื่องจากความไม่สะดวกในการเดินทางไปยังสถานที่ศึกษา อันเนื่องมาจากความพิการทำให้เกิดความยากลำบาก ในการเดินทางและการสื่อสารกับคนในชุมชน จึงทำให้ผู้พิการมีการพัฒนาในการศึกษาช้ากว่าคนปกติ ที่สามารถเดินทางไปโรงเรียนที่สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ตรง อีกทั้งความพิการบางประเภทที่ส่งผลให้การศึกษายากกว่าคนปกติ ทำให้ผู้พิการมักจะอยู่แต่ในที่พักอาศัย ผู้ที่ไม่มีความพร้อมและผู้ที่ไม่สามารถมาศึกษาในโรงเรียนได้ รวมทั้งคนพิการด้วย จึงน่าจะมี ความเหมาะสมกับการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยมากกว่า

ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขฉบับเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ 2545) มาตรา 12 บัญญัติว่า “นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถาบันสังคมอื่น ๆ มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” เท่ากับว่าต่อไปนี้รัฐได้เปิดโอกาสให้ผู้เป็นพ่อแม่ และครอบครัว มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่บุตรหลานของตนเองได้ การจัดการศึกษาที่ครอบครัวให้ความสนใจ คือการจัดการศึกษาในรูปแบบระบบและตามอัธยาศัย ซึ่งทางครอบครัวมักจะนิยมดำเนินการศึกษาที่บ้านของนักศึกษาตนเอง เพื่อประโยชน์และความสะดวกไม่ต้องลำบากในการดูแลคอยรับส่ง ยิ่งหากเป็นคนพิการยิ่งมีความยากลำบากในการเดินทาง การศึกษาในลักษณะนี้เรียกว่า “Home school” หรือ “บ้านเรียน” (อมรวิรัช นาคทรพรพ, 2543)

ปัจจุบันในประเทศไทยมีประชากร จำนวน 65.7 ล้านคน และในจำนวนประชากรดังกล่าวนี้ เป็นคนพิการรวมอยู่ด้วย และจากสถิติการจดทะเบียนคนพิการ ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 ปรากฏว่ามีผู้มาขอจดทะเบียน จำนวน 1,703,712 คน แต่คนพิการเข้าสู่ระบบโรงเรียนเพียง 276,129 คน จำนวนที่เหลือเป็นคนพิการที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ซึ่งจะมีลักษณะความพิการอย่างน้อย 1 ใน 3 ของลักษณะความพิการอันเป็นปัญหาในการทำกิจกรรมในการดูแลตนเอง ทำกิจวัตรส่วนตัว หรือมีความบกพร่อง ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ดังนั้น เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป จำเป็นต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างไม่ต้องเป็นภาระของครอบครัว ชุมชน สังคม อันเป็นอุปสรรคหนึ่งในการพัฒนาประเทศ (พิมพ์มณี แก้วมหารังค์. 2558)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยมีนโยบายสำคัญที่ว่า “คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน” ต่อมาสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และตามอัธยาศัย โดยศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย (กศน.) จังหวัดชัยภูมิ ได้ริเริ่มดำเนินการจัดการศึกษา ให้กับคนพิการ เป็นการศึกษิตตามอัธยาศัย โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างบ้าน กับศูนย์การศึกษา ซึ่งน่าจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษิตของคนพิการ การศึกษาที่ศูนย์ การศึกษิตนอกระบบและตามอัธยาศัย (กศน.) จังหวัดชัยภูมิ ได้ดำเนินการในลักษณะนี้ เรียกว่า “Semi Home School” หรือกึ่งโฮมสคูล หรือกึ่งบ้านเรียน

การศึกษาที่บ้านเป็นรากฐานการเรียนรู้ อันเป็นรากฐานที่สำคัญตามวิถีชีวิตคนไทยนั้น ระบบการจัดการศึกษิตนอกระบบและการศึกษิตตามอัธยาศัย แม้ว่าภาครัฐจะกำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับหากว่า

บริบทสังคมไทยควรมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง ขบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมผู้พิการ ด้วย เพราะฉะนั้นภารกิจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ที่สำนักงาน(กศน.)จังหวัดชัยภูมิ จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน หากการดำเนินงานตามนโยบายลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมการศึกษาต้องปรับปรุงระบบ มีมาตรการแก้ไข มาตรการฟื้นฟู มาตรการประกันอนาคตไปพร้อมกัน หากปัญหาถูกแก้ไข โดยภาคีความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว เป็นนวัตกรรมทางเลือกใหม่ เป็นการร่วมมือระหว่างครอบครัวผู้พิการกับศูนย์การศึกษิตนอกระบบและการศึกษิตตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ซึ่งเรียกว่ากึ่งโฮมสคูล แต่ยังคงขาดรูปแบบที่ชัดเจน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษิตนอกระบบและการศึกษิตตามอัธยาศัยกึ่งโฮมสคูลสำหรับคนพิการในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษิตนอกระบบและตามอัธยาศัยกึ่งโฮมสคูล สำหรับคนพิการในจังหวัดชัยภูมิ และการศึกษิตของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการสร้างและพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษิตนอกระบบและตามอัธยาศัย กึ่งโฮมสคูล สำหรับคนพิการ ในจังหวัดชัยภูมิ

เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการจัดการศึกษิตนอกระบบ และการศึกษิตตามอัธยาศัยกึ่งโฮมสคูล สำหรับคนพิการ ในจังหวัดชัยภูมิ

เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของครอบครัว ต่อการศึกษิตนอกระบบและตามอัธยาศัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรศึกษา...เป็นพ่อแม่ของผู้พิการและผู้พิการ ในจังหวัดชัยภูมิ

1) เป็นผู้พิการทางร่างกาย แขนหรือขา ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง

2) กลุ่มพ่อแม่ผู้พิการคือผู้ดูแลหรือบุคคล ในครอบครัวเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยคุณลักษณะและปัจจัยประกอบด้วย

- 1) ระบบการจัดการ
- 2) ครอบครัวและการมีส่วนร่วม
- 3) ครูผู้สอน
- 4) นโยบาย
- 5) งบประมาณ

ตัวแปรตาม (dependent Variables) คือ การได้รับบริการการศึกษา นอกระบบและตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ

เป้าหมายของผลผลิต (Output) ระบบการจัดการศึกษา กิ่งโฮมสคูลสำหรับผู้พิการและการมีส่วนร่วมของครอบครัว การดูแลสุขภาพสำหรับผู้พิการ และได้รับตัวชี้วัด คือการให้มีการศึกษาและเสริมสร้างศักยภาพผู้พิการ

เป้าหมายผลลัพธ์ (Outcome) และตัวชี้วัด

ผลลัพธ์ (Outcome) ได้รูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย กิ่งโฮมสคูลสำหรับคนพิการ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รูปแบบความร่วมมือระหว่างครอบครัวกับศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ จังหวัดชัยภูมิ ผู้พิการสามารถดูแลสุขภาพตนเอง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และคุณภาพที่ดีขึ้นได้

ตัวชี้วัด คือ จำนวนครอบครัวคนพิการมาร่วมมือกันจัดการศึกษา กิ่งโฮมสคูลมากขึ้น จำนวนผู้พิการที่มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง จำนวนครอบครัว ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้พิการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้รับรูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย กิ่งโฮมสคูล สำหรับคนพิการ

จังหวัดชัยภูมิ

ได้รูปแบบความร่วมมือระหว่างครอบครัวกับศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ

ทำให้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กิ่งโฮมสคูลสำหรับคนพิการเป็นการศึกษาทางเลือกหนึ่ง และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เชิงพรรณนา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก การค้นคว้าเอกสาร งานวิจัย และจากการสัมภาษณ์ จัดเสวนา อย่างไม่เป็นทางการ เป็นวิธีหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเห็นการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้ให้ข้อมูลและกรณีศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาข้อมูล จากเอกสาร ตำรา วรรณกรรม อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎี และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาโฮมสคูล ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดขั้นตอนการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลและกรณีศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พ่อแม่ของผู้พิการและผู้พิการที่เข้ารับการศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 12 ท่าน

สัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผู้วิจัยได้สร้างกรอบคำถามในลักษณะคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) แบบมีโครงสร้างเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกให้กรณีศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

การเสวนา เพื่อระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการ ผู้ปกครอง ผู้จัดการศึกษาโฮมสคูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลของกรณีศึกษาทั้ง 5 กรณี ดังมีรายละเอียดของวิธีดังต่อไปนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ พ่อแม่ และบุตรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ลูก สมาชิกอื่นในครอบครัว ครู เพื่อนของลูก โดยผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยและขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อทำความเข้าใจและเป็นที่ปรึกษา

2. ศึกษาแนวคิดและที่มาในการจัดการศึกษา กึ่งโฮมสคูล ของแต่ละกรณีศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจในด้านปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการนำไปสู่การจัดการศึกษา กึ่งโฮมสคูล ดังนี้

2.1. แนวคิดและความเชื่อของพ่อแม่ที่มีต่อการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย กึ่งโฮมสคูล สำหรับผู้พิการ

2.2. ความเสมอภาคของระบบการศึกษา และการสนับสนุนจากรัฐที่เปิดโอกาสให้พ่อแม่สามารถจัดการศึกษาให้กับลูกได้ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้การศึกษทั้ง 3 ระบบ คือ ในระบบโรงเรียน นอกระบบโรงเรียน และตามอัธยาศัยสามารถเทียบโอนกันได้

2.3. กระแสการพึ่งตัวของการจัดการศึกษา กึ่งโฮมสคูลซึ่งผู้วิจัยศึกษาในด้านกระบวนการยอมรับนวัตกรรมและแสวงหาความรู้ของพ่อแม่ รวมไปถึงการสร้างเครือข่าย

2.4. บริบทของครอบครัวและชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ผลักดันให้พ่อแม่จัดการศึกษาให้กับลูกเองที่บ้าน

3. ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษา กึ่งโฮมสคูลว่าเป็นรูปแบบใด โดยการสัมภาษณ์และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เห็นว่าปัจจัยดังกล่าวข้างต้นมีอิทธิพลอย่างไรต่อการเลือกรูปแบบของการจัดการศึกษา ตลอดจนผลและปัญหาของการจัดการศึกษา กึ่งโฮมสคูล

4. ศึกษาการดำเนินการการบริหารจัดการของการจัดการศึกษา กึ่งโฮมสคูล โดยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เห็นถึงปรากฏการณ์ของการจัดการศึกษาด้านบทบาทของพ่อ แม่ ลูก การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

5. ศึกษาเอกสารของพ่อแม่ ได้แก่ แผนการจัดการศึกษาที่ครอบครัวกำหนด บันทึกพัฒนาการและการเรียนรู้ ตลอดจนการเรียนต่าง ๆ ที่พิมพ์เผยแพร่ตามนิตยสารหรือวารสารต่าง ๆ และผลงานที่เด็กสร้างขึ้น ได้แก่ บันทึกการเรียนรู้ แฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

การตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความถูกต้อง

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาโฮมสคูล (Home..School) เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครอบครัวจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานเองที่บ้าน ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะที่เป็นการผลิตผสมผสานรูปแบบการศึกษาทั้ง 2 รูปแบบคือ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งผู้เรียนในระบบโฮมสคูลจะมีสิทธิ์เช่นเดียวกับผู้เรียน

ที่ศึกษาในระบบโรงเรียน โดยการเรียนระบบโฮมสคูล จะจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยเน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนนั้น มีความสอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของผู้เรียนที่เป็นคนพิการมากที่สุด เพื่อเพิ่มพูนความรู้ โดยการจัดการศึกษาในระบบโฮมสคูล มุ่งหวังให้ผู้เรียน พัฒนาสู่ความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ คือมีความรู้คู่คุณธรรมและผู้เรียนค้นพบความต้องการ ศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2547)

การศึกษาโฮมสคูล เกิดขึ้นจากสาเหตุหลายประการ จากการศึกษางานเอกสารพบว่าสาเหตุหลักเกิดจากการที่ระบบการศึกษาของไทย ไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อศักยภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง เนื่องจากหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ของการศึกษาในระบบโรงเรียนถูกจัดทำขึ้นเพื่อผู้เรียนที่มีศักยภาพความพร้อมปกติ ทั้ง ๆ มีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย แต่กลับใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่มีรูปแบบเช่นเดียวกันหมด ซึ่งการศึกษาพบว่าผู้จัดการศึกษาโฮมสคูล ให้ลูกของตนว่าการศึกษาในระบบโรงเรียน เป็นการสอนที่จำกัดรูปแบบการเรียนรู้เป็นเสมือนโรงงานผลิตแบบเหมารวม คือใช้การเรียนการสอนในรูปแบบเดียว ทั้งที่เด็กจำนวนมากมีศักยภาพร่างกายที่แตกต่างกัน จึงทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองเห็นว่าลูกของตนอาจไม่เหมาะสมกับการเรียนในระบบโรงเรียน แต่การจัดการศึกษาแบบโฮมสคูลเองก็ยังมีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการจัดระเบียบที่อยู่ยาก ขาดการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จากภาครัฐ ตลอดจนขาดความรู้ความเข้าใจจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ปัญหาที่ต้องจัดหลักสูตรการศึกษา การประเมินผล ตามมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ทำให้รูปแบบการเรียนการสอนโฮมสคูล ไม่อาจประสบผลสำเร็จได้ดังที่คาดหวังไว้ (อมรวิรัช นาคทรพรพ, 2543)

จากการศึกษาทำให้ทราบว่ารูปแบบการจัดการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกึ่งโฮมสคูลสำหรับคนพิการได้แก่ 1) รูปแบบร่วมกันกับครอบครัวที่ไม่ประสงค์จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน...บางครอบครัวได้ร่วมมือ กันกับโรงเรียนที่มีความเข้าใจกับครอบครัว ที่อยากจัดการศึกษาระบบโฮมสคูล โดยการรับจดทะเบียนรองรับ ให้เด็กได้มีชื่อกับทางโรงเรียนแต่ครอบครัวทำการสอนบุตรหลานเองที่บ้าน 2) รูปแบบร่วมมือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่กำกับดูแลศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (ศกพ.) ที่ดูแลรับผิดชอบการเรียนการสอนผู้สูงอายุและผู้พิการโดยตรง

จากการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนและครอบครัวต่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีในรูปแบบต่าง ๆ จากแนวคิดที่เปลี่ยนไปเกี่ยวกับการศึกษาที่ว่าไม่ใช่เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาเพียงอย่างเดียวอีกต่อไป การมีส่วนร่วมจากครอบครัวคือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือชุมชนเป็นพลังอันสำคัญยิ่งในการช่วยเหลือกิจกรรมของสถานศึกษา เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครองอาจจะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาเป็นครูอาสาในกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ หรือมาเป็นวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ หรือมาช่วยเหลืองานในรูปแบบต่าง ๆ และสิ่งสำคัญที่สุดคือ การให้พ่อแม่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มเป้าหมายพิเศษ เรียกชื่อย่อว่า “ศกพ.” โดยเข้าร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ การให้ข้อคิด การเสนอแผนงานและกิจกรรมหรือการช่วยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ซึ่ง ศกพ. ต้องยอมรับว่าครอบครัว คือ ส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา และถ้าทั้งสองฝ่ายสามารถทำงานร่วมมือร่วมใจกันเป็นอย่างดี ผลคือความเจริญก้าวหน้าของการจัดการศึกษาของศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

และการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษโดยภาพรวม

อภิปรายผลการศึกษา การจัดการศึกษาโฮมสคูลได้ประสบกับปัญหา จากการทำหน้าที่ของภาครัฐ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาโดยครอบครัว ที่ยังคงไม่สนองตอบต่อ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติอย่างที่ควรจะเป็น ไม่อำนวยความสะดวกต่อครอบครัว ทำให้ครอบครัวไม่สามารถจัดการศึกษาโฮมสคูลให้ลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากเจ้าหน้าที่เขตพื้นที่การศึกษาที่ภาครัฐมอบหมายมาเพื่อดูแลในงานของการจัดการศึกษาโฮมสคูลไม่มีความรู้และความเข้าใจในการจัดการศึกษา กระบวนการประเมินแผนการจัดการศึกษาที่ใช้ระยะเวลายาวนานจนส่งผลให้การจัดการศึกษาโฮมสคูลไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งไม่รองรับแผนการเรียนการสอนที่หลากหลายที่ครอบครัวจัดทำขึ้น ทำให้การจัดการศึกษาโฮมสคูลที่พ่อแม่จัดให้ลูกไม่ตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายที่พ่อแม่คาดหวังไว้ ซึ่งเชื่อว่าหากสามารถปรับแก้ความยุ่งยากและอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดไปได้ ในอนาคตจะมีครอบครัวใหม่ ๆ ที่สนใจจะจัดการศึกษาเองเพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมากขึ้น จึงทำให้ครอบครัวหันมาร่วมมือกันจัดการศึกษาโดยครอบครัวอีกระบบหนึ่งซึ่งมีระบบต่าง ๆ ซึ่งเรียกการจัดการศึกษาในลักษณะนี้ว่า “การศึกษากึ่งโฮมสคูล” ซึ่งลักษณะการร่วมมือกันนี้คือ

การดำเนินงานโดยครอบครัวเดี่ยว ในช่วงแรก ๆ ที่ผ่านมา รูปแบบจะเป็นไปในลักษณะนี้ เนื่องจากสถานการณ์แวดล้อมที่ทำให้ต้องเป็นไปในลักษณะเช่นนี้ การดำเนินงานมีความเป็นปัจเจกค่อนข้างสูงหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนเป็นไปตามวิถีสภาพแวดล้อมของครอบครัว ความคิด ความเชื่อ ความสนใจ มีความหลากหลายแตกต่างกัน มีลักษณะเฉพาะของแต่ละครอบครัวค่อนข้างสูง แต่ขณะเดียวกันก็มีสังคมกลุ่ม

เพื่อนมีความเชื่อมโยง เกิดกิจกรรมที่นำไปสู่การจัดการศึกษา ร่วมกัน เช่น ครอบครัวพึ่งอุดม

ปัญหาของการจัดการศึกษาแบบโฮมสคูลเองก็มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการจดทะเบียนที่ยุ่งยาก ขาดการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จากภาครัฐ ตลอดจนขาดความรู้ความเข้าใจจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทำให้รูปแบบการเรียนการสอนโฮมสคูล ไม่อาจประสบผลสำเร็จได้ดังที่คาดหวัง การจัดการศึกษาแบบโฮมสคูล ยังมีปัญหาและอุปสรรคเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาที่ต้องจัดหลักสูตรการศึกษา การประเมินผลตามมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งถือเป็นอุปสรรคอย่างมาก เพราะการจัดการศึกษาของทั้งสองระบบมีความแตกต่างกันจึงควรให้มีความยืดหยุ่นมากกว่านี้

ปัญหาของการศึกษาโฮมสคูล

ด้วยเจตนารมณ์ของพ.ร.บ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2542 มีหลักการส่งเสริมให้ประชาชนทุกวัยได้รับโอกาสเพิ่มขึ้นในการเลือกรูปแบบการเรียนรู้อันได้หลายวิธี แต่ ณ ปัจจุบันการศึกษา โดยครอบครัวหรือการศึกษาโฮมสคูลที่ได้ดำเนินการมาหลังจากการประกาศใช้กฎกระทรวงฯ ตั้งแต่ปี 2547 ยังคงติดปัญหาอุปสรรคจากการที่ กฎกระทรวงระบุให้เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้มีความอำนาจในการควบคุมดูแลคุณภาพและการจัดการศึกษา โดยครอบครัวหรือการศึกษาโฮมสคูล แต่เขตพื้นที่การศึกษายังไม่สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโฮมสคูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่าที่ควรจะเป็นและไม่อำนวยความสะดวกให้กับผู้จัดการศึกษาโฮมสคูลตลอดมาดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความพร้อมและไม่มีความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาโฮมสคูล ให้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโฮมสคูล และ บางเขตพื้นที่การศึกษาที่ข้อคดีในการทำงานครอบครัวจึงไม่ได้รับสิทธิในการจัดการศึกษา

โฮมสคูลได้อย่างสมบูรณ์ ตั้งแต่การดำเนินการยื่นขออนุญาตจัดการศึกษา โฮมสคูล การเขียนแผนการจัดการศึกษา การส่งเสริม กระบวนการเรียนการสอนตามสภาพ บริบท สภาพร่างกายและศักยภาพของผู้เรียน จนทำให้เกิดปัญหาไปถึงการวัดและประเมินผลที่ไม่ สอดคล้องกับวิธีการเรียนการสอนโดยเฉพาะนักเรียนซึ่งเป็นผู้พิการ

2. การขอจดทะเบียนที่ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา เกิดปัญหาจากการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นองค์คณะใหญ่และมีภารกิจหลายด้านที่ไม่สามารถรองรับภารกิจตามกฎหมายกระทรวงกำหนดได้ตามสภาพความเป็นจริง เช่น การอนุมัติจัดการศึกษาได้ภายใน 30 วัน อันส่งผลกระทบต่อครอบครัวซึ่งต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้กับบุตรหลานอย่างต่อเนื่องโดยไม่สามารถหยุดการเรียนการสอนเพื่อรอวาระการประชุมที่ไม่แน่นอนของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาที่มีอยู่ และในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาได้ หลายครอบครัวต้องตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยไม่สามารถรอการพิททศ ไม่กระตือรือร้นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษาได้

3. เขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการขั้นตอนการอนุญาตยังไม่ครอบคลุมการศึกษาโดยครอบครัวที่สามารถจัดการศึกษาได้ด้วยการเชื่อมโยงการเรียนรู้ทั้ง 3 ระบบ โดยปัจจุบัน มีการจัดการศึกษาเชื่อมโยงทุกระบบ คือ ในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย แต่ไม่ยินยอมปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่รองรับความหลากหลายของการดำเนินการจัดการศึกษาโฮมสคูล ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย การศึกษาแห่งชาติ ทำให้ผู้เรียนและครอบครัวได้รับผลกระทบต่อสิทธิทางการศึกษา สิทธิการได้รับความคุ้มครองจากรัฐ และครอบครัวส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับสิทธิในการจัดการศึกษาโฮมสคูล ตามที่กฎหมายกำหนด

4. เมื่อครอบครัวประสบปัญหา เขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์รวมอำนาจของการปฏิบัติงานโดยมิชอบได้ปฏิบัติงาอย่างตามใจชอบ โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของครอบครัวและผู้เรียน อันแสดงถึงการทำงานที่ไม่สนองตอบเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่เน้นและให้โอกาสบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันทางสังคม เป็นผู้จัดการศึกษาและได้รับสิทธิตามกฎหมาย

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการศึกษาวิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีหลักการในการจัดการศึกษาประชาชนทุกวัยให้ได้รับโอกาสเพิ่มขึ้นในการเลือกรูปแบบการเรียนรู้ได้หลายวิธี แต่ในปัจจุบันนี้การศึกษาโดยครอบครัวหรือการศึกษาโฮมสคูลได้ดำเนินการมาหลังจากการประกาศใช้กฎกระทรวงฯ ตั้งแต่ปี 2547 ส่งเสริมครอบครัวมีสิทธิในการจัดการศึกษาได้เอง แต่ยังคงติดปัญหาอุปสรรคจากการที่กฎกระทรวงระบุให้เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ที่มีอำนาจในการควบคุมดูแลคุณภาพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัวหรือการศึกษาโฮมสคูล

จึงขอให้เขตพื้นที่การศึกษาให้การส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกกับครอบครัวที่ประสงค์จะจัดการศึกษาโฮมสคูล

2. เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความพร้อมและไม่มีความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาโฮมสคูลสำหรับผู้พิการบางเขตพื้นที่การศึกษา ข้อคิดในการทำงาน ครอบครัวจึงไม่ได้รับสิทธิในการจัดการศึกษาโฮมสคูล

จึงขอให้เจ้าหน้าที่เขตพื้นที่การศึกษา ใจกว้างทำความเข้าใจกระบวนการเรียนการสอนตามสภาพบริบท สภาพร่างกายและศักยภาพของผู้เรียนเป็นกรณีการเรียนการสอนจึงควรแตกต่างจากคนปกติ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์รวมอำนาจของการปฏิบัติงานโดยมิชอบได้ปฏิบัติงานอย่างตามใจชอบโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของครอบครัวและผู้เรียน อันแสดงถึงการทำงานที่ไม่สนองตอบเจตนาธรมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่เน้นและให้โอกาส บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันทางสังคม เป็นผู้จัดการศึกษาและได้รับสิทธิตามกฎหมาย

จึงขอให้มีการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับหน่วยงานอื่นๆ

4. ศูนย์การศึกษาอิสระและและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (ศกพ.) ที่รับผิดชอบต่อการเรียนการสอนของคนสูงอายุ และคนพิการ ซึ่งมีหลักสูตร แผนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับคนพิการ

จึงขอให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่กำกับดูแลศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ยกระดับและขยาย (ศกพ.) ให้บริการครอบคลุมทุกพื้นที่เพื่อเป็นการรองรับการจดทะเบียนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กิ่งโสมสกูลสำหรับคนพิการจังหวัดชัยภูมิ

บรรณานุกรม

- พิมพ์ฉวี แก้วมทาวงค์.(2558) **รูปแบบการจัดการศึกษาโดยครอบครัว สำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ A.** วารสารสุทธิปริทัศน์ ปีที่ 29 ฉบับที่ 92 ตุลาคม - ธันวาคม 2558.
- อมรวิชัย นาครทรรพ.(2543) **การจัดการศึกษาโดยครอบครัว.** รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **หลักเกณฑ์และการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2543). **ปฏิรูปผู้เรียนสำคัญที่สุด.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2544). **รายงานการศึกษาเบื้องต้นการพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษาโดยครอบครัวในสังคมไทย.** กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). **รายงานการประชุมวิชาการการจัดการศึกษาโดยครอบครัวกับการรับจดทะเบียนของโรงเรียน.** กรุงเทพฯ : กราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). **ศูนย์การเรียนรู้ สถานศึกษาทางเลือก บทความหลากหลาย และการมีส่วนร่วม.** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ โดยใช้กลวิธีแบบ KWL- Plus ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์

The Development of English for Specific Purposes Reading Ability Through KWL-Plus for Vocational Certificate Students Majoring in Electronics, Level 2

ละมุล เอี่ยมวิจารณ์*
Lamoon Eaimvijarn*
มหาวิทยาลัยศิลปากร*
Silpakorn University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ โดยการใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus ก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู กรุงเทพมหานคร ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (simple random sampling) 1 ห้องเรียน ได้นักเรียนจำนวน 30 คน ทำการทดลองโดยให้นักเรียนเรียนด้วยแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus จำนวน 8 บท ใช้เวลาในการเรียน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 2 คาบเรียน โดยนักเรียนใช้เวลาเรียนบทเรียนละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 16 คาบเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจทางด้านช่างอุตสาหกรรม โดยใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus 3) แบบสอบถามวัดความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus ที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ t-test เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ โดยการใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus ก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ และใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการหาค่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ หลังจกได้รับการฝึกตามแผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus ทั้ง 8 บทอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ: แผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ/ บทอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ/ เทคนิค KWL-Plus

Abstract

The purposes of the research were to: 1) develop and test the efficiency of English for specific purpose reading ability through KWL-Plus for Vocational Certificate Students, level 2 of majoring in Electronics; 2) compare the students' ability in English reading through KWL-PLUS before and after using English for specific purpose reading ability through KWL-Plus and 3) survey the students' opinions towards the English for specific purpose lesson plans through KWL-Plus.

The sample selected by a simple random sampling technique, comprises 30 Vocational Certificated Students, level 2 of majoring in Electronics, during the second semester of the academic year 2017. The students studied 8 units of Reading Specific English through KWL-Plus. The duration of the experimental research covered 16 class sessions over two weeks.

The instruments used for gathering data consisted of 1) lesson plans of English for specific purpose reading ability through KWL-Plus; 2) an English achievement test on subject theme reading English for Specific Purposes, used as a pretest and posttest; and 3) a questionnaire on opinions towards the lesson plans of English for specific purpose reading ability through KWL-Plus.

The paired-samples t-test was used to analyze the gathered data to assess the students' ability in reading English for Specific Purposes before and after using the specific purpose reading ability through KWL-Plus. Furthermore, the mean and the standard deviation of items were used to evaluate the students' opinions towards the lesson plans of the English for specific purpose reading ability through KWL-Plus.

The results of the study were as follows:

1. The students' ability in reading English for Specific Purposes after studying the lesson plans through the KWL-Plus was significantly higher at the 0.05 level.

2. The students' opinions towards the lesson plans of the English for specific purpose reading ability through KWL-Plus were highly positive.

Key words: English for specific purpose lesson plans / Reading English for specific purpose / KWL-Plus technique

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นถึงความสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจจึงได้จัดให้มีการสอน ให้กับผู้ที่เรียนทางด้านช่างอุตสาหกรรมจะเรียกวิชานี้ว่าภาษาอังกฤษเทคนิค ซึ่งตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเทคนิคเป็นวิชาบังคับอยู่ในหมวดวิชาสามัญ ซึ่งนักเรียนจะต้องเรียนไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานบูรณาการกับการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้สถาบันการศึกษาหลายแห่งในประเทศไทยซึ่งเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและสถาบันการอาชีวศึกษาก็เป็นอีกสถาบันหนึ่ง ซึ่งผลิตบุคลากรในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสู่ตลาดแรงงาน โดยมีแนวทางในการผลิตบุคลากรจากระดับกลางไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และมีทักษะที่มีมาตรฐานเน้นการผลิตช่างเทคนิค ช่างฝีมือ โดยการฝึกปฏิบัติให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่ปรับเปลี่ยนไปอย่างมากในขณะนี้ และใช้กลไกทางการตลาดมาช่วยการผลิตกำลังคนอย่างเหมาะสม ดังนั้นความต้องการของตลาดแรงงานจึงเป็นปัจจัยสนับสนุนในการผลิตบุคลากรของสถาบันอาชีวศึกษา และนอกจากนี้แล้วจากรายงานการประเมินผลคุณภาพภายใน พบว่าผลการเรียนนักเรียน-นักศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครูนั้น การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำในรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษช่างอุตสาหกรรมพบว่านักเรียนร้อยละ 70 มีผลการประเมินอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดเมื่อ

พิจารณารายละเอียดของปัญหาพบว่า 1) นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง 2) นักเรียนไม่สามารถหาส่วนประกอบของเรื่องได้ 3) นักเรียนไม่สามารถสรุปใจความสำคัญ 4) นักเรียนไม่สามารถหาความสัมพันธ์ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ได้ และ 5) นักเรียนไม่สามารถบอกจุดมุ่งหมายของผู้เรียนได้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแผนการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจด้วยการสอนโดยใช้กลวิธีการสอนแบบ KWL-Plus มาทดลองใช้กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มีหน้าที่ในการผลิตนักเรียนในระดับ ปวช. และ ปวส. ทางด้านช่างอุตสาหกรรม โดยผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาบทอ่านที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ เป็นความต้องการด้านสาขาอาชีพและสาขาอิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อสนองความต้องการการใช้ภาษาในการประกอบอาชีพ สถานประกอบการและตลาดแรงงาน รวมทั้งแนวโน้มสังคมไทยในอนาคตมีความต้องการบัณฑิต หรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีหรือความรู้เฉพาะทางมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการสอนอ่านแบบ KWL-Plus มาเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปี 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู กรุงเทพมหานคร ในการช่วยพัฒนาความสามารถในด้าน การอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยใช้โดยใช้กลวิธีการสอนแบบ KWL-Plus สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ ก่อนและหลังเรียน

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยใช้โดยใช้วิธีการสอนแบบ KWL-Plus

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งได้จากการเลือกกลุ่มโดยแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่ม 1 จำนวน 30 คน

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. คีตาษาทฤษฎีการสอนอ่านแบบ KWL-Plus และรูปแบบการสอนแบบ KWL-Plus Strategy ด้วยการเพิ่มการทำแผนภูมิบทอ่าน (Mapping Text) และการสรุปข้อความ (Summarizing information) การออกแบบรายวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา คำอธิบายรายวิชา รวบรวมสาระจากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์รายวิชาและคำอธิบายรายวิชาในข้อ 3 ได้หัวข้อหลักเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาบทอ่าน จำนวน 8 บทคือ

- 1.) Accident at work
- 2.) Refrigerant
- 3.) A resistor
- 4.) A printed circuit board
- 5.) How to solve traffic problem in Bangkok?
- 6.) Catalytic Converter
- 7.) A fuse and a circuit breaker
- 8.) Non-ferrous material

2. จัดทำแบบสอบถามความต้องการหัวข้อสำหรับใช้ในแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ การอ่าน เพื่อให้ได้หัวข้อตามความต้องการของผู้เรียน โดยสำรวจความต้องการจากกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษทางด้านช่างอุตสาหกรรม รวมทั้งหมด 10 คน 2) นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 แผนกวิชา อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 20 คน เพื่อนำข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ยว่าข้อมูลใดที่เป็นที่ต้องการในการอ่านเกี่ยวกับช่างอุตสาหกรรม มากที่สุด แล้วนำมากำหนดเป็นจุดประสงค์การอ่านนำหัวข้อในการอ่านที่ได้จากการ

วิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจความต้องการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 8 หัวข้อมาค้นความตามเอกสารที่มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus โดยนำข้อมูลจากการสอบถามความเหมาะสมของโครงสร้างทางเนื้อหาของกรอ่าน ไปให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 4 ท่าน วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแต่ละหัวข้อโดยพิจารณาเลือกหัวข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป และปรับปรุงหัวข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 จัดทำแผนการสอนอ่านแบบ KWL-Plus ตามตารางที่กำหนดโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบ KWL-Plus จำนวน 8 บทเรียน แผนการสอนจำนวน 8 แผน ใช้เวลาสอนรวม 16 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบ KWL-Plus เป็นเทคนิคการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ นำแผนการสอนไปให้อาจารย์ชาวต่างประเทศและอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจจำนวน 3 ท่าน เพื่อปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องเหมาะสมระดับความยากง่ายของภาษา จากนั้นดำเนินการหาประสิทธิภาพของแผนการสอน ตามขั้นตอน คือ ขั้นทดลอง โดยทดสอบกับนักเรียนจำนวน 3 คน และ 10 คน จากนั้นนำแผนการสอนอ่านที่ผ่านการทดลองใช้และได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปทดลองกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

3. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ

สร้างตารางกำหนดเนื้อหาของข้อสอบโดยมีเนื้อหาตามตารางกำหนดโครงสร้างเนื้อหาและครอบคลุมประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านทั้ง 8 ข้อ แล้วนำตารางดังกล่าวไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องของ

ภาษาแล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบให้มีความเหมาะสม สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการอ่านจากตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาข้อสอบแต่ละข้อนำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครูไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกนำข้อสอบที่วิเคราะห์แล้วมาปรับปรุงแก้ไข คัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร K.R. 20 นำมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการสอนอ่านในขั้นทดลองกลุ่ม 4 คนและกลุ่ม 10 คน

4. การสร้างและพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแผนการสอนอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus

สร้างแบบความคิดเห็นต่อกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษ แบบประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 15 ข้อ ตามวิธีการของ (Likert) ลักษณะแบบสอบถาม กำหนดข้อความสำหรับถามเกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อแผนการสอนอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus รวมถึงความคิดเห็นกิจกรรมต่างๆ ในการอ่าน โดยกำหนดความคิดเห็นเป็น 5 ช่วง คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งโดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์แล้วนำแบบสอบถามความคิดเห็นต่อ กิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus

ไปให้กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของคำถามและรูปแบบของภาษาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามความคิดเห็นว่าตรงตามสาระเนื้อหา สอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการถามและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์หรือไม่ แล้วนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากนั้น ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาภาษาอังกฤษทอริกส์จำนวน 30 คน ที่เป็นนักเรียนในกลุ่มทดลองเครื่องมือในขั้นตอนหาประสิทธิภาพของแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus ในชั้นทดลองกลุ่ม 4 คน และ 10 คน นำผลคะแนนของแบบสอบถามความคิดเห็นในชั้นทดลองกลุ่ม 10 คน มาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟานำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในชั้นทดลองภาคสนาม

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ก่อนและหลังการการอ่านตามแผน สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus หลังจากรับการฝึกตามแผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลจากการศึกษาแบบสอบถามความคิดเห็นซึ่งมี 5 ระดับ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus ทั้ง 8 บท อยู่ในระดับดีมาก

การอภิปรายผล

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus การประเมินความสามารถในการอ่าน ผู้วิจัยได้ยึดหลักการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษของ อัจฉรา วงศ์โสธร (2539:132-182) โดยมีการวัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการอ่าน 5 ระดับ คือ การเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้ (Guessing meaning from context) การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (Main idea) การระบุรายละเอียดและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ (Identify specific detail) การเข้าใจความหมายของคำสรรพนามที่อ้างอิงแทนคำนามได้ (Pronoun reference) ความสามารถในการอนุมานความสิ่งที่ไม่ปรากฏในบทอ่านได้ (Inference) ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพดีมาก ซึ่งสอดคล้องผลการศึกษาของ Gayle (1992:บทคัดย่อ) Vincent (1994 :บทคัดย่อ) Coasta (1995:57) และ Mary and others (1994:73) ที่ได้ศึกษาผลของวิธีการแบบ KWL-Plus ของนักเรียนผลพบว่านักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้นมากและผลการวิจัยในครั้งนี้ก็ยิ่งไปสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิคากร พ่วงมหา (2536 :บทคัดย่อ) ธิดา ฤทธากัย (2537:บทคัดย่อ) เกียรติชัย ยานะรังษี (2540 :บทคัดย่อ) วิ จิตตรา นรสิงห์ (2540 : บทคัดย่อ) และ พรรณี เศตรมัลย์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ทำให้นักเรียนที่ได้รับความรู้จากการเรียนพัฒนาการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus วิธีสอนแบบนี้ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านได้ ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมในการทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านเป็นไปหลักทฤษฎีประสบการณ์เดิม Bartlett (1932 : 125) ได้กล่าวว่าความรู้และประสบการณ์เดิมใช้ได้ดีในการคาดเดา ตีความ แปลความของข้อมูลใหม่

ให้สอดคล้องกับความรู้เดิมจากนั้นนำความรู้ไปใช้ในขั้น (know) ซึ่งนักเรียนต้องระดมมันสมองและช่วยกันอภิปรายผลร่วมกันซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การซักถามเกี่ยวกับประเด็นที่สำคัญของเรื่องทีอ่านในการนำไปสู่การแปลความ จับใจความ และสรุปใจความที่สำคัญ และนักเรียนยังได้ใช้ทักษะด้านความคิด สรุปความและยังเป็นการเชื่อมความรู้เดิมนำมาใช้ในการแปลความตีความ สรุปใจความสำคัญได้ดีขึ้นจึงทำให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านสูงขึ้น จากผลการทดสอบหลังเรียนได้คะแนนสูงขึ้นจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนอย่างน้อยสำคัญ 0.05

สรุปข้อดีของการพัฒนาความสามารถในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus เป็นการเรียนรู้แบบการร่วมมือกันระหว่างผู้เรียนด้วยกันและสามารถสรุปได้ดังนี้ขั้น K คือขั้นที่ครูตั้งหัวข้อขึ้นมาแล้วนักเรียนช่วยกันระดมความคิดรวมกับความรู้เดิมที่อยู่แล้วทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามอย่างเต็มที่ขั้นตอน W ขั้นตอนนี้เป็นเรื่องข้อมูลหรือประสบการณ์เดิมของนักเรียนจะไม่ถูกต้องครูก็จะนำประเด็นเหล่านี้ไปใช้เป็นคำถามเขียนลงช่อง “W คือสิ่งที่ฉันอยากรู้” ซึ่งเป็นทางการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนรู้จักตั้งคำถามของตัวเองเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนถือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งและยังเป็นแรงกระตุ้นให้ลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง และในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมั่นคงกับผู้เรียนต่อไปในอนาคต ขั้นตอนต่อมาคือขั้น L เป็นขั้นที่นักเรียนหาคำตอบจากคำถามที่ต้องการจะรู้ด้วยตัวเองซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ขั้นตอนสุดท้ายนั้นก็คือ การทำการสรุปโดยจากขั้นตอน K เป็นขั้นตอนที่นักเรียนสรุปเรื่องราวที่ได้เรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดเข้ามาช่วยจำอีกครั้งหนึ่ง จะเห็นได้ว่านักเรียนมีความ

ตระหนักในกระบวนการเรียนรู้ของตนเองมีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง ตลอดจนมีการจัดระบบของข้อมูลและความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บทที่ 5 How to solve traffic problem in Bangkok ($\bar{X}=4.16$, S.D. =0.99) อาจจะเป็นเพราะว่าบทอ่านเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนและเป็นที่ยึดเหนี่ยวกับเรื่องทีอ่านยังสอดคล้องกับการสรุปของ Costa (1995, อ้างถึงใน อภรณ์พรพรณ พงษ์สวัสดิ์, 2550: 66) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนโดยใช้วิธีการสอน 2 วิธี คือ KWL และการเรียนแบบ Cooperative learning group พบว่าการสอนแบบ KWL สามารถช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพมากขึ้น ถ้านักเรียนมีความรู้เดิมและประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ดีพอ บทที่ 3 A resistor ($\bar{X}=4.13$, S.D. =1.07) เนื่องจากนักเรียนได้รับการฝึกงานในเรื่องนี้บ่อย ๆ จึงทำให้ง่ายต่อการอ่านซึ่งสอดคล้องกับ Karan (1991 : บทคัดย่อ) ได้นำวิธีการสอนอ่าน KWL-Plus ไปทดลองกับนักเรียน 2 กลุ่มๆ แรกจำนวน 154 คน ในปี ค.ศ. 1987 และกลุ่มที่สองจำนวน 115 คน ในปี ค.ศ. 1988 พบว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น มีความคงทนในการจำดีขึ้น และจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นอีกด้วย ส่วนบทเรียนที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุด ได้แก่ บทที่ 6 Catalytic Converter ($\bar{X}=3.88$, S.D. =1.15) ผู้เรียนให้ความคิดเห็นว่า เป็นบทไม่คุ้นเคยกับ

ทำกิจกรรมในการอ่าน โดยเฉพาะ ส่วนของคำศัพท์ ที่ให้คำนิยามเป็นภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนทำได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร Gayle (1994 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทฤษฎีในการช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านของตนเอง ผลปรากฏว่าวิธีการสอนแบบ KWL-Plus เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านดีขึ้นซึ่งก็สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Mary and others (1994 : บทคัดย่อ) ได้นำวิธีการสอนอ่านแบบ KWL-Plus, SQ4R และ Schema Mapping เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในระดับวิทยาลัยที่ความบกพร่องด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ผลปรากฏว่า วิธีเหล่านี้สามารถช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้นและบทที่ 1 Accident at work ($\bar{X}=3.85$, S.D. =1.04) นักเรียนให้เหตุผลว่าเป็นบทแรกในการฝึกทำให้นักศึกษายังไม่คุ้นเคยกับทำกิจกรรมในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ Gayle (1994 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทฤษฎีในการช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านของตนเอง ผลปรากฏว่าวิธีการสอนแบบ KWL-Plus เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านดีขึ้น ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Mary and others (1994 : บทคัดย่อ) ได้นำวิธีการสอนอ่านแบบ KWL-Plus, SQ4R และ Schema Mapping เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในระดับวิทยาลัยที่ความบกพร่องด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ผลปรากฏว่าวิธีเหล่านี้สามารถช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น ช่วยพัฒนาคุณลักษณะที่ดีและทักษะด้านต่างๆ แก่ผู้เรียน เช่น การสื่อสาร การฟัง พูด อ่าน เขียน การสืบค้นข้อมูลการทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับความเห็นของเพื่อน ความมั่นใจในตนเอง เจตคติที่ดีในการเรียน ซึ่งไปสอดคล้องกับคำกล่าวของ เกียรติชัยยานะรังสี (2540 :48) ที่ว่าการอ่านเป็นสร้างความหมายทางสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิดซึ่งมีความ

สัมพันธ์กันระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนและยังสอดคล้องกับการสรุปของ ผจงกาญจน์ ภูวิภาดาวารวรรณ์ (2533 :68) ได้กล่าวสรุปความคิดในรูปของแผนภูมิหรือแผนผังความคิดจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนมีทักษะคิดวิเคราะห์ที่สำคัญและยังสามารถสรุปใจความสำคัญได้ดีและผลการศึกษาในครั้งนี้อย่างได้ไปสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิจิตตรา นรสิงห์ (2540 : บทคัดย่อ) Vincent (1994 : บทคัดย่อ) และวิไลพร ธนสุวรรณ (2543 : 31) คือ การสรุปความคิดในรูปของแผนภูมิหรือแผนผังความคิดส่งเสริมในด้านการอ่านเพื่อสรุปความเข้าใจและเป็นการสรุปของนักเรียน

1. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ

1.1 ควรสนับสนุนให้มีการนำเอาภาษาอังกฤษเฉพาะกิจอื่น ๆ มาสร้างแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus โดยเลือกคำศัพท์และโครงสร้างภาษาที่ใกล้เคียงกัน และเหมาะสมกับความต้องการ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่ายหรือเกิดความท้อแท้ใจเนื่องจากนั้นแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus ยากเกินไป

1.2 ควรมีการปฐมนิเทศนักเรียนก่อนเรียนโดยครูสาธิตการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนให้นักเรียนดูก่อนเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจในกิจกรรมแต่ละส่วนของขั้นตอนการแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus และแจ้งจุดประสงค์ในการอ่านให้นักเรียนฟังอย่างละเอียด เพื่อลดความตึงเครียด หรือความกังวลใจของผู้เรียน

1.3 ครูผู้สอนพยายามใช้เวลาว่างจากการสอนค้นคว้าหาเอกสารจริงเกี่ยวกับบทอ่านนั้น ๆ

ที่สามารถสื่อความหมายของศัพท์ยากในบทอ่าน เพื่อให้แผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ โดยกลวิธีแบบ KWL-Plus นั้นน่าสนใจ และนักศึกษา เข้าใจความหมายในบทอ่านมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

2.1 จากผลการวิจัยพบว่าหลังจากที่นักเรียนได้ทำแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ โดยกลวิธีแบบ KWL-Plus ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการ ด้านการอ่านดีขึ้น ครูผู้สอนจึงควรนำบทอ่านที่เป็นภาษาอังกฤษเฉพาะกิจอื่น ๆ มาสร้างเป็นแผนการสอนอ่าน ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus ในการเรียนการสอนอ่าน เพื่อให้นักศึกษาได้เกิด ความสนุกสนานในการเรียน และฝึกกลวิธีในการอ่าน ภาษาอังกฤษและสอดคล้องตามหลักสูตรที่กำหนด

2.2 ในการเรียนการสอนครูผู้สอนควร ฝึกให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมคู่ และ กิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนเกิด ความสนุกสนาน ในการเรียน และลดความตึงเครียดในการอ่าน ควรจัด ให้ผู้เรียนมีความสามารถในระดับต่างกันคละกัน เพื่อให้ผู้เรียนที่เก่งช่วยเหลือผู้เรียนที่อ่อนได้

2.3 ควรจัดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษ เฉพาะกิจในการอ่านหนังสือนอกเวลา (Extensive Reading) และบทอ่านอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกกลวิธี ในการอ่านและได้เพิ่มพูนความรู้ตลอดเวลา

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการเรียนวิจัยในการสร้าง แผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus กับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อหา ประสิทธิภาพของแผน และเปรียบเทียบความสามารถ ในการอ่านของนักศึกษาก่อนและหลังการอ่าน

3.2 ควรมีการเปรียบเทียบความสามารถ ของนักเรียนที่เรียนโดยแผนการสอนอ่าน ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อนเพื่อเปรียบเทียบว่าเหมือนกันหรือแตกต่างกัน อย่างไร

3.3 ควรมีการศึกษาวิจัยแผนการสอน อ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus กับทักษะอื่น ๆ เช่น ตีค่าผลของแผนการสอน ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus ที่มีต่อทักษะการเขียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร; โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- เอกสารชุดเทคนิคการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด “การบูรณาการ.” พิมพ์ครั้งแรก โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2544.
- การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร; ศูนย์สภาลาดพร้าว, 2544.
- เกียรติชัย ยานะรังสี. “ผลของการสอนแบบ KWI PLUS ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5”. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม (การสอนภาษาอังกฤษ) เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.
- ชลธิชา จันทร์แก้ว. “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus.”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549
- Barrett, **More than Meets the Eye Foreign Language Reading : Theory and Practice**. New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1989.
- Carr Eileen and Ogle Donna. “**K-W-I Plus: A Strategy for comprehension and Summarization,**” **Journal of Reading**. 30, 1 (April 1987) : 626-631.
- Carrell, Patricia .Lo. “**The Effects of Rhetorical Organization and BSL readers,**” **TESOL Quarterly** 18, 3 (September 1984) : 441-46.
- Carrel, P., and J. **Eisterhold. Schema Theory and ESL Reading Pedagogy : Interactive Approaches to Second Language Reading**. Cambridge : Cambridge University Press, 1988.

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารด้านบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย ในการขับเคลื่อนผลการดำเนินงาน

The Causal Factors Affecting to Strategic Management Accounting of Management Accountant in Stock Exchange of Thailand in Driving Firm

ศิริเพชร สุนทรวิภาต*

Siriphet Sundaravibhata*

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม*

College Sriprathum university*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ 3) เพื่อพัฒนาตัวแบบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณครั้งนี้คือ ผู้บริหารด้านบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ จำนวนทั้งสิ้น 480 และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพคือ ผู้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน (CFO) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 10 คน ตัวแปรที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย (1) ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (2) บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (3) กลยุทธ์ขององค์กร (4) การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ และ (5) ผลการดำเนินงานขององค์กร เครื่องมือ

ที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ (1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างโมเดลโครงร่าง (2) แบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไค-สแควร์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และโปรแกรมลิสเรลในการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (3) แบบประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบโมเดลโครงร่างในการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน (CFO) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า ได้โครงร่างรูปแบบโดยมีตัวแปรที่เกี่ยวข้องคือ (1) ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (2) บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (3) กลยุทธ์องค์กร (4) การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ และ (5) ผลการดำเนินงานขององค์กร 2) เมื่อพิจารณาจากค่าสถิติและดัชนีบ่งชี้ความกลมกลืนของโมเดลความสัมพันธ์ ได้แก่ ดัชนีความกลมกลืนเชิงสัมบูรณ์ ดัชนีความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ ดัชนีความกลมกลืนเชิงประหัต และดัชนีวัดความพอเพียงของขนาดกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุป

ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตามทฤษฎี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความเหมาะสมพอดีของโมเดลมีค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 0.971 ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.06290 ที่จำนวนองศาความเป็นอิสระ เท่ากับ 23 และมีค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์เท่ากับ 0.042 ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ว่า โมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาประกอบกับดัชนีความเหมาะสมพอดีค่าอื่นๆ ได้แก่ ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีมีค่าเท่ากับ 0.95 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว มีค่าเท่ากับ 0.95 อีกทั้งค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของ มีค่าเท่ากับ 0.012 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.035 แสดงว่าโมเดลการวิจัยสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คำสำคัญ: ระบบสารสนเทศทางการบัญชี บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี กลยุทธ์องค์กร การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ ผลการดำเนินงานขององค์กร ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบัญชีกลยุทธ์

Abstract

The purposes of this research were 1) to create the status and issues of strategic management accounting of management accountants in listed companies 2) to validate effect of dependent The Causal Factors Affecting to Strategic Management accounting of management accountants in listed companies and 3) to develop model of casual relationship effect to strategic management accounting of management accountants in listed companies. This is mixed- method research that comprise of both quantitative and qualitative approach. The target sample for the quantitative approach is management accountants of companies that listed in Stock Exchange of Thailand and MAI 480 persons. The target sample for the qualitative approach is CFO of companies that listed in Stock Exchange of Thailand and MAI 10 persons. Studied factors are factors that affect

to strategic management accounting of management accountants in listed companies comprise of (1) Strategic Management Accounting: SMA (2) Management Accountants' Role (3) Corporate strategy (4) Accounting Information System and (5) Organizational Performance. Tools for this research are (1) in-depth interview form for getting information to create draft model (2) interview form for analyzing descriptive information i.e. percent, standard deviation, χ^2 , correlation, and LISREL to analyze SEM.

The results found that Firstly, from in-depth interview CFO of companies that listed in Stock Exchange of Thailand and MAI 10 persons, we perceived draft model that comprises of (1) Strategic Management Accounting: SMA (2) Management Accountants' Role (3) Corporate strategy (4) Accounting Information System and (5) Organizational Performance. Secondly Based on statistics and indices, indicate the harmonious relationship models: an absolute suitable index. Comparative Suitable Index the Economical Suitable Index and the sufficiency of sample size index. Summarize the relationship of linear structure The results found that the fit of the model had a statistical value of chi-square, equal to 0.971, the statistical significance value equal to 0.06290 at the number of independent degrees equal to 23, and with a relative chi-square of equal to 0.042, which could interpret that the model was suitable to fit with empirical data. When considering the appropriate fit index, other values included the appropriate level index values. It had a value of 0.95. The value was equal to 0.95, both the root index of the average two of which was equal to 0.012, and the root index value of the average square of the fraction in the standard score was equal to 0.035, the research model appropriate with empirical data.

Keyword: Accounting Information System, management accountants' role, corporate strategies, strategic management accounting, Firm performance, The Causal Factors Affecting to Strategic Management

บทนำ

ปัจจุบันข้อมูลทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ซึ่งการเงินทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นกลุ่มนักลงทุนเจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น และสาธารณชนทั่วไป เนื่องจากข้อมูลทางบัญชีเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นไปของธุรกิจ ช่วยให้ผู้ประกอบการทราบถึงผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

พยากรณ์หรือนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการบริหารธุรกิจ ดังนั้น นักบัญชีถือเป็นผู้ปฏิบัติงานอาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญมากกับธุรกิจ เพราะการที่องค์กรทุกๆ องค์กร จะทราบว่าได้องค์กรของตนเกิดผลกำไรหรือว่าขาดทุน ผลการดำเนินงานดีหรือไม่ดีก็จะต้องมีการจัดทำบัญชี ถึงจะทราบและจะต้องจัดทำให้เป็นไปตามที่มาตรฐาน

การบัญชีที่กำหนดไว้ด้วย นอกจากนี้ข้อมูลทางบัญชียังเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ผู้ประกอบการได้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับธุรกิจของตน เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้ทันเวลาที่ ทั้งนี้เพราะบทบาทของ ผู้บริหารด้านบัญชีในโลกธุรกิจทุกวันนี้มีความสำคัญยิ่งเนื่องจากภายใต้สภาพการแข่งขัน ที่รุนแรงมากขึ้นและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและปัจจัยมหภาคต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วการบริหารจัดการทรัพยากรเงินทุน การนำทรัพยากรเงินทุนไปลงทุน การตรวจสอบประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงิน และควบคุมให้บรรลุเป้าหมายการเติบโตของธุรกิจ รวมทั้งการเติบโตของมูลค่าของธุรกิจให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง และที่ผ่านมาผู้บริหารด้านบัญชีจะเป็นผู้บริหารหลักที่ช่วยขับเคลื่อนเป้าหมายเหล่านี้ เพราะเป็นผู้ควบคุมดูแลข้อมูลและทรัพยากรทางการเงินขององค์กร สอดคล้องกับ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2558) กล่าวว่า สำนักงานบัญชีมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนให้ธุรกิจมีการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินได้อย่างถูกต้องก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ประกอบการและผู้ใช้ข้อมูลในงบการเงิน เช่นเดียวกับ Joseph W. and other (2000: 97-124) กล่าวว่า ระบบประมวลผลข้อมูลทางการบัญชีถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญในการสื่อความหมายทางด้านข้อมูลทางการเงินของกิจการให้บุคคลที่อยู่ภายนอกองค์กรได้ทราบถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานขององค์กรข้อมูลทางการเงินนอกจากจะได้จากงบการเงินโดยตรงแล้วยังก่อให้เกิดการจัดทำรายงานเพื่อการบริหารงานหรือที่เรียกว่าการบัญชีบริหาร ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริหารตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารแต่ละระดับ ซึ่งสอดคล้องกับ Romney Marshall B. and Romney Steinbart, Paul John (2002 : 586 - 588) กล่าวว่า “ในการกำหนดกลยุทธ์ของธุรกิจนั้น บางธุรกิจลงทุนในระบบทางการบัญชีสูงเพื่อนำไปใช้ในการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจ เพราะจะให้

ความสำคัญกับการระบวงการตัดสินใจ ที่ต้องอาศัยความเข้าใจของนักบัญชีและผู้บริหารในการกำหนดกลยุทธ์ของธุรกิจ” และ Libby and Waterhouse (1996) กล่าวว่า ผู้บริหารที่เผชิญกับสภาพการแข่งขันสูงจะมีความต้องการข้อมูลทางการเงินและไม่ใช้ทางการเงินสำหรับการตัดสินใจ และในสภาพการแข่งขันสูงระบบการคำนวณต้นทุนและระบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมก็เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อความอยู่รอดของกิจการ

การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA) เป็นหัวใจสำคัญในการบริหารจัดการของผู้บริหารที่จะนำข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่นักบัญชึ้นำเสนอมาใช้ในการวางแผน การตัดสินใจการควบคุม และกำกับการบริหารในองค์กร มีบทบาทสำคัญต่อการจัดทำงานการเงินของกิจการเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้บริหารด้านบัญชี (Management Accountants) เป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจที่มีความสำคัญยิ่งในปัจจุบันเนื่องจากเป็นผู้ดูแลและขับเคลื่อนกลยุทธ์ทางการเงินผ่านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ทางด้านบัญชีของกิจการ ถือว่าเป็นคู่มือที่สำคัญของ CEO (Chief Executive Officer) หรือประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เพราะข้อมูลทางการเงินและกลยุทธ์ทางการเงินถูกใช้เป็นการตรวจสอบและสัมพันธ์กับกลยุทธ์องค์กรเพื่อใช้ตรวจสอบวางแผนให้กับบริษัทดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ เช่นเดียวกับ การศึกษาของ Abernethy & Guthrie (1994) ที่สนับสนุนมุมมองของบัญชีการจัดการกลยุทธ์ที่มีขอบเขตกว้างขวางว่าผู้ใช้ข้อมูลการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์จะมีความสัมพันธ์อย่างแนบชิดกับการบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับ Abernethy and Bouwens (2005) กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์ทางด้าน การบัญชี และการนำไปใช้ของการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์จากธรรมชาติของข้อมูลที่มีความจำเป็นต่อ

การจัดการเชิงกลยุทธ์ ผลลัพธ์ที่ได้ถือเป็นนวัตกรรมทาง การบัญชี และจากการที่นักบัญชีมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ จะไม่ค่อยได้เห็นผลอย่างทันทีทันใดแต่จะค่อย ๆ ซึมซับเข้าไปตามหลักการประเมินค่า จากค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการพัฒนาระบบการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับต้นทุนการดำเนินงาน และการดูแลระบบ เช่นเดียวกับ Libby & Waterhouse, (1996) พบว่า การมีส่วนร่วมของนักบัญชีในการตัดสินใจใช้กลยุทธ์การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA) เริ่มมีบทบาทมากขึ้นกว่ากระบวนการในการจัดการเชิงกลยุทธ์เห็นผลการดำเนินงานและปรับกลยุทธ์เพิ่มเติมโดยนำกระบวนการของลูกค้า กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลและการเงินมารวมอยู่ด้วย ซึ่ง Simmonds (1981) ได้สำรวจเงื่อนไขในมุมมองทางการบัญชีโดยการประเมินจากคู่แข่งที่มีการแสดงแบบแผนทางการบัญชีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และจากการทบทวนวรรณกรรมของการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA) นั้น Bromwich (1990) และ Roslender and Hart (2003) สรุปว่า การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA) เป็นการจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านการเงินของบริษัทในตลาดผลิตภัณฑ์ ต้นทุนของคู่แข่ง ความสามารถของคู่แข่ง โครงสร้างของต้นทุน และการตรวจสอบกลยุทธ์ขององค์กรและคู่แข่งในตลาด ดังนั้น การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA) จึงเกี่ยวกับการนำข้อมูลทางการบัญชีมาใช้ประโยชน์ภายในองค์กร ซึ่งถือเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารเพื่อช่วยในการตัดสินใจ การวางแผน การควบคุมและการประเมินผล ดังนั้น ข้อมูลการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA) จึงเป็นข้อมูลที่มีรายละเอียดเชิงลึก ซึ่งมากกว่าที่ปรากฏอยู่ในงบการเงิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับหน่วยงานในระดับต่าง ๆ ขององค์กรเป็นข้อมูลที่เป็นความลับเฉพาะฝ่ายบริหารและระดับหัวหน้าหน่วยงานในองค์กร ไม่มีการเปิดเผยแก่บุคคลภายนอกหรือต่อสาธารณะ

เห็นนำเสนอข้อมูลเพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำมาใช้เพื่อประกอบการบริหารงานและการตัดสินใจในการแก้ไขและปรับกลยุทธ์ให้ทันเวลาและทันต่อสถานการณ์

การจะพัฒนาธุรกิจของตนเองให้มีความมั่งคั่งรุดได้นั้น จำเป็นที่ต้องมีการบริหารงานที่ดี ทั้งการบริหารคนและการบริหารด้านการเงิน การวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่สอดคล้องและยืดหยุ่นตามสถานการณ์ทางการตลาดที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเฉพาะการพิจารณาข้อมูลทางบัญชีบริหาร ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงาน และการวางกลยุทธ์เพื่อต่อสู้กับคู่แข่งชั้นภายใต้สภาพแวดล้อมการแข่งขันที่รุนแรงของธุรกิจ ทุกองค์การต้องเร่งปรับตัวให้รวดเร็วเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ด้วยการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการบริการที่สร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าได้มากที่สุด ปัจจัยที่สำคัญที่จะสนับสนุนการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพคือ ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System - AIS) ที่ถูกต้องรวดเร็ว เชื่อถือได้ ซึ่งสารสนเทศทางการบัญชียุคนี้มีมากมายหลายรูปแบบ เช่นงบดุล งบกำไรขาดทุน รายงานยอดขาย เป็นต้น (นิศากร นครพิน, 2551) เพราะระบบสารสนเทศทางการบัญชีสามารถช่วยธุรกิจในการจัดการปัญหาระยะสั้นได้ นอกจากนี้ยังช่วยให้กิจการเหล่านี้ดำเนินงานในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด และมีการแข่งขันสูงเพื่อให้สามารถบูรณาการการดำเนินงานเข้ากับแผนกลยุทธ์ระยะยาวได้ (Ismail and King, 2010) ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้บริหารจึงต้องมีความต้องการระบบสารสนเทศทางการบัญชีมากขึ้น เพื่อสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารองค์กรให้ดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันได้ สอดคล้องกับ R.W.Hiebl, Quinn, & Franco, (2015) พบว่า ในงานวิจัยทางธุรกิจร่วมสมัย (รวมทั้งในการปฏิบัติ) ผู้บริหารด้านบัญชี ดูเหมือนจะยิ่งเพิ่มความสำคัญมากยิ่งขึ้นโดยถือเป็นลำดับสองของ

กิจการรองจาก CEO และเป็นผู้บริหารร่วมในด้านกลยุทธ์ ในขณะที่ Barton and Waymire (2004) พบว่า ข้อมูลทางการเงินของกิจการมีคุณภาพสูงขึ้นเนื่องจากความตั้งใจของผู้บริหารที่ต้องการให้คุณภาพของการรายงานทางการเงินเพิ่มขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของนักลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับ Bagaeva (2008) ซึ่งวัดผลกระทบของนักลงทุนนานาชาติที่มีต่อคุณภาพของการรายงานทางการเงินบัญชีในประเทศรัสเซียที่มีความเชื่อว่าคุณภาพของข้อมูลทางการเงินบัญชีสามารถกระตุ้นหรือจูงใจนักลงทุนได้ ดังนั้นจึงสามารถวัดคุณภาพของข้อมูลทางการเงินบัญชีทางอ้อมโดยตรวจสอบการลงทุน ซึ่งเกิดจากข้อมูลทางการเงินบัญชีที่มีคุณภาพและจากการศึกษาพบว่า ความต้องการข้อมูลของนักลงทุนมีผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพของรายงานทางการเงินบัญชีและพบว่า นักลงทุนเต็มใจในการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาใช้ในกิจการเพื่อจัดทำรายงานทางการเงิน นอกจากนี้ Rattanaporn (2005) ได้ทำการศึกษาริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย ด้านการใช้ข้อมูลบัญชีบริหารในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลของบัญชีบริหารมากนักและ Iatridis & Valahi (2010) ตรวจสอบว่า การเปิดเผยข้อมูลด้วยความสมัครใจมีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุน เงินตอบแทนของผู้จัดการและการซื้อหุ้นคืนของบริษัท ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการระบวงการตัดสินใจของผู้บริหารให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดคุณภาพทางการเงินเช่น อัตราส่วนของหนี้สินต่อสินทรัพย์ของกิจการ (Leverage) ความสามารถในการทำกำไรและการเติบโตของบริษัท ดังนั้น บริษัทมีแนวโน้มที่จะปรับใช้นโยบายทางการเงินบัญชี หรือปรับใช้กฎระเบียบเมื่อผลกระทบที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเงินเป็นที่น่าสนใจเพื่อจัดเตรียมข้อมูลที่แสดงให้เห็นความสามารถในการบริหาร จากงานวิจัยดังกล่าวพบว่า

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ของผู้บริหารทำให้คุณภาพของงบการเงินลดลง นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ Rahman, Yammesri and Perera (2010) เกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินในทิศทางการเป็นสากล โดยเปรียบเทียบ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น ประเทศไทย ประเทศฝรั่งเศส และประเทศเยอรมัน เพื่อตรวจสอบแนวทางการปฏิบัติทางการเงินบัญชีของประเทศต่างๆ ภายใต้ทิศทางการเป็นสากลโดยวัดคุณภาพกำไรซึ่งใช้เกณฑ์คงค้างและรายการคงค้างที่ผิดปกติซึ่งเป็นส่วนประกอบของกำไรทางบัญชีผลการศึกษาพบว่า หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ และบทบาทของการบัญชีมีความแตกต่างกัน ในแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับลักษณะ แนวทางของผู้ที่มีหน้าที่ควบคุมองค์กรของแต่ละประเทศ ในขณะที่ Wittenberg-Moerman (2008) ศึกษาบทบาทข้อมูลที่ไม่มีความสมดุลและคุณภาพของงบการเงินในตลาดซื้อขายพอร์ตตลิ่งเชื่อ โดยตรวจสอบคุณภาพของงบการเงินของผู้ที่พบว่า การกำกับดูแลกิจการที่เข้มข้น ทำให้ต้อง เตรียมข้อมูลที่มีคุณภาพซึ่งจะลดความไม่สมดุลของข้อมูลในตลาดซื้อขายพอร์ตตลิ่งเชื่อ ลดเวลาที่ใช้ในการกระบวนการปฏิบัติงาน และสร้างประสิทธิภาพให้แก่ตลาดซื้อขายพอร์ตตลิ่งเชื่อ และผู้บริหารด้านบัญชีส่วนใหญ่ ยังคงมุ่งทำหน้าที่เป็นเพียงผู้จัดเตรียมข้อมูล และ A. Bhimani & M. Bromwich, (1992) A. Bhimani & Langfield-Smith, (2007) กล่าวว่า ที่ผ่านมามีผู้บริหารด้านบัญชีส่วนใหญ่ยังคงมุ่งทำหน้าที่เป็นเพียงผู้จัดเตรียมข้อมูล และได้รายงานทางการเงินเพื่อสรุปผลการดำเนินงานในอดีตเท่านั้น และบ่อยครั้งอาจจะละเลยข้อมูลอื่นที่ไม่เป็นตัวเงิน

จากการทบทวนงานวิจัยข้างต้นพบว่า บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชีในโลกธุรกิจทุกวันนี้มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากธุรกิจมีสภาพการแข่งขันที่รุนแรง

มากขึ้นและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและปัจจัยมหภาคต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ดังนั้นการบริหารจัดการทรัพยากรเงินทุน การนำทรัพยากรเงินทุนไปลงทุน การตรวจสอบประสิทธิผลการใช้เงินทุน และควบคุมให้บรรลุเป้าหมายการเติบโตของธุรกิจ ซึ่งผู้บริหารด้านบัญชีจะเป็นผู้บริหารหลักที่ช่วยขับเคลื่อนเป้าหมายเหล่านี้ เนื่องจากเป็นผู้ควบคุมดูแลข้อมูลและทรัพยากรทางการเงินขององค์กร ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาการศึกษาที่เน้นการสอบถามการนำข้อมูลบัญชีบริหารไปใช้ แต่ยังไม่มีการศึกษาว่าเมื่อใช้แล้วจะได้รับผลอย่างไรบ้าง จึงทำให้ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงการบริหารบัญชีเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี (Management Accountants) ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใน 5 องค์กรประกอบหลัก โดยการใช้การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management Accounting: SMA) เป็นตัวกลางของความสัมพันธ์ระหว่าง บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (Management Accountants' Role) กลยุทธ์องค์กร (Corporate strategy) และระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System) ในการทำให้เกิดความสำเร็จของผลการดำเนินงานขององค์กร (Organizational Performance) โดยใช้แนวคิดดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุล (Balanced scorecard: BSC) ในการศึกษาผลการดำเนินงานของธุรกิจจากการตัดสินใจด้านการลงทุนที่ยั่งยืน โดยแนวคิดดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุล ได้ถูกคิดริเริ่มและพัฒนาโดย Kaplan & Norton ในปี 1990 ซึ่งเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานที่ประเมินในรูปของผลการดำเนินงานด้านการเงิน และผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ด้านการเงิน ประกอบด้วย 4 มิติ (C-L-I-F) คือ มิติด้านลูกค้า (Customer Perspective) มิติด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) มิติด้านกระบวนการภายใน

(Internal Process Perspective) และมิติด้านการเงิน (Financial Perspective) นอกจากนี้ ยังได้รับองค์ความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์กันของปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA usage) ที่เป็นหลักการของระบบการบัญชีการบริหาร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อพัฒนาตัวแบบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตของการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน (CFO) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 192 คน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน (CFO) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 10 คน

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารด้านบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 579 คน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 480 แห่ง เป็นลักษณะการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้บริหารด้านบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 480 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ใช้เกณฑ์อัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างต่อจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าอยู่ในช่วง 20: 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยจะทำการวิจัยครั้งนี้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System)
2. บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (Management Accountants' Role)
3. กลยุทธ์องค์กร (Corporate strategy)
4. การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic management accounting)

5. ผลการดำเนินงานขององค์กร (Organizational Performance)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา ในช่วงปี พ.ศ. 2559 - พ.ศ. 2560

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีกระบวนการวิจัยและขั้นตอน ดังนี้ 1) การดำเนินการวิจัยโดยใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (สัมภาษณ์เชิงลึก); 1.1) ประชากร 1.2) การคัดเลือกประชากร 1.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 2) การดำเนินการวิจัย โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ; 2.1) ประชากร 2.2) กลุ่มตัวอย่าง 2.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 2.4) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 2.5) การวิเคราะห์ข้อมูล 2.6) การแปลผลข้อมูล 3) การดำเนินการวิจัยโดยใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (การประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ); 3.1) ประชากร 3.2) การคัดเลือกประชากร 3.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทุกประการ ดังนี้

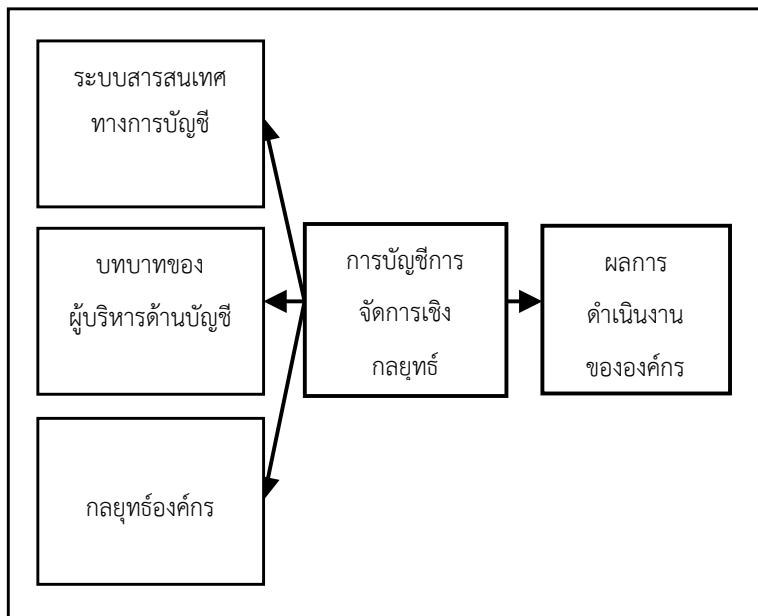
1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สรุปการประเมินผลข้อมูล พบว่า สภาพแวดล้อมการดำเนินงานและความจำเป็นในการพัฒนาตัวแบบการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีองค์ประกอบและความจำเป็นหลายประการที่ทำให้ต้องพัฒนาด้วยบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชีในโลกธุรกิจทุกวันนี้ มีความสำคัญยิ่งเนื่องจากธุรกิจมีสภาพการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและปัจจัยมหภาคต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว การบริหารจัดการทรัพยากรเงินทุน การนำทรัพยากรเงินทุนไปลงทุน การตรวจสอบประสิทธิภาพการใช้เงินทุน และควบคุมให้บรรลุเป้าหมายการเติบโตของธุรกิจ รวมทั้งการเติบโตของมูลค่าของธุรกิจให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ประกอบการและผู้ให้ข้อมูลในงบการเงินทำให้บุคคลที่อยู่ภายนอกองค์กรได้ทราบถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานขององค์กรข้อมูลทางการเงินนอกจากจะได้จากงบการเงินโดยตรงแล้วยังก่อให้เกิดการจัดทำรายงานเพื่อการบริหารงาน หรือที่เรียกว่าการบัญชีบริหาร ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริหารตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารแต่ละระดับ ซึ่งผู้บริหารด้านบัญชีจะเป็นผู้บริหารหลักที่ช่วยขับเคลื่อนเป้าหมายเหล่านี้เพราะเป็นผู้ควบคุมดูแลข้อมูลและทรัพยากรทางการเงินขององค์กร ผู้บริหารด้านบัญชีจำเป็นต้องเชื่อมโยงการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใน 5 องค์ประกอบหลัก โดยการใช้การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA usage) ในการเป็นตัวกลางของความสัมพันธ์ระหว่าง บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (Management Accountants' Role) กลยุทธ์องค์กร (Corporate strategy) และระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System) ในการทำให้เกิดความสำเร็จของผลการดำเนินงาน

ขององค์กร (Organizational Performance)

2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ในการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้เริ่มจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แห่งประเทศไทย จำนวน 10 คน เพื่อทราบแนวนโยบายและการประเมินความเป็นไปได้ในการนำการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไปปฏิบัติ และวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นสอดคล้องกับการตรวจสอบจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน วิเคราะห์พบว่า มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ว่าควรประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System) กลุ่มที่ 2 บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (Management Accountants' Role) กลุ่มที่ 3 กลยุทธ์องค์กร (Corporate strategy) กลุ่มที่ 4 การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (strategic management accounting) สามารถวัดผลได้จากผลการดำเนินงานขององค์กร (Organizational Performance) ซึ่งสามารถจำลองออกมาเป็นภาพประกอบได้ ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 องค์ประกอบการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ภาพจำลองตัวแบบดังกล่าว แสดงถึงตัวแบบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องจะองค์ประกอบด้านต่างๆ ดังนี้คือ 1. ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System) 2. บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (Management Accountants' Role) 3. กลยุทธ์องค์กร (Corporate strategy) 4. การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (strategic management accounting) 5. ผลการดำเนินงานขององค์กร (Organizational Performance) ซึ่งจะเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนที่ต่อเนื่องกัน เพราะการประยุกต์ใช้การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้ประสบผลสำเร็จนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยในองค์ประกอบทุกด้านที่กล่าวมา

เพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการเพิ่มขีดสมรรถนะของผู้บริหารด้านบัญชีให้เป็นอย่างดีเป็นระบบในทุกขั้นตอน นอกจากนี้ในทางปฏิบัติแล้ว ส่วนประกอบต่างๆ ของการประยุกต์ใช้การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไม่ได้มีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนอย่างนี้หรือไม่จำเป็นที่จะต้องมีการแบ่งแยกลำดับก่อนหลังแบบนี้เสมอไป แต่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมไปถึงการเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลในการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจด้านการลงทุนที่ยั่งยืน และการวิเคราะห์พยากรณ์การทำงานในอนาคต อีกทั้งต้องมีการติดตามประเมินผลศักยภาพและความสามารถของผู้บริหาร

ด้านบัญชี โดยการทดสอบ ประเมินผล ติดตาม พัฒนาการงานของผู้บริหารด้านบัญชีอย่างใกล้ชิด และเป็นระบบ เพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขได้อย่างทันท่วงที ในลักษณะแบบบูรณาการร่วมกัน 5 ด้าน ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารอาจจะต้องวิเคราะห์ และพิจารณาไปในขณะเดียวกันว่าการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นั้น มีความเหมาะสม และเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากน้อยเพียงใด หรือ ถ้าจะต้องปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลแล้วจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างภายในองค์กร ผู้วิจัยขอเสนอตัวแบบการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. ด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System)

เป็นการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล ข้อมูล จัดการข้อมูล ควบคุมข้อมูลและรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และจัดทำสารสนเทศ จากข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกิจการ เป็นการสื่อความหมายทางด้านข้อมูลทางการเงินของกิจการให้บุคคลที่อยู่ภายนอกองค์กรได้ทราบถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานขององค์กรข้อมูลทางการเงิน นอกจากนี้ ยังเป็นเครื่องมือให้ข้อมูลแก่ผู้บริหารสำหรับกระบวนการตัดสินใจ ตั้งแต่การกำหนดปัญหา การเลือกวิธีการแก้ปัญหาการเก็บข้อมูลและการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้เปรียบเทียบการแข่งขันกับองค์กรต่างๆ สามารถเผชิญกับสภาวะการแข่งขันที่สูงได้ และสามารถที่จะนำพองค์กรไปสู่เป้าหมาย เพื่อให้เกิดการกำหนดกลยุทธ์ที่จะนำมาใช้และมีกระบวนการบริหารจัดการที่มีความต่อเนื่อง ในการพิจารณากำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในระยะยาวขององค์กร

และก่อให้เกิดคุณค่าที่ยั่งยืน มีความสำคัญสำหรับการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุดประกอบด้วย

1. สารสนเทศมีความทันสมัยหรือเป็นปัจจุบัน (Timeliness) มีรายละเอียด ดังนี้

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี คือ ระบบในการรวบรวมบันทึกการเก็บรักษาและประมวลผลข้อมูลให้ได้สารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ ต้องมีความเป็นปัจจุบันทันสมัยอยู่ตลอดเวลาเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง สารสนเทศนั้นต้องมาในช่วงเวลาที่ต้องการ หรือทันต่อเวลา เนื่องจากในการบริหารจัดการโดยทั่วไป จะมีช่วงเวลาที่ต้องการสารสนเทศมาใช้ในการทำงานหรือใช้ในการตัดสินใจ ควรอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในลักษณะของอนุกรมเวลา (time-series) เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านวิเคราะห์วิจัยหรือหาแนวโน้มในอนาคต จนสารสนเทศนั้นสามารถสะท้อนสถานการณ์ในปัจจุบันได้

2. สารสนเทศมีรูปแบบที่ง่ายต่อการเข้าใจ (Understandability) มีรายละเอียด ดังนี้

สารสนเทศที่ดีควรง่าย ไม่ซับซ้อนต่อการทำความเข้าใจ ไม่แสดงรายละเอียดมากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ใช้ในการตัดสินใจสับสนและไม่สามารถตัดสินใจได้ สารสนเทศที่ได้รับส่วนใหญ่มักจะกระจัดกระจาย ควรจัดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่กระชับรัดกุมไม่เยิ่นเย้อ สะดวกต่อการใช้และค้นหา ผู้ใช้มีความเข้าใจได้ทันที การจัดเก็บข้อมูลจำนวนมากจะต้องใช้พื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูลมากจึงจำเป็นต้องออกแบบโครงสร้างข้อมูลให้กะทัดรัดสื่อความหมายได้มีการใช้รหัสหรือย่อข้อมูลให้เหมาะสมเพื่อที่จะจัดเก็บเข้าไว้ในระบบคอมพิวเตอร์

3. สารสนเทศมีความถูกต้องเชื่อถือได้ (Accurate) มีรายละเอียด ดังนี้

สารสนเทศนั้นจะต้องตรงกับความเป็นจริงและเชื่อถือได้ หากไม่ตรงกับความเป็นจริงแล้ว อาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ สารสนเทศที่ถูกต้องแม่นยำจะต้องเกิดจากการป้อนข้อมูลรวมถึงโปรแกรมที่ประมวลผลจะต้องถูกต้องแม่นยำสูง หรือถ้ามีความคลาดเคลื่อน (errors) ปนอยู่บ้าง ก็ควรที่จะสามารถควบคุมขนาดของความคลาดเคลื่อนที่ป้อนมาให้ความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด เชื่อถือได้ นำไปใช้อ้างอิงและประกอบการตัดสินใจได้แม่นยำ

4. สารสนเทศมีความสมบูรณ์ครบถ้วน (Completeness) มีรายละเอียด ดังนี้

สารสนเทศที่เก็บรวบรวมมาต้องเป็นข้อมูลที่ให้ข้อเท็จจริง (facts) หรือข่าวสาร (information) ที่ครบถ้วนทุกด้านทุกประการ หากเก็บข้อมูลเพียงบางส่วนก็จะไม่สามารถใช้ประโยชน์จากสารสนเทศได้เต็มประสิทธิภาพ สารสนเทศนั้นต้องประกอบด้วยสารสนเทศทั้งหมดทุกมิติที่ผู้ใช้ข้อมูลต้องการ ส่งผลให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถควบคุม ทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ประสานงานได้ทันทั่วทั้งที่ และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ มิติของสารสนเทศดังกล่าวประกอบด้วย มิติทางกายภาพ คุณสมบัติทางมูลค่า มิติประโยชน์ใช้สอย มิติด้านความสวยงาม ความสมบูรณ์ของสารสนเทศขึ้นกับการรวบรวมข้อมูลและวิธีการทางปฏิบัติด้วย ในการดำเนินการจัดทำสารสนเทศต้องสำรวจและสอบถามความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

5. ตรวจสอบความถูกต้องได้ (Verifiability) มีรายละเอียด ดังนี้

ควรมีคุณลักษณะที่สามารถจะตรวจสอบได้ สารสนเทศที่ได้จากการวัดในสิ่งที่สามารถสะท้อนสิ่งที่ต้องการวัดได้ ต้องตรวจสอบแหล่งที่มาได้ การจัดรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ ทั้งนี้เพื่อให้การ

ตัดสินใจได้เกิดความรอบรอบ การที่ผู้บริหารมองเห็นสารสนเทศบางเรื่องแล้วพบว่าทำไมจึงมีค่าที่ต่ำเกินไปหรือสูงเกินไปอาจต้องตรวจสอบความถูกต้องของสารสนเทศที่ได้มา ทั้งนี้ก็เพื่อมิให้การตัดสินใจเกิดความผิดพลาด

2. ด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (Management Accountants' Role) ประกอบด้วย

1. ระบบการจัดการข้อมูลทางการเงิน (Financial Accounting) มีรายละเอียด ดังนี้

เป็นระบบที่มีการนำเสนอสารสนเทศทางการเงินให้แก่ผู้บริหารในองค์กร จำเป็นต้องตัดสินใจรายวันทางการเงิน มักจะอยู่ในรูปแบบที่กระชับ มีการใช้ระบบฐานข้อมูลอย่างง่าย ตลอดจนระบบออกรายงานทางการเงินที่ยืดหยุ่น เพื่อสกัดสารสนเทศจากระบบและออกรายงานการคำนวณอิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือช่วยป้องกันกีดกันผลในตลาดหุ้นซึ่งจะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน การจัดการทรัพย์สินด้านการเงิน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งการจัดการด้านการประเมินสินทรัพย์ให้เป็นทุนของธุรกิจเพื่อให้ได้สารสนเทศซึ่งใช้สำหรับการตัดสินใจทางการเงินที่มุ่งเน้นถึงผลตอบแทนการลงทุนที่ดีที่สุดโดยมุ่งที่จะพัฒนาเป้าหมายการลงทุนและใช้วิธีการประเมินผลการดำเนินงานหรือผลกำไรในระยะยาว ช่วยผู้บริหารในด้านการติดตามดูแล ควบคุมการจัดการและการใช้ทรัพยากรของธุรกิจ เน้นการติดตามรอยกระแสเงินทุนในบริษัทผ่านธุรกรรมต่าง ๆ เช่น การจ่ายเช็ค การจ่ายชำระค่าซื้อสินค้า การซื้อขายหลักทรัพย์ ตลอดจนการรับชำระเงิน

2. การบริหารเงิน (Fund Management) มีรายละเอียด ดังนี้

เป้าหมายสำคัญทางการเงิน เพื่อสร้างความมั่งคั่งสูงสุดให้แก่ธุรกิจและผู้ถือหุ้นมุ่งเน้นถึงการบริหารเงิน ที่มีอยู่ในธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้สอยหรือการบริโภค

เงิน ซึ่งมีการเคลื่อนย้ายเงินทุนภายในระบบเพื่อจัดหาเงินทุนของธุรกิจและการลงทุนของนักลงทุน จึงต้องคำนึงถึงอุปสงค์ในเงินทุน (Demand for Capital) และอุปทานในเงินทุน (Supply for Capital)

3. การจัดการและวางแผนด้านภาษีอากร (Taxation) มีรายละเอียด ดังนี้

เกี่ยวข้องกับประเด็นทางภาษีอากรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้การเสียภาษีอากรและการปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีอากรขององค์กรเป็นไปโดยถูกต้อง และครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายภาษีอากร และต้องเสียภาษีอากรเป็นจำนวนน้อยที่สุดหรือประหยัดที่สุด ซึ่งการบริหารธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นกิจการประเภทใดก็ตาม ผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงก็คือ ปัจจัยทางภาษีอากร เพราะภาษีอากรเป็นภาระ หรือค่าใช้จ่ายของกิจการที่ต้องปฏิบัติ และชำระให้ถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายภาษีอากร แต่ละประเภท ต้องเสียภาษีอากรให้น้อยที่สุด โดยตัดทอนส่วนที่ไม่จำเป็นต้องเสียออกไปให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยไม่อาศัยการหลีกเลี่ยงภาษีอากร (Tax evasion) หรือโดยเจตนาทุจริตที่จะไม่เสียภาษี เนื่องจากแผนภาษีอากรเป็นส่วนหนึ่งของแผนธุรกิจมีความเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ในทางธุรกิจและภาษีอากรก่อให้เกิดการปรับปรุงระบบงาน และแนวทางปฏิบัติที่สมบูรณ์ในอันที่จะให้ได้การปฏิบัติงานที่ดี รวดเร็ว มีประสิทธิภาพสูงสุด

4. การจัดการและบริหารระบบข้อมูล (Accounting) มีรายละเอียด ดังนี้

การจัดการและบริหารระบบข้อมูล (Accounting) เป็นกุญแจสู่ความสำเร็จในการบริหารธุรกิจ เป็นกระบวนการในการบริหารจัดการข้อมูล ที่ประมวลผลข้อมูล เพื่อการบริหารองค์การเป็นไปอย่างสัมฤทธิ์ผลและมีคุณภาพ ประกอบด้วย การสำรวจ การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดการและบริหารระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร จะช่วยในการจัดการข้อมูลที่ต้องการใช้ในระบบธุรกิจ ช่วยเก็บตัวเลขและข่าวสารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการนำประโยชน์ไปใช้ในการดำเนินธุรกิจและการตัดสินใจ องค์การหรือหน่วยงานใดสามารถพัฒนาการจัดการและบริหารระบบข้อมูล (Accounting) เพื่อการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาได้ด้วยความมั่นใจ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นและพัฒนางานได้บรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างรวดเร็ว

5. การควบคุมความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี (Control) มีรายละเอียด ดังนี้

การควบคุมความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี (Control) ช่วยให้องค์การบรรลุถึงเป้าหมาย และลดอุปสรรค หรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้นทั้งในด้านผลกำไรและการปฏิบัติงานป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กรและสร้างความมั่นใจในรายงานและปฏิบัติตามกฎระเบียบ เพราะผู้บริหารจะพิจารณาถึงระบบความถูกต้องทั้งทางปฏิบัติและศีลธรรมจรรยา ความผิดพลาดในการบันทึกและการวิเคราะห์ทางธุรกิจการเงินการจัดการธุรกิจการดำเนินงานทั่วไปทางด้านบัญชี การควบคุมความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี (Control) จึงเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ จึงช่วยให้ผู้บริหารพิจารณาความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร

3. ด้านกลยุทธ์องค์กร (Corporate strategy)

จากการผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิขององค์ประกอบและตัวแปรสังเกตได้ของปัจจัยด้านกลยุทธ์องค์กร (Corporate strategy) (X3) พบว่า

1) กลยุทธ์ผู้ปกป้อง (Defender strategic) มีรายละเอียด ดังนี้

กลยุทธ์ผู้ปกป้อง (Defender strategic) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการบริหารที่จะมุ่งเน้นที่สินค้าหรือบริการของตนเองที่มีอยู่แล้วและพยายามปกป้องส่วนแบ่งการยึดครองตลาดเอาไว้โดยการนำเสนอสินค้าและบริการที่คุณภาพเหนือกว่าในราคาที่สามารถแข่งขันได้ ซึ่งจะได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน เนื่องจากองค์การมีจุดแข็งขณะเดียวกันองค์การก็เจอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อจำกัดจากภายนอกที่องค์การควบคุมไม่ได้แต่องค์การสามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันข้อจำกัดที่มาจากภายนอกได้ เพื่อบรรเทาภัยคุกคามจากการตลาดของสินค้าคู่แข่งที่เกิดจากการเปิดการค้าเสรี

2) กลยุทธ์แนวการวิเคราะห์ (Analysis strategic) มีรายละเอียด ดังนี้

การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำการวิเคราะห์ปัจจัยของสภาพแวดล้อมภายนอก และปัจจัยของสภาพแวดล้อมภายในที่มีผลกระทบและอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการบริหารขององค์การ โดยการสร้างกลยุทธ์ที่นำเอาโอกาสที่เกิดขึ้นมาลบล้างจุดอ่อนขององค์การ อาทิเช่น นำเอาโอกาสที่มาจากเติบโตของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต มาช่วยลดขั้นตอนการทำงานให้สั้นลง

3) กลยุทธ์เชิงรุก (Prospector strategic) มีรายละเอียด ดังนี้

เป็นการบริหารที่มุ่งเน้นการรักษาไว้ซึ่งลูกค้าเก่าและแสวงหาลูกค้าใหม่โดยการตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้มากที่สุด เพื่อการขยายฐาน

ลูกค้านำไปสู่การเพิ่มยอดการรับซื้อมากขึ้น ซึ่งการบริหารกลยุทธ์เชิงรุก (Prospector strategic) จะได้หลักการและแนวคิดมาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรุกที่เกิดจากการประยุกต์ใช้จุดแข็งที่มีขององค์กรเก็บเกี่ยวประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้น โดยนำเทคโนโลยีในการผลิตที่ทันสมัย ทำให้สามารถกำหนดราคาผลิตภัณฑ์หรือบริการที่แข่งขันได้ เนื่องจากมีต้นทุนที่ต่ำ

4) กลยุทธ์การตอบสนอง (Responsive strategic)

เป็นการกำหนดแนวทางความสามารถของระบบที่จะส่งมอบสินค้าหรือบริการด้วยความรวดเร็ว (Quickness) ทั้งกระบวนการของการออกแบบผลิตภัณฑ์ กระบวนการผลิต และกระบวนการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าด้วยความสม่ำเสมอ (Reliability) และด้วยระบบงานที่มีความยืดหยุ่น (Flexibility) ที่ช่วยให้องค์การสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า และส่งผลให้องค์การนั้นประสบความสำเร็จได้อย่างมั่นคง มุ่งเน้นในการปฏิบัติการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเป็นกลยุทธ์ที่เน้นการเจาะตลาดกับลูกค้าหรือผู้รับบริการ องค์การต้องสามารถออกแบบสินค้าและบริการให้เหมาะสมกับตลาดเป้าหมายที่เลือกเพื่อสร้างความพึงพอใจในตลาดนั้นมากกว่าคู่แข่ง

4. ด้านการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (strategic management accounting)

1) กลยุทธ์ด้านต้นทุน (Strategic costing)

เป็นกลยุทธ์ซึ่งมุ่งเน้นที่การผลิตสินค้าที่มีมาตรฐานเน้นที่การสร้างรายได้เปรียบทางด้านต้นทุนการผลิตและดำเนินงานต่อหน่วยที่ต่ำโดยมี

เป้าหมายสำหรับผู้บริโภคที่อ่อนไหวต่อราคา ธุรกิจที่ใช้กลยุทธ์นี้จะดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้การผลิตสินค้าและบริการมีต้นทุนต่ำที่สุดประโยชน์คือสามารถนำเสนอราคาที่ดีกว่าคู่แข่งในท้องตลาดได้อีกทั้งหากเกิดความรุนแรงด้านสงครามราคา (Red ocean) สามารถยืนหยัดในตลาดได้เนื่องจากมีความได้เปรียบจากต้นทุนที่ต่ำ ซึ่งเป็นเทคนิคนำมาใช้เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินการขององค์กรเป็นไปอย่างประหยัดและเกิดประสิทธิผลสูงสุด สามารถขายสินค้าและบริการได้ในระดับราคาต่ำกว่าคู่แข่ง

2) การวางแผนและควบคุม (Planning and control)

การวางแผนทางการเงินจำเป็นสำหรับการดำเนินงานด้านธุรกิจ ผู้จัดการทางการเงินมักวางแผนล่วงหน้าสำหรับด้านต่าง ๆ โดยการวางแผนที่เริ่มต้นจากแต่ละแผนกหรือส่วนงานพยากรณ์แยกกันในการคาดคะเนประมาณส่วนประกอบของกิจกรรมต่าง ๆ ของธุรกิจ โดยคิดเป็นงบประมาณของแต่ละแผนก จากนั้นจึงจะนำมารวมเข้าด้วยกันเป็นแผนการทางการเงินรวมของธุรกิจส่วนในการควบคุมเกี่ยวกับงบประมาณหรือการเงินขององค์กร เป้าหมายหลักส่วนหนึ่งขององค์กรคือการทำกำไรสูงสุด และการลดความเสี่ยงภัยของธุรกิจโดยกำหนดสัดส่วนของการถือสินทรัพย์ว่าควรอยู่ในรูปใด ใด เช่น รูปของเงินสด การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ หรือการถือในรูปของหลักทรัพย์ที่ไม่มีความเสี่ยงในรูปพันธบัตรรัฐบาล ฯลฯ นอกจากนี้ควรจะมีการจัดโครงสร้างทางการเงินของธุรกิจเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุนที่ธุรกิจต้องการใช้ การจัดสรรเงินทุนหมุนเวียน การลดหนี้ผูกพัน การยืดเวลาชำระหนี้ การจัดสรรลงทุนสินทรัพย์ที่มีให้เหมาะสมกับทุนขององค์กรและเงื่อนไขเวลาที่จำกัด การกำหนดนโยบายการจ่ายปันผลให้สัมพันธ์กับสินทรัพย์และโครงสร้างทางการเงิน การวางแผนทั้งในระยะสั้นและ

ระยะยาว ซึ่งข้อมูลทางด้านบัญชีต้นทุนและข้อมูลด้านอื่น ๆ ก็จะถูกนำมาทำการวิเคราะห์เพื่อการวางแผนเหล่านี้ การทำกำไรสูง การเพิ่มสายการผลิต การขยายโรงงาน การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและกระบวนการผลิต เป็นต้น

3) กลยุทธ์ในการตัดสินใจ (Strategic decision making) มีรายละเอียด ดังนี้

การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Strategic Decision Making) เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ผู้บริหารทุกระดับในองค์กรต้องทราบ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานของกิจการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง วิธีการบริหารงานที่จะเห็นได้ว่ามีเครื่องมือในการบริหารงาน วิธีการบริหารงานใหม่ๆ เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Control Management) การบัญชีแบบลีน (Lean Accounting) การคำนวณต้นทุนแบบต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity-Based Costing) และการบริหารกิจกรรม (Activity-Based Management) กลยุทธ์ในการตัดสินใจ (Strategic decision making) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4) การบัญชีด้านคู่แข่ง (Competitors accounting) มีรายละเอียด ดังนี้

กลยุทธ์ในการบัญชีด้านคู่แข่ง (Competitors accounting) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หัวใจของกลยุทธ์การแข่งขันการเอาชนะคู่แข่ง การวางแผนกลยุทธ์การแข่งขันจึงมีความจำเป็นที่บริษัทต้องศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการคาดคะเนล่วงหน้าของการเคลื่อนไหว ปฏิบัติการของคู่แข่งต่อการรุกของบริษัทอื่นหรือต่อการเปลี่ยนแปลงใน

อุตสาหกรรม การวิเคราะห์คู่แข่งชั้นอย่างมีแบบแผนนั้น มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคู่แข่ง 4 ประการ คือ เป้าหมายในอนาคต กลยุทธ์ในปัจจุบัน ฐานคติ (Assumption) และขีดความสามารถของคู่แข่ง ในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ธุรกิจต่างๆ เข้ามาดำเนินการได้อย่างกว้างขวาง แต่ละธุรกิจจะพยายามพัฒนากลยุทธ์การตลาดในด้านต่างๆ ให้เท่าหรือเหนือกว่าคู่แข่งชั้นในทุกๆ ด้าน เพื่อให้ได้ผลผลิตของตนเป็นที่ต้องการของตลาดให้มากที่สุด ธุรกิจจึงสามารถอยู่รอดและเจริญเติบโตต่อไปได้ คู่แข่งขันในทางการตลาดมี 3 ลักษณะ คือ คู่แข่งขันทางตรง คู่แข่งขันทางอ้อม คู่แข่งขันที่มีโอกาสเข้ามาในอุตสาหกรรม อย่างไรก็ดีการศึกษาเกี่ยวกับคู่แข่งชั้นให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการควรกำหนดวิธีการในการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของคู่แข่งชั้น อยู่ตลอดเวลาทั้งใน ด้านคุณภาพของสินค้าหรือบริการ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับระดับ ราคา รูปแบบของการส่งเสริมการตลาดที่นำมาใช้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดกิจกรรมทางการตลาดของกิจการ

5) การบัญชีด้านลูกค้า (Customer accounting usage) มีรายละเอียด ดังนี้

การจัดเก็บรายละเอียดของลูกค้า รูปแบบและลักษณะความต้องการของตลาดหรือกลุ่มลูกค้า สร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับลูกค้าด้วยคุณภาพ ราคา และการส่งมอบ เป็นการตอบคำถามว่า หากต้องการให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ ตอบสนองลูกค้าอย่างไร คำนี้ถึงคุณค่าและความแตกต่างหลากหลายของลูกค้า ความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งจะนำมาซึ่งผลตอบแทนทางการเงิน และส่วนแบ่งทางการตลาด

5. ด้านผลการดำเนินงานขององค์กร (Firm Performance) ประกอบด้วย

1) มิติด้านการเงิน (Financial Perspective) มีรายละเอียด ดังนี้

การจัดการด้านการเงินจะเป็นข้อบ่งชี้ชัดเจนว่าธุรกิจจะดำเนินการต่อไปได้หรือไม่องค์กรจะต้องเป็นอย่างไรในสายตาของผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของ หรือผู้ถือหุ้น/เจ้าของต้องการให้องค์กรประสบความสำเร็จทางด้านการเงินอย่างไร กำไรจึงเป็นตัววัดตัวหนึ่งในมุมมองทางด้านการเงิน สามารถวัดจากการเติบโตของยอดขาย กำไรจากลูกค้า และผลิตภัณฑ์ สัดส่วนรายได้จากลูกค้าใหม่ วัดจากรายได้/พนักงาน ต้นทุนเมื่อเทียบกับคู่แข่ง อัตราการลดต้นทุน ต้องคำนึงถึงการลงทุน การทำวิจัยและพัฒนา ผลตอบแทนจากการลงทุน ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่เกิดจากระบบสารสนเทศทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ การเพิ่มขึ้นของกำไร ยอดขายที่เพิ่มขึ้นหรือเวลาในการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายที่ลดลง การเพิ่มรายได้ ประสิทธิภาพในการผลิตที่มีต้นทุนต่ำและมีการสูญเสียระหว่างผลิตน้อย การหาแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำ

2) มิติด้านลูกค้า (Customer Perspective) มีรายละเอียด ดังนี้

การที่องค์กรจะดำเนินการให้ได้ตามภารกิจหลักขององค์กรตามแนวทาง Balance Scorecard ในมิติด้านลูกค้า (Customer Perspective) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น องค์กรจะต้องเป็นอย่างไรในสายตาของลูกค้า การจัดการด้านสายงานผลิตที่มีประสิทธิภาพ ใช้วงจรวินิจฉัย การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ระบบและเครื่องมือดำเนินงานที่ทันสมัยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ดีขึ้น

3) มิติด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) มีรายละเอียด ดังนี้

การที่องค์กรจะดำเนินการให้ได้ตามภารกิจหลักขององค์กรตามแนวทาง Balance

Scorecard ในมิติด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการจัดการภายในที่ดีและมีคุณภาพ มีความสามารถในการปรับปรุงกระบวนการภายใน ปรับปรุงการปฏิบัติงานภายในขององค์กรที่ดีขึ้น การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ช่วยคลี่คลายปัญหาจากกระบวนการทำงานภายใน รวมถึงประสิทธิภาพการทำงานของระบบสารสนเทศ ระยะเวลาในการผลิตสินค้าและบริหาร ต้นทุนการแนะนำผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาด ความพึงพอใจของลูกค้า ภาพลักษณ์ กระบวนการด้านการตลาด และการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ เป็นต้น

4) มิติด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) มีรายละเอียดดังนี้

การที่องค์กรจะดำเนินการให้ได้ตามภารกิจหลักขององค์กรตามแนวทาง Balance Scorecard ในมิติด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย องค์กรจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างไร เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ อย่างยั่งยืน มองการเรียนรู้และการพัฒนาคือความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดความยืดหยุ่นสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมถึงพัฒนาการในการใช้ระบบสารสนเทศที่ดีขึ้น สามารถกระทำได้โดยการพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงาน ความพึงพอใจของพนักงาน ขวัญและกำลังใจของพนักงาน พัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการทำงาน สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ทักษะในการทำงาน ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย

สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีทั้งหมด 4 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System)
2. ปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (Management Accountants' Role)
3. ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (Corporate strategy)

4. ปัจจัยด้านการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (strategic management accounting)

3. เพื่อพัฒนาตัวแบบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

แนวทางการส่งเสริมการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จาก การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม สามารถจำแนกตามกลุ่ม ดังนี้

1. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System)
2. ปัจจัยด้านบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (Management Accountants' Role)
3. ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (Corporate strategy)

4. ปัจจัยด้านการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (strategic management accounting)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยอาศัยรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การจัดกลุ่มตัวแปรการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยอาศัยการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) คือ การปรับตัว วัดได้จากตัวแปรประจักษ์ 4 ตัวแปร คือ 1)ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System) 2) บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี (Management Accountants' Role) 3)กลยุทธ์องค์กร (Corporate strategy) และ 4) การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (strategic management accounting)

พบว่า ตัวแปรประจักษ์ทั้ง 4 ตัวแปร มีความเหมาะสม เมื่อตรวจสอบความกลมกลืนของตัวแปรข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า มีความกลมกลืนในระดับดีมาก มีค่า Chi-square = 16.08, $p = 0.0632$ อธิบายได้ว่า การศึกษาตัวแปรนี้ผ่านแบบสอบถามคุณภาพที่มีความตรงเชิงโครงสร้างเหมาะสมสอดคล้องกับหลักทางทฤษฎีของ Chang. (2007) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของธุรกิจตามแนวคิดดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุล หลังจากปฏิบัติตามแนวคิดการจัดการลูกค้าเชิงสัมพันธ์ภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (Interview Survey Methods) ผลการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานของธุรกิจตามแนวคิดดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุลทั้ง 4 มุมมอง เพิ่มขึ้นจากการนำเอาแนวคิดการจัดการลูกค้าเชิงสัมพันธ์ภาพไปปฏิบัติในธุรกิจ ดังนี้ (1) ผลการดำเนินงานด้านการเงินธุรกิจสามารถบรรลุเป้าหมายในการรักษาส่วนแบ่งทางการตลาด ความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้นและต้นทุน

ลดลง นอกจากนี้ยังพบอีกว่าผลการดำเนินงานทางการเงิน มีอิทธิพลต่อ ความพึงพอใจของลูกค้า (2) ผลการดำเนินงานด้านลูกค้า ธุรกิจสามารถจัดการกับการร้องเรียนของลูกค้าทำให้การร้องเรียนของลูกค้าน้อยลง ระดับของความพึงพอใจมากขึ้น และลูกค้ากลับมาใช้บริการเพิ่มขึ้น (3) ผลการดำเนินงานด้านกระบวนการภายใน ธุรกิจเชื่อว่าหลังจากการนำเอาแนวคิดการจัดการลูกค้าเชิงสัมพันธ์ภาพไปปฏิบัติ ทำให้ธุรกิจมีกระบวนการดำเนินงานที่ดี โดยธุรกิจสามารถลดต้นทุนด้านพนักงานในการบริการ มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าด้วยการ ปรับปรุงเทคนิคการบริการลูกค้าและคุณภาพการบริการที่สม่ำเสมอ การปรับปรุงช่องทางการติดต่อสื่อสารภายในธุรกิจด้วยการบูรณาการข้อมูลเพื่อการบริการลูกค้า และ (4) ผลการดำเนินงานด้านการเรียนรู้และการเจริญเติบโต เป็นการทำธุรกิจมีการบริการที่มีความทั่วถึงมากขึ้นสอดคล้อง Islam & Yang. (2009) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของธุรกิจตามแนวคิดดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุลของธุรกิจธนาคารที่ใช้แนวคิดการจัดการลูกค้าเชิงสัมพันธ์ภาพในการดำเนินการ พบว่าธุรกิจสามารถบรรลุเป้าหมายในการส่งคุณค่าให้กับลูกค้าเพิ่มมากขึ้น ด้วยการจัดการกระบวนการธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการลดระยะ เวลาในการบริการที่มีคุณภาพและความมีประสิทธิภาพของต้นทุน เพื่อเป้าหมายของธุรกิจเกี่ยวกับการบริการและเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า และผลการดำเนินการดังกล่าวนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางการเงินซึ่งสอดคล้องกับการวัดผลการดำเนินงานตามแนวคิดดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุลทั้ง 4 มิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับBromwich (1990) และ Roslender and Hart (2003)

สรุปว่าการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA) เป็นการจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของบริษัทในตลาดผลิตภัณฑ์ ต้นทุนของคู่

แข่งขัน ความสามารถของคู่แข่ง โครงสร้างของต้นทุน และการตรวจสอบกลยุทธ์ขององค์กรและของคู่แข่งในตลาด ดังนั้น การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA) จึงเกี่ยวกับการนำข้อมูลทางการบัญชีมาใช้ประโยชน์ภายในองค์กร ซึ่งถือเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารเพื่อช่วยในการตัดสินใจ การวางแผน การควบคุมและการประเมินผล ดังนั้น ข้อมูลการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA) จึงเป็นข้อมูลที่มีรายละเอียดเชิงลึกซึ่งมากกว่าที่ปรากฏอยู่ในงบการเงิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับหน่วยงานในระดับต่าง ๆ ขององค์กรเป็นข้อมูลที่เป็นความลับเฉพาะฝ่ายบริหารและระดับหัวหน้าหน่วยงานในองค์กรไม่มีการเปิดเผยแก่บุคคลภายนอกหรือต่อสาธารณะเน้นนำเสนอข้อมูลเพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำมาใช้เพื่อประกอบการบริหารงานและการตัดสินใจในการแก้ไขและปรับกลยุทธ์ให้ทันเวลาและทันต่อสถานการณ์

2. ผลการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์มีผลลัพธ์เป็นไปในแนวทางเดียวกับโมเดลสมมติฐานการทดสอบในครั้งแรกของข้อมูลเชิงประจักษ์มีความกลมกลืนกันอย่างดี จึงได้เส้นทางที่ส่งผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 เส้นทาง คือ เริ่มจากระบบสารสนเทศทางการบัญชี ผ่านไปยังการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ และส่งผลถึงผลการดำเนินงานขององค์กร เส้นทางที่สองเกิดจากบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี ผ่านการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ ผ่านไปยังการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ และส่งผลถึงผลการดำเนินงานขององค์กร และเส้นทางที่สามเกิดจากกลยุทธ์ขององค์กร ผ่านไปยังการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ และส่งผลถึงผลการ

ดำเนินงานขององค์กร ดังแสดงในภาพที่ 20 ที่ค่า $GFI = 0.93$ ทั้งที่การทดสอบความกลมกลืนของโมเดลการวัดแต่ละตัวมีความกลมกลืน

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

พบว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชีกลยุทธ์ของกรบบบาทของผู้บริหารด้านบัญชี มีผลทางตรงต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และอิทธิพลทางอ้อมของตัวแปรต่าง ๆ ที่ส่งผลผ่านไปยังตัวแปรผลกระทบจากการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถพิจารณาได้หลายเส้นทาง อาจจะเป็นเพราะการที่จะบริหารการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชี ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้ได้ผลมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์ระบบสารสนเทศทางการบัญชี กลยุทธ์องค์กร บทบาทของผู้บริหารด้านบัญชีสอดคล้องกับ Kumar, Rahman, Kazmi and Goyal (2012) ศึกษาเรื่อง "Evolution of Sustainability as Marketing Strategy: Beginning of New Era โดยศึกษาแนวทางการนำการจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนมาเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การตลาด ผลการศึกษพบว่า แนวคิดดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย โดยในอดีตนับตั้งแต่ ค.ศ. 1970 มีการนำประเด็นทางนิเวศวิทยาที่กำหนดเป็นกลยุทธ์การตลาดและ ถัดมาในยุคปี ค.ศ.1980 มีการนำประเด็นทางสังคมควบคู่กับนิเวศวิทยาที่กำหนดเป็นกลยุทธ์ตลาด หลังจากนั้นการยอมรับในเรื่องดังกล่าว ก็ลดลงจนกระทั่งได้รับการยอมรับอีกครั้งในปัจจุบันภายใต้อิทธิพลของผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลายต่อกิจการและวิธีการดำเนินการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งธุรกิจและลูกค้าไปพร้อมกัน ดังนั้น

ธุรกิจจึงควรเตรียมการล่วงหน้าที่น่าแนวทางการจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนมาเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การตลาดทั้งในเรื่องของผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาด รวมถึงการหาแนวทางปกป้องสิ่งแวดล้อมในวงกว้างและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมในการดำเนินธุรกิจซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และยังสอดคล้องกับ Dalbol and Dalbod (2011) ศึกษาเรื่อง “Sustainability and Value Creation” โดยศึกษาว่าบริษัทมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้การจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนกลายเป็นสินทรัพย์เชิงกลยุทธ์ของธุรกิจ และทำอย่างไรการจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนจึงสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับกิจการ โดยการวิจัยเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่าองค์กรสามารถทำให้การจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนเป็นสินทรัพย์เชิงกลยุทธ์ได้ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนทั่วทั้งองค์กรให้มองเป็นประเด็นปัญหาทางธุรกิจที่เป็นเรื่องของโอกาสไม่ใช่เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งนี้ การจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนสามารถเพิ่มมูลค่าให้กิจการได้หากองค์กรมีกระบวนการสนับสนุนและส่งเสริม การได้มา การค้นหา และการพัฒนาซึ่งทรัพยากรและขีดความสามารถขององค์กรควบคู่กัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Gil (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบข้อมูลการจัดการและผลการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ในบทบาทของตำแหน่งที่ผู้บริหารระดับสูงซึ่งองค์กร ได้นำระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการที่ทันสมัยโดยให้ผู้บริหารสูงสุดนำข้อมูลมาใช้ให้เพียงพอต่อผลการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จขององค์กร ซึ่งเป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ระบบข้อมูลทางการจัดการ (Management information system) ที่ทันสมัยและทีมผู้บริหารระดับสูง (Top management teams) ในฐานะที่เป็นชุดของผู้บริหารในการรับผิดชอบในการ

บริหารเชิงกลยุทธ์และผลการดำเนินงานขององค์กร โดยผลลัพธ์พบว่าการจัดการระบบข้อมูลผลการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ที่เน้นความยืดหยุ่น มีการตรวจสอบโดยผู้บริหารระดับสูงที่มีความหลากหลายของทีมงานผู้บริหาร โดยเป็นองค์กรที่มีการบริหารงานแบบกระจายอำนาจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการใช้การบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ (SMA usage)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากรูปแบบการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะไว้สำหรับการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่จะต้องดำเนินการและสำหรับผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่จะนำตัวแบบไปใช้ในการพัฒนาการบริหารบัญชีเชิงกลยุทธ์ ดังนี้คือ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับกลุ่มระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรให้ความสำคัญกับการมีประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้สารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จในดำเนินงานขององค์กร เนื่องจากข้อมูลทางการบัญชีบริหารที่ดีเพียงพอต่อความต้องการที่จะนำไปใช้ในการวางแผนสั่งการ ควบคุมและตัดสินใจทำให้การดำเนินงานสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดการประสานงานภายในองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับกลุ่มบทบาทของผู้บริหารด้านบัญชี

ผู้บริหารด้านบัญชีควรมีการสื่อสารสองทิศทางทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่งจะส่งผลให้เกิดการรับรู้และเข้าใจอย่างทั่วถึงและเกิดการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์หรือแนวทางที่ได้กำหนด ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เพราะจะช่วยหล่อหลอมให้คนในองค์กรเข้าใจกฎกติกาในการอยู่ร่วมกันให้คนในองค์กร มีความเชื่อและพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกัน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับกลุ่มกลยุทธ์องค์กร

ผู้บริหารด้านบัญชีควรรู้และเข้าใจเกณฑ์การประเมินอย่างลึกซึ้ง ตลอดจนการรู้จักองค์การอย่างแท้จริงมองภาพรวมขององค์กรในทุกมิติได้อย่างชัดเจน สามารถตอบโจทย์ได้ว่าจะนำจุดเด่น จุดด้อย อะไรขององค์กรมาออกแบบเพื่อดำเนินการด้านการพัฒนาคุณภาพการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ได้ครบทุกประเด็น

4. ข้อเสนอแนะสำหรับกลุ่มการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์

การกำหนดภาระงานด้านบัญชีจะต้องมีความชัดเจนเพื่อให้ผู้บริหารด้านบัญชีทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. ข้อเสนอแนะสำหรับกลุ่มผลการดำเนินงานขององค์กร

ควรจะมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้ระบบการประเมินเป็นวิธีการประเมินเชิงระบบมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในครั้งต่อไป

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบัญชีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านบัญชีในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถเสนอเป็นแนวทางในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1) ควรศึกษาผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้การบัญชีบริหารที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจประเภทอื่นๆ เช่น รัฐวิสาหกิจ สหกรณ์ เป็นต้น เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้การบัญชีบริหารและส่งผลต่อประสิทธิผลต่อไป

2) ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่มีคุณลักษณะขององค์ประกอบที่ใกล้เคียงกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของเครื่องมือที่นำไปใช้กับผู้บริหารด้านบัญชี และเพื่อให้การศึกษามีความสมบูรณ์ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

3) ควรพิจารณาและศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจเป็นปัญหาและอุปสรรคของการประยุกต์ใช้การบัญชีบริหารที่อาจเป็นสาเหตุในการบริหารทำให้ไม่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ธุรกิจใช้เป็นแนวทางในการป้องกันปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานต่อไป

บรรณานุกรม

- Alafeef, M. A. M. I. (2015). **The Impact of Innovation Marketing Orientation Achieving the Competitive Advantage In Hotel Establishments In Saudi Arabia Case Study-Al Baha City-KSA.** International Journal of Scientific & Technology Research, 4(3), pp. 193-198.
- Arunruangsirilert, T., & Chonglertham, S.(2017). **Effect of corporate governance characteristics on strategic management accounting in Thailand.** Asian Review of Accounting, 25 (1), 85.
- Baines, A. & Langfield-Smith, K. (2003). **Antecedents to management accounting change: a structural equation approach.** Accounting, Organizations and Society, 28, 675-698.
- Bromwich, M. (1990). **The case for strategic management accounting: the role of accounting information for strategy in competitive markets.** Accounting Organizations and Society, 5, 27-46.
- Cadez, S. & Guilding, C. (2008). **An exploratory investigation of an integrated contingency model of strategic management accounting.** Accounting Organizations and Society, 33, 836-63.
- Cadez, S. & Guilding, C. (2009). **Organizational Configurations Of Strategic Choices And Strategic Management Accounting.** Document de Treball nm. 09/2 ,1-35.
- Cadez, S., & Guilding, C. (2012). **Strategy, strategic management accounting and performance: a configurational analysis.** Industrial Management & Data Systems, 112, 484-501.
- Cinquini, L, & Tenucci, A. (2010). **Strategic Management Accounting and Business Strategy: A Loose Coupling?** Journal of Accounting & Organizational Change, 6(2), 228-259.
- Guilding, C., Cravens, K.S. and Tayles, M. (2000). **An international comparison of strategic management accounting practices,** Management Accounting Research, 11, 1, 113-35.
- Johanson, J., & Vahlne, J.-E. (1977). **The internationalization process of the firm: A model of knowledge development and increasing foreign market commitments.** Journal of International Business Studies, 8(1): 23-32.
- Limchaicharean, P. (2017). **Relationship between factors affected the strategic management accounting usage for success of organizational empirical investigation of food and beverages corporation in Thailand..**RMUTT Global Business and Economics Review, 12 (1): 61-74.
- Miles, R. E. & Snow, C. C. (1978). **Organizational strategy, structure and process.** New York: McGraw-Hill.

- Mustafa Zakaria, (2015). **Strategic Management Accounting Information Usage and the Performance of SMEs in Malaysia.** International Journal of Science Commerce and Humanities, 3(1): 99 -113
- Nielsen,B., & Nielsen, S. (2011). **The role of top management team international orientation in international strategic decision-making: The choice of foreign entry mode.** Journal of World Business, 46 (2011) 185-193
- Oliver, L. (1991). **Accountants as business partners.** Management Accounting, 72, 40-42.
- Roslender, R. & Hart, S. (2003). **In search of strategic management accounting: theoretical and field study perspectives.** Management Accounting Research, 14, 255-279.
- Shah H, Malik A, Malik M.S. (2011). **Strategic Management Accounting- A Messiah for Management Accounting.** Australian Journal of Business and Management Research, 1(4), 1-7.
- Simmonds, K. (1981). **Strategic Management Accounting, Management Accounting** 29, 26-30.
- Techasarin, P (2015). เมื่อบทบาทของ CFO ต้องเปลี่ยนไป!!! สืบค้น เมื่อ 6 ธันวาคม 2560, จาก: <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/634129>

ปัญหาการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ได้มาโดยทางมรดก ในฐานะทายาทโดยธรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

The Problem of Registration of Legal Successor of the Land Proprietor according to the Land Code B.E.2497

ศิวัช นุกุลกิจ*

Siwat Nukulkit*

มหาวิทยาลัยปทุมธานี*

PathumThani University*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา สภาพปัญหาในการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ได้มาโดยทางมรดกในฐานะทายาทโดยธรรม ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 แล้วนำผลในการวิจัยมาเสนอแนะแนวทางแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายให้ทันสมัยยิ่งขึ้น การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาวิเคราะห์หาข้อสรุป

จากการวิจัยพบว่า ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 81 และระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. 2548 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4) พ.ศ. 2557 ที่มีบัญญัติกำหนดวิธีการในการขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินของทายาทผู้มีสิทธิ์เอาไว้ แต่พนักงานเจ้าหน้าที่แนะนำให้ทายาทผู้มีสิทธิ์ในการรับมรดกที่ดินไปยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้จัดการมรดกเสียก่อนแล้วเอาคำสั่งศาลมาแสดงจึงจะดำเนินการจดทะเบียนให้

ข้อเสนอแนะ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 โดยการเพิ่มเติมในหมวด 12 บทลงโทษ มาตรา 109/1 ถ้าผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 81 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ เหตุผลคือจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 81 แล้วแนะนำให้ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกที่ดินไปฟ้องร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลตั้งผู้จัดการมรดก ทำให้ทายาทต้องเสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: มาตรการทางกฎหมาย, โอนมรดก, ทายาทโดยธรรม

Abstract

The objective of this research was to study the current problem in the registration of the legal successor of the Land Code B.E.2497. The result of this research will be introduced to improve and to add to the present Code. This research is a qualitative research and collecting information from document and study ideas, theory and other laws concerned. Then to analyses for the conclusion.

As from the research, it was found that the Land Code B.E.2497 article 81 and the Land Department Regulation on the Registration of Legal successor of the Land Proprietor that succeed B.E.2548 (Amended/Add No 4) B.E.2557 That was mentioned the methodology of registration to transfer the land property of the land successor and to hold the right. But the officers reject to do so. They also suggest the legal successor of land to sue in the Court. So that the Court issues the legal land successor to be the property manager. And then to show the Court Order so to register, all these will cause the loss of time and payment of suing.

The suggestion is to correct and insert the Land Code B.E.2497 by increasing in Section 12: the Penalty article 109/1 "if any One denies or does not act according to the Land Code, article 81 will be sentenced of fine not over ten thousands baht of sentence not over six months or both. The reason is that the land officers inner article 81 of the Code and suggest the successor to request the court to legally set up the manager of the estate. All these cause a loss of time and expenses.

Keywords: Registration, Legal Successor, Land Proprietor

บทนำ

ปัจจุบันที่ดินในประเทศไทยนับว่ามีความสำคัญมากในหลายๆด้านในด้านที่อยู่อาศัยมีการก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรร และก่อสร้างอาคารชุดขึ้นในหลายพื้นที่ ในด้านเศรษฐกิจการอุตสาหกรรมมีการใช้ที่ดินเป็นต้นทุนเป็นพื้นที่ในการก่อสร้างสถานที่ผลิตสินค้าจากโรงงานอุตสาหกรรม ในส่วนของทางด้านการเกษตรก็มีการใช้พื้นที่เป็นจำนวนมากในการสร้างผลผลิตทางการเกษตร ในกรณีเหล่านี้ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยก็มักจะได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินจำนวนหลายๆไร่ หรือเป็นเจ้าของอาคาร ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้าต่างๆ และทรัพย์สินเหล่านี้ก็จะตกเป็นมรดกของทายาทเป็นช่วงต่อช่วงกันไป การที่จะได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินได้นั้นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 และประมวลกฎหมายที่ดิน พงศ.2497 รวมทั้งประกาศกระทรวงที่ออกตามความในประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งมีบทบัญญัติให้จะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จึงจะมีผลสมบูรณ์บังคับใช้ได้ตามกฎหมาย ในการรับมรดกที่ดินก็เช่นกันจะต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 (สมจิตร ทองประดับ, 2549 : 273-282.)

การขอจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดกให้ผู้ที่ได้รับมรดกนำหลักฐานสำหรับที่ดินหรือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินพร้อมด้วยหลักฐานในการได้รับมรดกมายื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 71 ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์สำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในเขตท้องที่สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขานั้นตั้งอยู่ ถ้าหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินอยู่กับบุคคลอื่นให้พนักงานเจ้าหน้าที่

มีอำนาจเรียกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวนั้นได้ซึ่งหมายความว่าให้ผู้มีสิทธิรับมรดกจะเป็นทายาทโดยธรรมคือทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกโดยผลของกฎหมายอันได้แก่ ผู้สืบสันดานบิดามารดาพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ผู้ ย่า ตายาย ลุง ป้า น้า อา และคู่สมรส และยังมีทายาทอีกประเภทหนึ่งคือผู้รับพินัยกรรมซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับมรดกโดยผลแห่งพินัยกรรมที่เจ้ามรดกทำไว้ยอมมีสิทธิในการขอรับมรดกได้ (มีชัย ฤชุพันธ์, ออนไลน์ 17 กันยายน 2558) ในการขอรับมรดกที่ดินนั้นผู้รับมรดกจะต้องนำหลักฐานเกี่ยวกับที่ดินที่จะโอนรับมรดก เช่น หนังสือสัญญาซื้อขาย โฉนดที่ดิน หนังสือแสดงสิทธิทำกิน หนังสือสำคัญแสดงสิทธิในที่ดิน ไปต่อสวน ใบจองหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือสิทธิครอบครอง (สค.1) และจะต้องนำหลักฐานเกี่ยวกับสิทธิในการแสดงตนว่าเป็นทายาทมีสิทธิรับมรดก เช่น บัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน ใบมรณะบัตร หรือพินัยกรรมหรือหลักฐานอื่นใดที่แสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้ขอเป็นทายาทอันมีสิทธิรับมรดกจริงไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินอยู่ที่ผู้อื่นจะโดยชอบด้วยกฎหมาย เช่น เจ้ามรดกนำไปจำนอง หรือนำไปค้ำประกันเงินกู้แล้วมอบโฉนดที่ดินให้เจ้าหน้าที่ยึดถือเอาไว้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกให้เรียกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินมาเพื่อประโยชน์แก่การจดทะเบียนได้ (สำนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคาม, ออนไลน์ 10 กันยายน 2558)

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 71 ได้สอบสวนพยานหลักฐานและเชื่อได้ว่าผู้ขอเป็นทายาทแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการ 2 ประการคือทำเป็นหนังสือปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผยในท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ มีกำหนดสามสิบวัน ตามสถานที่ตั้งต่อไปนี้คือ ณ สำนักงานที่ดินเขตหรือที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการแขวงหรือที่ทำการกำนันท้องที่

ซึ่งที่ดินตั้งอยู่ และบริเวณที่ดินนั้นแห่งละหนึ่งฉบับ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือส่งประกาศดังกล่าวให้บุคคลที่ผู้ขอแจ้งว่าเป็นทายาททุกคนทราบ ไม่ว่าทายาทนั้นจะมีสิทธิรับมรดกหรือไม่ สำหรับทายาทที่ผู้ขอไม่ได้แจ้งว่าเป็นทายาทหรือทายาทที่ไม่มีภูมิลำเนาหรือที่อยู่ไม่แน่นอน ไม่จำเป็นต้องส่งหนังสือประกาศก็ได้เท่าที่จะทำได้ หากไม่มีทายาทซึ่งมีสิทธิได้รับมรดกโต้แย้งภายในกำหนดเวลาที่ประกาศและมีหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าผู้ขอมีสิทธิได้รับมรดกแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจดทะเบียนให้ตามที่ผู้ขอแสดงหลักฐานการมีสิทธิตามกฎหมาย (ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497, มาตรา 81 วรรคสอง)

ในกรณีที่มีผู้โต้แย้งการขอรับมรดกนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสอบสวนคู่กรณีรวมทั้งมีอำนาจในการเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ ซึ่งอาจเป็นทายาทหรือบุคคลภายนอกก็ได้หรือสั่งให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็น และให้พนักงานเจ้าหน้าที่เปรียบเทียบคือไกลเกลี่ยให้คู่กรณีตกลงกัน สั่งการไปตามที่เห็นสมควร หมายความว่าคู่กรณีตกลงกันอย่างไร ก็สั่งการไปตามที่ตกลงกัน เว้นแต่จะตกลงกันโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น ตกลงกันแบ่งเอามรดกของผู้อื่นมาเป็นของตน ดังนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งการตามที่ตามที่คู่กรณีตกลงกันไม่ได้ แต่ต้องสั่งการโดยชอบด้วยกฎหมายหรือตามที่เห็นสมควร (ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497, มาตรา 81 วรรคสาม)

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนพยานหลักฐานของคู่กรณีที่ได้แย้งคัดค้านกันแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องสั่งการว่าฝ่ายใดฝ่ายใดมีสิทธิในมรดกดีกว่ากันเพียงใด พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องแจ้งคำสั่งของตนนี้ให้คู่กรณีที่ได้แย้งคัดค้านได้รับทราบกันทุกฝ่ายไม่ว่าจะมีก็ฝ่ายก็ตาม และสมควรแจ้งไปด้วยว่าให้ฝ่ายที่ไม่พอใจคำสั่งไปฟ้องคดีต่อศาลภายในหกสิบวัน นับแต่ทราบคำสั่ง ในการฟ้องต้องฟ้องผู้คัดค้านโดย

กล่าวในฟ้องว่าผู้คัดค้านไม่มีสิทธิคัดค้านรวมทั้งอาจเรียกค่าเสียหายด้วยก็ได้ (ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497, มาตรา 81 วรรคสี่)

ถ้าหากทายาทที่ไม่พอใจได้ยื่นฟ้องคดีภายในหกสิบวัน พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องระงับการจดทะเบียนเอาไว้ก่อน ซึ่งเมื่อทายาทที่มีสิทธิรับมรดกได้ฟ้องคดีก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนแล้วเสร็จ ทายาทอื่นที่ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องระงับการจดทะเบียนจะต้องเป็นทายาทอื่นที่มีสิทธิได้รับมรดก และนำหลักฐานการฟ้องคดี และสำเนาคำฟ้องมาแสดง และจะต้องเป็นการฟ้องคดีที่เกี่ยวกับสิทธิในการได้รับมรดกของผู้นั้น ไม่ใช่ฟ้องคดีเรื่องอื่น หรือร้องขอตั้งผู้จัดการมรดก (ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497, มาตรา 81 วรรคห้า)

จากที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 81 และระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. 2548 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4) พ.ศ. 2557 ที่มีบัญญัติกำหนดวิธีการในการขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินของทายาทผู้มรดกเอาไว้ (ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2557) แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ยอมปฏิบัติตาม มีบัญญัติวางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการโอนการรับมรดกที่ดินเอาไว้อย่างละเอียด แต่ในทางปฏิบัติจริงโดยทั่วไปพนักงานเจ้าหน้าที่จะปฏิเสธไม่ยอมดำเนินการตามมาตรา 81 นี้ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะแนะนำให้ทายาทไปยื่นคำร้องต่อศาลขอเป็นผู้จัดการมรดกที่ศาล เมื่อศาลสั่งอย่างไรก็จะจดทะเบียนตามคำสั่งศาล ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรับผิดชอบและยุ่งยากในการปฏิบัติงาน แม้แต่บางกรณีมีที่ดินเป็นมรดกเพียงแปลงเดียวและมีทายาทผู้มรดกที่รับมรดกรายเดียว ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่จะปฏิบัติตามมาตรา 81 จะทำให้เกิดความสะดวกแก่ผู้รับมรดก

มากกว่าการที่ทายาทจะไปร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกที่ศาล ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่าย ค่าทนายความในการดำเนินคดีเป็นจำนวนมาก และวิธีเดียวกันนี้มีการนำไปใช้แก่ประชาชนโดยทั่วไปในการขอเป็นผู้รับมรดกกรณีอื่นๆอีก เช่น เมื่อเจ้ามรดกตาย เงินฝากที่ธนาคารรถยนต์ อาวุธปืน ซึ่งเป็นมรดกที่ตกแก่ทายาทเมื่อทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกไปขอรับมรดกดังกล่าวจะถูกเจ้าหน้าที่ปฏิเสธไม่ยอมจ่าย ไม่ยอมโอนจนกว่าจะมีคำสั่งศาลมาแสดง

การที่พระราชบัญญัติประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 81 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ยอมดำเนินการโดยแนะนำให้ทายาทไปยื่นคำร้องต่อศาลขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกที่ศาล แล้วจึงนำคำสั่งศาลมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ดินจึงจะดำเนินการให้การที่ทายาทจะไปยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ศาลตั้งผู้จัดการมรดกได้นั้นจะต้องเป็นกรณีที่มีเหตุขัดข้องในการจัดการหรือในการแบ่งปันทรัพย์มรดกเท่านั้น ซึ่งเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1713 (2) และการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ยอมดำเนินการโอนมรดกให้โดยมิได้มีเหตุขัดข้องจึงไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 81

จากสภาพข้อเท็จจริงที่ทางพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 มาตรา 81 ทำให้ทายาทโดยธรรมผู้รับมรดกได้รับความเดือดร้อนโดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะแนะนำให้ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกไปยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอตั้งผู้จัดการมรดกแล้วจึงจะดำเนินการให้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าสมควรทำการศึกษาเพื่อหาข้อสรุปหาแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้เกิดความสะดวกและเกิดประโยชน์แก่ผู้รับโอนมรดกที่ดิน และทางฝ่ายภาครัฐก็ไม่เกิดความเสียหายแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมา สภาพปัญหาในการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 81 ที่ทำให้ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกได้รับความเสียหาย
2. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม ข้อมูล ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 81
3. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายในการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 มาตรา 81 และพระราชบัญญัติ ประกาศกระทรวง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษารวบรวมจากความเป็นมา สภาพปัญหาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม ข้อมูล ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน
5. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาเสนอแนะ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายในการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

ระเบียบวิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการรวบรวมจาก แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม งานวิจัย ตำรา หนังสือวิชาการ ตั๋วบทกฎหมาย พระราชบัญญัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แนวคำพิพากษาของศาล วารสาร นิตยสาร รายงาน ข้อมูลทางสถิติเอกสาร บทความทางวิชาการ หนังสือพิมพ์ และงานทางเว็บไซต์ผลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 81

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล ในการโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาของการโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน จากแหล่งข้อมูลทางตำรา วารสาร ข้อมูลจากเว็บไซต์ แนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบในการโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงความเป็นมา สภาพปัญหาในการในการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
2. เพื่อทราบถึงแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
3. เพื่อทราบถึงปัญหาทางกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
4. นำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม ข้อมูล กฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปเป็นแนวทางในการแก้ไขเพื่อเติมกฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
5. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายในการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน

สรุปผลการวิจัย

การจดทะเบียนการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ที่ดินจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติที่ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 และประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 รวมทั้งระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2557 มาตรา 81 การขอจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก ให้ผู้ได้รับมรดกนำหลักฐานสำหรับที่ดินหรือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินพร้อมด้วยหลักฐานในการได้รับมรดกมายื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขาที่ที่ดินตั้งอยู่เพื่อขอจดทะเบียนรับมรดก และระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2557 เป็นระเบียบที่ออกมาเพื่อกำหนดให้เจ้าพนักงานที่ดินที่มีอำนาจปฏิบัติตามขั้นตอนที่ระเบียบกำหนด

ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2557 เป็นระเบียบที่ออกโดยกรมที่ดิน ว่าด้วยการกำหนดวิธีการในการจดทะเบียนสิทธิการขอรับมรดกที่ดินซึ่งได้มาโดยทางมรดกของทายาท ระเบียบนี้จะสอดคล้องกับการโอนมรดกที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 81 เพื่อกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินของทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกเป็นไปตามประมวลกฎหมายที่ดิน โดยไม่ต้องไปร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกต่อศาลในกรณีที่ไม่มิเหตุขัดข้อง ซึ่งในปัจจุบันนี้เจ้าพนักงานที่ดินมักจะแนะนำให้ทายาทผู้มีสิทธิในการรับมรดกที่ดินไป

ร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกต่อศาลเสียก่อน จึงถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของกรมที่ดิน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการจดทะเบียนรับมรดกอสังหาริมทรัพย์เจ้าพนักงานที่ดินจะต้องกำหนดขั้นตอนต่างๆที่ระเบียบกรมที่ดินกำหนดโดยเริ่มจากการยื่นคำขอและเจ้าพนักงานที่ดินจะทำการสอบสวนความเป็นทายาท พร้อมหลักฐานสำหรับที่ดินหรือ หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือหลักฐานเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์อื่น และหลักฐานในการได้รับมรดกยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าหากว่าหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตกอยู่กับผู้อื่น ไม่สามารถนำมาขอจดทะเบียนได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอไว้และตรวจสอบหลักฐานหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินฉบับสำนักงานที่ดิน เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้วก็ให้ดำเนินการประกาศมรดกไปก่อนโดยบันทึกถ้อยคำผู้ขอให้จัดการนำหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินนั้นมายื่นในวันจดทะเบียน แต่ถ้าในวันนัดจดทะเบียนยังไม่สามารถนำมาได้อีก จึงให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินจากผู้ยึดถือมาดำเนินการ

พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องทำการตรวจสอบเจ้ามรดกในหลักฐานสำหรับที่ดินหรือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือหลักฐานเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์อื่นและหลักฐานในการได้รับมรดก พร้อมทั้งให้สอบสวนเกี่ยวกับที่ตั้งของที่ดินหรือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน แล้วจัดบัญชีเครือญาติของเจ้ามรดก บันทึกการสอบสวนนั้น ให้ผู้ขอแสดงชื่อทายาทที่มีสิทธิรับมรดกตามลำดับและชั้นของทายาทตามกฎหมาย เมื่อได้เขียนชื่อทายาทของเจ้ามรดกดังกล่าวแล้วได้ชื่อเจ้ามรดกให้เขียนว่าเจ้ามรดกตายเมื่อใดให้เขียนคำว่าผู้ขอไว้ได้ชื่อผู้ขอ

ในกรณีผู้ขอขอให้ลงชื่อทายาทอื่นที่มีสิทธิได้รับมรดกเป็นผู้รับมรดกร่วมกับผู้ขอด้วยให้เขียนคำว่าผู้ขอขอให้ลงชื่อไว้ได้ชื่อทายาทนั้น ๆ และถ้าทายาทคนใดเป็นผู้เยาว์ หรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือตาย ให้เขียนอายุผู้เยาว์หรือการเป็นคนไร้ความสามารถหรือตายและวัน เดือน ปี ที่ตายไว้ได้ชื่อทายาทนั้น ๆ ด้วย จะเห็นว่าระเบียบกรมที่ดินได้กำหนดขั้นตอนเอาไว้โดยละเอียด ไม่ต้องไปร้องขอให้ศาลตั้งผู้จัดการมรดกแต่อย่างใด

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้สอบสวน รวบรวมหลักฐานที่ดินดังกล่าวมาแล้ว ก็จะต้องทำการปิดประกาศคำร้องขอจดทะเบียนมีกำหนดสามสิบวันที่สำนักงานที่ดิน สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการแขวงหรือที่ทำการกำนันท้องที่ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านท้องที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ตั้งอยู่และบริเวณอสังหาริมทรัพย์นั้น แห่งละ 1 ฉบับ เก็บรวมเรื่องไว้ 1 ฉบับ เจ้าพนักงานที่ดินต้องทำหนังสือส่งประกาศให้กับบุคคลที่ผู้ขอแจ้งว่าเป็นทายาทผู้มีสิทธิควรได้รับมรดกตามที่ปรากฏในบัญชีเครือญาติและมีได้มาด้วยในวันยื่นคำขอทราบเท่าที่จะทำได้เท่านั้น ในกรณีนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้จัดส่งประกาศทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินที่เห็นสมควรเป็นผู้นำไปส่ง เว้นแต่ผู้ขอประสงค์จะนำส่งประกาศด้วยตนเอง ให้บันทึกถ้อยคำผู้ขอและให้ผู้ขอลงนามรับหนังสือดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งชี้แจงให้ผู้ขอทราบด้วยว่าเมื่อส่งประกาศแล้วให้นำใบรับของทายาทนั้น ๆ มามอบต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนจดทะเบียน จะเห็นว่าระเบียบกรมที่ดินได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามขั้นตอนไม่ต้องไปร้องขอต่อศาลเพื่อตั้งผู้จัดการมรดก ในกรณีมีการโต้แย้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่

สอบสวนถึงสิทธิการรับมรดกของผู้ไต่แย้ง โดยต้องสอบสวนทำนองเดียวกับการสอบสวนผู้ขอจดทะเบียนรับโอนมรดก ต้องสอบสวนให้ปรากฏว่า ผู้ไต่แย้งเป็นทายาทโดยธรรมหรือเป็นผู้รับพินัยกรรม และให้ผู้ไต่แย้งตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของเจ้ามรดกที่ผู้ขอแสดงไว้ ถ้าบัญชีทรัพย์สินนั้นไม่ถูกต้องครบถ้วน ก็ให้ผู้ไต่แย้งแสดงบัญชีทรัพย์สินของเจ้ามรดกประกอบคำขอไต่แย้งด้วยหากผู้ไต่แย้งรับว่าบัญชีทรัพย์สินที่ผู้ขอแสดงไว้นั้นถูกต้อง ก็ให้ผู้ไต่แย้งรับรองความถูกต้องของบัญชีทรัพย์สินนั้นไว้ในคำขอไต่แย้งเป็นหลักฐานด้วย เมื่อครบกำหนดประกาศแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะสอบสวนเปรียบเทียบเป็นหนังสือให้ผู้ขอและผู้ไต่แย้งทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดส่งหนังสือโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือมอบหมายให้ผู้ใดควรเชื่อถือได้เป็นผู้นำส่ง โดยให้มีหลักฐานการรับหนังสือของผู้ขอและผู้ไต่แย้งรวมเรื่องไว้กรณีและผู้ขอและผู้ไต่แย้งได้มาพร้อมกันตามกำหนดนัดให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งคำขอและคำไต่แย้งให้ทั้งสองฝ่ายทราบ แล้วชี้แจงถึงสิทธิของผู้ขอและผู้ไต่แย้งอันจะมีตามกฎหมาย โดยพิจารณาจากหลักฐานที่ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าตกลงกันได้ให้บันทึกข้อตกลงนั้นไว้โดยให้ทั้งสองฝ่ายลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ถ้าข้อตกลงนั้นชอบด้วยกฎหมายก็ให้ดำเนินการไปตามข้อตกลงนั้น จะเห็นว่าการเปรียบเทียบที่วินิจฉัยให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสอบสวนเปรียบเทียบให้ทายาทสามารถทำความเข้าใจได้เองโดยไม่ต้องไปฟ้องร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลตั้งผู้จัดการมรดกแต่อย่างใด

ถ้าคู่กรณีไม่อาจตกลงกันได้ หมายถึงมีเหตุขัดข้องในการจดทะเบียนการรับมรดกที่ดินก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนคู่กรณีพยานบุคคลหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ตามที่เห็นสมควรเพื่อประกอบการ

พิจารณา แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาสั่งการไปตามพยานหลักฐาน ข้อเท็จจริงและหลักกฎหมาย โดยให้สิ่งไว้ด้วยว่า ถ้าฝ่ายใดไม่พอใจคำสั่งฝ่ายนั้นต้องไปฟ้องร้องต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และต้องนำหลักฐานการยื่นฟ้องพร้อมสำเนาคำฟ้องเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับมรดกมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเวลาดังกล่าวด้วย หากไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดพนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการไปตามที่สั่งการไว้แล้วให้คู่กรณีลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้เป็นหลักฐาน หมายถึงว่า หลังจากพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสอบสวนเปรียบเทียบแล้วคู่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้ แสดงว่ามีเหตุขัดข้อง ขึ้นตอนนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่จึงจะต้องแนะนำให้ไปฟ้องร้องต่อศาลเพื่อตั้งผู้จัดการมรดกต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้มีการออกระเบียบว่า ในกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินผู้มีอำนาจไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 81 และระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2557 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หรืออาจจะถูกลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ

บรรณานุกรม

- สมจิตร ทองประดับ, **คำอธิบายประมวลกฎหมายที่ดิน** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2549), หน้า 273-282.
สำนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคาม. **การยื่นคำขอตั้งผู้จัดการมรดก** [ออนไลน์]. 2554. แหล่งที่มา: <http://www.srk.ago.go.th/index.php/2013-04-29-07-40-50> [10 กันยายน 2558]
- ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- มีชัย ฤชุพันธ์. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมรดก** [ออนไลน์]. 2556. แหล่งข้อมูล <http://www.meechaithailand.com>. [10 กันยายน 2558]
- ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. 2548**
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2557
- สมจิตร ทองประดับ. **คำอธิบายประมวลกฎหมายที่ดิน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติ บรรณการ, 2549.

แนวทางการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

The Guidelines for Sustainable Tourism Management Development of Bang Krachao Community Amphoe Phra Pradang Samutprakarn

สุธาสินี วิทยาภรณ์* สุรศักดิ์ สุวุฒโท** มุทิตา ทวีการไถ**

หทัยชนก วนิศรกุล**ทักษิณา แส่นเย็น***

Suthasinee Wiyaporn* Surasak Suwuttho** Mutita Thaveekranthuy**

Hathaichanok Vnisorakul**Taksina Seanyean***

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี* มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต***

Bangkokthonburi University* Suan Sunandha Rajabhat University**Kasem Bundit University***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว ผลกระทบจากการท่องเที่ยวความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ภาคเอกชนที่ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และผู้นำชุมชนในท้องถิ่นบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 6 คน และความคิดเห็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน ด้วยแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการ SWOT Analysis และเสนอแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วยวิธี TOWS Matrix ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กลยุทธ์การพัฒนาเชิงรุก ได้แก่ การวางแผนพัฒนาโดยประชาชนในชุมชนร่วมใจกันอนุรักษ์ ดูแลรักษาฟื้นฟู ทรัพยากรภายในทางธรรมชาติ สถานที่ และทรัพยากรภายนอกชุมชน เอื้อต่อการพัฒนาเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง กลยุทธ์การพัฒนาเชิงป้องกัน ได้แก่ สร้างองค์ความรู้ด้านอนุรักษ์ ดูแล รักษาพื้นที่ และสืบทอด ภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรมของชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันปรับเปลี่ยนค่านิยมในชุมชนกลับมาทำงานในชุมชนมากขึ้น กลยุทธ์การพัฒนาเชิงแก้ไข ได้แก่ จัดตั้งโครงการร่วมกับผู้นำชุมชน ทำทางระบายน้ำเสียในชุมชน เพื่อความสะดวกพร้อมเหมาะกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวโอโซน ที่ได้รับความนิยมและเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กลยุทธ์การพัฒนาเชิงรับ

ได้แก่ สร้างเว็บไซต์เพื่อเพิ่มช่องทางการติดต่อ สื่อโฆษณา ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น และช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากร ให้นักท่องเที่ยวมากขึ้น นำผลผลิตของคนในชุมชนมาแปรรูป ทำเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนบางกระเจ้า เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, คู่ังบางกระเจ้า

Abstract

This research aimed to study the environment, its impacts and obstacles to tourism development in Bang krachao community, Amphoe Phra pradaeng, Samutprakarn Province to purpose a guideline for sustainable tourism development. The mixed - method research was applied and the purposive selection was used to recruit 6 informants from tourism stakeholders. In the area. And 400 of Thai tourist by intensity sampling was applied for the questionnaire SWOT Analysis and TOWS Matrix were used as tools to develop guidelines for sustainable tourism development

The Guidelines for Sustainable Tourism Development Proactive development strategies include planning, development, and community-based conservation. Restore Natural resources, places, and resources outside the community. Contribute to the development of a solid community. Preventive development strategies include creating knowledge, conserving space, and transferring the knowledge, culture, and culture of the community to achieve the same understanding, changing the values of the back to work in the community. The development strategy was to develop a joint project with community leaders. Do drainage in the community. For convenience, shady, suitable for ozone attraction. Popular and sustainable tourism. Developmental strategies include creating websites to increase exposure to the media. And help conserve resources. To more tourists. The production of the people in the community. The product of the Bang Krachao community

Key words: guidelines for development, sustainable tourism, Bang krachao community

บทนำ

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมกำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชนและชุมชนมีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน โดยมองว่าการท่องเที่ยวต้องทำงานควบคู่กัน 5 ด้าน พร้อมกัน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยมีชุมชนเป็น

เจ้าของและมีส่วนในการตัดสินใจ นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังสามารถเป็นเครื่องมือในการพัฒนา โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเงื่อนไขและสร้างโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการวางแผนทิศทางการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนที่มีแนวโน้มว่าการท่องเที่ยวจะรุกคืบเข้าไปถึง หรือต้องการเปิดเผยชุมชนของตนให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างให้มีการสร้างให้เกิดกระบวนการ

เรียนรู้เกี่ยวกับการวางแผน การบริหารจัดการธรรมชาติ แวดล้อมและใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนไปพร้อมกัน (สุชาติพิทย์ เข็มน้อย, 2554)

พื้นที่คู้บางกะเจ้าเป็นพื้นที่สวนขนาดใหญ่ที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ มากที่สุดวิถีชีวิตดั้งเดิมของผู้อยู่อาศัยชุมชนบางกระเจ้า มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงมาก โดยค้นพบพืชประมาณ 700 - 800 ชนิดและสัตว์ประมาณ 300 กว่าชนิด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศ รวมทั้งยังมีประเพณีและวัฒนธรรมที่ผสมผสานกันอย่างกลมกลืนกับคนหลายเชื้อชาติ และยังมีผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง เช่น มะพร้าว น้ำหอม, มะม่วงน้ำดอกไม้, การจำหน่ายสมุนไพรไผ่ไผ่ขี้เหล็กในตำบลบางน้ำผึ้ง และขนมกอละแม ฯลฯ นอกจากนี้ด้วยความที่ชุมชนบางกระเจ้ามีชื่อเสียงว่าเป็นที่นิยมของนักปั่นจักรยาน คนในชุมชนจึงมีการกำหนดเส้นทางปั่นจักรยานที่น่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งทุกอย่างที่กล่าวมาคือการร่วมแรงร่วมมือกันของคนในชุมชนบางกระเจ้า จนเกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อว่าเป็นโอโซนของเขตเมืองหลวงและเขตปริมณฑล ดังนั้นผู้วิจัยจึงอยากศึกษาเกี่ยวกับชุมชนบางกระเจ้า ที่ถือว่าเป็นโอโซนที่ดีที่สุดในเขตเมืองหลวง และปริมณฑล ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการที่จะเข้ามาปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมความสะอาดต่าง ๆ ให้สอดคล้องหรือตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยเป็นแนวทางในการวางแผนกำหนดนโยบาย และกำหนดกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจระบบสาธารณูปโภคและ การคมนาคมขนส่ง ของชุมชนบางกระเจ้า
2. เพื่อสำรวจทรัพยากรท่องเที่ยว ได้แก่ ธรรมชาติ วัฒนธรรม เทศกาลประเพณี กิจกรรมการท่องเที่ยวและบริการการท่องเที่ยว สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของ ผู้ประกอบการ, ผู้นำชุมชนและนักท่องเที่ยวต่อแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว 5 ประการของ (Buhalis, 2000) ร่วมกับ Coop และคณะ (2005) (อ้างอิงใน นาดยา บุตรอยู่, 2557) ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) การเข้าถึงและการเดินทาง (Accessibility and Transportation) สิ่งอำนวยความสะดวกและที่พัก (Amenities and Accommodations) กิจกรรมและนันทนาการ (Activities and event) การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Service) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โครงสร้างนโยบายและการดำเนินการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวของภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่นในชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2. ขอบเขตของประชากร คือ

2.1 ผู้ประกอบการภาคเอกชน ในธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรม ผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหาร ผู้ประกอบการธุรกิจร้านค้าสินค้าของที่ระลึก ผู้ประกอบการธุรกิจคมนาคมขนส่ง ผู้ประกอบการธุรกิจนันทนาการ ที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.2 กลุ่มผู้นำชุมชน ได้แก่ นายกองดีการ บริหารส่วนตำบลที่รับผิดชอบบริเวณพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.3 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงเดือน กันยายน - ตุลาคม 2561 ในระยะเวลาของการเก็บข้อมูล

3. ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัย พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาและสำรวจวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่วิจัย ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2561 - ตุลาคม 2561

ระเบียบวิธีดำเนินงานวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัย โดยผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบางกระเจ้าอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

- ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling design) โดยพิจารณาจากบทบาทหน้าที่ความสำคัญของตำแหน่งหน้าที่ความชำนาญในวิชาชีพ

และการให้ข้อมูลที่ครอบคลุมและถูกต้องทุกประเด็นที่ศึกษา จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 2 กลุ่ม

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชายและหญิงชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชายและหญิงชาวไทย ที่มีศักยภาพในการตอบแบบสอบถามได้โดยหลีกเลี่ยงกลุ่มเด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปี เนื่องจากข้อจำกัดด้านการอ่าน การวิเคราะห์และประมวลผลความคิดเห็นที่อาจทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนได้ เช่น รายได้ต่อเดือน เป็นต้น โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเลือกกรณีข้อมูลตรงตามประเด็นวิจัยมากกว่าปกติ (intensity sampling) เนื่องจากการเก็บสถิตินักท่องเที่ยวของชุมชนบางกระเจ้าไม่ได้มีการแยกเก็บในส่วนของอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จึงไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัด ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Cochran (1997) (อ้างถึงในประสพชัย พสุนนท์, 2555) จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 384 คน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้ขนาดกลุ่มวิจัยตัวอย่างจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนบางกระเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการสำรวจแบบไม่มีส่วนร่วมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ประกอบการภาคเอกชนของธุรกิจเ็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 5 ด้านวิธีการสำรวจพื้นที่ภาคสนาม และเก็บ

รวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน ในประเด็นเกี่ยวกับด้านความคิดเห็นด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อการจัดการองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว 5 ประการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์และการสังเกตจะนำมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นการศึกษา สรุปผลและนำเสนอผลการศึกษาเชิงพรรณนาความ (Descriptive) แต่ละประเด็นการศึกษา และทำการสังเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพรวมภายใต้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน จะนำมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ ลงรหัสข้อมูล ลงคะแนน บันทึกและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปนำเสนอข้อมูลโดยสถิติพรรณนาในรูปแบบร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อการจัดการองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว 5 ประการ (5 A's)

สรุปผลการวิจัยอภิปรายผล

ผลการศึกษา ได้ผลสรุปแยก 4 ส่วนหลัก ดังนี้

ส่วนที่ 1 สิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยวระดับจุลภาคที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ด้านแหล่งท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ด้านการเข้าถึงและการเดินทางเส้นทางในการเข้าถึง ชุมชนบางกะเจ้า มีหลากหลายเส้นทางไม่ว่าจะเป็นทางเรือหรือทางรถยนต์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและที่พักยังไม่มีความพร้อมในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ด้านที่พักแรมนั้นยังไม่ค่อยเยอะเนื่องจากไม่สามารถสร้างโรงแรมใหญ่ได้ ด้านกิจกรรมและนิทรรศการกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวของชุมชนบางกะเจ้าได้มีการส่งเสริมการปั่นจักรยานรอบชุมชนบางกะเจ้า ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายบอกทางที่ชัดเจนไปยังแหล่งท่องเที่ยว ทำให้การเดินทางมีความสะดวกมากขึ้น การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว ศูนย์จัดการพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศ นครเขื่อนขันธ์ หรือสวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติ ศรีนครเขื่อนขันธ์ บริการด้านอื่น ๆ มีความพร้อม อาทิเช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ธนาคารทุกสถาบัน ร้านสรรพสินค้า สถานีตำรวจ รถสาธารณะ เรือ และรถไฟฟ้า

ส่วนที่ 2 โครงสร้าง นโยบาย และการดำเนินการบริหารการพัฒนาการด้านการท่องเที่ยว นโยบายภาคเอกชน ภาคเอกชนไม่มีการรวมกลุ่มกันเพื่อจัดตั้งเป็นเครือข่ายทางการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการแข่งขันในธุรกิจประเภทเดียวกันสูงโดยเฉพาะด้านราคา สำหรับการสร้างความร่วมมือกันระหว่างหน่วยธุรกิจภาคเอกชนทั้งธุรกิจประเภทเดียวกันและต่างกันยังไม่มี จะรวมตัวกันเพื่อแก้ปัญหาเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถสร้างความร่วมมือในการควบคุมด้านมาตรฐานการให้บริการ คุณภาพสินค้า และราคาสินค้าได้ ก่อให้เกิดการแข่งขันด้วยกลยุทธ์ด้านราคาการ

สร้างความร่วมมือกับชุมชนของภาคเอกชนนั้นส่วนมากจะเป็นการสร้างความร่วมมือด้านการค้าสำหรับซื้อ-ขายวัตถุดิบที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่ มีการร่วมมือกับชุมชนในด้านการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ภาคเอกชนได้มีการสนับสนุนการดำเนินงานของทุกภาคส่วน และยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยให้การช่วยเหลือและสนับสนุนความรู้ สร้างรายได้เป็นช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าให้กับชุมชน ทั้งธุรกิจที่พัก และของที่ระลึก นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชนท้องถิ่น ให้มีอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยวด้วย

นโยบายของชุมชนท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์ และการสังเกต พบว่า ชุมชนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลผ่านทางประธานชุมชนที่แต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวกลางในการประสานงานและกระจายข่าวสาร มีการจัดโครงการเพื่อจัดการท่องเที่ยวบ้าง แต่งานหลักคือการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีการเปิดให้ชุมชนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวมากนัก มีการบริการด้านการท่องเที่ยวแล้วจึงขอความร่วมมือให้ชุมชนร่วมลงแรง แต่ยังไม่มีการบูรณาการองค์ความรู้ของชุมชนให้เกิดประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวด้านความร่วมมือชุมชนท้องถิ่นให้ความร่วมมือกับทางภาครัฐเป็นอย่างดี

ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ นั้น จะเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน โดยการให้ความร่วมมือกับโครงการด้านการท่องเที่ยวของภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ สำหรับด้านกระบวนการตัดสินใจจะมีส่วนร่วมเฉพาะโครงการของชุมชนหรือระดับท้องถิ่นเท่านั้น แต่โครงการใหญ่ระดับอำเภอหรือ

จังหวัดจะเป็นเพียงผู้เสนอความคิดเห็นหรือลงมติด้านการแบ่งผลประโยชน์ยังไม่ได้รับเท่าที่ควรและด้านการประเมินโครงการทำเพียงการติดตามปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วเสนอความคิดเห็นเท่านั้น

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาข้อมูลจากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว วิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ซึ่งมาท่องเที่ยวที่ชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ทำการสำรวจทั้งสิ้น 400 คนนั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 238 คน (ร้อยละ 59.50) อายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 156 คน (ร้อยละ 39.00) สถานภาพโสด จำนวน 274 คน (ร้อยละ 68.50) การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีจำนวน 172 คน (ร้อยละ 43.00) อาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 230 คน (ร้อยละ 57.50) รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 243 คน (ร้อยละ 60.75) ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลาง จำนวน 289 คน (ร้อยละ 72.25) เดินทางโดยรถโดยสารสาธารณะ จำนวน 200 คน (ร้อยละ 50.00) มีระยะเวลาในการท่องเที่ยวไม่เกิน 24 ชั่วโมง จำนวน 329 คน (ร้อยละ 82.25) เดินทางมาท่องเที่ยวกับกลุ่มเพื่อน จำนวน 195 คน (ร้อยละ 48.75) เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 287 คน (ร้อยละ 71.75) ตามลำดับการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวตามองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวของชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

ด้านแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวดึงดูดในนักท่องเที่ยวที่น้อยที่สุดด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวด้านการเข้าถึงและการเดินทางของชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึง

พอใจต่อสภาพของเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวมีหลากหลายเส้นทางน้อยที่สุด

ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและที่พักของชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อราคาของอาหารมีความเหมาะสมมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่ออาหารเพียงพอต่อความต้องการน้อยที่สุด

ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวด้านกิจกรรมและนันทนาการของชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวมีหลากหลายน้อยที่สุด

ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อชุมชนท้องถิ่นมีความเป็นมิตร และพร้อมให้ความช่วยเหลือมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อตู้ ATM ให้บริการน้อยที่สุด

การแปลความหมายของการวิเคราะห์การพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละด้านของชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .750) รองลงมาคือ ด้านการเข้าถึงและการเดินทาง ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .839) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและที่พัก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = .641) ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = .812) และด้านกิจกรรมและนันทนาการ ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = .608) อยู่ในระดับมากและปานกลาง ตามลำดับ

ผลศึกษาสามารถนำสิ่งแวดลอมทางการท่องเที่ยวและผลกระทบจากการจัดการท่องเที่ยว ตลอดจนผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ด้วยเครื่องมือ SWOT ซึ่งวิจัยเล่มนี้จะสอดคล้องกับวิจัย นาดยา บุตรอยู่, 2557งานวิจัยของนิตยา งามยิ่งยง, (2560), วิจัยของจริยวัฒน์ โลหะพูนตระกูล,(2553), วิจัยของสร้อยสุข พงศ์พูล,(2554) และวิจัยของพิมพ์ภัสร์ พงศกรรังศิลป์, (2557) เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมทางการท่องเที่ยว

สรุปแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการในภาพรวม

กลยุทธ์การพัฒนาเชิงรุก (SO Strategy)

1. การวางแผนพัฒนาโดยประชากรในชุมชนร่วมใจการอนุรักษ์ ดูแลรักษาพื้นที่ ทรัพยากรภายในทั้งทางธรรมชาติ สถานที่ และทรัพยากรภายนอกชุมชน เอื้อต่อการพัฒนาเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง

2. วางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสร้างเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและแตกต่างจากทรัพยากรที่มี และสร้างกฎหมายการท่องเที่ยวที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งปรับปรุงป้ายจราจรให้ดูชัด อ่านง่ายสื่อความหมายชัดเจน ดูแลไฟจราจรตามข้างถนนให้สว่างในยามค่ำคืน

กลยุทธ์การพัฒนาเชิงป้องกัน (ST Strategy)

1. สร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ ดูแลรักษาพื้นที่ และสืบทอด ภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรมของชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและปรับเปลี่ยนค่านิยมคนในชุมชนกลับมาทำงานในชุมชนมากขึ้น

2. พัฒนาเครือข่ายด้านการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานจัดทำความร่วมมือระหว่างหน่วยงานให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในอาชีพให้การพัฒนาชุมชนมีประสิทธิภาพสูงสุด

3. สร้างองค์ความรู้ในด้านการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับหน่วยงานท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ลดปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่และหน่วยงาน

กลยุทธ์การพัฒนาเชิงแก้ไข (WO Strategy)

1. จัดตั้งโครงการร่วมกับผู้ล่าชุมชน ทำทางระบายน้ำเสียภายในชุมชน เพื่อความสะดวกร่มรื่นเหมาะกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวไอโซน ที่ได้รับความนิยมและเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

2. เพิ่มไฟจราจรตามท้องถนนในชุมชน เพื่อความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวและคนในชุมชน ในยามกลางวันและกลางคืน และด้วยภายในชุมชนนิยมปั่นจักรยานในชุมชน จึงต้องมีความปลอดภัยที่ดี

กลยุทธ์การพัฒนาเชิงรับ (WT Strategy)

1. สร้างเว็บไซต์เพื่อเพิ่มช่องทางการติดต่อ สื่อโฆษณา ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น และช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากร ให้นักท่องเที่ยวมากขึ้น นำผลผลิตจากส่วนของคนในชุมชนมาแปรรูป ทำเป็นเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนบางกระเจ้า เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน

2. ส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งเพื่อสร้าง จิตสำนึกในการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว และสร้างเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้น โดยมีชุมชนเป็นสื่อกลาง

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไฟจราจรยามค่ำคืน ป้ายบอกทางไม่ชัดเจน

2. ควรส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ในท้องถิ่นให้รักและภาคภูมิใจในอาชีพดั้งเดิมของครอบครัว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นข้อเสนอแนะและเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาในการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อสร้างเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมและเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ตระหนักถึงความสำคัญของวิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อม ในบริเวณชุมชน และเกิดการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียม

2. ควรมีการสำรวจความคิดเห็นหรือความต้องการของนักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ถูกทิศทางและประสบผลสำเร็จ

3. ต้องมีการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ มีการควบคุมและประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงและพัฒนาให้ถูกต้องเหมาะสมเพื่อความยั่งยืน

บรรณานุกรม

- จริยาวัฒน์ โลหะพุนตระกูล. (2553). **การพัฒนาและแก้ไขปัญหาชุมชน ด้วยการจัดการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว โดยชุมชน กรณีศึกษาตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ**. วารสารทางวิชาการ. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, กรุงเทพฯ.
- นาตยา บุตรอยู่. (2557). **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา อำเภอเมือง ประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นิตยา งามยิ่งยง. (2560). **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบริเวณริมฝั่งคลองดำเนินสะดวกในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดราชบุรี**. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม
- พิมพ์ลภัส พงศกรรังศิลป์ (2557). **การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา บ้านโคกไคร จังหวัดพังงา**. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2555). **การวิจัยการตลาด**. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ท็อป
- สร้อยสุข พงศ์พูล. (2554). **แนวทางการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานคร**. สำนักผังเมือง, กรุงเทพฯ.
- สุธาทิพย์ เข็มน้อย.(2554). **ปัจจัยส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ตลาดบางหลวง เขตบางเลน จังหวัดนครปฐม**. การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายในการตั้งจุดตรวจบนทางหลวง

ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535

ศึกษากรณี การดำเนินการทางกฎหมายกับยานพาหนะบรรทุกเกินน้ำหนัก

Problem of Law Enforcement on Setting up Checkpoint On Highway under The Highway Act B.E. 2535 : Study on Legal Action against Overloaded Vehicles

สุธิมา ล้วนวิริยะกุล* สุรีย์ฉาย พลวัน* คมสัน สุขมาก*

Suthima Luanwiriyakul* Sureechay pollawan* Sureechay pollawan*

มหาวิทยาลัยศรีปทุม*

Sriprathum university*

บทคัดย่อ

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.2535 มีประเด็นปัญหาในการตั้งด่านจุดตรวจของเจ้าพนักงานตำรวจสามารถกระทำหรือไม่เนื่องจากมีประชาชนบางส่วนนั้นไม่เข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แต่การกระทำดังกล่าวนั้นเพื่อที่จะดำเนินการจับยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือผู้กระทำความผิดต่างๆ รวมทั้งลงโทษการริบทรัพย์ของกลางซึ่งปัญหาประเด็นนี้คือการใช้ดุลพินิจในการริบทรัพย์ที่รถบรรทุกน้ำหนักเกินอัตราที่กฎหมายได้กำหนดไว้ การที่จะสั่งริบหรือไม่ริบของกลางไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการพิจารณาถึงการใช้อดุลพินิจ ส่งผลให้เกิดปัญหาการอำนวยความสะดวกที่ล่าช้าและอาจจะเกิดปัญหากรณีทุจริตคอร์รัปชันได้

จากการศึกษาพบว่าปัญหาการตั้งจุดตรวจ การจับยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินรวมทั้งการริบทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าวตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 จะเห็นได้ว่ายังไม่ได้มีการบัญญัติในส่วนของอัตราโทษที่เหมาะสมหรือได้สัดส่วนในการกระทำความผิด อีกทั้งโทษปรับยังไม่มีความรุนแรงพอที่ข่มขู่ยับยั้งผู้กระทำความผิด ผู้ศึกษาจึงทำการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกา, เคนซาลออสเตอเรเลีย, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี นั้นพบว่ามิมีบทบัญญัติที่ชัดเจนสมควรนำมาใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยได้

ข้อเสนอแนะของการวิจัยจึงเสนอให้การตั้งด่านจุดตรวจบนทางหลวงของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามพระราชบัญญัติทางหลวงพ.ศ.2535 ควรที่จะเพิ่มเติมข้อความในวรรคท้ายของมาตรา 38 พระราชบัญญัติทางหลวงพ.ศ. 2535 โดยไม่ทำให้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเกิดความชัดเจนตามบทบัญญัติของกฎหมาย ส่วนประเด็นปัญหาการควบคุมน้ำหนักยานพาหนะ ผู้วิจัยเสนอให้ปรับแก้ไขอัตราโทษเพราะยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดได้สร้างความเสียหายส่งผลให้ถนนเกิดการชำรุดเสียหายนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุและประเด็นปัญหาในการริบทรัพย์ของกลางควรที่จะบัญญัติเกี่ยวกับริบทรัพย์ในคดียานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติทางหลวงพ.ศ.2535 เพื่อมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อทางราชการและประชาชนโดยส่วนรวมมากที่สุด

คำสำคัญ: ทางหลวง, ด่าน

Abstract

A problematic issue in the Highway Act B.E. 2535 is questionable whether setting up checkpoint by any police officials can be done or not. Some groups of people do not understand their actions even though they perform duties to enforce the law by arresting driver of the overloaded vehicle against the law and other offenders including confiscating property in dispute. In this regard, although the police officials had the discretion to impound the overloaded vehicle in case of unlawful excessive loading, none of the definite statutes on the exercise of such discretion was provided. As a result, actions to ensure justice had delayed and corruption probably had taken place.

As for the problem of setting up checkpoint on highway, arresting driver of overloaded vehicle and confiscating vehicle used in committing the offense pursuant to the Highway Act B.E. 2535, the study found that existing contents of the law did not provide appropriate penalty or proportion of offending especially fine penalty being not so severe that deter or made the driver scared. The study including a comparative study on laws of United States of America, Commonwealth of Australia and the Federal Republic of Germany found these countries' laws were quite definite and suitable to be a blueprint for further revision of Thai law.

The study suggests, on the issue of setting up a checkpoint on the highway by the police officials, adding a statement of being neither applied to the police officials at the end of the last paragraph of Section 38 of the Highway Act B.E. 2535 to be definite provision. As to control of vehicle's loading and weigh, such law's penalty in case of overloaded vehicle should be revised to be more severe since it causes huge damage to highway and road and frequent road accident. Lastly, on the issue of confiscation of property in dispute, the Highway Act B.E. 253 should contain a specific and definite provision of confiscation of overloaded vehicle for the affectivity of law and protection of public interests.

Keywords: Highway, checkpoint

บทนำ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนั้นได้ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน มีสำคัญต่อการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐในปัจจุบันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังเช่น กรณีที่ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์ที่มีประชาชนได้เข้าไปทักท้วงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตั้งด่านตรวจจุดตรวจ หรือจุดสกัดบนทางหลวง เป็นการกระทำที่มีขอบข่ายกฎหมายเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 หรือไม่จะเห็นได้ว่าการตั้งด่านจุดตรวจของเจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมายโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ทางปกครองและยุติธรรมทางอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉะนั้นการตั้งด่านจุดตรวจบนทางหลวงนั้นเพื่อที่จะดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดนั้นชอบด้วยกฎหมายโดยเฉพาะกรณีที่ยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินว่าที่กฎหมายกำหนดทำให้โครงสร้างของถนนเกิดความเสียหายประชาชนที่ใช้เส้นทางดังกล่าวอาจเกิดอุบัติเหตุบนทางถนนได้ง่ายซึ่งทำให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งในส่วนของอัตราโทษกรณีที่ยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินยังมีอัตราโทษที่ยังไม่ได้สัดส่วนเมื่อเทียบกับผลเสียที่เกิดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องตามหลักทฤษฎีทดแทนเป็นการช่มชู้และยับยั้งผู้กระทำความผิดอีกทั้ง เมื่อมีการจับยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินจะต้องมีเรื่องริบทรัพย์กลางที่ใช้ในการกระทำความผิดคือยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดเป็นใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการในการสั่งริบหรือไม่นั้นยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนหรือความเป็นธรรมที่มากพอแก่ผู้กระทำความผิดแต่ละรายย่อมรับโทษไม่เท่าเทียมกันบางรายริบทรัพย์ส่วนบางรายที่ได้กระทำผิดมากกว่า

แต่ไม่ได้โดนโทษริบทรัพย์ ดังนั้น ควรจะกำหนดให้โทษการริบทรัพย์ในกรณีดังกล่าวบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติทางหลวง เพื่อที่จะได้เป็นบรรทัดฐานเดียวกันในการลงโทษและป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดอีกหรือทำให้โอกาสที่จะกระทำความผิดหมดไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
2. เพื่อศึกษาปัญหาข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายตั้งจุดตรวจบนทางหลวง กรณีการควบคุมยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินและการริบทรัพย์สินยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหारेื่องการตั้งจุดตรวจบนทางหลวง ในกรณีการควบคุมน้ำหนักเกินและการริบทรัพย์ในกรณีที่บรรทุกน้ำหนักเกินในประเทศไทยอย่างเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 พร้อมกับกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์บทบัญญัติของกฎหมายต่างๆ ศึกษาหาความรู้จากวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) ทางวิชาการ ตลอดจนวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เอกสารทางด้านวิชาการ วารสาร บทความ คำพิพากษาศาลฎีกา ด้วยบทกฎหมายของประเทศไทยรวมทั้งกฎหมายต่างประเทศ ตลอดจนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (electronic data) จากเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อประกอบการศึกษา

สรุปผลการศึกษา

1. ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการตั้งจุดตรวจบนทางหลวงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การตั้งจุดตรวจของเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อการตรวจค้นจับผู้กระทำความผิดกฎหมายเพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ย่อมถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ในทางปกครองและยุติธรรมทางอาญาตามบทบัญญัติของกฎหมายไม่ได้เป็นการกระทำที่ปราศจากอำนาจและหน้าที่แต่อย่างใด

การตั้งจุดตรวจบนทางหลวงของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นการใช้อำนาจทางปกครองและยุติธรรมทางอาญานั้นไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 ดังนั้นจึงตีความได้ว่าคำว่า "ผู้ใด" ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 มาตรา 38 นั้นหมายถึงประชาชนทั่วไปไม่อาจตีความรวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะอย่างไรก็ตามการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตั้งจุดตรวจบนทางหลวงนั้นจะต้องคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วนซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการใช้กฎหมายมหาชนประกอบด้วย โดยการตั้งจุดตรวจบนทางหลวงนั้นจะต้องกระทำเพื่อให้บรรลุผลวัตถุประสงค์ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนจะต้องกระทำด้วยความเหมาะสมและตามสมควรไม่เป็นการสร้างภาระให้แก่ประชาชนจนเกินควรหากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวแล้วย่อมถือได้ว่าเป็นการดำเนินการตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547

2. การลงโทษกรณียานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 มาตรา 73/2 ได้กำหนดตรวจทางโตะปรับทางอาญาและแพ่ง คือ จำคุก 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรการลงโทษสำหรับยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดบนทางหลวงเมื่อเปรียบเทียบการบังคับใช้กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งได้กำหนดเกณฑ์อัตราค่าปรับโดยพิจารณาจากอัตราน้ำหนักที่มีการบรรทุกเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดว่า มีจำนวนเท่าใดประกอบกับลักษณะการกระทำความผิดของบุคคลว่ามีความร้ายแรงมากน้อยเพียง รวมถึงวิธีการกำหนดอัตราค่าปรับไปจนถึงการจัดสรรเงินค่าปรับกรณีที่มีการฝ่าฝืนใช้ยานพาหนะที่บรรทุกน้ำหนักเกินอัตราเข้ากองทุนทางหลวงไว้อย่างชัดเจนในขณะเดียวกันบทบัญญัติกฎหมายตามมาตรา 73/2 แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 สำหรับการฝ่าฝืนเป็นเงินอัตราไม่เกิน 10,000 บาท เป็นเงินจำนวนไม่สูงมากหากพิจารณาเปรียบเทียบมูลค่าความเสียหายที่รัฐต้องรับผิดชอบบำรุงรักษาทางหลวงที่เสียหายนั้น อีกทั้งค่าปรับตามมาตรา 73/2 แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 มีลักษณะเป็นการกำหนดค่าปรับตามเพดานขั้นสูง ทำให้ศาลที่พิจารณาคดีสามารถใช้ดุลพินิจกำหนดค่าปรับต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดได้ แต่ห้ามมิให้เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดและยังไม่สอดคล้องกับมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ทางหลวง เนื่องจากการกำหนดอัตราค่าปรับอย่างสูงไว้ในจำนวนคงที่ในรูปแบบค่าปรับตายตัว (fixed rate fine) โดยไม่ได้คำนึงถึงสถานการณ์หรือข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น อัตราค่าเงิน หรือ สภาพปัญหาการกระทำความผิดทำให้เกิดความล้าลั่นกันของกฎหมายเป็นเหตุให้ความผิดบางฐานมีอัตราโทษปรับน้อยกว่าผลความร้ายแรงของการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น

3. ประเด็นปัญหาการริบทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535

การริบทรัพย์ เป็นโทษอย่างหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32 เป็นทรัพย์สินที่ทำหรือมีไว้เป็นความผิดในตัวเอง แม้ทรัพย์สินนั้นจะไม่ใช้ของจำเลยก็ตาม ศาลเป็นผู้มีอำนาจใช้ดุลพินิจจะริบหรือไม่ริบก็ได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 (1) ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้ใช้การกระทำความผิดและพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 มาตรา 61, 73

การใช้ดุลพินิจในการริบทรัพย์เป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดจะต้องอยู่ในหลักนิติธรรมและมนุษยธรรมเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน แต่ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อป้องกันไม่ให้มีการกระทำความผิดซ้ำอีกและเพื่อหาทางแก้ไขตัวผู้กระทำความผิด การลงโทษผู้กระทำความผิดจะต้องคำนึงถึงผลของการกระทำความผิดโดยจะต้องมีสัดส่วนอย่างเหมาะสมระหว่างโทษกับการกระทำอันเป็นความผิดโทษจะต้องพิจารณาถึงผลของการกระทำความผิด เช่น ผลกระทบกระเทือนต่อผู้เสียหาย สังคม ศาสนาหรือรัฐมากเพียงใด

ปัญหาในการริบทรัพย์ของกลางคือการใช้ดุลพินิจในการริบของกลางพนักงานอัยการกรณีที่รถบรรทุกน้ำหนักเกินอัตราที่กฎหมายได้กำหนดไว้การที่จะสั่งริบหรือไม่ริบของกลางนั้นเป็นดุลพินิจไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการพิจารณาถึงการี่ใช้ดุลพินิจดังกล่าว เช่น ระยะเวลาการสั่งคดี เป็นต้น ส่งผลให้เกิดปัญหาการอำนวยความสะดวกที่ล่าช้าและอาจจะเกิดปัญหากรณีทุจริตคอร์รัปชันได้

ดังนั้นการใช้ดุลพินิจของการริบทรัพย์กรณีที่ยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินนั้นยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนหรือความเป็นธรรมที่มากพอแก่ผู้กระทำความผิดแต่ละรายย่อมมีโทษไม่เท่าเทียมกันบางรายริบทรัพย์ส่วนบางรายที่ได้กระทำความผิดมากกว่าแต่ไม่ได้โดนโทษริบทรัพย์ ดังนั้นควรจะกำหนดให้โทษการ

ริบทรัพย์ในกรณีดังกล่าวบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติทางหลวงเพิ่มเติมมาตรา 73/4 เพื่อที่จะได้เป็นบรรทัดฐานเดียวกันในการลงโทษและสอดคล้องตามหลักทฤษฎีทดแทนเป็นการข่มขู่และยับยั้งผู้กระทำความผิดอีกทั้งป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดอีกหรือทำให้โอกาสที่จะกระทำความผิดหมดไป

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษากฎหมายของสหรัฐอเมริกาที่พัฒนาการคมนาคมขนส่งทางหลวงของประเทศโดยระบบการเชื่อมโยงกันระหว่างมลรัฐจึงทำให้ระบบทางหลวงของสหรัฐอเมริกาถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการให้สามารถประสานความร่วมมือทางการค้าระหว่างกันสะดวกมากขึ้น ซึ่งรูปแบบการปกครองโดยรัฐบาลกลางกระจายอำนาจปกครองให้มลรัฐทำให้ระบบทางหลวงของประเทศสหรัฐอเมริกาแบ่งแยกตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้แก่ ระบบทางหลวงระหว่างรัฐ (Interstate System) และระบบทางหลวงมลรัฐ (The International Highway System) โดยการสร้างระบบทางหลวงนอกจากวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการประชาชนและส่งเสริมให้มีการเชื่อมต่อการค้าและการขนส่งระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันแต่ปรากฏว่าผู้ประกอบการที่ไม่สุจริตมักอาศัยช่องทางแสวงหาประโยชน์ในเชิงธุรกิจ ลดต้นทุนการขนส่งด้วยวิธีการบรรทุกสินค้าจำนวนมากต่อหนึ่งเที่ยวการขนส่งเป็นผลให้ทางหลวงต้องรองรับน้ำหนักยานพาหนะมากเกินไปที่กำหนดของทางหลวงจนกระทั่งเกิดความเสียหายขึ้นสหรัฐอเมริกาจึงมีมาตรการออกใบอนุญาตและจัดเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดอันเกิดความเสียหายแก่ทางหลวง ทำให้รัฐต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาซ่อมแซม

สหรัฐอเมริกาที่มีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินจากบุคคลที่ฝ่าฝืนบรรทุกน้ำหนักเกินอัตราเพื่อนำมาใช้บำรุงรักษาทางหลวงในลักษณะเงิน ค่าธรรมเนียม สำหรับการออกไปอนุญาตให้ยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินอัตราซึ่งเป็นการบริหารจัดการให้สอดคล้องกันระหว่างค่าใช้จ่ายสำหรับใช้ลงทุนก่อสร้างทางหลวงกับเงินค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บจากบุคคลที่สร้างปัจจัยอันเป็นเหตุแห่งความเสียหายสำหรับการใช้ระบบทางหลวงสาธารณะมากกว่าผู้ที่ใช้ทางหลวงสัญจรตามปกติ

โดยรัฐบาลกลางจะกำหนดให้อำนาจมลรัฐ ออกใบอนุญาตพิเศษได้ตามกฎระเบียบ CFR ข้อ 658.17 (h) ซึ่งให้อำนาจมลรัฐบริหารจัดการดูแลการบรรทุกน้ำหนักยานพาหนะเชิงพาณิชย์บนทางหลวงในเซตรับผิดชอบของมลรัฐโดยผู้ประกอบการที่ประสงค์จะใช้ยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าเกณฑ์อัตราที่กฎหมายกำหนดอาจยื่นขอใบอนุญาตต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบทางหลวงของแต่ละมลรัฐและจ่ายเงินเป็นค่าธรรมเนียมสำหรับการออกไปอนุญาตดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงอัตราน้ำหนักตามเพลาขั้นต่ำและสูตร Bridge Formula B หรือน้ำหนักบรรทุกรวมสูงสุด ทั้งนี้ใบอนุญาตให้ยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดจะมีอายุ เวลาตามแต่ นโยบายของมลรัฐว่าจะเป็นการพิจารณาอนุญาตเฉพาะรายสำหรับการขนส่งแต่ละครั้งหรือพิจารณาออกไปอนุญาตให้บรรทุกน้ำหนักเกินอัตราตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดในใบอนุญาตโดยไม่ขึ้นอยู่กับเรื่องการขนส่ง เช่น ระยะเวลา 3 เดือน หรือ 6 เดือน นอกจากมาตรการออกไปอนุญาตแล้วยังมีการดำเนินคดีทางแพ่งมากกว่า การดำเนินคดีอาญาโดยมีการกำหนดอัตราค่าเสียหายเป็นจำนวนเงินตามน้ำหนักที่บรรทุกเกินอัตรา อย่างเช่น มลรัฐ Arizona มีการกำหนดอัตราค่าเสียหายทางแพ่งเป็นเงินจำนวนสูงขึ้นตามเกณฑ์อัตราน้ำหนักบรรทุกของยานพาหนะที่เพิ่มขึ้น

เมื่อเทียบกับประเทศไทยมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับความเสียหายอันเกิดกับทางหลวงจากการใช้ยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินอัตรานั้นได้สร้างความเสียหายแก่ทางหลวงเป็นอย่างมากโดยพระราชบัญญัติทางหลวงพ.ศ. 2535 เป็นการลงโทษทางอาญามีวัตถุประสงค์เพื่อปราบปรามบุคคลผู้กระทำความผิดให้เกิดความเกรงกลัวไม่กระทำ ความผิดซ้ำอีก ถึงจะมีมาตรการมุ่งเน้นการลงโทษทางอาญาก็ยังไม่สามารถลดปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงควรที่จะมีการเพิ่มมาตรการในการควบคุมยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินเพื่อที่จะให้สอดคล้องรูปแบบในการระทำความผิดที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เรื่องการริบทรัพย์ ตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกามีเป็นกระบวนการริบทรัพย์ลักษณะทางแพ่ง (Civil Forfeiture) จะไม่ยึดติดกับคดีอาญาแต่มีลักษณะเช่นเดียวกับการร้องขอให้ยึดทรัพย์สินอาจดำเนินการโดยฝ่ายบริหารหรือศาลขึ้นอยู่กับที่จำนวนราคาของทรัพย์สินการขอให้ยึดมีมูลเหตุอันสมควรว่าทรัพย์สินนั้นอาจถูกใช้ในการกระทำความผิด จะมีการฟ้องคดีอาญาหรือไม่ก็ตามหรือจะมีการลงโทษหรือจำเลยเสียชีวิตแล้วก็ไม่ทำให้กระบวนการดำเนินการยึดทรัพย์สินระงับไป ดังนี้ แล้วการริบทรัพย์หากผู้กระทำได้ทำความผิดแล้วย่อมสามารถทำการริบได้ตามรูปแบบการริบบนกระบวนการทางแพ่งหรือกระบวนการทางอาญาก็สามารถทำการริบทรัพย์ในส่วนของการริบทรัพย์ที่ได้นำไปใช้ในการขนยาเสพติดหรือใช้ในการไปลักทรัพย์

การริบทรัพย์ ตามกฎหมายสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันนี้ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 74 ของเยอรมันได้แก่การริบวัตถุที่เกิดขึ้นหรือได้มาจากการกระทำความผิดโดยเจตนาหรือที่ได้ใช้หรือเพื่อใช้หรือเตรียมการกระทำความผิดดังกล่าวและตัวการผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนเป็นเจ้าของหรือมีสิทธิในวัตถุนั้นหรือวัตถุนั้นมีสภาพหรือลักษณะที่เป็นอันตรายต่อ

สาธารณชนหรือการมีอยู่ของวัตถุนั้นอาจเป็นอันตราย เนื่องจากอาจมีการนำไปใช้ในการกระทำความผิดได้อีก ซึ่งในการริบกรรมนี้ศาลอาจมีอำนาจใช้ดุลพินิจว่าจะริบหรือไม่ก็ได้ เว้นแต่กฎหมายได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ซึ่งลักษณะของการริบทรัพย์สินสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันนี้แบ่งออกเป็น ดังนี้

(1) การริบทรัพย์สินเพื่อมีลักษณะมาตรการลงโทษ (Punitive Forfeiture) โดยมาตรการดังกล่าวมีการพิจารณาหลักเรื่องความรับผิดชอบ หลักการประกันสิทธิในทรัพย์สินและหลักเรื่องสัดส่วน

(2) การริบทรัพย์สินที่เป็นมาตรการเสมือนการลงโทษโดยมีหลักการการริบทรัพย์สินบุคคลที่สามได้ หากว่าบุคคลดังกล่าวได้กระทำโดยความประมาทอย่างมากอันเป็นผลให้ทรัพย์สินหรือสิทธิในถูกนำไปใช้เป็นปัจจัยหรือเครื่องมือกระทำความผิดหรือบุคคลนั้นได้กระทำให้ทรัพย์สินตกไปอยู่ในลักษณะแห่งการที่จะต้องถูกริบ

(3) การริบทรัพย์สินเพื่อการป้องกัน พิจารณาทรัพย์สินมีลักษณะที่เป็นอันตรายต่อสาธารณชนหรือการมีอยู่ของวัตถุนั้นอาจเป็นอันตรายเมื่อมีการนำไปใช้ในการกระทำความผิด

ส่วนประเทศไทยลักษณะรูปแบบการริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญามีลักษณะวัตถุประสงค์ คือเพื่อการลงโทษกับเพื่อเป็นการป้องกัน แต่หลักเกณฑ์ในการปรับใช้เพื่อพิจารณาว่าทรัพย์สินใดที่จะริบหรือไม่โดยเฉพาะที่เรียกว่าทรัพย์สินที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดโดยตรงตามความเห็นส่วนใหญ่ของนักกฎหมายและคำพิพากษาทำให้การดุลพินิจแคบลงและในบางกรณีทรัพย์สินแม้จะมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดแต่หากมิใช่โดยตรงก็ไม่อาจริบได้

โดยสรุปแล้วการริบทรัพย์สินตามกฎหมายเยอรมันจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อได้มีการฟ้องคดีอาญา เช่นเดียวกันกับประมวลกฎหมายอาญาของไทยที่จะต้องมีการฟ้องคดีอาญาและมีการขอให้ริบทรัพย์สินและรวมถึงการริบทรัพย์สินที่มุ่งเฉพาะตัวทรัพย์สิน แต่อย่างไรก็ตามการริบทรัพย์สินซึ่งใช้กระบวนการทางแพ่งของสหรัฐอเมริกา มีระบบการริบที่แตกต่างไป คือแม้ไม่มีการฟ้องคดีอาญาไว้ก็มีอำนาจร้องไต่สวนให้มีการริบทรัพย์สินได้

ตารางเปรียบเทียบกฎหมายเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินของประเทศไทยและต่างประเทศ

สหรัฐอเมริกา	สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	ประเทศไทย
มุ่งที่จะลงโทษด้วยการริบทรัพย์สิน	มุ่งริบวัตถุที่เกิดจากการกระทำความผิดหรือใช้ในการกระทำความผิด	มุ่งริบทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดโดยตรง
ไม่มีการฟ้องร้องคดีอาญาก็มีอำนาจริบทรัพย์สิน	ต้องมีการฟ้องมีการฟ้องร้องคดีอาญาถึงจะริบทรัพย์สินได้	ต้องมีการฟ้องมีการฟ้องร้องคดีอาญาถึงจะริบทรัพย์สินได้
ประสงค์ลงโทษผู้กระทำความผิด	ประสงค์ลงโทษผู้กระทำความผิด	ประสงค์ลงโทษผู้กระทำความผิด

ข้อเสนอแนะ

1. การตั้งจุดตรวจบนทางหลวงของเจ้าหน้าที่ตำรวจขัดต่อพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 ตามมาตรา 38 เนื่องจากคำว่า “ผู้ใด” ที่บัญญัติไว้ในมาตราดังกล่าวไม่ได้บัญญัติหมายความรวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ควรที่จะเพิ่มเติมข้อความในวรรคท้ายโดยไม่ให้ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเกิดความชัดเจนตามบทบัญญัติของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การควบคุมน้ำหนักยานพาหนะตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม 2549 มาตรา 73/2 ได้กำหนดอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับจะเห็นได้ว่าอัตราโทษดังกล่าวนี้น้อยเกินไปไม่ได้มีส่วนในการกระทำความผิด เมื่อเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกามุ่งเน้นการดำเนินคดีทางแพ่งมากกว่าการดำเนินคดีอาญา

ควรจะปรับแก้ไขโดยนำหลักเกณฑ์ของประเทศสหรัฐอเมริกามาใช้โดยการกำหนดบัญญัติอัตราโทษว่ารถประเภทไหน บรรทุกน้ำหนักเกินจำนวนเท่าไร จึงจะรับโทษที่ต่างกันไปตามขนาดน้ำหนักที่บรรทุกเกินกว่ากฎหมายที่กำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับการกระทำความผิด

3. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจในการริบของกลางพนักงานอัยการกรณีที่ยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินอัตราที่กฎหมายได้กำหนดไว้ การที่จะสั่งริบหรือไม่นั้นเป็นดุลพินิจโดยไม่มีรายละเอียดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจดังกล่าว

ควรที่จะบัญญัติเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจริบทรัพย์สินในคดียานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อทางราชการและประชาชนโดยส่วนรวมมากที่สุด

บรรณานุกรม

- นิรารรณ พรหมจรรย์. (2554). **การริบทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พรพิมล โคจิรัตน์. (2539). **การริบทรัพย์ด้วยกระบวนการทางแพ่งตามหลักกฎหมายคอมมอนลอว์เปรียบเทียบกับกฎหมายไทย**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วีรากร หอมเย็น. (2559). **มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับความเสียหายอันเกิดจากยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินอัตรา**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมชาย พฤษชัยกุล. (2557). **การริบทรัพย์สินซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิดศึกษากรณีการใช้นานพาหนะ**. การอบรมหลักสูตร “ผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้น” รุ่นที่ 13 สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- สุชาติ ณะสินวิริยะกุล. (2555). **ริบทรัพย์ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535**. การอบรมหลักสูตร “ผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้น” รุ่นที่ 10 สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พันธ์. (2558). **วิเคราะห์คำพิพากษาของศาลฎีกาด้วยหลักกฎหมายอาญาเยอรมัน**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเจริญรัฐการพิมพ์
- สนั่น ยามาเจริญ. **โทษริบทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา Punishment Forfeiture of property in Criminal Code**. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ. ครั้งที่ 8 22 มิถุนายน 2560 . มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ . หน้า 314-321

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) สมุทรสาคร

A Comparison of reading and speaking abilities of Matthayomsuksa of Watnangsao (Thavornratbamrung) school, Samut Sakhon by using CALL lessons based on selected contents in Wax Museum

อุทัยวรรณ สมบูรณ์พูลเพิ่ม*
Uthaiwan Somboonpulperm*
มหาวิทยาลัยศิลปากร*
Silpakorn University*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนก่อนและหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของนักเรียนก่อนและหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) สมุทรสาคร จำนวน 30 คนที่ได้จากการเลือกห้องเรียนแบบเจาะจง จากประชากรทั้งหมด 106 คน ใช้วิธีการทดลอง โดยให้นักเรียนเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 8 บท ใช้เวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งจำนวน 8 บท 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 4) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ t-test แบบจับคู่ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน

และการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการหาค่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพธิภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งของนักเรียนหลังการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อนการเรียนด้วยบทเรียนช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2) ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพธิภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งของนักเรียนหลังการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อนการเรียนด้วยบทเรียนช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีมากต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

คำสำคัญ: ความสามารถในการอ่าน, ความสามารถในการพูด, พิพธิภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง, บทเรียนภาษาอังกฤษ

Abstract

The purposes of this research were: 1) to compare students' English reading ability before and after using the "CALL" lessons; 2) to compare students' English speaking ability before and after using the "CALL" lessons, and 3) to study students' opinions toward the "CALL" lessons. The sample, selected by a purposive sampling technique, comprises 30 Matthayomsuksa three students of Watnangsao School during the second semester of the academic year 2017. The students studied English reading through 8 units of "CALL" reading lessons. The duration of experiment research covered 8 class session over two weeks. The instruments used for gathering data consisted of 1) the "CALL" reading lessons 2) a reading proficiency test, used as a pretest and posttest 3) a speaking proficiency test, used as a pretest and posttest and 4) a questionnaire on opinions toward the "CALL" lessons. A paired-samples t-test was used to compare the students' English reading and speaking ability before and after using the "CALL" exercises. Besides, the mean and standard deviation of items were used to evaluate the students' opinions toward the eight "CALL" lessons. The results of the study were as follows: 1) The students' ability in English reading after using the "CALL" reading lessons was significantly higher than the expected criterion at the 0.01 level. 2) The students' ability in English speaking after using the "CALL" lessons was significantly higher than the expected criterion at the 0.01 level. 3) The students had a very high opinion of the "CALL" lessons.

Keyword: reading ability/speaking ability/wax Museum/ English lessons

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2551:1) ได้กล่าวถึงความสำคัญไว้ว่า ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาแสวงหาความรู้และการประกอบอาชีพ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันและการสอนภาษาอังกฤษโดยเน้นเนื้อหาสาระที่นักเรียนมีภูมิหลังความรู้ จะช่วยให้การรับรู้ทางภาษามีประสิทธิภาพมากขึ้น Steffensen (1988) ได้เสนอว่า การเลือกเนื้อเรื่องที่ใช้ในการเรียนการสอนควรเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับสอดคล้องกับความรู้และประสบการณ์ทางวัฒนธรรมของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เดิมกับภาษาต่างประเทศที่ใช้สื่อความ

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ครูผู้สอนควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนจะได้สามารถนำภาษาไปใช้ได้จริงอันจะนำไปสู่การตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษและในขณะเดียวกันก็มีความรักและภูมิใจในท้องถิ่นของตน แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ท้องถิ่น และยังกำหนดไว้ชัดเจนในมาตรา 27 วรรค 2 ว่าให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนสังคมในท้องถิ่นตลอดจนเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จักท้องถิ่นของตนมากขึ้น ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงจำเป็นที่จะต้องจัดเนื้อหาบทเรียนและกิจกรรมทางการเรียนให้สอดคล้องกับเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ วัฒนธรรมพื้นบ้าน

ธรรมชาติ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ผู้เรียนได้เรียน เพื่อให้รู้สึกว่าเป็นการเรียนอย่างมีความหมาย ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเป็นแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ อีกทั้งยังเป็น การปลูกฝัง ความตระหนักในคุณค่าของท้องถิ่นและเป็นแนวทางในการถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลก ในแนวคิดนี้ ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema theory) มีความเชื่อว่า ความรู้ของคนเราจะได้รับการรวบรวมเป็นหน่วยๆ เรียกว่า โครงสร้างความรู้ (Schemata) ซึ่งเป็นหน่วยความรู้ที่ได้รับการเรียบเรียงขึ้นจากความรู้ที่เรามีเกี่ยวกับผู้คน สิ่งของ สถานที่ เหตุการณ์ กระบวนการ โมโนมิติ และสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานให้เกิดการเรียนรู้ (Rumelhart, 1984) ซึ่ง Piaget (1970) เสนอว่าความเติบโตทางสติปัญญาเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนจัดจำแนกจำพวกทางด้านความคิดหรือโครงสร้างความรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยมิติเกี่ยวกับสิ่งของและเหตุการณ์ที่มีคุณลักษณะทั่วไปหรือคุณลักษณะเฉพาะบางประการร่วมกัน เมื่อคนเรามีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งใหม่หรือสิ่งที่เราไม่คุ้นเคย จะเกิดการเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้จัดจำพวกไว้แล้ว ถ้ามีลักษณะผสมกลมกลืนกัน ก็จะเพิ่มความรู้ใหม่เข้ากับโครงสร้างที่มีอยู่เดิม (Assimilation) แต่ถ้าข้อมูลใหม่นั้นไม่อยู่ในลักษณะความรู้ที่มีอยู่แล้ว ก็จะเกิดการปรับความรู้ด้วยการสร้างโครงสร้างความรู้ขึ้นใหม่หรือเปลี่ยนโครงสร้างความรู้เก่าด้วยความรู้ใหม่ (Accommodation) โดยวิธีการนี้โครงสร้างความรู้ที่จัดตั้งขึ้นจะมีลักษณะซับซ้อนมากขึ้น

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) ได้เห็นปัญหาในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ว่านักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่านเท่าที่ควร และคะแนนสอบการอ่านของนักเรียนโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งจากการสอบถามนักเรียนพบว่า นักเรียน

เกิดความเบื่อหน่ายและไม่ชอบอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ เพราะรู้สึกว่าการอ่านที่ยากไม่คุ้นเคย ไม่สามารถแปลได้ อีกทั้งเป็นเรื่องที่นักเรียนไม่ชอบ โดยผู้วิจัยได้สังเกตและสอบถามนักเรียนบางคนถึงเนื้อเรื่องและประเภทของหนังสือที่นักเรียนพึงพอใจและอยากให้นำมาสอนอ่านในชั้นเรียน ผลจากการสอบถามนักเรียนทุกคนชอบอ่านเนื้อเรื่องที่มีคำศัพท์ง่ายๆ มีภาพประกอบ และเรื่องที่นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้นำมาเป็นบทอ่านในชั้นเรียนก็คือ เนื้อเรื่องในท้องถิ่นนั่นเอง

จากปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยมีความตั้งใจที่จะแก้ปัญหาคำอ่านของนักเรียนและเห็นถึงประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยมีความประสงค์ในที่จะทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการพูดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) เนื่องจากสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และหลักสูตรการเรียนรู้อิงของระดับชั้น ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น และยังส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนอีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง

ปัญหาในการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งหรือไม่
2. นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งหรือไม่
3. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งที่สร้างขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง
2. นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง
3. นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) สมุทรสาคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 4 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 106 คน ซึ่งจัดห้องเรียนตามกลุ่มการสอนดังนี้ ห้อง 1

กลุ่มการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ห้อง 2
 กลุ่มการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ - ภาษาอังกฤษ ห้อง 3
 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย-สังคม ห้อง 4 กลุ่มการเรียนรู้
 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์
 บำรุง) สมุทรสาคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปี
 การศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาโดยวิธีการ
 เลือกห้องเรียนแบบเจาะจง โดยเลือกนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ที่เรียนในกลุ่มการเรียนรู้คณิตศาสตร์
 - ภาษาอังกฤษ ซึ่งพิจารณาจากกลุ่มการเรียนรู้

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์
 ช่วยสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดง
 ในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. คะแนนความสามารถในการอ่านและ
 การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์
 บำรุง) ที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้
 เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเองกับ
 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 2
 ปีการศึกษา 2560 โดยทำการปฐมนิเทศกลุ่มตัวอย่าง
 และอธิบายวิธีการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
 อย่างละเอียด การวิจัยครั้งนี้ ใช้การทดลองจำนวน
 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง โดยก่อน
 เริ่มบทเรียนผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัด

ความสามารถในการอ่าน-พูดก่อนเรียน ซึ่งเป็นข้อสอบ
 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการ
 อ่านภาษาอังกฤษจำนวน 40 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบ
 ทดสอบ 60 นาที ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถ
 ในการพูด จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 30
 นาที หลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
 แต่ละบท นักเรียนต้องทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนทุก
 ครั้งจนครบ 8 บทและทำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มี
 ต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และทำการวัด
 ทักษะทางการพูดทางตรงด้วยการให้นักเรียนจับฉลาก
 2 หัวข้อ เพื่อใช้ในการพูดหัวข้อละ 5 นาที โดยมีคุณครู
 2 ท่านให้คะแนนและนำมาหาค่าเฉลี่ย หลังจากนั้นให้
 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านและ
 การพูดหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับ
 แบบทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลาในการสอบเท่ากับก่อน
 เรียนนำผลคะแนนไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยหา
 ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดนางสาว (ถาวร
 ราษฎร์บำรุง) เปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน
 และการพูดโดยใช้เนื้อหาในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งของกลุ่ม
 ตัวอย่างก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์
 ช่วยสอน โดยใช้สถิติ t-test แบบจับคู่ (Paired - Sam-
 ples T-Test) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความ
 คิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์
 ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำค่าระดับที่ได้มาหาค่า
 เฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำ
 ไปแปลความหมายค่าระดับตามเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้น หลังจากที่ใช้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพธิภรณ์หุ่นขี้ผึ้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

2. ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้น หลังจากที่ใช้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพธิภรณ์หุ่นขี้ผึ้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

3. กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมากต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพธิภรณ์หุ่นขี้ผึ้งโดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.56 สามารถสรุปแต่ละด้านได้ดังต่อไปนี้

3.1 จากความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้เนื้อหาในพิพธิภรณ์หุ่นขี้ผึ้ง ทั้ง 3 ด้าน สามารถสรุปจุดเด่นในแต่ละด้าน ได้แก่ ภาพประกอบเนื้อเรื่องเหมาะสมกับเนื้อหา แบบฝึกหัดมีความหลากหลาย และนักเรียนเห็นประโยชน์ของบทเรียน แต่มีคะแนนต่ำใน 3 อันดับท้ายได้แก่ เสียงประกอบบทเรียนมีความเหมาะสม เนื้อเรื่องมีความน่าสนใจ และบทเรียนช่วยพัฒนาความรู้ด้านการอ่านเพื่อความบันเทิง

การอภิปรายผลการทดลอง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยข้อที่ 1 พบว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าความสามารถในการอ่าน

ก่อนการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับฉันทะ อ่องลำยอง (2535)ทำการทดลองเปรียบเทียบการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสิรินธร จังหวัดสุรินทร์ 2 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุมเรียนกับครูผู้สอนแบบธรรมดาในชั้นเรียน และกลุ่มทดลองเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้โปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนด้วยวิธีแบบธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียน จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านที่ดีขึ้นหลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การเรียนรู้ด้วยตนเองในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานและเกิดความสนใจในการอ่านซึ่งสอดคล้องกับ Gray (1984) กล่าวว่าความสามารถทางการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับทักษะในการผสมผสานความคิดใหม่กับความคิดเก่าจากเรื่องที้อ่าน การรวมความคิดที่ได้รับจากเรื่องที้อ่านกับประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ดังที่ ศรีภูมิ อัครมาส (1998) Greenwood (1988) บรรเทา กิตติศักดิ์ (2541) กล่าวว่า การอ่านในบรรยากาศที่ผ่อนคลายทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านซ้ำๆ โดยไม่ต้องฟังพินิจมาก ทำให้ผู้อ่านรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินไปกับการอ่านและก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษาที่เพิ่มพูนและติดทนนาน การเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน (กิตานันท์ มลิทอง 2536 : 198) ดังนั้นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจึงสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของตนเองได้สูงขึ้น

1.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เนื้อหาในพิพิธภัณฑน์หุ่นขี้ผึ้งเป็นทักษะการอ่านซึ่งเป็นเนื้อหาในท้องถิ่นแสดงให้เห็นว่าการเลือกเนื้อหาท้องถิ่นนั้น นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดให้เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาที่ตรงกับเหตุการณ์ เวลา และสถานการณ์ ซึ่งจะมีส่วนทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีความหมาย และทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษมากขึ้น อีกทั้งนักเรียนต้องอ่านเนื้อหาในพิพิธภัณฑน์หุ่นขี้ผึ้ง ถึง 8 ครั้ง ทำให้ต้องนำความรู้เดิมมาผสมผสานกับความรู้ใหม่ทุกครั้งที่ในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ซึ่งนักเรียนมีโครงสร้างความรู้ (Schemata) ทางด้านเนื้อหา (Content) และรูปแบบ (Form) เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ ดังที่ Rumelhart ได้กล่าวถึงโครงสร้างความรู้ไว้ว่าโครงสร้างความรู้แสดงถึงความคิดรวบยอดของลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ที่ถูกเก็บไว้ในความทรงจำ สิ่งเหล่านี้ทำให้นักเรียนค่อยๆ พัฒนาศักยภาพการอ่านของตนเอง ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑน์หุ่นขี้ผึ้งดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปีตมา มาริบุณภพ (2547) บุญพา คำวิเศษณ์ (2546) (Zimmerman 1996:352-A.) (Chen and Graves 1995:663-686) ที่พบว่าเนื้อหาท้องถิ่นช่วยทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

1.3 ความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อนการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทั้งนี้เพราะบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นบทเรียนที่มีสีสันดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ดีกว่า สีขาว-ดำ ด้านปฏิสัมพันธ์เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การให้ข้อมูลย้อนกลับ ผู้เรียนสามารถทราบผลการเรียนของตนเองได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นการเสริมแรงอีกทางหนึ่งในการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านความรู้สึกผู้เรียน

สามารถโต้ตอบกับโปรแกรมและกระตุ้นการอยากเรียนอยากรู้ของผู้เรียนด้วย ด้านการใช้งานผู้เรียนไม่จำเป็นต้องรู้ภาษาคอมพิวเตอร์หรือมีความรู้ทักษะด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ก็สามารถใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ และเสียเวลาในการเรียนรู้การใช้โปรแกรมน้อย (วิจัยสำรวจบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 2541 : 21) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้แบ่งลำดับการอ่านดังนี้ มีบทบาทเข้าสู่บทเรียนเป็นการช่วยเดาว่านักเรียนจะเรียนรู้เรื่องอะไร มีการเรียนรู้คำศัพท์ที่ยากก่อนอ่านเนื้อเรื่องโดยทำแบบฝึกหัดคำศัพท์ เมื่อนักเรียนอ่าน เนื้อหาจะทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี และทำแบบทดสอบดังที่ Heaton (1975 : 103-104) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านว่า เข้าใจความหมายของคำและกลุ่มคำในบริบทต่างๆ เข้าใจความสัมพันธ์และลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน เข้าใจบทอ่าน ใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง อ่านและเข้าใจเรื่องโดยสรุปได้ อ่านและหาข้อมูลที่ต้องการได้ และเพื่อความสนุกสนานในการเรียนรู้ (บำรุง โตรัตน์ 2542) ซึ่งการทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้งนั้นนักเรียนสามารถตรวจคำตอบและได้รับผลย้อนกลับทันที ทำให้นักเรียนได้ฝึกอ่าน ทำแบบฝึกหัดเพื่อทบทวนและตรวจสอบความเข้าใจของตนเองอย่างต่อเนื่อง เกิดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาทักษะการอ่านของตนเองได้ ดังที่ Lee (2000 ; Warshauer and Healey 1988) ได้กล่าวว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนภาษาเป็นโปรแกรมที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และการฝึกฝนทักษะทางภาษาในรูปแบบที่หลากหลาย ให้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดี ตอบสนองการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ดังนั้นการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้นสอดคล้องกับวิจัยสำรวจบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (กรมการ

ศึกษานอกโรงเรียน 2541 : 22)

2. จากผลการวิจัยข้อที่ 2 พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าความสามารถในการพูดก่อนการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับประเทือง ใจหาญ (2546) ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของทั้งสองกลุ่ม สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

2.1 เนื่องจากแบบฝึกหัดที่ทำในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาในพิพิธภัณฑน์หุ่นขี้ผึ้ง มีความสอดคล้องกับบทพูดที่นักเรียนจะต้องพูดนำเสนอในบทบาทสมมติ ทำให้นักเรียนสามารถคาดเดาและใช้ประโยคได้ถูกต้อง ดังที่ Finocchiaro and Brumfit (1983 : 197-198) ได้แนะนำวิธีการทดสอบทักษะการพูดไว้หลายวิธีคือให้อ่านข้อความ โคลง หรือบทสนทนาที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว ให้พูดตามบทสนทนาให้ตอบคำถามประโยคต่างๆที่กำหนดให้ ให้พูดหรือเล่าถึงสิ่งที่ควรจะทำในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Valette (1977) ได้แนะนำวิธีการทดสอบทักษะการพูดในชั้นสื่อสารไว้ 2 ลักษณะ คือ การพูดที่มีการควบคุม สามารถทดสอบได้โดยการให้ตัวแนะที่สามารถมองเห็นได้ เช่น มีรูปภาพเป็นสื่อ การให้ตัวแนะที่เป็นคำพูด เช่น ผู้สอนพูดประโยคแล้วแสดงคำตอบด้วยสีหน้าท่าทางให้ผู้เรียนตอบตามลักษณะท่าทางนั้น อาจจะทำให้ผู้เรียนพูดเปลี่ยนประโยคตามที่กำหนดให้บทบาทและคำแนะนำเกี่ยวกับชนิดของการสนทนาที่ผู้เรียนต้องเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย ให้ฟังบทสนทนาแล้วพูดรายงานเรื่องที่ฟัง ให้แสดงเป็นผู้สัมภาษณ์แล้วจดบันทึกข้อมูลจากการพูดสัมภาษณ์ ส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็นการพูดอย่างอิสระในสถานการณ์การสื่อสาร

อย่างแท้จริง โดยให้ผู้เรียนบรรยายเหตุการณ์ในภาพชุดให้พูดตามหัวข้อที่กำหนดให้ ให้พูดบรรยายวัตถุอย่างหนึ่งโดยใช้ภาษาที่เรียน การสนทนาและสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสม นิยมใช้

2.2 ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าความสามารถในการพูดก่อนการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อาจเนื่องมาจากกิจกรรม และกลวิธีที่ผู้สอนใช้ในการบวนการสอนในการแสดงบทบาทสมมติ สอดคล้องกับสุมิตรา อังวัฒนากุล (2539) กล่าวว่า องค์ประกอบของกิจกรรมบทบาทสมมติมีส่วนจำเป็นในการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องอธิบายสถานการณ์และงานที่ผู้เรียนจะต้องทำให้สำเร็จ การมอบหมายบทบาทให้ผู้เรียนสวมบทบาทที่กำหนดให้ผู้เรียนจะต้องเข้าใจบุคลิกภาพ ประสบการณ์ ปัญหาและความต้องการของบทบาทที่ตนจะแสดง คำอธิบายชี้แจงเกี่ยวกับบทบาทไม่ควรมากหรือละเอียดจนเกินไป เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้แสดงพัฒนาบุคลิกภาพตามภูมิหลังหรือพฤติกรรมที่ผ่านมา การใช้สำนวนที่เป็นประโยชน์ ดังที่ Woodward (1991) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการแสดงบทบาทสมมติ 3 ส่วน คือ วิธีการสร้างสถานการณ์ภาษา บรรยายภาค วิธีการที่แตกต่างในการให้บทแก่ผู้แสดง และการจัดกลุ่มของผู้เรียนก่อนและระหว่างกิจกรรมบทบาทสมมติ

3. จากผลการวิจัยข้อที่ 3 นักเรียนมีความคิดเห็นต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.52, S.D.=0.56$) จึงสรุปได้ว่านักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และจากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในด้านการออกแบบบทเรียน ด้านเนื้อหา ด้านความพึงพอใจของผู้เรียน ผลการวิเคราะห์พบว่าด้านความพึงพอใจของผู้เรียน นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีมาก ($\bar{X}=4.55, S.D.=0.55$) รองลงมาคือด้านการออกแบบ

อยู่ในระดับที่ดีมาก ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.53) และด้านที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ด้านเนื้อหา ซึ่งอยู่ในระดับดีมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.59) ซึ่งสามารถอภิปรายผลแต่ละด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านการออกแบบบทเรียนข้อที่ 1.1-1.5 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีมาก ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.53) ซึ่งในแต่ละข้อได้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อที่ 1.2 ภาพประกอบเนื้อเรื่องเหมาะสมกับเนื้อหา ข้อที่ 1.5 มีความสะดวกในการเข้าใช้และออกจากบทเรียน ข้อที่ 1.1 รูปแบบตัวอักษรและขนาดอ่านง่ายและชัดเจน สรุปได้ว่านักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีมากกับทุกข้อในด้านการออกแบบบทเรียน สำหรับข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือข้อ ข้อที่ 1.2 ภาพประกอบเนื้อเรื่องเหมาะสมกับเนื้อหา สามารถอภิปรายได้ว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เนื้อหาในพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งมีภาพประกอบเนื้อเรื่องเหมาะสมกับเนื้อหา สามารถทำนายความหมายของเนื้อเรื่องและสร้างจินตนาการได้ ซึ่งจากการสอบถามได้ความว่าการดูภาพประกอบก่อนเพื่อช่วยทบทวนความรู้เดิมที่เคยพบบทอ่านนั้นๆมาก่อนหรือไม่ ถ้าเคยจะทำให้อ่านได้เข้าใจง่ายขึ้น แต่ถ้าไม่เคยจะทำให้เดาเรื่องได้และอ่านได้เข้าใจขึ้นเช่นเดียวกัน การอ่านเรื่องโดยมีรูปภาพประกอบนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร จ่างภากร (2531 : 83) สมใจ สืบวัฒนพงษ์กุล (2537 : 98) และกันต์ดนัย วรจิตติพล (2542 : 90) ที่พบว่า บทเรียนที่มีการนำเสนอเนื้อหาแต่ละชั้นอย่างเป็นระบบ และมีรูปภาพประกอบสวยงามเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน ตลอดจนรูปภาพที่ช่วยให้เด็กนักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจและกระตือรือร้นในการพัฒนาทักษะทางภาษา (มนวิภา เสนีวงศ์ ณ อยุธยา 2545 : 101)

3.2 ด้านเนื้อหาข้อที่ 2.1 - 2.9 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีมาก ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.59) ซึ่งในแต่ละข้อได้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ข้อที่ 2.9 แบบฝึกหัดมีความหลากหลาย ข้อที่ 2.4 การแนะนำคำศัพท์ที่ยากก่อนการอ่าน ช่วยให้เด็กนักเรียนเข้าใจมากขึ้น ข้อที่ 2.7 จำนวนแบบฝึกหัดมีความเหมาะสมและค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับหลังได้แก่ข้อที่ 2.1 นำเสนอจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ชัดเจน ข้อที่ 2.6 คำสั่งต่างๆมีความชัดเจน ข้อที่ 2.2 เนื้อเรื่องมีความน่าสนใจ สรุปได้ว่านักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีมากกับทุกข้อในด้านเนื้อหา สำหรับข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือข้อ ข้อที่ 2.9 แบบฝึกหัดมีความหลากหลาย สามารถอภิปรายได้ว่า การมีกิจกรรมที่หลากหลายช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น ดังที่ Collie และ Slater (1999: 16-92) และ Greenwood (1998) ได้กล่าวถึงการสร้างกิจกรรมควรสร้างอย่างหลากหลายและเหมาะสมกับระดับของนักเรียน มีความน่าสนใจ แปลกใหม่ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการทำกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น อีกทั้งยังควรมีจำนวนที่ไม่มากเกินไปจนเกินไป

3.3 ด้านความพึงพอใจของผู้เรียนข้อที่ 3.1-3.6 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีมาก ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.55) ซึ่งในแต่ละข้อได้ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ข้อที่ 3.6 นักเรียนเห็นประโยชน์ของบทเรียน ข้อที่ 3.4 นักเรียนสามารถเรียนรู้บทเรียนได้ด้วยตนเอง ข้อที่ 3.2 บทเรียนมีความตอบสนองต่อความเร็วของผู้เรียนและค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับหลัง ดังนี้ ข้อที่ 3.1 บทเรียนมีความสนุกสนานและกระตุ้นความสามารถของผู้เรียน ข้อที่ 3.3 บทเรียนตอบสนองต่อระดับความสามารถในการเรียนของผู้เรียน ข้อที่ 3.5 บทเรียนช่วยพัฒนาความรู้ด้านการอ่านเพื่อความบันเทิง

สรุปได้ว่านักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีมากกับทุกข้อ ในด้านความพึงพอใจ สำหรับข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือข้อ ข้อที่ 3.6 นักเรียนเห็นประโยชน์ของ บทเรียน สามารถอธิบายได้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นช่วยพัฒนาและเพิ่มทักษะการอ่าน นักเรียนสามารถฝึกได้บ่อยเท่าที่ต้องการ การให้ ข้อมูลย้อนกลับ ทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย เกิดแรงจูงใจในการเรียน ไม่วิตกกังวล รู้สึกสนุกสนาน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทข อ่องลำยอง (2535) สุพักตรา เวสอุรย์ (2536) ธนสิทธิ์ ศรีรัตน์ (2543)

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการพัฒนาเนื้อหา

1.1 เนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงจากการอ่านเนื้อหาที่จัดแสดงในพิพธิภณท์หุ่นชี้ฝั่ง โดยการใช้เนื้อหาท้องถิ่นเข้ามาสอดแทรกในบทอ่าน ช่วยให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานเดิมกับความรู้ใหม่ผนวกเข้าด้วยกัน ส่งเสริมให้ทักษะทางการอ่านสูงขึ้น

1.2 การมีแบบฝึกหัดที่หลากหลายในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความไม่เบื่อหน่าย เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และการมีแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกันช่วยให้นักเรียนเกิดความชำนาญในการทำแบบฝึกหัดมากขึ้นอาจเป็นผลให้คะแนนของนักเรียนสูงขึ้น

2. ด้านการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์

2.1 จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีผลต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้านการออกแบบบทเรียนเสียงประกอบบทเรียนยังไม่สมบูรณ์อาจเนื่องมาจากอุปกรณ์หูฟังไม่พร้อมใช้งานและอาจชำรุด จึงทำให้มีผลต่อการเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การมีอุปกรณ์ที่พร้อมและสะดวกใช้งานจะช่วยส่งเสริมด้านการเรียนการสอนมากขึ้น

2.2 คำสั่งในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไม่ค่อยชัดเจน อาจเนื่องมาจากนักเรียนไม่ชินกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและปุ่มกดต่างๆ ในการกดตอบ ทำให้สับสนอาจแก้ไขในการมีปุ่มกดคำตอบให้น้อยลงและใช้คำที่ง่ายเพื่อสะดวกต่อการใช้งานและทำให้ผู้เรียนไม่สับสน

2.3 บทเรียนช่วยพัฒนาความรู้ด้านการอ่านเพื่อความบันเทิงน้อย อาจเนื่องมาจากเนื้อหาในบทเรียนเป็นเรื่องราวที่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนเพื่อความบันเทิงได้ จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ในการปรับเนื้อเรื่องที่ใช้ในการวิจัยถ้ามีการปรับเปลี่ยนรูปแบบภาษาให้ดูเข้าใจง่าย และดึงดูดด้วยบทอ่านที่ไม่ยาวจนเกินไปช่วยให้ผู้เรียนสนใจบทอ่านมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการอ่านโดยใช้เนื้อหาที่จัดแสดงในพิพธิภณท์หุ่นชี้ฝั่งกับกลวิธีการสอนแบบอื่นๆ ในชั้นเรียน เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียน และดูว่าผลการเรียนด้วยวิธีทั้ง 2 แตกต่างกันหรือไม่

3.2 ควรทำวิจัยการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้โปรแกรมอื่นๆ เช่น Authorware หรือ Hot Potatoes กับช่วงชั้นอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3.3 ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในทักษะอื่นเช่น การฟังและการเขียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน, (2541). **หลักการพื้นฐานการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2541**. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ , (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์วัฒนาพานิชจำกัด.
- กิดานันท์ มลิทอง, (2543). **เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กันต์दनัย วรจิตติพล, (2542). “**การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏนครปฐม จังหวัดนครปฐม**.” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉันทแข อ่องลำยอง, (2535). “**การพัฒนาบทเรียนการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้คอมพิวเตอร์**.” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนสิทธิ์ ศรีรัตน์, (2543). “**การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ชุดเกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้เกมและการสอนแบบปกติ**.” สารนิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญญา คำวิเศษณ์, (2546). “**การพัฒนาบทเรียนเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเกี่ยวกับท้องถิ่นภูเก็ตพร้อมแบบฝึกคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่2 (ปวช.2) โรงเรียนภูเก็ตเทคโนโลยี จังหวัดภูเก็ต**.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บรรเทา กิตติศักดิ์, (2541). **การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประเทือง ใจหาญ, (2546). “**การเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้กิจกรรมการละคร**.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปัทมา มารีปุนภาพ, (2547). “**การจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นในวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมต่างกัน**.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศศิธร จ่างภากร, (2531). “**ผลของกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง**.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีภูมิ อัครมาส, (1998). **Essential Grammar in use**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดบุค.

สมใจ สืบวัฒนพงษ์กุล, (2537). “การสร้างแบบฝึกทักษะการฟังเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุพักตรา เวสอูร์ย, (2536). “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์เพื่อฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ : การหาความหมายของคำศัพท์จากบริบท สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Chen, H.C., & Graves, M.F, (1995). **Effects of previewing and providing background knowledge on Taiwanese college students' comprehension of America short stories**. TESOL Quarterly, 29(4), 663-686.

Collie & Slater, (1999). **Literature in the language classroom**. TESOL Quarterly, 29(4), 305-306.

Finocchiaro, M., and C. Brumfit, (1983). **The Function - National Approach Form Theory to Practice**. New York : Oxford University Press.

Gray, William Scott, (1984). **On Their Own Reading**. Chicago : Scott Foreman and Company.

Greenwood, William T. et al, (1988). **Prepared under the Auspices of the Policies studies Organization**. New York : Greenwood.

Heaton, J.B., (1975). **Writing English Language Tests**. London : Longman Group Limited.

Lee, Z. and Lee, J., (2000). **An ERP implementation case study from a knowledge transfer perspective**. Journal of Information Technology, 15(4): 281-288.

Piaget, J., (1970). **Science of Education and the psychology of the child**. New York: Orion press.

Rumelhart, D., (1985). **Theoretical Models and Processes of reading II**. Newark, DE: International Reading Association

Steffensen, M.S., (1988). The dialogue journal : A method of improving cross cultural reading comprehension. **Reading in a Foreign Language**, 5(1), 193-203.

Valette, R., (1977). **Modern Language Testing**. New York: Harcourt Brace Javanovich Inc.

Woodward, Kath., (2000). **Questioning identity : gen, class, nation**. London & New York: Routledge.

Zimmerman, M.A., (1995). Psychological empowerment: Issues and illustrations. **American Journal of Community Psychology**, 23(5), 581-599.

การประเมินผลการบริหารจัดการในการลงทุนของกองทุนรวมในประเทศไทย: กรณีศึกษาการประยุกต์ใช้กลยุทธ์การคัดสรรหลักทรัพย์ การพยากรณ์ภาวะตลาดเพื่อปรับกลุ่มหลักทรัพย์ในการลงทุนและกลยุทธ์เชิงรุกกับเชิงรับ ในปี 2553 – 2557

Evaluation of Administration of Investment in Mutual Funds in Thailand: Case Study of Application of Security Selection Approach to Predict Marketing Conditions to Improve Market Timing and Mixed Active Portfolio with Passive Portfolio during 2010 - 2014

ณัฐนิชา กลีบบัวบาน* บัณฑิต ผังนรินทร์*

Natnichar Kleebbuabam Bundit Pungnirund*

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*

College of Innovation and Management, Suan Sunandha Rajabhat University*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อประเมินการบริหารจัดการของกองทุนรวมในประเทศไทย โดยประยุกต์ใช้มาตรวัด Sharpe, Treynor, Jensen's Alpha และ Treynor-Black 2) เพื่อประเมินการบริหารจัดการของกองทุนรวมในประเทศไทย โดยประยุกต์ใช้มาตรวัดการพยากรณ์ภาวะตลาดเพื่อปรับกลุ่มหลักทรัพย์ในการลงทุน (Market Timing) ภายใต้ตัวแบบ Treynor-Mazuy และ Henriksson-Merton 3) เพื่อวิเคราะห์การบริหารจัดการของกองทุนรวมในประเทศไทย โดยการประยุกต์ใช้กลยุทธ์เชิงรุกเปรียบเทียบกับกลยุทธ์เชิงรับ ภายใต้มาตรวัด Treynor-Black กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้อมูล NAV (Net Asset Value) รายเดือน 60 เดือน ในช่วงปี 2553-2557 ของกองทุนรวมประเภทกองทุนเปิดในประเทศไทยที่ได้จดทะเบียนกับคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) มีอายุจัดตั้งมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวนทั้งสิ้น 200 กองทุน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ Multiple Regression Analysis ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการของกองทุนรวมในประเทศไทย โดยประยุกต์ใช้มาตรวัด Sharpe และ Treynor พบว่า กองทุนรวมภายใต้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่

สามารถได้รับอัตราผลตอบแทนสูงกว่าตลาดได้ มากกว่าร้อยละ 50 ประเมินผลโดยมาตรวัด Jensen's Alpha มีค่า α เป็นบวก 133 กองทุน และมาตรวัด Treynor-Black มีค่า Information Ratio เป็นบวก 133 เช่นกัน แสดงว่าผู้จัดการกองทุนรวมภายใต้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถใช้ทักษะในการบริหารเงินลงทุนให้ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าปกติ 2) การพยากรณ์ภาวะตลาดเพื่อปรับกลุ่มหลักทรัพย์ในการลงทุน (Market Timing) ภายใต้ตัวแบบ Treynor-Mazuy และ Henriksson-Merton พบว่าผู้จัดการกองทุนรวมภายใต้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้กลยุทธ์ Market timing ได้เป็นผลสำเร็จ และ 3) การวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงรุกเทียบกับหลักกลยุทธ์เชิงรับ ภายใต้มาตรวัด Treynor-Black พบว่า กองทุนรวมในประเทศไทยภายใต้จำนวนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บริหารจัดการกองทุนด้วยกลยุทธ์เชิงรุกมากกว่าเชิงรับ

คำสำคัญ: การประเมินผลการบริหารจัดการในการลงทุน / การคัดสรรหลักทรัพย์ / การพยากรณ์ภาวะตลาด / กลยุทธ์เชิงรุกกับกลยุทธ์เชิงรับ

Abstract

The objectives of this research were as follows: First, to facilitate the performance appraisal for the open-ended mutual funds in Thailand, applying the Sharpe, Treynor, Jensen and the Information Ratio; Secondly, to provide for the mutual funds managers' performance in respect of market timing under Treynor-Mazuy concepts and Henriksson-Merton model; Finally, to make the comparative assessment concerning the active portfolio management and the passive one, under the Treynor-Black model. The study two hundred samples utilized consisted of the data on the monthly net asset value of the mutual funds for sixty periods over

2010-2015; the studied mutual funds had the performance intervals of no less than five years. The analysis of data made use of multiple regression analysis.

The results of the analysis were as follows: First, based on the Sharpe and Treynor measures, the mutual fund under investigation of more than fifty percent did obtain the abnormal rates of return. Besides, the performance of the one hundred and thirty-three mutual funds had positive Jensen Alpha; similarly, for the Information Ratio, this indicated that the mutual fund managers had effective skills is the fund manager. Secondly, it was found that fund managers under the sample studied were successful in using the market timing strategy. Finally, this study found that most of the mutual fund managers were able to attain their abnormal return by adopting active portfolio management rather than the passive one.

Keywords: evaluation of the administration of investment, security selection prediction of market timing, mixed active portfolio with a passive portfolio approach

บทนำ

ในปัจจุบัน ประเทศต่างๆ ได้พัฒนาเครื่องมือสำหรับการลงทุนในหลักทรัพย์พันธบัตรตลอดจนตราสารอนุพันธ์ และการเงินอื่น ๆ ที่มีมาตรฐานและมีความสะดวกแก่นักลงทุนทั่วไปเป็นอย่างมาก นักลงทุนประเภทบุคคลรายย่อยที่ไม่ต้องการจัดการลงทุนด้วยตนเอง หรือไม่มีความสามารถในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ และการลงทุนที่มีความสลับซับซ้อน สามารถเข้าถึงข้อมูลและทำการลงทุนได้ในหุ้นสามัญ พันธบัตร ตลอดจนตราสารหนี้ต่าง ๆ ได้โดยการตัดสินใจใช้บริการเรื่อง กองทุนรวม (Mutual Funds) กองทุนรวมทำหน้าที่รวบรวมเงินลงทุนจากนักลงทุนต่างๆ เข้าด้วยกันเป็นกลุ่มก้อน และทำการซื้อขายหลักทรัพย์บนพื้นฐานของการบริหารจัดการในการลงทุนด้วยจำนวน

เงินดังกล่าวโดยผู้จัดการกองทุน (Fund Manager) เป็นผู้รับผิดชอบและได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน กองทุนรวมเป็นสถาบันการเงินสื่อกลาง ซึ่งให้บริการแก่นักลงทุนต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและนักลงทุนทุกประเภทสามารถเข้าถึงตลาดทุนที่มีความซับซ้อนซึ่งผ่านกองทุนรวมโดยทางอ้อม ด้วยเหตุนี้กองทุนรวมจึงได้รับความนิยมจากนักลงทุนอย่างกว้างขวาง และธุรกิจกองทุนรวมในประเทศไทยต่าง ๆ เจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว มูลค่าสินทรัพย์ของกองทุนรวมประเภทต่างๆ ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราสูงกว่าสถาบันการเงินอื่น ๆ ในประเทศไทย มูลค่าของสินทรัพย์ของกองทุนรวมทุกประเภท สูงถึง 3.8 ล้านล้านบาท (2557) ที่เดียว ดังภาพ 1.1

ภาพ 1.1 มูลค่าทรัพย์สินสุทธิและอัตราการเติบโตของกองทุนรวม

ที่มา: สมาคมบริษัทจัดการลงทุน (ออนไลน์: http://oldweb.aimc.or.th/21_overview_detail.php?nid=10&subid=0&ntype=2)

เมื่อพิจารณาถึงกองทุนรวม โดยทั่วไป นักวิชาการจำแนกกองทุนขึ้นพื้นฐานเป็นสองประเภท คือ กองทุนเปิด (Open end Funds) และกองทุนปิด (Closed-end Funds) กองทุนทั้งสองประเภทมีลักษณะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ กองทุนเปิด หมายความว่า เมื่อนักลงทุนมีความประสงค์ที่จะซื้อหุ้น จากกองทุนเปิด กองทุนจะออกหุ้นให้แก่ นักลงทุนและ นำเงินจากการจำหน่ายหุ้นไปลงทุนในตลาด และเมื่อนัก ลงทุนรายใดประสงค์จะขายคืนหุ้นแก่กองทุนเปิด กองทุนจะทำการจำหน่ายหุ้นบางส่วน ของกองทุน และนำเงินไปใช้ในการรับซื้อหุ้นคืน ด้วยเหตุนี้จำนวน หุ้นในกองทุนเปิดจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่วนกองทุนปิด จะมีลักษณะแตกต่างจากกองทุนเปิด โดยคำนิยาม กองทุนปิด หมายถึง บริษัทจัดการลงทุน ซึ่งมีจำนวนหุ้นเป็นจำนวนคงที่ ซึ่งจะมีการซื้อและ ขายในตลาดหลักทรัพย์ จึงเห็นได้ว่าตลอดระยะเวลา จำนวนหุ้นของกองทุนมีความคงที่และไม่เปลี่ยนแปลง เป็นอันขาด เมื่อนักลงทุนต้องการจะซื้อหุ้นของ กองทุนปิด เขาจะสามารถซื้อจากนักลงทุนรายอื่น และ ถ้าหากนักลงทุนดังกล่าวต้องการจะขายหุ้น เขาจะต้อง ขายแก่นักลงทุนรายอื่นในตลาดหลักทรัพย์

ด้วยเหตุนี้ข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างกองทุน เปิดและกองทุนปิดจึงอยู่ที่ว่ากองทุนปิดนั้นไม่ได้ทำ หน้าที่ซื้อหรือขายหุ้นของกองทุน ทั้งนี้เพราะหุ้นของกอง ทุนปิดจะถูกนำไปจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ดัง นั้น กองทุนเปิดจึงได้รับความนิยมจากนักลงทุนมากกว่า กองทุนปิด แท้จริงแล้วถ้าจะกล่าวให้ถูกต้อง เฉพาะ กองทุนเปิดเท่านั้นที่มีลักษณะเป็นกองทุนรวมที่แท้จริง

การลงทุนในกองทุนรวมได้รับความนิยมจาก นักลงทุนทุกระดับ ทั้งนี้เพราะกองทุนรวมให้ประโยชน์ ที่มีลักษณะเด่นพิเศษสามประการ ได้แก่ ประการแรก ได้ประโยชน์จากการกระจายการลงทุนเพื่อลดความ เสี่ยง (Diversification) คือ เมื่อนักลงทุนตัดสินใจ

ลงทุนในกองทุนรวม ผู้จัดการกองทุนจะนำเงินของนัก ลงทุนไปลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ (Portfolio of secu- rities) ซึ่งจะช่วยกระจายการลงทุนบนพื้นฐาน Asset allocation ได้แก่ สัดส่วนการลงทุนในหุ้นสามัญ พันธบัตรและในตราสารการเงินระยะสั้น (อาทิตั๋วเงิน คลัง) เป็นต้น การลงทุนกลุ่มหลักทรัพย์เหล่านี้จะช่วย ลดสถานะความเสี่ยงในการลงทุนทั้งสิ้น ประการที่สอง ได้รับประโยชน์จาก Economies of Scale ข้อนี้ หมายความว่าผู้จัดการกองทุนรวมต่าง ๆ มีการบริหาร จัดการเงินลงทุนของนักลงทุนประเภทธรรมดาหรือนัก ลงทุนทั่วไปด้วยความเป็นมืออาชีพ มีประสิทธิภาพ มี ทักษะ และมีความเชี่ยวชาญในการตัดสินใจลงทุนใน กลุ่มหลักทรัพย์ที่อยู่ในตลาดเพื่อให้ได้รับผลตอบแทน ในระดับสูง โดยที่นักลงทุนประเภทธรรมดาหรือนัก ลงทุนทั่วไปไม่มีความรู้ความชำนาญในการวิเคราะห์เพื่อ การลงทุนให้ได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าปกติได้ ประการ สุดท้าย นักลงทุนประเภทบุคคลธรรมดาสามารถรวม ลงทุนกับกองทุนรวมได้ด้วยจำนวนเงินที่ไม่สูงมากเกินไป และไม่เกินกำลังของบุคคลธรรมดาผู้มียาได้ระดับ ปานกลางก็สามารถลงทุนในกองทุนรวมได้

คุณลักษณะเด่นพิเศษสามประการข้างต้นนี้ เป็นข้อได้เปรียบของกองทุนรวม ในการลงทุนกลุ่มหลัก ทรัพย์บนพื้นฐานของการกระจายการลงทุนเพื่อลด ความเสี่ยง (Portfolio diversification) ซึ่งข้อได้เปรียบ จากการลงทุนของกองทุนรวมต้องอาศัยผู้จัดการ กองทุนที่เป็นมืออาชีพ โดยที่ผู้จัดการจะต้องประยุกต์ ใช้กลยุทธ์ในการลงทุน อาทิกลยุทธ์เชิงรุก การคัดสรร หลักทรัพย์ (Security Selection) การพยากรณ์ สถานการณ์ของตลาดองค์กรรวมและทำการปรับเปลี่ยน กลุ่มหลักทรัพย์ในครอบครองให้มีสถานะความเสี่ยง สอดคล้องกับความเสี่ยงตลาดรวมเพื่อได้รับผล ตอบแทนในระดับสูงกว่าปกติ (Market Timing) ตลอดจน ข้อได้เปรียบเกี่ยวกับจำนวนเงินลงทุนในกองทุนรวม

ของนักลงทุนธรรมดาด้วยจำนวนที่ไม่สูงเกินไป ลักษณะทั้งหมดนี้เป็นเหตุผลประการแรกที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อประเมินผลการดำเนินการลงทุนของกองทุนรวมในประเทศไทย ในช่วงปี 2553-2557

เหตุผลประการที่สอง ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ผลการตอบแทนจากการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ของผู้จัดการกองทุนรวมในประเทศไทย เนื่องจากเป้าหมายกองทุนรวมส่วนใหญ่ กำหนดเป้าหมายว่าจะดำเนินการบริหารจัดการในการลงทุนด้วยกลยุทธ์ Security Selection และกลยุทธ์ Market Timing โดยมุ่งเน้นที่จะได้รับผลตอบแทนในลักษณะที่ "Beat the Market" หมายความว่าผู้จัดการกองทุนที่สามารถ "Beat the Market" จะต้องบริหารจัดการลงทุนซึ่งได้รับอัตราผลตอบแทนในระดับที่สูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนอื่น ๆ ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับเดียวกัน (Jordan, Miller and Dolvin, 2012 : 224) ในสภาพการณ์ที่เป็นจริง ผู้จัดการกองทุนจะสามารถบริหารจัดการในการลงทุนเพื่อบรรลุผลดังกล่าว แต่ทั้งนี้การที่จะนำเงินไปลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์เพื่อให้ได้อัตราผลตอบแทนในระดับที่ "Beat the Market" ใช่ว่าจะกระทำได้ง่าย ทั้งนี้เพราะสภาพการณ์ของตลาดหุ้น เป็นตลาดหุ้นที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของดุลยภาพ หรือเรียกว่าตลาดหุ้นเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพ (Efficient Market)

จากการศึกษาตามแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์ บางสำนัก โดยเฉพาะ Fama (1972) Brown and Reilly (2009 : 152) Bodie, Kane & Marcus (2011 : บทที่ 11) มีทัศนะว่าตลาดหุ้นเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพ เรียกว่า Efficient market hypothesis (EMH) ภายใต้แนวคิดดังกล่าว ในตลาดหุ้นที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งราคาหลักทรัพย์ต่าง ๆ จะปรับตัวอย่างรวดเร็วตาม

ภาวะของข้อมูลใหม่ และผลก็คือราคาหลักทรัพย์ที่เป็นอยู่ในขณะใดขณะหนึ่งจะสะท้อนถึง ข้อมูลต่าง ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ "In an efficient market, security prices adjust rapidly to the injection of new information and therefore, current security prices fully reflect all available information." (Brown and Reilly, 2009 : 152)

ภายใต้สถานการณ์ของตลาดหุ้นที่มีคุณลักษณะอันประกอบด้วยภาวะดุลยภาพ หรือมีประสิทธิภาพ ผู้จัดการกองทุนรวมควรจะใช้กลยุทธ์ในการลงทุนและบริหารจัดการกลุ่มหลักทรัพย์อย่างไรจึงจะได้รับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในระดับที่คาดหวังไว้ ประเด็นนี้เป็นเหตุผลสำคัญในการประเมินผลการบริหารจัดการในการลงทุนของกองทุนรวมในประเทศไทย ยิ่งกว่านั้นในช่วงสองทศวรรษเศษ กองทุนรวมประเภทต่าง ๆ ในประเทศไทยได้รับการพัฒนาและมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยจำนวนกองทุนรวมมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก และกลยุทธ์แห่งการบริหารจัดการในการลงทุนรวมมีความหลากหลาย แต่ยังไม่มียานวิจัยที่ทุ่มเทความสนใจในการประเมินผลของการจัดการในการลงทุนของกองทุนรวมในประเทศไทยด้วยกลยุทธ์เชิงรุกกับกลยุทธ์เชิงรับ (Mix Active Portfolio With Passive Portfolio) ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะพยายามศึกษาวิเคราะห์และแสดงงานวิจัยในส่วนที่คาบเกี่ยวกับการบริหารจัดการการลงทุนของกองทุนรวมในประเทศไทย เป็นกรณีพิเศษ เพราะการประเมินผลการบริหารจัดการในการลงทุนของกองทุนรวมมีความสำคัญต่อผลประโยชน์ของนักลงทุนประเภทรายย่อยต่อคุณภาพของกองทุนรวมในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินชั้นแนวหน้าของประเทศอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเป็นการดำเนินค้นหาคำตอบของคำถามการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อที่จะดำเนินการดังนี้

1. เพื่อประเมินผลการบริหารจัดการของกองทุนรวมในประเทศไทย โดยประยุกต์ใช้มาตรวัดการคัดสรรหลักทรัพย์ (Security Selection) ภายใต้มาตรวัด Sharpe Ratio มาตรวัด Treynor มาตรวัด Jensen's Alpha และมาตรวัด Treynor-Black

2. เพื่อประเมินผลการบริหารจัดการของกองทุนรวมในประเทศไทย โดยประยุกต์ใช้มาตรวัดการพยากรณ์ภาวะตลาดเพื่อปรับกลุ่มหลักทรัพย์ในการลงทุน (Market Timing) ภายใต้ตัวแบบ Treynor and Mazuy และ Henriksson and Merton

3. เพื่อศึกษาผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการการลงทุนของผู้จัดการกองทุนรวมในประเทศไทยภายใต้การประยุกต์ใช้กลยุทธ์เชิงรุกเปรียบเทียบกับกลยุทธ์เชิงรับในบริบทของอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังในระดับสูงกว่าปกติ (abnormal return) ภายใต้มาตรวัด Treynor-Black

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้อมูล NAV (Net Asset Value) รายเดือนของกองทุนรวมประเภทกองทุนเปิดในประเทศไทยที่ได้จดทะเบียนกับคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) มีอายุจัดตั้งมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี และปัจจุบันยังดำเนินกิจการอยู่ จำนวนทั้งสิ้น 200 กองทุน (ข้อมูลจากสมาคมบริษัทจัดการลงทุน) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ Multiple Regression Analysis ช่วงที่ใช้ในการศึกษาคือ ช่วงตั้งแต่ปี มกราคม 2553 - ธันวาคม 2557

เครื่องมือในการวิเคราะห์

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบมาตรวัดการคัดสรรหลักทรัพย์ (Security Selection)

1. มาตรวัด Sharpe measure แสดงตัวแปรเชิงปริมาณดังนี้

$$SM = \frac{(\bar{r}_p) - r_f}{\sigma_p}$$

โดยที่ r_p คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของกองทุนรวม, r_f คือ อัตราผลตอบแทนปราศจากความเสี่ยง σ_p คือ ความเสี่ยงหรือเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในกองทุนรวม

มาตรวัดนี้จะบอกถึงประสิทธิภาพของกองทุนรวม โดยทำการเปรียบเทียบกับตลาด $\frac{\bar{r}_m - r_f}{\sigma_m}$

ถ้าผลของ SM มากกว่าตลาดจะบ่งบอกถึงกองทุนมีประสิทธิภาพสูงกว่าตลาด

2. มาตรวัด Treynor measure

$$TM = \frac{(\bar{r}_p) - r_f}{\beta_p}$$

โดยที่ r_p คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของกองทุนรวม, r_f คือ อัตราผลตอบแทนปราศจากความเสี่ยง β_p คือ ค่าเบต้า หรือความเสี่ยงที่เป็นระบบของกองทุนรวม

มาตรวัดนี้จะบอกถึงประสิทธิภาพของกองทุนรวม โดยทำการเปรียบเทียบกับตลาด $\frac{\bar{r}_m - r_f}{\beta_m}$

ถ้าผลของ TM มากกว่าตลาดจะบ่งบอกถึงกองทุนมีประสิทธิภาพสูงกว่าตลาด

3. มาตรวัด Jensen's Alpha

$$r_p = \alpha_p + r_f + \beta_p (r_m - r_f)$$

โดยที่ r_p คือ ผลตอบแทนที่คาดหวังของกองทุนรวม, r_f คือ อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล, α_p คือ ผลการดำเนินการเทียบกับผลตอบแทนของ CAPM, β_p คือ ค่าเบต้า หรือความเสี่ยงที่เป็นระบบของกองทุนรวม, r_m คือ อัตราผลตอบแทนของตลาด

4. มาตรการ Treynor-Black (Information ratio)

$$\frac{\alpha_A}{\sigma(e_A)}$$

โดยที่ α_p คือ ผลการดำเนินการเทียบกับผลตอบแทนของ CAPM, $\sigma_{(ep)}$ คือ ความเสี่ยงนอกระบบ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานผู้จัดการกองทุน โดยประยุกต์ใช้มาตรการคัดสรรหลักทรัพย์ (Security Selection) ภายใต้มาตรการ Jensen's และมาตรการ Treynor-Black

1. ตัวแบบ Treynor - Mazuy จากสูตร

$$r_p - r_f = a + b(r_m - r_f) + c[(r_m - r_f)^2] + e_p$$

โดยที่ $r_p - r_f$ คือ อัตราผลตอบแทนส่วนเกินที่ผู้จัดการกองทุนรวมควรจะได้รับ, a คือ ค่าคงที่, b คือ สัมประสิทธิ์ของค่าพรีเมียมของตลาด, c คือ สัมประสิทธิ์ของค่าพรีเมียมของตลาดยกกำลังสอง

ตัวแบบนี้ชี้ให้เห็นว่าถ้าหากสัมประสิทธิ์ c มีค่าเป็นบวก จะแสดงว่าผู้จัดการกองทุนรวมสามารถประยุกต์ใช้กลยุทธ์ market timing อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวแบบ Henriksson - Merton จากสูตร

$$r_p - r_f = a + b(r_m - r_f) + d(r_m - r_f)D + e_p$$

โดยที่ $r_p - r_f$ คือ อัตราผลตอบแทนส่วนเกินที่ผู้จัดการกองทุนรวมควรจะได้รับ, a คือ ค่าคงที่, b คือ สัมประสิทธิ์ของค่าพรีเมียมของตลาด, D คือ ตัวแปรหุ่น

ตัวแบบนี้เห็นว่า D เป็นตัวแปรดัมมี่ (dummy variable) ถ้าหาก จะกำหนด $D = 1$ และถ้าหาก $r_m < r_f$ จะกำหนด $D = 0$ หากสัมประสิทธิ์เป็นบวกจะบ่งชี้ว่าผู้จัดการกองทุนรวมสามารถประยุกต์ใช้กลยุทธ์ market timing ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 3 กลยุทธ์เชิงรุกเปรียบเทียบกับกลยุทธ์เชิงรับ ภายใต้ตัวแบบ Treynor-Black

1. สัดส่วนดุลยภาพของหลักทรัพย์

$$W_i = \frac{\alpha_i / \sigma_{(ei)}^2}{\sum_{i=1}^n \frac{\alpha_i}{\sigma_{(ei)}^2}}$$

2. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของกลุ่มหลักทรัพย์ในกลุ่มตัวอย่าง

$$\alpha_A = \sum w_i \alpha_i$$

3. สัมประสิทธิ์เบต้าของกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรุก

$$\beta_A = \sum w_i \beta_i$$

4. ค่าแปรปรวนนอกระบบของกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรุก $\sigma_{(eA)}^2 = \sum w_i^2 \sigma_{(ei)}^2$

5. สัดส่วนระหว่างหลักทรัพย์ที่เป็นองค์ประกอบระดับดุลยภาพของกลุ่มหลักทรัพย์

$$W_0 = \frac{\alpha_A}{\sigma_{(eA)}^2} = \frac{\alpha_A}{E(R_M) \frac{\sigma_{(eA)}^2}{\sigma_M^2}}$$

6. สัดส่วนระดับดุลยภาพของน้ำหนักในกลุ่มหลักทรัพย์ $W_A^* = \frac{W_0}{1 + (1 - \beta_A) W_0}$

7. จำแนกกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรับ กับกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรุกโดยมาตรวัด

$$S_p^2 = \left[\frac{R_m}{\sigma_m} \right]^2 + \left[\frac{\alpha_A}{\sigma_{(eA)}} \right]^2$$

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรวัด การคัดสรรหลักทรัพย์ (Security Selection) ภายใต้มาตรวัด Sharpe Ratio และ มาตรวัด Treynor

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลตอบแทนของกองทุนรวมกับผลตอบแทนทางตลาดภายใต้มาตรวัด Sharpe Ratio จากกลุ่มตัวอย่าง 200 กองทุน พบว่า กองทุนรวมส่วนใหญ่สามารถได้รับอัตราผลตอบแทนสูงกว่าตลาดได้ จำนวน 110 กองทุน เป็นร้อยละ 55 ในกลุ่มตัวอย่างจะยกนำมาแสดง 10 กองทุน ซึ่งได้ผลตอบแทนสูงกว่าตลาดจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กองทุนเปิดไทยพาณิชย์ปทุมแก้วหน้า เฟล็กซีเบิล, กองทุนเปิดเอ็มเอฟซี อินเวสต์ เอเชีย อินฟราสตรัคเจอร์ ฟันด์, กองทุนเปิดสินชญา, กองทุนเปิดนครหลวงไทย, กองทุนเปิดเอ็มเอฟซี โกลบอล ออฟพอร์ทูนิตี้ บอนด์ ฟันด์, กองทุนเปิดธนาชาติเสถียรทรัพย์ปันผล, กองทุนเปิดไทยพาณิชย์ทวีทรัพย์ 2, กองทุนเปิดเอ็มเอฟซี-บีที อินคัมโกรทฟันด์, กองทุนเปิดสินชญา โฉมแปด และ กองทุนเปิดธนาชาติธนสาร เป็นต้น ส่วนกองทุนอีกจำนวน 90 กองทุน ไม่สามารถได้รับอัตราผลตอบแทนสูงกว่าตลาดได้ จะขอยกนำมาแสดง 10 กองทุน ได้แก่ กองทุนเปิดไทยพาณิชย์สะสมทรัพย์ตราสารหนี้, กองทุนเปิดทหารไทยธนบดีเพื่อการเลี้ยงชีพ, กองทุนเปิดไทยพาณิชย์เกษียณสุข (ตราสารหนี้), กองทุนเปิดเคตราสารรัฐระยะสั้น, กองทุนเปิดบัวหลวงธนทวี, กองทุนเปิด ตราสารการเงินคุณค่า เพื่อการเลี้ยงชีพ, กองทุนเปิดกรุงศรีตราสารเงิน, กองทุนเปิด ทีสโก้ พันธบัตร

ระยะสั้น, กองทุนเปิด อเบอร์ดีน แคช ครีเอชั่น และ กองทุนเปิดทหารไทยธนบดี เป็นต้น ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลตอบแทนของกองทุนรวมกับผลตอบแทนทางตลาด ส่วนผลการวิเคราะห์ภายใต้มาตรวัด Treynor Measure $TM = \frac{E(R_m)-R_f}{B_p}$ กับ $\frac{E(R_m)-R_f}{B_m}$

จากกลุ่มตัวอย่าง 200 กองทุน พบว่า กองทุนส่วนใหญ่สามารถได้รับอัตราผลตอบแทนสูงกว่าตลาดจำนวน 145 กองทุน เป็นร้อยละ 72.50 ในกลุ่มตัวอย่างจะยกนำมาแสดง 10 กองทุน ซึ่งได้ผลตอบแทนสูงกว่าตลาดจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กองทุนเปิดเอ็มเอฟซี อินเวสต์ เอเชีย อินฟราสตรัคเจอร์ ฟันด์, กองทุนเปิดเอ็มเอฟซี โกลบอล ออฟพอร์ทูนิตี้ บอนด์ ฟันด์, กองทุนเปิดทหารไทยธนบดีเพื่อการเลี้ยงชีพ, กองทุนเปิดตราสารการเงินคุณค่า เพื่อการเลี้ยงชีพ, กองทุนเปิดกรุงไทยตราสารหนี้เพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF2), กองทุนเปิดไทยพาณิชย์สะสมทรัพย์ตราสารหนี้, กองทุนเปิดสินชญา โฉมแปด, กองทุนเปิดสินชญา, กองทุนเปิด อเบอร์ดีน แคช ครีเอชั่น และกองทุนเปิดเค ตราสารรัฐระยะสั้น เป็นต้น ส่วนกองทุนอีกจำนวน 55 กองทุน ไม่สามารถได้รับอัตราผลตอบแทนสูงกว่าตลาดได้ จะขอยกนำมาแสดง 10 กองทุน ได้แก่ กองทุนเปิดเอ็มเอฟซี สมาร์ท ฟิกซ์ อินคัม, กองทุนเปิดธนาชาติธนสาร, กองทุนเปิดกรุงศรีตราสารหนี้ระยะกลางปันผล, กองทุนเปิดวรรณเอ็ม โกลบอล เฟล็กซีเบิล ฟันด์, กองทุนเปิดทหารไทย ธนไพศาล, กองทุนเปิดแอสเซทพลัสสินปอนโกรท, กองทุนเปิดเอกตราสารหนี้คิงดำไร, กองทุนเปิดวรรณ อีคิวตี้ฟันด์ (คอร์ปอเรท 14), กองทุนเปิดวรรณ เอเอ็ม โกลบอล บอนด์ และกองทุนเปิดธนาชาติพันธบัตรเพื่อการเลี้ยงชีพ เป็นต้น

สำหรับผลการวิเคราะห์ระหว่าง Sharpe Ratio กับ Treynor Measure มีกองทุนที่มีความสอดคล้องกัน คือ สูงกว่าตลาดเช่นเดียวกัน มีจำนวน

102 กองทุน และต่ำกว่าตลาดเช่นเดียวกัน มีจำนวน 47 กองทุน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานผู้จัดการกองทุน โดยประยุกต์ใช้มาตรวัดการคัดสรรหลักทรัพย์ ((Security Selection) ภายใต้มาตรวัด Jensen's และมาตรวัด Treynor-Black

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานผู้จัดการกองทุน โดยประยุกต์ใช้มาตรวัดการคัดสรรหลักทรัพย์ ((Security Selection) ภายใต้มาตรวัด Jensen's ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง 200 กองทุน มีค่า α (แอลฟา) เป็นบวก จำนวน 133 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 66.50 แสดงถึงผลการดำเนินงานผู้จัดการกองทุนสามารถใช้ทักษะได้รับผลตอบแทนสูงกว่าปกติหรือสูงกว่าระดับดุลยภาพ (abnormal return) และมีค่า α (แอลฟา) เป็นลบ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 แสดงผลการดำเนินงานของผู้จัดการกองทุนไม่ได้ใช้ทักษะในการบริหารกองทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด

สำหรับการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานผู้จัดการกองทุน โดยประยุกต์ใช้มาตรวัด Treynor-Black พบว่า อัตราส่วนระหว่างค่าแอลฟา (α_p) กับความเสี่ยงนอกระบบ σ_{ep} มีค่าส่วนเกินจากอัตราส่วน IR (Information Ratio) เป็นบวก จำนวน 133 กองทุน และมีค่าเป็นลบ จำนวน 67 กองทุน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรวัด Jensen's ภายใต้มาตรวัด Treynor-Black ค่าอัตราส่วน IR ยิ่งสูงการคัดสรรหลักทรัพย์ (security selection) จะยิ่งมีประสิทธิภาพ (Super performance) โดยอัตราส่วน IR เป็นบวก จำนวน 133 กองทุน มีบทบาทสำคัญมากที่จะประเมินผลการดำเนินงานของผู้จัดการกองทุนรวม ที่จะนำไปใช้กำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Active) หรือจะใช้กลยุทธ์เชิงรับ (Passive) ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอเพื่อประเมินประเด็นนี้ในหัวข้อต่อไป

ตอนที่ 3 การพยากรณ์ภาวะตลาดเพื่อปรับกลุ่มหลักทรัพย์ในการลงทุน (Market Timing) ภายใต้ตัวแบบ Treynor and Mazuy และตัวแบบ Henriksson and Merton

ภายใต้ตัวแบบ Treynor and Mazuy เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์วัดความสามารถด้านจังหวะเวลาการลงทุนตามสภาวะตลาด (Timing Ability) จากการวิเคราะห์ พบว่า มีกองทุนที่มีค่าสัมประสิทธิ์วัดความสามารถด้านจังหวะเวลาการลงทุนตามสภาวะ (Timing Ability) มีค่าเป็นบวก หรือบ่งบอกว่าผู้จัดการกองทุนสามารถใช้กลยุทธ์ Market timing เป็นผลสำเร็จได้ จำนวน 105 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 64.81 กองทุนที่มีค่าสัมประสิทธิ์มากเป็นอันดับที่ 1 มีค่าเท่ากับ .1576 คือกองทุนเปิดสินนิญ โยธูปเดช อันดับที่ 2 กองทุนเปิดสินชญา มีค่าเท่ากับ .1381 อันดับที่ 3 กองทุนเปิดนครหลวงไทย มีค่าเท่ากับ .0930 อันดับที่ 4 กองทุนเปิดนครหลวงไทย สอง มีค่าเท่ากับ .0688 อันดับที่ 5 กองทุนเปิดตะวันออกหนึ่ง มีค่าเท่ากับ .0556 อันดับที่ 6 กองทุนเปิดสตาจค์แดงสอง มีค่าเท่ากับ .0523 อันดับที่ 7 กองทุนเปิดตรงข้ามทวีผล 2 มีค่าเท่ากับ .0488 อันดับที่ 8 กองทุนเปิด ไทย บาลานซ์ฟันด์ มีค่าเท่ากับ .0389 อันดับที่ 9 กองทุนเปิดเค โกลบอล แอลโลเคชั่น มีค่าเท่ากับ .0385 และอันดับที่ 10 กองทุนเปิดไทย อิค วิตีฟันด์ ปันผล มีค่าเท่ากับ .0308 กองทุนที่มีค่าสัมประสิทธิ์วัดความสามารถด้านจังหวะเวลาการลงทุนตามสภาวะ (Timing Ability) มีค่าเป็นลบ หรือผู้จัดการกองทุนไม่สามารถใช้กลยุทธ์ Market timing ไม่เป็นผลสำเร็จ จำนวน 57 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 35.19 กองทุนที่มีค่าสัมประสิทธิ์น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ -0.0602 คือกองทุนเปิดเอ็มเอพีซี อินเวสต์ เอเชีย อินฟราสตรัคเจอร์ ฟันด์ เมื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลต่างของอัตราผลตอบแทนของตลาดกับอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล พบว่ามีค่าสถิติ F มี

ค่าอยู่ในระดับสูง ซึ่งแสดงว่าสัมประสิทธิ์ β และสัมประสิทธิ์ C จากสมการถดถอยแบบไม่เป็นเชิงเส้น (Non-linear Regression) มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสถิติ F

ภายใต้ตัวแบบ Herison เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์วัดความสามารถด้านจังหวะเวลาการลงทุนตามสภาวะตลาด (Timing Ability) จากการวิเคราะห์ พบว่า มีกองทุนที่มีค่าสัมประสิทธิ์วัดความสามารถด้านจังหวะเวลาการลงทุนตามสภาวะ (Timing Ability) มีค่าเป็นบวกหรืออีกนัยผู้จัดการกองทุนสามารถใช้กลยุทธ์ Market timing เป็นผลสำเร็จได้ จำนวน 103 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 63.58 กองทุนที่มีค่าสัมประสิทธิ์มากเป็นอันดับที่ 1 มีค่าเท่ากับ 3.5474 คือกองทุนเปิดสินนิญญแปด อันดับ 2 กองทุนเปิดสินชฎามีค่าเท่ากับ 2.7543 อันดับ 3 กองทุนเปิดนครหลวงไทย มีค่าเท่ากับ 1.9060 อันดับ 4 กองทุนเปิดธนาตราสารหนี้เพื่อการเลี้ยงชีพ มีค่าเท่ากับ 1.4303 อันดับ 5 กองทุนเปิดนครหลวงไทย สองมีค่าเท่ากับ 1.2536 อันดับ 6 กองทุน เปิดตะวันออกหนึ่ง มีค่าเท่ากับ 1.0850 อันดับ 7 กองทุน เปิดรวงข้าวทวีผล 2 มีค่าเท่ากับ 1.0623 อันดับ 8 ไทย อีควิตี้ฟันด์ ปันผล มีค่าเท่ากับ .8835 อันดับ 9 กองทุนเปิดสแตงค์แดงสอง มีค่าเท่ากับ .8674 และอันดับ 10 กองทุนเปิดไทย บาลานซ์ฟันด์ มีค่าเท่ากับ .7595 ส่วนกองทุนที่มีค่าสัมประสิทธิ์วัดความสามารถด้านจังหวะเวลาการลงทุนตามสภาวะ (Timing Ability) มีค่าเป็นลบหรืออีกนัยว่าผู้จัดการกองทุนไม่สามารถใช้กลยุทธ์ Market timing ไม่เป็นผลสำเร็จ จำนวน 59 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 36.42 กองทุนที่มีค่าสัมประสิทธิ์น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ -1.2036 คือกองทุนเปิดเอ็มเอฟซี อินเวสต์ เอเชีย อินฟราสตรัคเจอร์ ฟันด์ และเมื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลต่างของอัตราผลตอบแทนของตลาดกับอัตราพันธบัตรรัฐบาลของทุกกองทุนจะพบว่ามีความสำคัญของค่าสถิติ f ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 เมื่อแสดง

ความสัมพันธ์ระหว่างผลต่างของอัตราผลตอบแทนของตลาดกับอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล พบว่ามีค่าสถิติ F มีค่าอยู่ในระดับสูง ซึ่งแสดงว่าสัมประสิทธิ์ β และสัมประสิทธิ์ D จากสมการถดถอยแบบไม่เป็นเชิงเส้น (Non-linear Regression) มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งสอดคล้องกับสถิติ F

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงรุกกับกลยุทธ์เชิงรับ (Combining Active Portfolio With Passive Portfolio) ภายใต้มาตรวัด Sharpe Ratio และ มาตรวัด Treynor- Black ratio

ผู้วิจัยจะคำนวณค่าของมาตรวัด Sharpe ของกลุ่มหลักทรัพย์ที่บริหารจัดการภายใต้ active portfolio เปรียบเทียบกับกลุ่มหลักทรัพย์ประเภท passive portfolio ซึ่งภายใต้ตัวแบบ Treynor-Black กำหนดว่า มาตรวัด Sharpe ยกกำลังสองของกลุ่มหลักทรัพย์ที่บริหารจัดการในระดับดุลยภาพภายใต้นโยบายเชิงรุก (active portfolio) จะมีค่าสูงกว่ามาตรวัด Sharpe ที่บริหารจัดการภายใต้นโยบายเชิงรับด้วยขนาดเท่ากับค่ากำลังสองของอัตราส่วน information ratio ของกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรุก ดังนี้

$$S_p^2 = \left[\frac{R_m}{\sigma_m} \right]^2 + \left[\frac{\alpha_A}{\sigma_{(eA)}} \right]^2$$

แทนค่า

$$S_p^2 = \left[\frac{.01423}{.04832} \right]^2 + \left[\frac{-0.0098897}{0.00061754} \right]^2$$

$$= 0.0868 + 256.4724 = 256.4734$$

มาตรวัดชาร์พ $S_p = \sqrt{256.4734} = 16.02$

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า มาตรฐาน Sharpe ของกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรุกมีค่า 16.02 เป็นค่าที่สูงกว่ามาตรฐาน Sharpe ของกลุ่มหลักทรัพย์ที่บริหารจัดการด้วยกลยุทธ์เชิงรับ ซึ่งในกรณีหลังค่าของ Sharpe จะเป็นเพียง

$$\frac{ER_m - r_f}{\sigma_m} = \frac{.01423}{.04831} = 0.2945$$

กล่าวโดยสรุป การที่ผู้จัดการกองทุนรวมมีความสามารถบริหารจัดการการลงทุนทำให้มาตรฐาน Sharpe มีค่าสูงที่สุดได้ จึงบ่งชี้ว่า กองทุนนั้นจะต้องทำให้อัตราส่วน Information ratio $\frac{\alpha}{\sigma_{(eA)}}$ ของกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรุกมีค่าในระดับสูงนั่นเอง ดังนั้น กองทุนรวม 200 กองทุน มีการบริหารเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ

จากผลการวิเคราะห์หัตถ์อัตราส่วน IR และกลยุทธ์เชิงรุก ผลปรากฏว่า ในการศึกษา 200 กองทุน จะถือว่าการบริหารจัดการกองทุนด้วยกลยุทธ์เชิงรุกเทียบเป็นสัดส่วนร้อยละ 90 ส่วนเชิงรับผู้จัดการกองทุนจะดำเนินการตามดัชนีตลาดหลักทรัพย์ได้สัดส่วนร้อยละ 10 เท่านั้น ซึ่งข้อนี้จะพิจารณาจากค่าอัตราส่วน Sharpe Ratio ยกกำลัง 2 ซึ่งเทียบเป็นร้อยละ 160.70 เมื่อเทียบกับ Sharpe เชิงรับ ร้อยละ 29.45 เท่านั้น

อภิปรายผล

ในปี จ จุ บั น เ บ้ น ที่ ย อ ม ร ับ กั น ข อ ง นักวิชาการว่าตลาดทุนเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพภายใต้ Efficient market hypothesis ซึ่งปัญหาี้หมายความว่า ผู้จัดการกองทุนที่มีทักษะจะสามารถบริหารจัดการกองทุนเพื่อได้รับผลตอบแทนสูงกว่าปกติ (abnormal return) ได้หรือไม่ จากการศึกษานักวิชาการต่างประเทศที่สนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับตลาดทุนที่มีประสิทธิภาพ พบว่าการจัดการกองทุนรวมที่ยอมรับกลยุทธ์เชิงรับบนพื้นฐานของการเลียนแบบ

ดัชนีหลักทรัพย์ เช่น Wilshire 5000 (ดัชนีตลาดของสหรัฐอเมริกา) จะสามารถได้รับผลตอบแทนสูงกว่าอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของกองทุนที่ใช้กลยุทธ์เชิงรุก ซึ่งแนวคิดนี้มีนักวิชาการบางกลุ่มไม่เห็นด้วยโดยแสดงหลักฐานยืนยันว่ากองทุนรวมบางประเภทที่ยอมรับกลยุทธ์เชิงรุกสามารถบริหารจัดการกองทุนในลักษณะได้รับผลตอบแทนสูงกว่าปกติอย่างคงเส้นคงวา โดยทั่วไปการวัดผลตอบแทนและความเสี่ยงเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้เป็นมาตรฐานการดำเนินงานของกองทุน (benchmark) จะมีลักษณะแตกต่างกันไปเช่น ผลงานของ Malkiel¹ เป็นผลงานวิจัยที่สำคัญชิ้นหนึ่งที่บ่งชี้ว่าผลการดำเนินงานของกองทุนรวมในสหรัฐอเมริกาช่วงปี 1971-1991 มีผลค่าแอลฟาในรูปของการแจกแจงในปกติ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเป็นค่าลบส่วนใหญ่ และไม่มีนัยสำคัญเชิงสถิติ นั้นหมายความว่าบริหารจัดการกองทุนรวมผู้จัดการไม่สามารถใช้ทักษะให้ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าปกติได้

¹Burton G. Malkiel, "Returns from Investing in Equity Mutual Funds 1971-1991," Journal of Finance 50 (June 1995), pp. 549-72. Reprinted by permission of the publisher, Blackwell Publishing, Inc.

อีกปัญหาสำคัญประการหนึ่งของการตีความหมายของค่า Jensen alpha อยู่ที่ว่าดัชนีหลักทรัพย์ที่ใช้อาจจะไม่เป็นมาตรฐานที่สมบูรณ์พอที่จะใช้ประเมินผลตอบแทนของกองทุนรวมได้ในทางปฏิบัติกองทุนรวมส่วนใหญ่จะบริหารจัดการกองทุนด้วยการลงทุนในหุ้นของบริษัทขนาดเล็กแต่ดัชนีหลักทรัพย์เป็นองค์ประกอบของบริษัทขนาดใหญ่ ดังนั้น การใช้วิธีวัดดังกล่าวอาจจะไม่ถูกต้องกับสภาพของกองทุนรวม เครื่องมือที่ใช้เป็น

มาตรวัดที่เหมาะสมของกองทุนรวมควรจะเป็นดัชนีหลักทรัพย์ที่เป็นองค์ประกอบของบริษัทขนาดย่อมจะเหมาะสมกว่าความสำคัญของเครื่องมือที่ใช้เป็นมาตรวัดการดำเนินงานของกองทุน (bench mark) อาจจะได้จากการศึกษาอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ขนาดย่อมในปีต่าง ๆ ข้อมูลปรากฏว่า ในระยะ 20 ปี ระหว่าง ค.ศ 1945

ถึง ค.ศ. 1964 ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ขนาดย่อม ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าดัชนีหลักทรัพย์ขนาดใหญ่

ประมาณ ร้อยละ 4 ต่อปี และในช่วงระยะหลัง 20 ปี ระหว่าง 1965-1984 หุ้นของบริษัทขนาดเล็กได้รับอัตราผลตอบแทนสูงกว่าผลตอบแทนจากดัชนีหลักทรัพย์ถึงร้อยละ 10^2 จึงเป็นที่ประจักษ์ว่าผลตอบแทนของกองทุนรวมในช่วงระยะดังกล่าวอยู่ในลักษณะต่ำ ทั้งนี้ไม่ใช่เป็นเพราะผู้จัดการกองทุนรวมไม่มีประสิทธิภาพในการคัดสรรหลักทรัพย์ แต่เป็นเพราะกองทุนรวม เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มมักจะลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ขนาดเล็กมากกว่า ในปัจจุบันกองทุนรวมส่วนใหญ่จะพิจารณาอัตราผลตอบแทนที่คำนึงถึงความเสี่ยง risk-adjusted return และลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทขนาดย่อม จึงได้รับผลตอบแทนในเกณฑ์สูงกว่าที่ผ่านมาทั้งหมดนี้ความแตกต่างของผลการดำเนินงานของกองทุนรวมนี้จะขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้จัดการกองทุนในการคัดสรรหลักทรัพย์ (Stock-picking ability) ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวความคิดออกเป็น 3 รูปแบบ

1. เป็นการวิจัยอัตราผลตอบแทนของการบริหารจัดการกองทุนรวมบนพื้นฐานของมาตรวัด Sharpe Ratio มาตรวัด Treynor มาตรวัด Jensen's

Alpha และมาตรวัด Treynor-Black ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นมาตรวัดที่มีทฤษฎีการลงทุนรองรับและเป็นอัตราผลตอบแทนที่ปรับกับความเสี่ยง เพราะฉะนั้นการวิเคราะห์จะมีลักษณะค่อนข้างตรงไปตรงไปมากกว่า ประการแรกมาตรวัด Sharpe Ratio มาตรวัดนี้ได้นำถึง Risk premium ปรับกับความเสี่ยงของกลุ่มทรัพย์ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานการวิเคราะห์ตามทฤษฎี Capital Market Line ผลการศึกษาวิจัยนี้พบว่ากองทุนรวมส่วนใหญ่สามารถได้รับอัตราผลตอบแทนสูงกว่าตลาดได้ จำนวน 110 กองทุน ส่วนอีกจำนวน 90 กองทุนไม่สามารถได้รับอัตราผลตอบแทนสูงกว่าตลาดได้ ประการที่สองมาตรวัด Treynor มีลักษณะคล้ายกับมาตรวัด Sharpe Ratio ต่างกันตรง Risk premium ปรับลดด้วยความเสี่ยงในระบบ คือ เบต้า ทั้งสองมาตรวัดนี้ จึงพิจารณาอัตราผลตอบแทน ซึ่งคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่ปรับลดด้วยสภาพความเสี่ยง ผลการวิจัยนี้พบว่า กองทุนส่วนใหญ่สามารถได้รับอัตราผลตอบแทนสูงกว่าตลาด จำนวน 145 กองทุน ส่วนอีก

²Zvi Bodi, Alex Kane and Alan J. Marcus. 2002. Investments. (McGraw-hill-Irwin), pp. 369-370. จำนวน 55 กองทุน ไม่สามารถได้รับอัตราผลตอบแทนสูงกว่าตลาดได้ ประการที่สาม Jensen alpha ตั้งบนพื้นฐานอยู่บนทฤษฎี CAPM (Capital Asset Pricing Model) $R_p - R_f = \alpha + \beta_p (R_m - R_f)$ โดยปกติอัตราผลตอบแทนบนพื้นฐานของทฤษฎี CAPM เป็นอัตราผลตอบแทนมีลักษณะดุลยภาพ ดังนั้น กองทุนรวมที่ได้รับค่า Jensen alpha เป็นบวก จะแสดงว่าได้รับผลตอบแทนสูงกว่าปกติ (Abnormal return) จากผลการศึกษางานวิจัยนี้ จากกลุ่มตัวอย่าง 200 กองทุน ได้รับค่า α (แอลฟา)

เป็นบวก จำนวน 133 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 66.50 แสดงถึงผลการดำเนินงานผู้จัดการกองทุนสามารถใช้ทักษะได้รับผลตอบแทนสูงกว่าปกติหรือสูงกว่าระดับดูสภาพ (abnormal return)

ส่วนกองทุนที่ได้รับค่า α (แอลฟา) เป็นลบมีจำนวน 67 กองทุน เทียบเป็นร้อยละ 33.50 แสดงผลการดำเนินงานของผู้จัดการกองทุนไม่ได้ใช้ทักษะในการบริหารกองทุนเพื่อให้เกิดผลตอบแทนสูงสุด จึงสรุปได้ว่ากองทุนที่นำมาศึกษาด้วยกลุ่มตัวอย่าง 200 กองทุนนั้น กองทุนรวมส่วนใหญ่สามารถได้รับผลตอบแทนสูงปกติ ซึ่งเป็นข้อขัดแย้งของ Elton³, E.E., Gruber, M.J., Das, S., Hlavka, M. (1993) ซึ่งสรุปว่าผลการดำเนินงานของกลุ่มกองทุนรวมประเภท Equity funds ส่วนใหญ่ในสหรัฐมีค่า α_s เป็นลบทั้งสิ้น แสดงว่ากองทุนรวมไม่สามารถได้รับผลตอบแทน ทัดเทียมกับอัตราผลตอบแทนของตลาดได้ กล่าวคือผู้จัดการกองทุนไม่มีทักษะในการบริหารกองทุนรวม จากข้อขัดแย้งนี้เป็นการพิสูจน์เชิงประจักษ์ได้ว่า การบริหารจัดการกองทุนรวมในประเทศไทยมากกว่าร้อยละ 60 สามารถได้รับผลตอบแทนสูงกว่าปกติ คือ beat the market ได้

2. การบริหารจัดการกองทุนบนพื้นฐานของนโยบาย market timing หมายความว่า ผู้จัดการกองทุนจะพิจารณาการปรับตัวของตลาดในกรณีที่สถานะตลาดเป็นขาขึ้น (bull market) ผู้จัดการกองทุนจะตัดสินใจลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ที่มีสัมประสิทธิ์เบต้า (ความเสี่ยงในระบบ) สูงกว่าปกติ ในทางตรงกันข้าม เมื่อสถานการณ์ของตลาดบ่งชี้ว่าเป็นตลาดขาลง (bear market) ผู้จัดการกองทุนจะตัดสินใจลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์เบต้าต่ำ เพื่อจะได้รับผลตอบแทนอย่างเหมาะสมหรือหลีกเลี่ยงผลขาดทุน

ในระดับหนึ่ง ผลการศึกษาในการวิจัยนี้ปรากฏว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 200 กองทุน ผู้จัดการกองทุนสามารถประยุกต์ใช้นโยบาย market timing ได้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งหมายถึงได้รับผลตอบแทนที่คาดหวังสูงกว่าปกติ คือ beat the market ทั้งนี้เมื่อพิจารณาสองลักษณะด้วยกัน คือลักษณะที่ (1) เป็นตัวแบบ Treynor - Mazuy $r_p - r_f = \alpha + \beta (r_m - r_f) + c(r_m - r_f)^2 + e_p$ หากสัมประสิทธิ์ c ของเทอมกำลังสองมีค่าเป็นบวก จะบ่งชี้ว่าผู้จัดการกองทุนรวมมีทักษะในการประยุกต์ใช้ Market timing ได้เป็นผลสำเร็จ ในการวิจัยนี้ผลทดสอบพบว่า ผู้จัดการกองทุนสามารถใช้³ Elton, E.E., Gruber, M.J., Das, S., Hlavka, M. "Efficiency with Costly Information: A Reinterpretation of Evidence from Managed Portfolio". Review of Financial Studies. (6) (1993) : 1-22. กลยุทธ์ Market timing เป็นผลสำเร็จได้ จำนวน 105 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 64.81 ลักษณะที่ (2) เป็นตัวแบบ Henriksson-Merton โดยสมการ $r_p - r_f = \alpha_p + \beta_p (r_m - r_f) + d_p (r_m - r_f) + e_p$ จากเงื่อนไขที่ว่าสัมประสิทธิ์ เป็นบวกจะบ่งชี้ว่าผู้จัดการกองทุนรวมสามารถประยุกต์ใช้กลยุทธ์ market timing ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า มีกองทุนที่มีค่าสัมประสิทธิ์วัดความสามารถเกี่ยวกับจังหวะเวลาการลงทุนตามสภาวะ (Timing Ability) มีค่าเป็นบวก จำนวน 103 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 63.58 ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งขัดแย้งกับ Chang⁴, Eric C., and Wilbur G. Lewellen, (1984) ในงานวิจัยนี้ Chang และ Lewellen ใช้วิธีทดสอบความสามารถของผู้จัดการกองทุนรวมต่าง ๆ ว่ามีทักษะในการพยากรณ์ และเลือกลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนในอัตราสูงหรือไม่ ผลของการวิจัยสรุปว่าผู้จัดการกองทุน

รวมส่วนใหญ่ ไม่มีขีดความสามารถในการพยากรณ์ความเปลี่ยนแปลงของตลาด และไม่สามารถเลือกจังหวะลงทุน (Timing) อันเหมาะสมเพราะผู้จัดการไม่สามารถปรับเปลี่ยนความเสี่ยงในระบบ (ค่าเบต้า) ของกลุ่มหลักทรัพย์ที่บริหารอยู่ให้สอดคล้องกับความเคลื่อนไหวของตลาดหลักทรัพย์โดยรวมได้ จากข้อขัดแย้งนี้เป็นการพิสูจน์เชิงประจักษ์ได้ว่าการบริหารจัดการกองทุนรวมในประเทศไทยมากกว่าร้อยละ 60 สามารถได้รับผลตอบแทนสูงกว่าปกติ (Abnormal return) ได้

3. การประเมินดำเนินกองทุนรวมบนพื้นฐานอัตราส่วน IR ภายใต้ Treynor - Black Ratio และวิธีกำหนดอัตราส่วนระหว่าง Information ratio $IR = \frac{\alpha_p}{\sigma(e_p)}$ ซึ่งหมายความว่า ผู้จัดการที่มีทักษะ

จะต้องสามารถทำให้อัตราส่วนของกลุ่มหลักทรัพย์ที่ลงทุนมีอัตราส่วนในระดับสูงสุด อย่างไรก็ตามการที่อัตราส่วนนี้มีค่าในระดับสูงสุดผู้จัดการกองทุนจะต้องลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์บนพื้นฐานของอัตราส่วน $\sum_{i=1}^n \left[\frac{\alpha_p}{\sigma(e_p)} \right]^2$ และจะต้องใช้อัตราส่วนนี้เป็นเกณฑ์พิจารณาในการศึกษานี้พบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 200 กองทุน กองทุนที่ได้รับอัตราส่วน IR ในระดับสูงสุด จำนวน 133 กองทุน เทียบเป็นร้อยละ 66.50 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในขณะเดียวกัน ผู้จัดการกองทุนที่ศึกษาสามารถประยุกต์ใช้กลยุทธ์เชิงรุก (active portfolio management) เมื่อเปรียบเทียบกับกลยุทธ์เชิงรับ (Passive portfolio management) พบว่า กองทุนส่วนใหญ่สามารถบริหารจัดการกองทุนด้วยกลยุทธ์เชิงรุกได้เป็นผลสำเร็จ คิดเทียบส่วนสูงถึงร้อยละ 90 เมื่อเปรียบกับกองทุนรวมที่ศึกษา ซึ่งประยุกต์ใช้กลยุทธ์เชิงรับบนพื้นฐานดัชนีตลาดหลักทรัพย์ที่มีสัดส่วนเพียง

ร้อยละ 10 ด้วยเหตุนี้งานวิจัยนี้ จึงเสนอข้อมูลใหม่ที่เป็นการวิเคราะห์ซึ่งสรุปว่าแม้ว่าตลาดทุนจะมีลักษณะที่มีประสิทธิภาพ (Efficient Market Hypothesis) แต่กองทุนรวมในประเทศไทยจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่สามารถประยุกต์ใช้กลยุทธ์เชิงรุกได้เป็นผลสำเร็จ แสดงว่ากองทุนรวมดังกล่าวมีทักษะ (ไม่ใช่เพราะโชค) ในการบริหารจัดการกองทุนรวมในช่วงที่ศึกษา พ.ศ. 2553-2557 ข้อสรุปเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นข้อสรุปซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ Burton⁵ G. Malkiel, Elton⁶, Gruber, Das, Carhart⁷

⁴Chang, Eric C., and Wilbur G. Lewellen, (1984), "Market Timing and Mutual Fund Investment Performance." *Journal Business* (January), p.57-72.

⁵Burton G. Malkiel, "Returns from Investing in Equity Mutual Funds 1971-1991," *Journal of Finance* 50 (June 1995), pp. 549-72.

⁶Elton, E.E., Gruber, M.J., Das, S., Hlavka, M. "Efficiency with Costly Information: A Reinterpretation of Evidence from Managed Portfolio". *Review of Financial Studies*. (6) (1993) : 1-22.

⁷Carhart, Mark M., (1997). "On Persistence in Mutual Fund Performance". *Journal of Finance*. (March), p.57-82

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนรายย่อย

1. นักลงทุนรายย่อย ควรจะศึกษาและเลือกกองทุนที่มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนสูงกว่าปกติ ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการบริหารอยู่ในระดับต่ำ

2. นักลงทุนรายย่อยควรศึกษาหนังสือชี้ชวน (prospectus) อย่างรอบคอบ เกี่ยวกับกองทุนนั้น เพื่อให้รู้ว่ากองทุนนั้นใช้กลยุทธ์ใดในการลงทุน และได้รับผลตอบแทนที่คาดหวังเป็นอย่างใดในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาให้สูงกว่าปกติ

3. นักลงทุนควรจะลงทุนในกองทุนรวมที่ใช้เงินลงทุนไม่สูงเกินไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนรายย่อย

4. กองทุนรวมโดยทั่วไปมีการบริหารจัดการด้วยมืออาชีพและด้วยเงินลงทุนที่มีขนาดใหญ่ และได้รับผลตอบแทนจาก Economy of scale ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อนักลงทุนรายย่อยที่มีรายได้ในระดับต่ำและนักลงทุนรายย่อยไม่สามารถบริหารจัดการลงทุนด้วยตนเองได้ จึงควรจะลงทุนในกองทุนรวมที่มีประสิทธิภาพเช่น กองทุนรวมที่ได้จากการศึกษาในงานวิจัยนี้

5. นักวิชาการอาจจะใช้เป็นประโยชน์ต่อไปเกี่ยวกับในประเด็นการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนรวม ภายใต้ตามกลยุทธ์เชิงรุกและเชิงรับ

ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎี option หรือศึกษาทฤษฎีตราสารอนุพันธ์อื่นเพื่อจะรู้ว่าจริงๆ แล้วกองทุนในประเทศไทยใช้กลยุทธ์เชิงรุกจริงหรือไม่ โดยนำผลงานวิจัยครั้งนี้สนับสนุนผลการศึกษา

2. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติม โดยครอบคลุมทั้งตลาด เพื่อยืนยันผลการประเมินออกมาสำเร็จเช่นเดียวกับผลงานวิจัยนี้หรือไม่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสนับสนุนกองทุนในประเทศไทยส่วนใหญ่ บริหารแบบเชิงรุกสามารถเอาชนะตลาดได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนรายย่อย/บุคคลธรรมดา

บรรณานุกรม

- สมาคมบริษัทจัดการลงทุน-มูลค่าสินทรัพย์สุทธิกองทุนรวมภายใต้การจัดการ (ออนไลน์: http://oldweb.aimc.or.th/21_overview_detail.php?nid=10&subid=0&ntype=2)
- Bodie, Z. , Kane, A. and Marcus, Alan J. 2011. **Investments and Portfolio Management**. 9th ed. New York : McGraw-Hill Irwin.
- Bradford D. Jordan, Thomas W. Miller, Steveb D. Dolvin. (2012) "**Fundamentals of investments : valuation and management**" 6th ed. New York : McGraw-Hill Irwin
- Brown, K.C. and Reilly, F. (2009), **Analysis of Investments and Management of Portfolios, 9th ed.**, South Western Cengage Learning, Stamford, CT.
- Burton G. Malkiel, "**Returns from Investing in Equity Mutual Funds 1971-1991,**" **Journal of Finance** **50 (June 1995), pp.** 549-72. Reprinted by permission of the publisher, Blackwell Publishing, Inc.
- Carhart, Mark M., (1997)."**On Persistence in Mutual Fund Performance**". *Journal of Finance*. (March), p.57-82
- Chang, Eric C., and Wilbur G. Lewellen, (1984), "**Market Timing and Mutual Fund Investment Preformance.**" *Journal Business* (January) , p.57-72.
- Elton, E.E., Gruber, M.J., Das, S., Hlavka, M. "**Efficiency with Costly Information: A Reinturpretation of Evidence from Managed Portfolio**". *Review of Financial Studies*. (6) (1993) : 1-22.
- Jensen, M.C. (1969). **Risk, the pricing of capital assets, and the evaluation of investment portfolios.** *Journal of Business* 42(2) : 167-247

ปัจจัยในการเลือกการตัดสินใจที่มีอิทธิพลเข้าศึกษาต่อหลักสูตร ศาสนศาสตร์บัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทุกวิทยาเขต

Factors in choosing influential decision to study graduate degree programs Of Mahamakut Buddhist University all campuses

จิรัฏฐ์ เหมือนนวิหาร*

Jirat Muanwiharn*

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*

Pacific Institute of Management Science*

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยในการเลือกการตัดสินใจที่มีอิทธิพลต่อเข้าศึกษาต่อหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทุกวิทยาเขต 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อและ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุนและการตัดสินใจศึกษาต่อโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 และอาจารย์ประจำหลักสูตร หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต จำนวน 82 รูป/คนซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน t-test, F-test และค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อด้านคุณภาพของมหาวิทยาลัยมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อม ด้านค่าหน่วยกิตและแหล่งเงินทุน ด้านหลักสูตรมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนด้านอาคารสถานที่ และด้านประชาสัมพันธ์และสื่อ มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ ส่วนผลความ

สัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษากับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ พบว่า ปัจจัยสนับสนุนทุกด้านมีความสัมพันธ์กันกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: 1. การตัดสินใจ 2. ปัจจัย 3. การเข้าศึกษาต่อ

Abstract

The objectives of this research were to (1) study the influential Factors in choosing influential decision to study graduate degree programs Of Mahamakut Buddhist Universit all campuses y, (2) to study the opinions of students and teachers for making A decision of enrollment in this study, (3) to compare the students' and teachers' opinions for making a decision of enrollment selection, (4) and to study the relationship between the influential factors and the decision making factors of this enrollment selection of the study. The Questionnaire was used to collect data from the 82 population of both the students and the teachers for use in the study. They were selected by using purposive sampling method. The research tools were using a questionnaire and the structural interview and statistics used for data analysis were the percentage, Mean, standard deviation, t-test, f-test and Pearson product-moment correlation coefficient at the 0.01. The findings of this research were : (1) The overall of family factors showed the height level of guardians' education, and the guardians' expectation, the family economic status, and guardians' career, respectively. (2) The decision making for the study was found that the quality of education was the first, the environment, the unit expenditure, and capital sources, and curriculum for the study was high; however, the university buildings and places and the advertisement and media were in medium, respectively. (3) The comparison of the level of opinion to study of students and the teachers as the whole and each aspect was not different.

(4) The relationship of the influential factors to study in the university and the decision making of the students were found that the influential factors and the enrollment selection of the students were as significant as 0.01

Keywords: 1. making a decision 2. factors 3. Enrollment

บทนำ

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทยมาช้านานหลายศตวรรษและเป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย และชีวิตของประชาชนชาวไทยแต่เดิมผูกพันอยู่กับพระพุทธศาสนา วัดได้กลายเป็นส่วนประกอบสำคัญของชุมชนท้องถิ่น เป็นศูนย์กลางแห่งกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน จากสถานการณ์ที่เป็นอยู่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีการจัดการศึกษามุ่งเน้นให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาเป็นหลัก และยิ่งสังคมในยุคปัจจุบันนี้มีความเสื่อมโทรมทางสังคมซึ่งทวีความเข้มข้นขึ้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยมีส่วนที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมปัจจุบัน โดยมหาวิทยาลัยช่วยผลิตบัณฑิตที่เป็นพระสงฆ์และคฤหัสถ์ที่มีคุณภาพในด้านความรู้การอบรมและการเผยแพร่ธรรมะ ซึ่งทางคณะศาสนาและปรัชญาได้มีจัดการศึกษาที่เน้นรายวิชาพุทธศาสนาและปรัชญาเป็นหลัก และเปิดโอกาสให้คฤหัสถ์ผู้สนใจมาเรียนวิชาทางพุทธศาสนา และทางคณะศาสนาและปรัชญาทั้งยังให้การสนับสนุนการศึกษาให้เรียนฟรีตลอดหลักสูตร แต่จำนวนผู้สมัครเข้าศึกษานั้นกับมีแนวโน้มลดลงตามลำดับ ผู้วิจัยเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่มีหน้าที่ในการสอนนักศึกษาคณะศาสนาและปรัชญา ที่สังเกตเห็นจำนวนนักศึกษานั้นมีจำนวนลดลงตามลำดับนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา คณะศาสนาและปรัชญา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารในการใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายการบริหารมหาวิทยาลัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับการบริหารงานอย่างสูงสุดต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยสนับสนุนที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา คณะศาสนาและปรัชญา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีลักษณะอย่างไร
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาศาสนาและปรัชญาคณะศาสนาและปรัชญา เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 4 ข้อ คือ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญาคณะศาสนาและปรัชญา ในด้านอาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญาคณะศาสนาและปรัชญา ในด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านสภาพแวดล้อม ด้านประชาสัมพันธ์และสื่อด้านคุณภาพ และด้านค่าหน่วยกิตและแหล่งเงินทุน
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุนต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อและการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษากับอาจารย์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แตกต่างกัน

2. ปัจจัยสนับสนุนมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาศาสนาและปรัชญา คณะศาสนศาสตร์และปรัชญา

2. เป็นแนวทางในการรับนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในคณะศาสนศาสตร์และปรัชญา

3. นำผลการวิจัยที่ได้ไปเสนอต่อผู้บริหารเพื่อการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาศาสนาและปรัชญา คณะศาสนศาสตร์และปรัชญา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา คณะศาสนศาสตร์และปรัชญา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการศึกษาและสำรวจตัวแปรในปรากฏการณ์และการค้นหาความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 และอาจารย์ประจำหลักสูตร หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและ

วิทยาเขตทั้ง 6 แห่ง รวมประชากรที่เป็นนักศึกษาจำนวน 47 รูป/คน และอาจารย์จำนวน 35 รูป/คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 82 รูป/คน เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น และการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 14 รูป/คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยผู้ศึกษาได้ทำการหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity) ผู้ศึกษาสร้างแบบสอบถามเสร็จได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการ เป็นผู้ตรวจสอบ หลังจากตรวจสอบแล้ว ผู้ศึกษาจึงได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มประชากรที่ได้กำหนดไว้ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์แล้วแปรผลที่ได้ในแต่ละตารางตามความเป็นจริงตามกำหนดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ทุกข้อมีค่าคะแนนของคำตอบเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน t-test, F-test และค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์

ผลการวิจัย

1. ผลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 82 รูป/คนจำแนกเป็นนักศึกษา 47รูป/คนคิดเป็นร้อยละ 57.32 อาจารย์ 35รูป/คนคิดเป็นร้อยละ 42.68

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาศาสนาและปรัชญา คณะศาสนศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ใน 4 ด้าน ดังนี้ 1) อาชีพของผู้ปกครอง 2) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว 3) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง 4) ความคาดหวังของผู้ปกครอง ผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ	(μ)	(σ)	การแปลผล
ด้านอาชีพของผู้ปกครอง	3.79	.757	มาก
ด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	3.72	.840	มาก
ด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	3.99	.754	มาก
ด้านความคาดหวังของผู้ปกครอง	3.89	.747	มาก
ภาพรวม	3.84	.653	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ ภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 3.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .653 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัจจัยทุกด้านมีอิทธิพลอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ย 3.99 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .754 ด้านความคาดหวังของผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ย 3.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .747 ด้านฐานะทางเศรษฐกิจของ

ครอบครัวมีค่าเฉลี่ย 3.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .757 และด้านอาชีพของผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ย 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .840

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรศาสน ศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาศาสนาและปรัชญาคณะศาสนาและปรัชญามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยใน 6 ด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ด้านหลักสูตรด้านสภาพแวดล้อมด้านประชาสัมพันธ์และสื่อด้านคุณภาพด้านค่านิยมกิตและแหล่งเงินทุน

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในภาพรวม

การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ	(μ)	(σ)	การแปลผล
ด้านอาคารสถานที่	3.38	.773	ปานกลาง
ด้านหลักสูตร	3.74	.766	มาก
ด้านสภาพแวดล้อม	3.77	.698	มาก
ด้านประชาสัมพันธ์และสื่อ	3.38	.901	ปานกลาง
ด้านคุณภาพ	3.85	.660	มาก
ด้านค่านิยมกิตและแหล่งเงินทุน	3.77	.747	มาก
ภาพรวม	3.65	.611	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ ภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .611 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านคุณภาพมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .660 ด้านสภาพแวดล้อมและด้านค่าหน่วยกิตและแหล่งเงินทุนมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .747 ด้านหลักสูตรมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.74 และส่วนเบี่ยง

เบนมาตรฐาน = .766 ส่วนด้านอาคารสถานที่และด้านประชาสัมพันธ์และสื่อมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .901

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน นักศึกษากับอาจารย์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน หลักสูตรศาสน ศาสตรบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี หลักสูตรศาสน ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยแตกต่างกัน ผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อจำแนกตามสถานะนักศึกษา กับอาจารย์

การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ	นักศึกษา		อาจารย์		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
ด้านอาคารสถานที่	3.48	.682	3.24	.873	-1.387	.177
ด้านหลักสูตร	3.85	.718	3.59	.812	-1.552	.620
ด้านสภาพแวดล้อม	3.87	.581	3.63	.820	-1.530	.111
ด้านคุณภาพ	3.99	.647	3.66	.638	-2.289	.914
ด้านค่าหน่วยกิตและแหล่งเงินทุน	3.86	.730	3.66	.764	-1.218	.926
ภาพรวม	3.75	.567	3.53	.653	-1.594	.377

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี จำแนกตามสถานะนักศึกษากับอาจารย์ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน พบว่านักศึกษากับอาจารย์หลักสูตร

ศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 82 รูป/คนจำแนกเป็นนักศึกษา 47รูป/คนคิดเป็นร้อยละ 57.32 อาจารย์ 35รูป/คนคิดเป็นร้อยละ 42.68

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิตพบว่า ปัจจัยทางครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัจจัยทางครอบครัวทุกด้านมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับผลของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อได้ดังนี้ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองส่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นความคาดหวังของผู้ปกครองฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและอาชีพของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเป็นอันดับสุดท้าย

3. ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อพบว่าประชากรมีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิตภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพของมหาวิทยาลัย มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อมด้านค่าหน่วยกิตและแหล่งเงินทุน ด้านหลักสูตรมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนด้านอาคารสถานที่ และด้านประชาสัมพันธ์และสื่อ มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการทดสอบสมมติฐานการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อพบว่านักศึกษาที่บอกรายชื่อหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย

ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ พบว่า ปัจจัยสนับสนุนทุกด้านมีความสัมพันธ์กันกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยทางครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาศาสนาและปรัชญาคณะศาสนาและปรัชญามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นความคาดหวังของผู้ปกครองฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและอาชีพของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเป็นอันดับสุดท้ายซึ่งสอดคล้องกับผลงานของจุฑามาศ ต้นศิริตันโอบาส ซึ่งได้ศึกษาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 4 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่าปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความคาดหวังของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน อิทธิพลของสื่อ ตลาดแรงงาน ทักษะศักราชภายนอกและค่านิยม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อซึ่งสอดคล้องกับผลงานของ Blissent ศึกษาการเลือกโครงการการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพและอาชีพที่จะทำของนักเรียนเกรด 12 ของโรงเรียนในรัฐมิสซิสซิปปี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองเป็นผู้มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจของนักเรียนเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษาและอาชีพ

การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญาคณะศาสนาและปรัชญามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่านักศึกษาได้คำนึงถึงคุณภาพของมหาวิทยาลัยเป็นอันดับแรก รองลงมา

คือสภาพแวดล้อมค่าหน่วยกิตและแหล่งเงินทุน และด้านหลักสูตร ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ และด้านประชาสัมพันธ์และสื่อ มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ แสงจันทร์ ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หลักสูตรอาจารย์ผู้สอน อุปกรณ์การเรียนการสอน และการบริหารจัดการของวิทยาลัย เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี จำแนกตามสถานะนักศึกษา กับอาจารย์ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน พบว่า นักศึกษา กับอาจารย์หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันดังนี้ส่งผลให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น เมื่อบุคคลอยู่ในสถานที่สภาพแวดล้อมเดียวกันมีความคิดเห็นย่อมคล้ายคลึงกัน จากผลการวิจัยยังทำให้ทราบอีกว่าปัจจัยทางครอบครัวมีอิทธิพล มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยซึ่งสอดคล้องกับผลงานของอรณาย บุนนาค ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสาขาวิชาภูมิศาสตร์ของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า อาชีพของบิดามารดา และภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษา เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิง นโยบายมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย และทุกวิทยาเขต ควรกำหนดนโยบายและแผนงานระยะยาว โดยเน้นในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร นอกจากจะเพื่อเผยแพร่ข้อมูลการรับสมัครนักศึกษาใหม่แล้ว มหาวิทยาลัยควรบูรณาการการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดประโยชน์หลากหลาย
2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติการ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และทุกวิทยาเขต ควรได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาความรู้ความสามารถตลอดเวลา เพื่อเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับหลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ข้อเสนอแนะในสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนการสอน เทคนิคการสอน หรือ ปัญหา อุปสรรคต่อการเรียนการสอน ในคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยโดยภาพรวมต่อไป

บรรณานุกรม

เกรียงศักดิ์ แสงจันทร์, **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจมหาวิทยาลัยบูรพา**, (ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา), 2549, บทคัดย่อ.

จุฑามาศ ตันติรัตนโอภาส, **การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**, **ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตศึกษา (บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)**, 2548, บทคัดย่อ.

อรฉาย บุณาค, **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสาขาวิชาภูมิศาสตร์ของนิสิตศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร**, (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2550), บทคัดย่อ.

Blissent, D.L **"A study of the perceptions of the twelfth grade students from a selected high school regarding the availability and desirability of vocational education programs and careers."** Dissertation Abstracts International. 39 : 2212.

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก

People Participation In Democratic System At Tak Province

ณรงค์ พึ่งพานิช* ภิกพ วังเงิน* อติพร เกิดเรือง*

Narong Puengpanit* Piphop Wachangneon* Atiporn Kerduang*

สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์และธรรมาภิบาลมหาวิทยาลัยชินวัตร*

The Institute of Public Administration and Governance Shinawatra University*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตากที่จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ หน่วยวิเคราะห์คือ ประชาชนในจังหวัดตากที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 ราย สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนแบบมาตรฐาน ค่าสถิติ ที - เทส เอฟ - เทส ค่าสถิติเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1.ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยสูง 2. ปัจจัยความเสมอภาคทางสังคมและทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ปัจจัยการให้รางวัล 3. เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก ไม่แตกต่างกัน ส่วน อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก แตกต่างกัน 4.ทุกพฤติกรรมทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.01

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, ระบบประชาธิปไตย

Abstract

The objectives of this research were to study the People participation in democratic system at Tak province. Comparative study the People participation in democratic system at Tak province classified by personal factors and to investigate the affecting factors between Political Participation in Democracy and the Effecting factors in democratic Political Participation of the people in Tak province. This research is the quantitative research that uses the population of 400 people who are upper from 18 years old. The statistics which are used in the research including Percentage, Frequency and Mean, Standard Deviation, T-test F-test, Pearson's Correlation

Product Moment. The research found that (1) The level of democratic political participation is at the 'Middel' level in overview and the examination in many sides found out the voting is at the 'high' level. (2) Factors of society and politics is the highest, and the second is the giving-reward factor. (3) The different sexual status in overview effects to the democratic political participation in Tak is indifferent., but age, level of study, income , and occupation are different. (4) All political behavior correlated with political participation at Tak province. At the confidence level of 0.1.

Keyword: Participation; democratic system;

บทนำ

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยเห็นการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ของประชาชน รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับบัญญัติไว้ว่าประชาชนจะมีส่วนร่วมทางการเมืองประเด็นใดได้บ้าง ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบทางการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตยสังคมใดจะมีความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำพิจารณาได้จากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนสังคมใดที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงย่อมมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงในทางตรงข้ามสังคมใดประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำแสดงว่าสังคมนั้นมีระดับความเป็นประชาธิปไตยต่ำกล่าวได้ว่าหัวใจสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือ การมีส่วนร่วมในการปกครองของพลเมือง ซึ่งนอกจากเป็นการสะท้อนการยืนยันในสิทธิเสรีภาพของสมาชิกในสังคมแล้ว ยังเป็นการยืนยันถึงความเสมอภาคของสมาชิกของสังคมอีกด้วย ซึ่งในส่วนของการบวนการทางการเมืองนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองแท้จริงคือการแสดงออกซึ่งกิจกรรม

ทางการเมืองของบุคคลในสังคมกิจกรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับองค์กรทางการเมืองรวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับรัฐบาลการแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองเหล่านี้คือกระบวนการทางการเมืองซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ประชาชนต้องการการมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคลและองค์ประกอบทางการเมืองที่ครอบคลุมระบบปฏิสัมพันธ์ (interaction system) ทางเมืองทั้งหมดจะทำให้เข้าใจบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคลและองค์กรทางการเมืองได้ชัดเจนยิ่งขึ้นดังนั้นการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะเป็นกระบวนการทางการเมือง (political process) จึงเกี่ยวข้องและสัมพันธ์โดยตรงกับกระบวนการอบรมกล่อมเกลาเรียนรู้ทางการเมือง (political socialization) ซึ่งจะส่งผลต่อความเชื่อและพฤติกรรมทางการเมืองของปัจเจกบุคคลในแต่ละสังคมที่เรียกว่า วัฒนธรรมทางการเมือง (political culture) (ลิขิต ธีรเวคิน, 2543) จากที่กล่าวมาข้างต้นในทางปฏิบัติประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและเนื้อหาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ตลอดจนกระบวนการทางการเมือง ประกอบกับประชาชนไม่มีความรู้และเข้าใจระบบรัฐสภาซึ่งทำหน้าที่

ทางด้านนิติบัญญัติ ซึ่งปัญหาที่วิจารณ์กันมากในปัจจุบันคือนักการเมืองจำนวนไม่น้อยมาจากนักธุรกิจ พ่อค้าที่เข้ามาเล่นการเมืองเพื่อหวังผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ทำให้ประชาชนไม่เข้าใจถึงคุณค่าและ ไม่มีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองของประเทศเกินเลยต่อสิทธิและหน้าที่ ดังกล่าวในการเป็นพลเมือง จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยหลายประการที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง (วัชรภรณ์ โพธิ์สีดา, 2555) คือ ประการแรกวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนเป็นแบบเก่า มีลักษณะไม่สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยของตะวันตกบางอย่างกล่าวคือประชาชนส่วนใหญ่ด้อยพัฒนาไม่มีความกระตือรือร้นหรือสนใจกิจกรรมทางการเมืองและมักถือว่าการเมืองเป็นเรื่องของชนชั้นสูง ประการที่สองกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองมิได้มีบทบาทช่วยให้ประชาชนทั่วไปเกิดความสนใจรอบรู้และแสดงความคิดเห็นโต้แย้งสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ประชาชนขาดประสบการณ์ทางการเมืองเนื่องจากระดับการศึกษาต่ำ ทำให้ไม่มีโอกาสแสดงบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการเมือง ประการที่สามปัญหาเศรษฐกิจ สังคมไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนหันมาสนใจกับเหตุการณ์ทางการเมืองมากนัก ประการที่สี่คนไทยชอบวิถีชีวิตอย่างง่าย มักถือเอาความสะดวกสบายเป็นใหญ่ตลอดจนประชาชนส่วนใหญ่ขาดความศรัทธาและไม่ผูกพันกับการเมืองเพราะผู้บริหารประเทศบางคนขาดความสามารถ ประการที่ห้าองค์กรทางการเมืองไม่เข้มแข็งพอที่จะเป็นหลักเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเมืองและพัฒนาทางการเมืองได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งพรรคการเมืองมิได้ทำหน้าที่พรรคการเมืองอย่างแท้จริงเพราะขาดความรู้ในการจัดองค์กรตลอดจนถูกปฏิวัติรัฐประหารบ่อยครั้งจนทำให้พรรค

การเมืองล้มลุกคลุกคลานตลอดมา (ชัยวัฒน์ รัฐขจร, 2555)

จากการที่รัฐบาลมีมติเห็นชอบให้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือ Special Economic Zone (SEZ) ระยะแรก ได้แก่ แม่สอด/ตาก โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อดึงดูด FDI, สร้างงาน, กระจายความเจริญสู่ท้องถิ่นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ, จัดระเบียบบริเวณชายแดน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รองรับการค้าเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2015 รวมทั้งเพื่อแก้ปัญหาการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรและแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายเข้ามายังพื้นที่ตอนในของประเทศ ซึ่งพื้นที่เป้าหมายดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพและความพร้อมทั้งในแง่ความได้เปรียบด้านตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ มีฐานการผลิตที่ค่อนข้างโดดเด่น มีความพร้อมในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานและแรงงาน ไม่มีภัยพิบัติรุนแรง และไม่มีปัญหาด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ซึ่งอีไอซี ประเมินพื้นที่นำร่องซึ่งมีความน่าสนใจ และมีศักยภาพในการพัฒนาและขับเคลื่อนให้เติบโตเป็น SEZ ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ คือ แม่สอด เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่จัดได้ว่ามีความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าพื้นที่อื่นๆ รวมทั้งยังมีฐานการผลิตในอุตสาหกรรมและการค้ารองรับอยู่แล้ว โดยพื้นที่ดังกล่าวนี้มีมูลค่าการค้าชายแดน (border trade) รวมกันสูงถึงเกือบ 6 แสนล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นสัดส่วนราว 65% ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมดของไทย โดย "แม่สอด" จัดได้ว่ามีความพร้อมมากที่สุดในการจัดตั้งเป็น SEZ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นหลัก, ธุรกิจคลังสินค้า, ศูนย์กระจายสินค้า และบริการด้านโลจิสติกส์ เนื่องจากมีการทำการศึกษา สำรวจพื้นที่ และเตรียมความพร้อมในเรื่องดังกล่าวมานานแล้ว อีกทั้งยังเป็น

ประตูหน้าด่านที่สำคัญในการเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเข้าสู่กรุงย่างกุ้ง และยังสามารถเชื่อมโยงด้านการผลิตโดยตรงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษเมียวดีที่ตั้งอยู่ห่างออกไปเพียงประมาณ 10 กิโลเมตรเท่านั้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ช่วยส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาและขับเคลื่อนให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษคู่ขนานร่วมกันในอนาคตเพื่อสร้างความเข้มแข็งในด้านการค้าการลงทุนระหว่างไทยและเมียนมาร์อีกด้วย ในส่วนของแรงงาน แม่สอดมีความพร้อมในเรื่องแรงงานต่างจากเมียนมาร์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานไร้ฝีมือที่พร้อมจะป้อนเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นหลัก (labor-intensive industry) เช่น สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง นอกจากนี้ ด้วยความได้เปรียบในด้านภูมิศาสตร์ในฐานะประตูฝั่งตะวันตกของไทยบนระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก หรือ East West Economic Corridor (EWEC) พื้นที่บริเวณนี้จึงมีศักยภาพในการพัฒนาและใช้ประโยชน์เพื่อจัดตั้งเป็นคลังสินค้า ศูนย์กระจายสินค้า และให้บริการด้านโลจิสติกส์ ซึ่ง อีไอซี มองว่าเป็นธุรกิจที่มีความน่าสนใจและมีศักยภาพในการเติบโตได้อีกมากในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. มีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก
2. มีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตากที่จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

3. มีความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตากที่จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก

สมมติฐานการวิจัย

- 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก มีความแตกต่างจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล
- 2) ปัจจัยที่แตกต่างมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตากที่แตกต่างกันเมื่อมีการจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล
- 3) พฤติกรรมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ได้ทราบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อเป็นแนวทางการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

3. ได้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเพื่อเป็นแนวทางการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (สุจิตรา บุญยรัตพันธ์, 2549) จากการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียว โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน และหาข้อมูลจากการศึกษาประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา (Population) และการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) ในการวิจัยนี้มีการกำหนดขอบเขตไว้โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในจังหวัดตาก จำนวน 539,553 คน ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป (ข้อมูลสถิติจำนวนประชากร, 2559) โดยใช้วิธีการคำนวณหาขนาดของกลุ่มประชากรของยามาเน (Yamane, 1967, อ้างถึงใน สุจิตรา บุญยรัตพันธ์, 2549). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นขั้นตอนสำคัญอีก

ขั้นตอนหนึ่งที่ผู้วิจัยจะต้องพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง (Validity) และมีความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำตัวแปรที่พัฒนามาจากการอภิปรายวิเคราะห์ (Theoretical Framework) มากำหนดตัวชี้วัด แล้วสร้างเป็นข้อคำถามโดยที่ผู้วิจัยจะใช้การสร้างมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's scale) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม เป็นขั้นตอนที่กำหนดตัวชี้วัด (Indicator) ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในการวิจัย ตามข้อมูลและแนวคิดที่ได้จากการศึกษา ตามข้อ 1 และข้อ 2 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เป็นการสร้างตัวชี้วัดในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ โดยแบบสอบถามในตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ

1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ เป็นการสร้างตัวชี้วัดในการศึกษาถึงพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย หรือตัวแปรตามว่าตัวแปรใดมีผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตากอยู่ในระดับใด ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้มีอิสระ 4 ตัวแปร ดังนี้

- 1) ปัจจัยการเมืองระดับชาติ
- 2) ปัจจัยการอำนวยความสะดวก
- 3) ปัจจัยความเสมอภาคทางสังคมและ

ทางการเมือง

- 4) ปัจจัยสิ่งจูงใจ

1.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรตาม ในการวิจัยครั้งนี้ คือปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

ร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดตาก ซึ่งตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดตาก กำหนดให้รูปแบบของการประเมินเป็นแบบร้อยละ เทียบเคียงกับมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert scale) โดยการให้ประเมินการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดตาก โดยตัวแปรตามที่สำคัญที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1) การใช้สิทธิเลือกตั้ง
- 2) การชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งที่ตนสนับสนุน
- 3) การติดแผ่นสติ๊กเกอร์สนับสนุนพรรคการเมือง

การเมือง

- 4) การบริจาคเงินให้พรรคการเมือง
- 5) การเข้าร่วมรณรงค์กับพรรคการเมือง

ผู้วิจัย จะใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของ ครอนบาค (Cronbach's coefficient) สำหรับวิเคราะห์ข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งผลวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมทั้งหมดมีค่าสูงกว่า 0.8

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยสูง
2. การวิเคราะห์ปัจจัยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก พบว่า ปัจจัยความเสมอภาคทางสังคมและทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ปัจจัยการให้รางวัล
3. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในระบบประชาธิปไตยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก ไม่แตกต่างกัน ส่วน อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก ที่แตกต่างกัน

4. ทุกพฤติกรรมทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.01

การยืนยันผลการค้นพบจากการตั้งสมมติฐานการวิจัย

การยืนยันผลการค้นพบสำหรับการวิจัยจะอธิบายโดยสรุปในแต่ละประเด็นตามสมมติฐานหลักของการวิจัยที่ได้นำเสนอไว้แล้วจากบทที่ 1 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก มีมากน้อยเพียงใดผลการค้นพบยืนยันตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ในรายด้าน พบว่า ปัจจัยความเสมอภาคทางสังคมและทางการเมือง มีระดับสูงสุด รองลงมาคือ ปัจจัยสิ่งจูงใจ

สมมติฐานที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดที่จำแนกตามลักษณะบุคคล ที่แตกต่างกัน

ผลการค้นพบยืนยันตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ กล่าวคือ เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก ไม่

แตกต่างกัน ในส่วนอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และ อาชีพ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในระบอบประชาชนในจังหวัดตาก แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 พฤติกรรมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก

ผลการค้นพบยืนยันตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ กล่าวคือ พฤติกรรมทางการเมืองมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อถือ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาสรุปเพื่ออภิปรายผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยสูงตามลำดับ ในรายด้าน พบว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะ ประชาชนมีความรู้และมีความเข้าใจ ในเรื่องการเมือง ตลอดจนการได้รับคำแนะนำ และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ จรัล จงสวัสดิ์ (2533) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยของจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การติดแผ่นสติ๊กเกอร์สนับสนุนพรรคการเมืองส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะ ประชาชนมีความรู้และมีความเข้าใจในทางการเมือง และได้รับข้อมูลสารที่เป็น

ประโยชน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ จรัล จงสวัสดิ์ (2533) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยของจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การติดแผ่นสติ๊กเกอร์สนับสนุนพรรคการเมืองส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก รองลงไป คือ การบริจาคเงินให้พรรคการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง น่าจะเป็นเพราะ ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจเรื่องการเมือง จึงมีความสนใจที่จะสนับสนุนให้พรรค ที่ต้องรับผิดชอบต่อคะแนนเสียงที่ได้รับจากประชาชน เพื่อกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยการกระทำนั้นมุ่งประสงค์ที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจกำหนดนโยบายรวมทั้งการบริหารการปกครองในระดับชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2526) ที่ศึกษาเรื่อง การเมืองของไทย พบว่า การบริจาคเงินให้พรรคการเมือง การเข้าร่วมรณรงค์กับพรรคการเมือง การชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน มีผลให้พรรคการเมืองมีความรับผิดชอบในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง การเข้าร่วมรณรงค์กับพรรคการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุน่าจะเป็นเพราะ ประชาชนมีความรู้และมีความเข้าใจในทางการเมือง และได้รับข้อมูลสารที่เป็นประโยชน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2526) ที่ศึกษาเรื่อง การเมืองของไทย พบว่า การบริจาคเงินให้พรรคการเมือง การเข้าร่วมรณรงค์กับพรรคการเมือง การชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน มีผลให้พรรคการเมืองมีความรับผิดชอบในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง การชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน อยู่ในระดับปานกลาง น่าจะ

เป็นเพราะ ประชาชนมีความรู้และมีความเข้าใจในทางการเมือง และได้รับข้อมูลสารที่เป็นประโยชน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2. ปัจจัยความความเสมอภาคทางสังคมและทางการเมือง อยู่ในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะ ประชาชนมีความคุ้นเคยกับการเลือกตั้ง ซึ่งเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นชีวิตทางการเมืองที่ขาดเสียไม่ได้พยายามสร้างให้การไปลงคะแนนเสียงเป็นนิสัยของประชาชน เมื่อถึงเวลาเลือกตั้งประชาชนก็จะไปเลือกตั้ง การจะสร้างให้เป็นนิสัยต้องจัดให้มีการเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ถ้าการเลือกตั้งนาน ๆ ครั้งเป็นการลำบากที่จะให้ประชาชนมีความเคยชินกับการเลือกตั้ง สอดคล้องงานวิจัยของ อรุณี พัฒนผลสุขุม (2547) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบึงกุ่ม พบว่า ปัจจัยความเสมอภาคทางสังคมและทางการเมือง ปัจจัยสิ่งจูงใจ มีผลทำให้ประชาชนออกมามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก รองลงมา คือ ปัจจัยสิ่งจูงใจ อยู่ในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ว่าตนเป็นเจ้าของท้องถิ่นมีสิทธิมีเสียงมีอำนาจที่จะจัดการกับโชคชะตาของท้องถิ่นได้ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันผูกพันและสนใจพัฒนาท้องถิ่นของตน ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือขจัดความขัดแย้ง เกิดการประนีประนอม สอดคล้องงานวิจัยของ อรุณี พัฒนผลสุขุม (2547) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบึงกุ่ม พบว่า ปัจจัยความเสมอภาคทางสังคมและทางการเมือง ปัจจัยสิ่งจูงใจ มีผลทำให้ประชาชนออกมามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก ปัจจัยการเมืองระดับชาติ อยู่ในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะ ประชาชนมีความคุ้นเคยกับการเลือกตั้ง ซึ่งเห็นว่าการ

เลือกตั้งเป็นชีวิตทางการเมืองที่ขาดเสียไม่ได้พยายามสร้างให้การไปลงคะแนนเสียงเป็นนิสัยของประชาชน เมื่อถึงเวลาเลือกตั้งประชาชนก็จะไปเลือกตั้ง การจะสร้างให้เป็นนิสัยต้องจัดให้มีการเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ถ้าการเลือกตั้งนาน ๆ ครั้งเป็นการลำบากที่จะให้ประชาชนมีความเคยชินกับการเลือกตั้ง สอดคล้องงานวิจัยของ อรุณี พัฒนผลสุขุม (2547) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบึงกุ่ม พบว่า ปัจจัยการเมืองระดับชาติ มีผลทำให้ประชาชนออกมามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก และ ปัจจัยการอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะ ประชาชนได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม ให้ความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองและความกินดีอยู่ของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กล้า ทองขาว ที่ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยการอำนวยความสะดวก มีส่วนทำให้การปฏิบัตินโยบายสาธารณะประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก

3. เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาชนในจังหวัดตาก ไม่แตกต่างกัน ในรายด้าน พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก ในด้านปัจจัยความเสมอภาคทางสังคมและทางการเมือง ที่แตกต่างกัน และไม่พบความแตกต่าง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านปัจจัยการเมืองระดับชาติ ปัจจัยการอำนวยความสะดวก และปัจจัยสิ่งจูงใจ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกันในการมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงไม่แตกต่าง

กันทั้งทางความคิดและการกระทำ สอดคล้องกับ สรวงสุดา พลเจริญ (2542) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย: ศึกษากรณีคนตาบอด พบว่า คนตาบอดที่เพศแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน โดยมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ในด้านปัจจัยความเสมอภาคทางสังคมและทางการเมือง แตกต่างกัน อายุที่แตกต่างกันโดยรวม มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของคนตาบอด ในจังหวัดตาก ที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก แตกต่างกัน น่าจะเป็นเพราะประชาชนมีความรู้และมีความเข้าใจเรื่องการเมืองอย่างเท่าทัน สอดคล้องกับ คณิศ กลิ่นสุคนธ์ (2543) ได้ศึกษาเรื่องการเมืองของประชาชนในเทศบาล: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล พ.ศ. 2543 ในจังหวัดชลบุรี พบว่า อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา มีผลทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลแตกต่างกัน ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก แตกต่างกัน น่าจะเป็นเพราะประชาชนมีความรู้และมีความเข้าใจเรื่องการเมืองอย่างเท่าทัน สอดคล้องกับ คณิศ กลิ่นสุคนธ์ (2543) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาล: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล พ.ศ. 2543 ในจังหวัดชลบุรี พบว่า อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา มีผลทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลแตกต่างกัน รายได้ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วม

ร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก แตกต่างกัน น่าจะเป็นเพราะประชาชนมีความรู้และมีความเข้าใจเรื่องการเมืองอย่างเท่าทัน สอดคล้องกับ สรวงสุดา พลเจริญ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย: ศึกษากรณีคนตาบอด พบว่า อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย แตกต่างกัน อาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของคนตาบอด ในจังหวัดตาก แตกต่างกัน น่าจะเป็นเพราะประชาชนมีความรู้และมีความเข้าใจเรื่องการเมืองอย่างเท่าทัน สอดคล้องกับ สรวงสุดา พลเจริญ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย: ศึกษากรณีคนตาบอด พบว่า อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย แตกต่างกัน

4. พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก น่าจะเป็นเพราะ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก จะสูงก็ต่อเมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักคุณค่าและความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะเพื่อเป็นการแสดงออกถึงการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ทำให้การเข้ามาแข่งขันทางการเมืองจะต้องแสดงความรู้ ความสามารถและการเป็นคนมีคุณธรรม เพื่อขอรับความไว้วางใจหรือขอฉันทานุมัติจากประชาชนให้เข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ อรุณี พัฒนผลสุขุม (2547) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน พบว่า

การใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของพลเมืองไทย ตามรัฐธรรมนูญ จึงแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย พฤติกรรมการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก น่าจะเป็นเพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก จะสูงก็ต่อเมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักคุณค่าและความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะเพื่อเป็นการแสดงออกถึงการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ทำให้การเข้ามาแข่งขันทางการเมืองจะต้องแสดงความรู้ ความสามารถและการเป็นคนมีคุณธรรม เพื่อขอรับความไว้วางใจหรือขอฉันทานุมัติจากประชาชนให้เข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ อรุณี พัฒนผลสุขุม (2547) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน พบว่า การชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของพลเมืองไทย ตามรัฐธรรมนูญ จึงแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย พฤติกรรมการติดแผ่นสติ๊กเกอร์สนับสนุนพรรคการเมือง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก น่าจะเป็นเพราะ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก จะสูงก็ต่อเมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักคุณค่าและความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะเพื่อเป็นการแสดงออกถึงการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ทำให้การเข้ามาแข่งขันทางการเมือง

จะต้องแสดงความรู้ ความสามารถและการเป็นคนมีคุณธรรม เพื่อขอรับความไว้วางใจหรือขอฉันทานุมัติจากประชาชนให้เข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งผลการวิจัยนี้ ใจสะอาดวิชัย หิรัญพฤษ (2555) ที่ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างความเสมอภาคของบทบาทสตรี พบว่า พฤติกรรมการติดแผ่นสติ๊กเกอร์สนับสนุนพรรคการเมือง ส่งเสริมบทบาทของผู้หญิงและผู้ชาย ในการทำกิจกรรมถูกกำหนดด้วยมิติทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อพฤติกรรมที่มีบทบาททั้งผู้ชายและผู้หญิง รวมถึงความสัมพันธ์ของหญิงชายในบริบทของครอบครัวและชุมชน และสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ อภิชาติ การิกานุจน์ (2534) ที่ศึกษาเรื่อง แบบแผนมาตรฐานวัดแบบกัตต์แมน พบว่า การติดแผ่นสติ๊กเกอร์ส่งเสริมให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะของการปฏิสังสรรค์ ซึ่งเน้นความคิดเห็นในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม เป็นผู้ตระหนักตนในฐานะพลเมืองดี ซึ่งเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของสังคม ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างบุคคลกับกลุ่มสังคมและกระตุ้นให้มีการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อมวลชน พฤติกรรมการบริจาคเงินให้พรรคการเมือง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก น่าจะเป็นเพราะ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก จะสูงก็ต่อเมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักคุณค่าและความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะเพื่อเป็นการแสดงออกถึงการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ทำให้การเข้ามาแข่งขันทางการเมืองจะต้องแสดงความรู้ ความสามารถและการเป็นคนมีคุณธรรม เพื่อขอรับความไว้วางใจหรือขอฉันทานุมัติจากประชาชนให้เข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ อรุณี พัฒนผลสุขุม

(2547) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน พบว่า การบริจาคเงินให้กับพรรคการเมือง ส่งผลประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของพลเมืองไทย ตามรัฐธรรมนูญ จึงแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย พฤติกรรมการเข้าร่วมพรรคกับพรรคการเมือง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก น่าจะเป็นเพราะ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชน จะสูงก็ต่อเมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักคุณค่าและความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะเพื่อเป็นการแสดงออกถึงการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ทำให้การเข้ามาแข่งขันทางการเมืองจะต้องแสดงความรู้ ความสามารถและการเป็นคนมีคุณธรรม เพื่อขอรับความไว้วางใจหรือขอฉันทานุมัติจากประชาชนให้เข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ อภิชาติ การิกานุจน์ (2534) ที่ศึกษาเรื่อง แบบแผนมาตรฐานวัดแบบกัตต์แมน พบว่า การเข้าร่วมพรรคกับพรรคการเมือง ส่งผลให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะของการปฏิสังสรรค์ ซึ่งเน้นความคิดในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม เป็นผู้ตระหนักตนในฐานะพลเมืองดี ซึ่งเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของสังคม ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างบุคคลกับกลุ่มสังคมและกระตุ้นให้มีการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อมวลชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. เสริมสร้างความตระหนักแก่ประชาชนถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับการดำรงชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะเน้นสะท้อนให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของการมีส่วนร่วม

ทางการเมือง ตลอดจนผลกระทบความเสียหายร้ายแรงจากปัญหาการเมืองผ่านช่องทางการสื่อสารประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการผลิตสื่อทางละครโทรทัศน์ เนื้อหา เพลง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในการกล่อมเกลางานการเมืองผ่านสถาบันทางสังคมต่างๆ เพื่อถ่ายทอดแบบอย่างหรือแนวทางการปลูกฝังอบรมแบบประชาธิปไตยที่ถูกต้องเหมาะสมจนสามารถพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันและสร้างเป็นรูปแบบทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแก่ประชาชนได้

2. ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยแบบทางตรงและแบบมีส่วนร่วม ด้วยการใช้ประโยชน์จากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคมต่าง ๆ แก่ประชาชนในทุกระดับ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้สามารถต้านทานกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในสังคมทุนนิยมแบบโลกาภิวัตน์อย่างเท่าทัน

3. สร้าง “เครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองภาคประชาชน” ที่สามารถเป็นพื้นที่ประชาสังคมในการรวมพลังมวลชนให้สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาและปกป้องรักษาผลประโยชน์ของประเทศได้ อันจะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการคุกคามหรือครอบงำสื่อของภาครัฐและภาคเอกชน ที่มักใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการชี้นำสังคม รวมทั้งสามารถตรวจสอบสื่อมวลชนทุกแขนงให้พัฒนาจริยธรรมของบุคลากรด้านสื่อมวลชนให้มีจิตสำนึกสาธารณะและรับผิดชอบต่อสังคมด้วยเพื่อพัฒนาสู่การสื่อสารระบบเปิดที่โปร่งใสอย่างแท้จริง

4. เสริมสร้างให้มีกลไก หรือหน่วยงานอิสระหลัก ในการทำหน้าที่ประสานงานในทุกระดับตั้งแต่ชุมชน ท้องถิ่นในชนบทจนถึงระดับจังหวัด ภูมิภาค และระดับประเทศ เพื่อเน้นให้เกิดกระบวนการทำงานแบบแนวราบ ร่วมกับภาคีภาคประชาชนและองค์กรภาคประชาสังคม เช่น การมีสายตรงหรือเว็บไซต์

เฉพาะเพื่อร้องเรียนความเป็นธรรมและตรวจสอบ
ภาครัฐโดยการเผยแพร่ผลการติดตามความก้าวหน้าใน
แต่ละประเด็นร่วมกันผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแพร่
ภาพถ่ายทอดประจําในทุกหมู่บ้าน ตำบล อำเภอและ
ทุกจังหวัดทั่วประเทศ

5. สร้าง “ตัวชี้วัดความตื่นตัวทางการเมือง”
ในระบอบประชาธิปไตยแบบทางตรงและแบบมีส่วน
ร่วมอย่างเป็นรูปธรรม และนำไปสู่การวัดประเมินผล
ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อันเกิดจากกระบวนการเรียนรู้จากของชุมชน จะไม่
สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงอย่างยั่งยืน หากไม่มี
ระบบงานและการรองรับ อันได้แก่แผนการทำงาน
ทรัพยากรสนับสนุนให้ปฏิบัติงานได้ตามแผน ดังนั้น
ระบบการประเมินชุมชนเป็นสุข ควรจะมีกลไกและ
โครงสร้างอยู่ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา การ
บริหารแผน และการประเมินผลแผนของชุมชนพื้นที่
เพื่อจัดให้มีหน่วยงานดำเนินงานที่สืบทอดชัดเจน

บรรณานุกรม

กล้า ทองขาว. (2555). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไป

ปฏิบัติ: กรณีศึกษานโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์).

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ ฯ.

คณิศ กลิ่นสุคนธ์. (2543). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาล: ศึกษาเฉพาะกรณี

เทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล พ.ศ.2554 ในจังหวัดชลบุรี. กรุงเทพฯ ฯ: (วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ ฯ.

ชัยวัฒน์ รัชชขจร. (2522). ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน:

ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรบัณฑิตปริญญาโท). จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ ฯ.

จรัญ จงสวัสดิ์. (2533). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบ

สุขาภิบาล: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประชาชนในเขตสุขาภิบาลที่ประธานกรรมการสุขาภิบาลมาจากการ

เลือกตั้งและประธานกรรมการโดยตำแหน่ง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ ฯ.

ใจสะอาด หิรัญพฤษ. (2555). กลยุทธ์ในการเสริมสร้างความเสมอภาคของบทบาทหญิงชายในการ

พัฒนาท้องถิ่นทุรกันดารอีสานใต้. รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยและการพัฒนา,

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิตติญาทร ผ่องพันธ์. (2542). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขต

บางเขน. (ศิลปศาสตรบัณฑิตปริญญาโท). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ ฯ.

ณรงค์ พึ่งพานิช. (2552). สภาพและความต้องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กอง

กำกับกร 3 กองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล. (ภาคนิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ ฯ.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2526). **ข่าวสารการเมืองของคนไทย.** กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาการพิมพ์.

ลิขิต ธีรเวคิน. (2543). **การเมืองการปกครองไทย.**(พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรเดช จันทรศร. (2555). **การนำนโยบายไปปฏิบัติ.**กรุงเทพฯ : กราฟิเคพอร์แมท (ไทยแลนด์).

วัชรภรณ์ โพธิ์สีดา. (2543). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา**

สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ. (ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์, กรุงเทพฯ ฯ.

ศราวุธ ศรีประเสริฐ. (2543). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลลำปลาย**

มาศ จังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ ฯ.

สรวงสุตา พูลเจริญ. (2542). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย: ศึกษากรณีคนตา**

บอด.(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ ฯ.

อภิชาติ การิกานุจน์. (2534). **การมีส่วนร่วมของประชาชน: ศึกษาแบบแผนตามมาตรฐานวัดแบบกัตต์**

แมน.วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อรุณี พัฒนะผลสุขุม. (2547). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่**

อาศัยอยู่ในเขตบึงกุ่ม. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ ฯ.

Maslow, A. H. (1968). **Motivation and Personality.** (2nded). New York: Harper & Row PUBLICEHERS.

อ้างอิงใน ณรงค์ พึ่งพานิช. (2552). สภาพและความต้องการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเจ้าหน้าที่
ตำรวจกองกำกับกร 3 กองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล.(ภาคนิพนธ์
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ ฯ.

Myron, Weiner. (1971). **Political Participation: Crisis of Political Process, In Crisis and**

Sequences in Political Development. L. Binder and Others, eds. Princeton: Princeton
University Press.อ้างอิงใน สมปอง รักษาธรรม.(2552). ความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในพื้นที่
ภาคใต้กับการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ.2549-2552
กรณีศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 5 จังหวัดภาคใต้). (ปรัชญาดุษฎีนิพนธ์) มหาวิทยาลัย
เกริก. กรุงเทพฯ ฯ.

McNair, Brain. (2003). **An Introduction to Political Communication. 2nd edition. New York:**

Routledge. อ้างอิงใน วีรวัฒน์ เปรมประภา. (2554). การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง:
ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานการไฟฟ้านครหลวง. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ ฯ.

Parry, Geraint (Ed.). (1972). **The Idea of Political Participation. In Participation in Politics.**

London: Manchester University Press. อ้างถึงใน นุชาวดี อิศรภักดี. (2555). การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความคิดประชาธิปไตย: กรณีศึกษาพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ ฯ.

พฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน

Rape Crime Prevention Behavior

ฉัตรกวิณัฐ กุลโท* พิชพ วังเงิน* อติพร เกิดเรือง*

Chadrakawin Kultho* Piphop Wachangneon* Atiporn Kerduang*

สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์และธรรมาภิบาลมหาวิทยาลัยชินวัต*

The Institute of Public Administration and Governance Shinawatra University*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน (2) เปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืนและ (3) ทาคความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืนกับพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน เก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยการสุตรของ ทาไร่ ยามาเน่ จากประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลนคร นครราชสีมา ใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบและแบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลมาทำการศึกษาด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ใช้สถิติ F ทดสอบนัยสำคัญของตัวแปรด้วยวิธีการเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ(Stepwise) ใช้ F ทดสอบเปรียบเทียบสมมติฐานค่า (t-test) ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว F-test (One Way Analysis Of Variance) วิเคราะห์ถดถอยทางสถิติด้วยค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ Multiple regression analysis และการพรรณนาอภิปรายผลจากแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน “ด้านการสื่อสารเครือข่ายชุมชน”ได้แก่ เคเบิลทีวีประจำชุมชนเป็นช่องทางสำคัญในการแจ้งข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศ โดยวิธีการแจ้งเตือนภัยทางเคเบิลทีวีทุกวันที่มีการถ่ายถ่ายทอดออกอากาศ ผลจากการพยากรณ์มีค่ามากที่สุดประกอบด้วยผลการสัมภาษณ์ประชาชนในเขตเทศบาลและตำรวจพื้นที่ทำให้ได้ทราบว่า การแจ้งข่าวอาชญากรรมข่มขืนควรมีการแจ้งข่าวให้กับทางชุมชนได้ทราบเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในชุมชนหรือใกล้เคียงเพื่อหาแนวทางในการป้องกัน

คำสำคัญ พฤติกรรม, การป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน

Received: 2018-10-12: Revised: 2018-10-28: Accepted: 2018-12-11

Abstract

Research is a quantitative and qualitative mix. Aims to (1) To study the factors influencing crime prevention and crime prevention behavior. (2) Compare personal factors and crime prevention behavior, and (3) Determine the relationship between factors affecting crime prevention, rape and behavior. Crime prevention, Rape cases data were collected by using questionnaire and questionnaire. Sample population 400 From the people living in Nakhon Ratchasima municipality. By Taro Yamane method .Used statistics F Test the significance of the variable by adding a stepwise method. Use F to compare one-way analysis of variance (t-test) F-test (One Way Analysis Of Variance). Statistical regression analysis with multiple regression coefficients and describe the results results of the interview.

The research found that Factors Affecting Crime Prevention Rape Behaviors "Community Communication" includes : Community TV is an important channel for informing about sexual crimes. By the way, daily cable TV alarms are broadcast. The results of the forecast are the most valuable. The results of the interviews with the municipality and police area. Let's know rape crime should be reported to the community. When events occur in the community. Or close to find a way to protect.

Keyword : Rape Crime Prevention Behavior

บทนำ

จากการศึกษาของนักวิชาการและองค์กร ผู้มีบทบาทหน้าที่ในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม พบว่า สาเหตุแห่งอาชญากรรม โดยทั่วไปมักเกิดจากปัจจัยหลายด้าน อาทิ ปัจจัย ทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้าน การขาดการศึกษาของประชาชน ตลอดจนปัจจัยด้าน อิทธิพลของสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ โดยเฉพาะ คดีที่เกี่ยวกับเพศนั้นคดีข่มขืนนั้นวันจะเกิดขึ้นอยู่ บ่อยครั้งและทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ในระดับ สากลคดีข่มขืนมีการแจ้งความทั่วโลกมีประมาณปี ละ 250,000 คดี ส่วนในระดับอาเซียนเมื่อเกิดคดี

ขึ้นปัญหาหลายอย่างที่สตรีต้องประสบเจอโดย องค์กรเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (ยูเอ็น วิแมน-UNWOMEN) ได้ศึกษาเรื่อง คดีข่มขืนความ เข้าใจเรื่องการตอบสนองของกระบวนการยุติธรรม ทางอาญาต่อความรุนแรงทางเพศ ในไทยและ เวียดนาม ปี 2556-2557 สำหรับเหยื่อที่เป็นหญิง แล้วความรุนแรงทางเพศเกิดจากคนรู้จักทั้งหมด 91% เวียดนามอยู่ที่ 86%

ในปี 2547 ดัชนีชี้ ตัวเลขคดีข่มขืนที่มีการ แจ้งความดำเนินคดีทั่วประเทศในรอบ 8 ปีที่ผ่านมา สูงขึ้นถึงร้อยละ 35 โดยเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่าง

ปี 2540 มีจำนวน 3,741 คดี และ 2547 มีจำนวนคดีถึง 5,052 คดีนักเรียนนักศึกษาที่มีมากถึงร้อยละ 51.2 เป็นเด็กร้อยละ 6.6 กรุงเทพฯ ครองแชมป์คดีข่มขืนมากที่สุด เนื่องจากเป็นชุมชนขนาดใหญ่มีความเป็นอยู่ที่หลากหลาย โดยมีผู้หญิงและเด็กถูกระทำกว่าจำนวน 31,866 ราย เฉลี่ยวันละ 87 ราย กว่าร้อยละ 59 เป็นนักเรียนในจำนวนผู้หญิง 6 คน 1 คนถูกข่มขืน จริย์ ศรีสวัสดิ์ (2556)

การดำเนินการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน เพื่อความเหมาะสมจึงได้เลือกพื้นที่ชุมชนเมืองในเขตเทศบาลนครนครราชสีมา ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 136,153 คน เป็นชาย 64,019 คน เป็นหญิง 72,134 คน (พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลนครนครราชสีมา 2538) เป็นชุมชนขนาดใหญ่มีประชากรเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย สถิติการเกิดอาชญากรรมคดีข่มขืนตั้งแต่ปี พ.ศ.2564 - 2558 มีจำนวนรับแจ้งทั้งสิ้น 1,647 ราย จับกุม 1,143 ราย (สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ร่างกาย จำแนกตามประเภทคดีที่รับแจ้ง พ.ศ. 2549- 2558. ข้อมูลเป็นรายภาคที่วราชอาณาจักร. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, กรุงเทพมหานคร.) เพราะพื้นที่วิจัยมีประชากรแฝงเข้ามาอาศัยเป็นพื้นที่ที่มีสถานบันเทิง แหล่งท่องเที่ยว โรงงานอุตสาหกรรมและสถานศึกษา ตั้งอยู่จำนวนมาก มีความเสี่ยงต่อการเกิดคดีทางเพศอย่างรุนแรง จึงมีความสนใจและนำมาทำการวิจัยดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันและพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน

3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืนกับพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด และทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรม

จากรายงานผลการวิจัย เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของตำรวจสายงานปราบปราม สายงานสอบสวนและสายงานอำนวยการสนับสนุนของกลุ่มงานสร้างและพัฒนาเครื่องมือทดสอบ กองการสอบ สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2547พบว่า คุณลักษณะความสำคัญสูงสุดของตำรวจสายงานป้องกันปราบปราม 10 อันดับ มีดังนี้

1.1 สามารถปฏิบัติงานได้โดยฉับพลันทันทีตามแผนที่ผู้บังคับบัญชากำหนดไว้

1.2 มีความอดทนทั้งกายและใจ

1.3 มีความสามารถในการชักจูงประชาชนที่จะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่

1.4 สามารถหาข่าวและพยานหลักฐานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม

1.5 มีน้ำใจไม่ตรีต่อประชาชน

1.6 มีท่าทีสง่าผ่าเผยและมีสุขภาพกำลังกายเข้มแข็ง

1.7 สามารถแนะนำความรู้ในด้านกฎหมายให้กับประชาชนและผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างถูกต้อง

1.8 มีภาวะอารมณ์ตัดสินใจหรือการตกลงใจอย่างรวดเร็ว มั่นคงและเด็ดขาด

1.9 สามารถตัดสินใจได้อย่างแน่นอนและ
แม่นยำ

1.10 รู้จักกลวงความชั่ว มีจริยธรรม มี
คุณธรรม

กองการสอบ สำนักงานกำลังพล สำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติ (2547, น.142)

2. แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำ

โฮดเจตส์ Hodgetts (1999) อ้างถึงใน
ยงยุทธ เกษสาคร (2546, น. 46) ได้อธิบายทฤษฎี
คุณลักษณะผู้นำหรือทฤษฎีอุปนิสัยไว้ว่า การที่
บุคคลได้เป็นผู้นำเพราะบุคคลนั้นมีบุคลิกลักษณะ
หรือมีความสามารถที่เหมาะสมกับการเป็นผู้นำ เช่น
มีบุคลิกที่ดีทั้งภายนอกและภายใน คือ รูปร่าง
หน้าตาดีมีสติและปัญญาเฉลียวฉลาดวิสัยทัศน์
กว้างไกลมีความสามารถมากกว่าคนอื่นหลายเรื่อง มี
นิสัยและความประพฤติดีมีมนุษยสัมพันธ์เยี่ยมใน
กลุ่มที่มีโครงสร้างและเป้าหมายแตกต่างกันลักษณะ
ของผู้นำก็จะแตกต่างกันออกไปตามเป้าหมายและ
โครงสร้างของกลุ่มในทฤษฎีนี้กล่าวถึงลักษณะที่
เด่นชัดสำหรับการเป็นผู้นำคือ

2.1 มุ่งเน้นความรู้ ความสามารถในการ
ทำงานหรือกิจกรรมที่เป็นเป้าหมาย นโยบาย ของ
กลุ่ม (Task acceptability)

2.2 อาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม
ด้วยใจรัก (Assertiveness)

2.3 ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม
ร่วมเต็มใจร่วมทำงานด้วย (Social acceptability)

3. แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารและการ
ประชาสัมพันธ์

ศศิวิมล ตามไทย (2542, บทคัดย่อ) ได้
ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติ และ
พฤติกรรม การบริโภคข่าวลวงของประชาชนใน
กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า โทรทัศน์ คือสื่อที่กลุ่ม

ตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลข่าวสารเป็นอันดับที่
มากที่สุด เนื่องจากไม่มีเวลาในการหาสื่ออย่างอื่นมา
บริโภค

สรุป โทรทัศน์ คือสื่อที่กลุ่มตัวอย่างส่วน
ใหญ่เปิดรับข้อมูลข่าวสาร

4. แนวคิดและทฤษฎีเครือข่ายทางสังคม

การสร้างเครือข่ายทางสังคม การสร้าง
เครือข่าย หมายถึง กิจกรรมในการก่อให้เกิดกลุ่ม
ซึ่งอาจเป็นกลุ่ม องค์กร หรือกลุ่มบุคคล เพื่อ
วัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยน การจัดกิจกรรม
หรือการผลิตรายหว่างองค์กรสมาชิกต้องอาศัยการมี
ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันมาก่อนหน้าที่จะทำความตกลง
เป็นองค์กรเครือข่าย นฤมล นิราทร (2543, น.8)
สำหรับเหตุผลในการสร้างเครือข่ายทางสังคมนั้น
เป็นเพราะ

1. ต้องการมีเพื่อนในการทำงาน ต้องการมี
หมู่ มีพวก

2. ต้องการทรัพยากรในการ ทำงาน

3. ต้องการรับภาระความเสี่ยงในกิจกรรม
ร่วมกัน

4. ต้องการความชำนาญเฉพาะด้านในการ
แก้ไขปัญหา

5. ต้องการประหยัด

6. ต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ในการ
ทำงานร่วมกัน รวมไปถึงมีปัจจัยเสริมที่เป็นเงื่อนไข
สำคัญ คือ ความเต็มใจที่จะเข้าร่วมเป็นเครือข่าย 31
ส่วน นฤมล นิราทร (2543, น.11-12)

5. แนวคิดและทฤษฎีเทคโนโลยีกล้องวงจร
ปิด

เชิดชัย โสภา (2556, น.90) พบว่า ส่วน
ใหญ่รับรู้ถึงประโยชน์ของกล้องวงจรปิดว่า สามารถ
ช่วยจับผู้กระทำผิดช่วยให้รู้สึกปลอดภัยช่วยให้
การก่ออาชญากรรมลดลงได้ ความสามารถของ

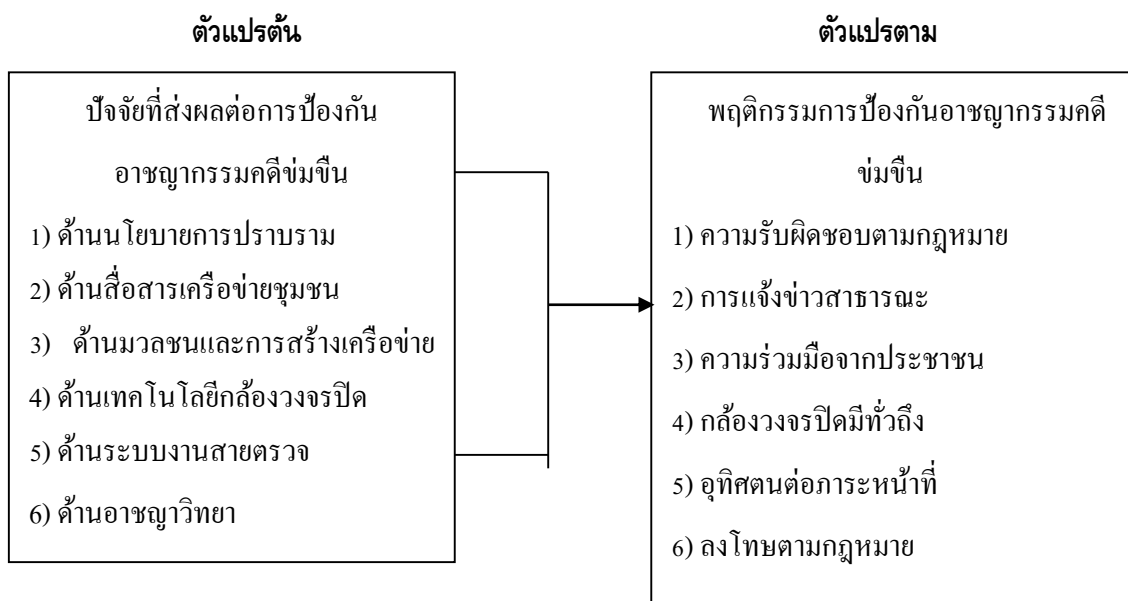
กล้องโทรทัศน์วงจรปิดจะเห็นคุณภาพย้อนหลังได้ ส่วนความรู้สึกเกี่ยวกับกล้องที่มีอยู่ในหน่วยงานส่วนใหญ่รู้สึกว่าการติดตั้งกล้องวงจรปิดใช้ในหน่วยงานจะเห็นติดตามจุดเสี่ยง เพื่อป้องกันทรัพย์สิน และความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน ส่วนใหญ่จะเป็นการป้องกันและใช้เพื่อเป็นหลักฐาน

6. แนวคิดและทฤษฎีอาชญาวิทยา

ทฤษฎีบุคลิกภาพ (Personality Theory) ไม่ได้ให้ความสำคัญกับแรงกระตุ้นภายใต้จิตสำนึกหรือสัญชาตญาณของอาชญากรรม หากแต่มุ่งเน้นไปที่บุคลิกภาพของบุคคลว่าเป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมสมมุติฐานของทฤษฎีนี้มีอยู่ว่า “อาชญากรที่มีบุคลิกภาพที่ผิดปกติแตกต่างจากบุคคลธรรมดา ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากพันธุกรรมก็ได้” หนึ่งในทฤษฎีแนวนี้อธิบายว่าพฤติกรรมอาชญากรรม เป็น

การแสดงออกของบุคลิกภาพที่แตกต่างจากบุคคลที่ปกติ เช่น การขาดความสามารถในการระงับอารมณ์ ความก้าวร้าวการชอบหาเรื่องใส่ตัวเองการชอบเป็นศัตรูกับคนอื่นการมองโลกในแง่ร้ายหรือการไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม เป็นต้น และยังมีทฤษฎีแนวนี้ที่นำเสนอว่าอาชญากรนั้นแตกต่างจากบุคคลปกติในรูปแบบของบุคลิกภาพพื้นฐานบุคคลธรรมดาทั่วไปจะมีบุคลิกภาพที่ยอมรับกฎกติกาของสังคม ส่วนอาชญากรนั้นเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม หรือต่อต้านสังคม (Antisocial) หรือมีจิตผันผวน (Psychopath or sociopath) ทฤษฎีแนวนี้จึงศึกษาสาเหตุและหาทางแก้ไขบุคลิกภาพของบุคคลที่นำไปสู่พฤติกรรมอาชญากรรม พรชัย ชันดี และคณะ (2543, น.65 – 66)

กรอบแนวคิด

สมมุติฐานการวิจัย

1. พฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืนมีความแตกต่างกันจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ มีรูปแบบของการวิจัยเป็นรูปแบบเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยเลือกกลุ่มประชากรตัวอย่าง (Sampling) จากขนาดของประชากร ในพื้นที่ชุมชนในเขตเทศบาลนคร นครราชสีมา ทั้งสิ้น 136,153 คน ขนาดของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยเทียบ สูตร ทาโร ยามาเน่ ระดับความเชื่อมั่น 0.95 สัจจิตรา บุญยรัตพันธุ์ (2557, น.176)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม The Questionnaire ปลายปิดแบบเลือกตอบ (Check List) แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ และสถานภาพ จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน จำนวน 22 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน จำนวน 22 ข้อ

แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับความคิดเห็น “พฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน” จำนวน 4 ข้อ

ตามแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 นั้น แปลความหมายดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2547, น.173)

มีผล น้อยที่สุดให้	1	คะแนน
มีผล น้อยให้	2	คะแนน
มีผล ปานกลางให้	3	คะแนน
มีผล มากให้	4	คะแนน
มีผล มากที่สุดให้	5	คะแนน

การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำ Try Out จากประชาชนในพื้นที่รอบสถานีตำรวจภูธรเมือง จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามไปหาสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นตามวิธีของ (Cronbach's Coefficient) ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรมีระดับการวัดเป็นระยะห่าง Interval หรือ อัตราส่วน ratio ผลการหาความเชื่อมั่น ได้เท่ากับ .800 แสดงถึงความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมี สูง สามารถนำไปสอบถามได้

ขั้นตอนการวิจัย

1 นำไปวิเคราะห์ระดับความเห็นต่อปัจจัยในการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for Social Science Personal Computer Plus (SPSS / PC) โดยแบ่งเป็น

2 ตารางค่าร้อยละ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของลักษณะบุคคลกลุ่มประชากรตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

3 วิเคราะห์ระดับความเห็นของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของความเห็นเป็นรายด้านและรายหัวข้อ แล้วแปลผลตามเกณฑ์ระดับคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2556, น.121)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 แปลความว่า มีผลต่อการป้องกันอาชญากรรมน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 แปลความ
ว่า มีผลต่อการป้องกันอาชญากรรมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 แปลความ
ว่า มีผลต่อการป้องกันอาชญาปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 แปลความ
ว่า มีผลต่อการป้องกันอาชญากรรมมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 แปลความ
ว่า มีผลต่อการป้องกันอาชญากรรมมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จากแหล่งปฐมภูมิ ได้แก่ จากแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มประชากรที่อาศัยในเขตเทศบาลนคร นครราชสีมา จำนวน 400 ตัวอย่าง เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Noproability Sampling) จึงใช้การแจกแบบสอบถามแบบ Accidental Sampling ง่ายต่อการเก็บข้อมูลซึ่งไม่จำกัดเฉพาะเจาะจงทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากแบบสอบถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็นโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ “พฤติกรรม การป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน”

3. จากแหล่งทุติยภูมิ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้อง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ,และร้อยละค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย Simple Correlation ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ Multiple Correlation การทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้สถิติ F ทดสอบนัยสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ ที่เพิ่มเข้ามาในสมการพยากรณ์ด้วยวิธีการ

เพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise) โดยใช้ F จากกำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ บุญชม ศรีสะอาด (2547, น. 156)

2. สมการพยากรณ์โดยกลุ่มตัวพยากรณ์ที่ทดสอบแล้วดีที่สุด

1. หาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ของตัวพยากรณ์

2. หาค่าคงที่สมการถดถอย (a)

3. คำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (Standard Errors of Estimate)

4. ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอย (Standard Errors of b Coefficients)

5. ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย โดยทดสอบค่า t (t-test) สมนึก ภัททิยธนี (2558, หน้า 225)

สรุปผลการวิจัย

เมื่อทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์การถดถอย พบว่า ปัจจัยด้านการสื่อสารเครือข่ายชุมชน (X_2) ด้านนโยบายปราบปราม (X_1) ด้านมวลชน และการสร้างเครือข่าย (X_3) และด้านเทคโนโลยีกล้องวงจรปิด (X_4) เป็นตัวพยากรณ์การป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าถ้าปัจจัยด้านการสื่อสารเครือข่ายชุมชน เพิ่มขึ้น 1 หน่วย แล้วการพฤติกรรมป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืนจะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น .259 หน่วย ปัจจัยด้านนโยบายปราบปรามเพิ่มขึ้น 1 หน่วย แล้วการพฤติกรรมป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืนจะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น .248 หน่วย ปัจจัยด้านมวลชนและการสร้างเครือข่ายเพิ่มขึ้น 1 หน่วย แล้วการพฤติกรรมป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืนจะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น .250

หน่วย และปัจจัยด้านด้านเทคโนโลยีกล้องวงจรปิด ลดลง 1 หน่วย แล้วพฤติกรรมกรรมการป้องกัน อาชญากรรมคดีข่มขืนจะเปลี่ยนแปลงลดลง .077 หน่วย จึงยอมรับได้

สรุปผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ในการวางแผนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกัน เนื่องจากชุมชนมีความใกล้ชิดกับพื้นที่รู้ว่ามีใครเข้าหรือออกในชุมชนอย่างไร นอกจากนี้ยังสามารถพูดคุยกับชาวบ้านในชุมชนได้อย่างสนิทใจมากกว่า ดังนั้นควรมีการประสานงานระหว่างตำรวจกับชุมชน การแจ้งข่าวด้านอาชญากรรมข่มขืน ควรมีการแจ้งข่าวให้กับทางชุมชนได้ทราบเมื่อมีเหตุการณ์ข่มขืนในชุมชนหรือใกล้เคียงเพื่อหาแนวทางในการป้องกัน ไม่ให้เกิดเหตุการณ์ และสถานที่ใดไม่ปลอดภัย เช่น ถนนสายใดไม่มีแสงสว่าง ชุมชนควรจะเข้าไปติดตั้งไฟฟ้าให้มีแสงสว่างเพิ่มขึ้นในส่วนของการตรวจสอบ ความจำเป็นในการช่วยสอดส่องดูแลความเรียบร้อยของชุมชน เป็นหูเป็นตาช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งสามารถช่วยลดอาชญากรรมในชุมชนได้ เนื่องจากตำรวจอาสาเป็นคนที่ในพื้นที่ทราบรายละเอียดของชุมชนเป็นอย่างดี แต่ในการที่จะเลือกคนในชุมชนมาเป็นตำรวจอาสาต้องคัดเลือกคนที่มีความพร้อมในการมาปฏิบัติหน้าที่ ให้และความรู้ อบรมในการเตรียมความพร้อมก่อนออกมาเป็นตำรวจอาสา ในส่วนของกล้องวงจรปิด ในเขตพื้นที่ สน. ที่รับผิดชอบควรมีการติดตั้งให้ครอบคลุมพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมหรือพื้นที่ตามเส้นทางในการทราบเบาะแสผู้กระทำความผิดได้ คุณภาพของกล้องเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการติดตามผู้กระทำความผิดถ้าคุณภาพกล้องไม่ดีก็จะเสียโอกาสในการที่จะได้ภาพที่ชัดเจน ผู้กระทำความผิดอาจรอดพ้นจากการกระทำความผิดได้

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า สถานภาพของบุคคลมีความคิดเห็นต่อตัวแปรตามหรือพฤติกรรมกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน ตัวแปรต้นทั้งหมดมีความเป็นอิสระจากกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ยอมรับได้ ทำให้ค้นพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน “ด้านการสื่อสารเครือข่ายชุมชน”อันได้แก่ เคเบิลทีวีประจำชุมชนเป็นช่องทางสำคัญในการแจ้งข่าวสารต่างๆโดยเฉพาะข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศ โดยวิธีการแจ้งเตือนภัยข่มขืนทางเคเบิลทีวีทุกวันที่ย้ายทอดออกอากาศจากการพยากรณ์มีค่ามากที่สุด และผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชาชนในเทศบาลและตำรวจทำให้ได้ทราบว่า การแจ้งข่าวด้านอาชญากรรมข่มขืน ควรมีการแจ้งข่าวให้กับทางชุมชนได้ทราบเมื่อมีเหตุการณ์ข่มขืนในชุมชนหรือใกล้เคียงเพื่อหาแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ และสถานที่ใดไม่ปลอดภัย เช่น ถนนสายใดไม่มีแสงสว่าง ชุมชน ควรจะเข้าไปติดตั้งไฟฟ้าให้มีแสงสว่างเพิ่มขึ้น จึงสามารถนำไปเป็นความรู้และเป็นนโยบายในการป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับคดีข่มขืนได้

การอภิปรายผลการวิจัย

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทดสอบค่าเฉลี่ย t-test, f-test นัยสำคัญของตัวแปรด้วยวิธีเพิ่มตัวแปรเข้าเป็นขั้นๆ Stepwise เพื่อทราบความแปรปรวนและวิเคราะห์การถดถอยทางสถิติสำหรับทำนายปรากฏการณ์ต่างๆโดยใช้ Multiple Regression Analysis พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ สถานภาพ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.29 ด้านนโยบายปราบปราม (X_1) ค่าเฉลี่ย 4.41 ด้านการสื่อสารเครือข่ายชุมชน (X_2) ค่าเฉลี่ย 4.33 ด้านมวลชนและ

การสร้างเครือข่าย (X_3) ค่าเฉลี่ย 4.13 . ด้านเทคโนโลยีกล้องวงจรปิด (X_4) ค่าเฉลี่ย 4.32 ด้านระบบงานสายตรวจ (X_5) ค่าเฉลี่ย 4.22 และด้านระบบงานสายตรวจ (X_6) ค่าเฉลี่ย 4.18 มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการวิเคราะห์ พบว่า

1. ด้านนโยบายการปราบปราม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) พบว่า ผู้นำชุมชนและหัวหน้าสถานีตำรวจต้องเอาใจใส่ควบคุมดูแลและวางมาตรการร่วมกัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.54$) ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมโดยรวมวางมาตรการป้องกันให้กับสายตรวจและอาสาตำรวจชุมชนมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.33$)

2. ด้านการสื่อสารเครือข่ายชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่อันดับรองที่ ($\bar{X} = 4.33$) พบว่า เเคเบิลทีวีประจำชุมชนเป็นช่องทางสำคัญในการแจ้งข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.35$) ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมโดยแจ้งเตือนภัยข่มขืนทางเคเบิลทีวีทุกวัน ที่ถ่ายทอดทางอากาศมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.06$)

3. ด้านมวลชนและการสร้างเครือข่าย ค่าเฉลี่ยอยู่อันดับรอง ($\bar{X} = 4.33$) พบว่า มีอาสาตำรวจชุมชนทำงานเป็นเครือข่ายภาคประชาชนร่วมแจ้งข่าวและร่วมป้องกันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.45$) ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมโดยการ ออกตรวจร่วมกับอาสาสมัครตำรวจชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.24$)

4. ด้านเทคโนโลยีกล้องวงจรปิด ค่าเฉลี่ยอยู่ระดับ ($\bar{X} = 4.21$) พบว่า สถานที่ติดตั้งกล้องวงจรปิดควรพิจารณาตามสภาพพื้นที่และจำนวนของกล้องวงจรปิดมากส่งผลดีต่อการป้องกันการเกิด

อาชญากรรมข่มขืนมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.23$) ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมโดยติดตั้งกล้องวงจรปิดเน้นในที่เปลี่ยว ตรอก ซอย จุดอับลับตา กล้องวงจรปิดมีจำนวนเพียงพอสามารถป้องกันอาชญากรรมได้ และตรวจสอบคุณภาพการทำงานของกล้องวงจรปิด และบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ ทั้งหมดอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.20$)

5. ด้านระบบงานสายตรวจ ค่าเฉลี่ยอยู่ระดับ ($\bar{X} = 4.18$) พบว่า สายตรวจต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็ง ตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับ ($\bar{X} = 4.22$) ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมโดยการแต่งกายดูดี มีสง่า น่าเกรงขาม อุปกรณ์ในการออกตรวจมีความพร้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.32$)

6. ด้านอาชญาวิทยา ($\bar{X} = 4.27$) พบว่า การปรับสภาพแวดล้อมที่ล้อมโถมให้ดีขึ้น ไม่เป็นที่ลับตาคนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.29$) ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมโดยการติดหลอดไฟให้แสงสว่างตามตรอก ซอย จุดอับลับตา ให้มีแสงสว่างทั่วถึงมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.36$)

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย พบคุณหาความสัมพันธ์จากตัวแปร 6 ด้าน โดยกำหนดค่าตัวแปรในการพยากรณ์ (X_1) แทน ด้านนโยบายการปราบปราม (X_2) แทน ด้านการสื่อสารเครือข่ายชุมชน (X_3) แทน ด้านมวลชนและการสร้างเครือข่าย (X_4) แทน ด้านเทคโนโลยีกล้องวงจรปิด (X_5) แทน ด้านระบบงานสายตรวจ และ (X_6) แทน ด้านอาชญาวิทยา โดยวิธีการเพิ่มตัวแปรเข้าเป็นขั้นๆ พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืน คือ ปัจจัยด้านการสื่อสารเครือข่ายชุมชน (X_2) ด้านนโยบายการ

ปราบปราม (X_1) ด้านมลพิษและการสร้างเครือข่าย (X_2) และด้านเทคโนโลยีกล้องวงจรปิด (X_3) ตามลำดับ

วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

1. หัวข้อสัมภาษณ์ “ผู้นำชุมชนและหัวหน้าตำรวจในพื้นที่ควรร่วมกันกำหนดมาตรการวางแผนในการวางแผนนโยบายการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร” เห็นว่า ควรมีการกำหนดมาตรการวางแผนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกันเนื่องจากชุมชนมีความใกล้ชิดกับพื้นที่รู้ว่าใครเข้าหรือออกในชุมชนอย่างไร นอกจากนี้ยังสามารถพูดคุยกับชาวบ้านในชุมชนได้อย่างสนิทใจมากกว่า ดังนั้นควรมีการประสานงานระหว่างตำรวจกับชุมชน ซึ่งผลการสัมภาษณ์สนับสนุนข้อค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยด้านนโยบายการปราบปราม (X_1) ได้แก่ ผู้นำชุมชนและหัวหน้าสถานีตำรวจต้องเอาใจใส่ควบคุมดูแลและวางมาตรการร่วมกัน โดยวิธีร่วมวางมาตรการป้องกันให้กับสายตรวจและอาสาตำรวจชุมชน

2. หัวข้อสัมภาษณ์ “การแจ้งข่าวเตือนภัยเกี่ยวกับอาชญากรรมข่มขืนในชุมชนควรมีการแจ้งเตือนทางเคเบิลทีวี ทางหนังสือพิมพ์ ทุกวันหรือไม่ อย่างไร” เห็นว่า การแจ้งข่าวด้านอาชญากรรมข่มขืนควรมีการแจ้งข่าวให้กับทางชุมชนได้ทราบเมื่อมีเหตุการณ์ข่มขืนในชุมชนหรือใกล้เคียงเพื่อหาแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ และสถานที่ใดไม่ปลอดภัย เช่น ถนนสายใดไม่มีแสงสว่าง ชุมชนควรจะเข้าไปติดตั้งไฟฟ้าให้มีแสงสว่างเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการสัมภาษณ์สนับสนุนข้อค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสื่อสารเครือข่ายชุมชน (X_2) ได้แก่ เคเบิลทีวีประจำชุมชนเป็นช่องทางสำคัญใน

การแจ้งข่าวสาร โดยวิธีแจ้งเตือนภัยข่มขืนทางเคเบิลทีวีทุกวันที่ถ่ายทอดทางอากาศ ซึ่งเป็นข้อค้นพบที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นมากที่สุดสามารถนำไปกำหนดเป็นนโยบายในการป้องกันได้

3. หัวข้อสัมภาษณ์ “ควรมีอาสาตำรวจชุมชนเป็นเครือข่ายความร่วมมือจากประชาชนในการร่วมกันป้องกันอาชญากรรมคดีข่มขืนหรือไม่ อย่างไร” เห็นว่า ในส่วนของตำรวจอาสาที่มีความจำเป็นในการช่วยสอดส่องดูแลความเรียบร้อยของชุมชน เป็นหูเป็นตาช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งสามารถช่วยลดอาชญากรรมในชุมชนได้ เนื่องจากตำรวจอาสาเป็นคนที่ในพื้นที่ทราบรายละเอียดของชุมชนเป็นอย่างดี แต่ในการที่จะเลือกคนในชุมชนมาเป็นตำรวจอาสาต้องคัดเลือกคนที่มีความพร้อมในการมาปฏิบัติหน้าที่ ให้และความรู้ อบรมในการเตรียมความพร้อมก่อนออกมาเป็นตำรวจอาสา ซึ่งผลการสัมภาษณ์สนับสนุนข้อค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยด้านมลพิษและการสร้างเครือข่าย (X_3) ได้แก่ มีอาสาตำรวจชุมชนทำงานเป็นเครือข่ายภาคประชาชนร่วมแจ้งข่าวและร่วมป้องกัน โดยวิธีออกตรวจร่วมกับอาสาสมัครตำรวจชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

4. หัวข้อสัมภาษณ์ “การติดตั้งกล้องวงจรปิดควรคำนึงถึงคุณภาพ สถานที่ติดตั้ง คุณภาพของกล้อง และจำนวนให้ครอบคลุมพื้นที่อย่างทั่วถึงหรือไม่ อย่างไร” เห็นว่า ในส่วนของกล้องวงจรปิดในเขตพื้นที่ สน. ที่รับผิดชอบควรมีการติดตั้งให้ครอบคลุมพื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม หรือพื้นที่ตามเส้นทางในการทราบเบาะแสผู้กระทำความผิดได้ คุณภาพของกล้องเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการติดตามผู้กระทำความผิดถ้าคุณภาพกล้องไม่ดีก็จะเสียโอกาสในการที่จะได้ภาพที่ชัดเจน ผู้กระทำความผิดอาจรอดพ้นจากการกระทำความผิดได้ ซึ่งผลการสัมภาษณ์

สนับสนุนข้อค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยด้านเทคโนโลยี กล้องวงจรปิด (X₄) ได้แก่ สถานที่ติดตั้งกล้องวงจรปิดควรพิจารณาตามสภาพพื้นที่และจำนวนของ กล้องวงจรปิดมากส่งผลดีต่อการป้องกันการเกิด อาชญากรรมข่มขืนมี โดยวิธีการติดตั้งกล้องวงจร ปิดเน้นในที่เปลี่ยว ตรอก ซอย จุดอับลับตา กล้องวงจรปิดมีจำนวนเพียงพอสามารถป้องกัน อาชญากรรม ได้ และตรวจสอบคุณภาพการทำงาน ของกล้องวงจรปิด และบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ประชาชนต้องการให้ชุมชนและ ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอย่างเป็นรูปธรรม
2. ประชาชนเสนอให้มีการลงโทษผู้ต้องหา คดีข่มขืนอย่างรวดเร็วและรุนแรง
3. อยากให้สายตรวจตรวจจุดตรวจในที่ เปลี่ยวและลับตานานขึ้นกว่าปกติ
4. สถานีตำรวจควรนำแบบการส่งเสริมให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดย

อาจดำเนินจากชุมชนขนาดเล็ก ที่มีความพร้อม จากนั้นจึงขยายการดำเนินการไปยังตำบลอื่น

5. เพศหญิงควรระมัดระวัง โดยไม่ไปไหน คนเดียว หรือไม่เดินในที่เปลี่ยว
6. การควบคุมสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิดีโอ ภาพยนตร์ และหนังสือเกี่ยวกับเพศ และสถาน บริการ และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างอย่าง เคร่งครัด
7. ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การป้องกันและปราบปราม เช่น การเป็นสมาชิกแจ้ง ข่าวสารข้อมูล การเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร เป็นหู เป็นตาให้กับตำรวจ
8. การเพิ่มกำลังพลและวัสดุอุปกรณ์ใน การป้องกัน เช่น สายตรวจ ยานพาหนะ นอกจากนี้ ยังมึงงบประมาณที่เป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกัน
9. ตำรวจสายตรวจ เมื่อมาตรวจในพื้นที่ ควรมีการพูดคุย สนทนาพบปะกับชาวบ้าน ผู้นำ ชุมชน ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่าง ตำรวจกับชุมชน

บรรณานุกรม

- จรรย์ ศรีสวัสดิ์. (2556). "สถานการณ์ความรุนแรงทางเพศ ปี 2556". สืบค้นวันที่ 14 พฤษภาคม 2561, <http://goo.gl/i9mHtL>.
- จินตวีร์ เกษมสุข. (2554). **หลักการและยุทธศาสตร์ในการประชาสัมพันธ์**. (เอกสารประกอบการเรียนรู้ คณะ นิเทศศาสตร์สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพมหานคร.
- เชิดชัย ศรีโสภา. (2556). **การพิจารณาใช้กล้องวงจรปิดสำหรับงานรักษาความปลอดภัยธุรกิจก่อสร้าง**. (งานค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและการสื่อสาร คณะ วิศวกรรมศาสตร์). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- ธิดารัตน์ มกรทัต. (2556). **ความพึงพอใจของสมาชิกเคเบิลทีวีระบบ HD (High Definition) ที่มีต่อ การบริหารงาน บริษัท เคเบิลทีวี(จันทบุรี) จำกัด**. (สาขาวิชาการบริหารสื่อสารมวลชน คณะวารสาร ศาสตร์และสื่อสารมวลชน). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

- นฤมล นิราทร. (2543). **การสร้างเครือข่ายการทำงาน : ข้อควรพิจารณาบางประการ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยา สาส์น.
- ประนอม แม่นมาศวิศ. (2553). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร.** (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ยงยุทธ สาครเกษ. (2549). **ภาวะผู้นำกลุ่มทำงานการจูงใจ.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : วี.เจ.พรีนติ้ง.
- พรชัย ชันดี และคณะ. (2543). **ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญวิทยา.** กรุงเทพมหานคร : เน้นต์บุ๊ก.
- ศศิวิมล ตามไทย. (2542). **การปิดรับข่าวสารความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคข่าวล้องของ ประชากรใน กรุงเทพมหานคร.** จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สุวีวรรณ แจ้งจิตร. (2555). **การวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคม.** (สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ธัญบุรี.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2558). **การวัดผลการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กอ์ปัสลินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- Boonshri Si clean. (2014). **University. No. 9. Bangkok: Suwinya Sarasin.** (in Thai)
- Cherdchai Srisopa (2014). **CCTV Security Considerations for Construction Business.** (Independent Research Master of Science Faculty of Technology and Communication Faculty Engineering science). Dhurakij Pundit University, Bangkok. (in Thai)
- Jira Srisawat. (2014). **“Sexual violence situation in 2013”** Retrieved on May 14, 2018, <http://goo.gl/i9mHtL>.(in Thai)
- Jintawee Sukasem. (2011). **Principles and Strategies for Public Relations.** (Learning Materials, Communication Arts, Public Relations) Sripatum University, Bangkok. (in Thai)
- Nuron Nirat (2000). **Networking: Some considerations.** Bangkok: Thammasat university press.
- Pongchai Khantee et al. (2000). **Theory and research in criminology.** Bangkok: Netbook.
- Prathom Manam Sawan (2010). **Leadership, change and effectiveness of management.** (Master of Business Administration). Nakhon Sawan Rajabhat University, Nakhon Sawan. (in Thai)

- Tidarat Mahatat. (2014). **Satisfaction of cable television subscribers with HD (High Definition) system on cable television management (Chanthaburi) Co., Ltd.** Faculty of Journalism and Mass Communication). Thammasat University, Bangkok. (in Thai)
- Sasivimol tamthai. (1999). **Exposure to knowledge the attitude and behavior of brown rice consumption in Bangkok.**Chulalongkorn University, Bangkok
- Srisawan Tungchit. (2012). **Social network analysis. (Information Technology) Faculty of Science and Technology.** Kanchanaburi Rajabhat University, Kanchanaburi. (in Thai)
- Somchai Pattatayathee. (2016). **Educational Measurement. 3rd edition. Kalasin:** Coordinate printing. (in Thai)
- Yongyut Sakornkas. (2006). **Leadership, working group, motivation.** No. 8. Bangkok: VJ PRINGING. (in Thai)

วัฒนธรรมสาวน้อย: การเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้หญิงยุคไทโซ

Girls' Culture: the changing role of women in Taisho era

พันธุ์พิชญา ปัญญา* พุณัฎกร คำปวน พิรดา โตนชัยภูมิ*

Phanphitchaya Panyafu* Natthakorn Khampuan* Pirada Tonchaiyaphum*

มหาวิทยาลัยพะเยา*

University of Phayao*

บทคัดย่อ

ในช่วงปลายของยุคเมจิ ปีค.ศ. 1902 (ปีเมจิที่ 35) ภายหลังจากการวางจำหน่ายนิตยสารสำหรับผู้หญิงชื่อ “โลกของสาวน้อย” (Shojoukai, 少女界) ซึ่งเป็นนิตยสารสำหรับหญิงสาวหรือเด็กสาวที่ได้รับความนิยมจากผู้หญิงชาวญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก จนก่อให้เกิดเป็น “วัฒนธรรมสาวน้อย” (Shoujobunka, 少女文化) ที่ได้รับความนิยมต่อเนื่องจากยุคไทโซจนถึงโชวะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเข้าสู่ช่วงยุคไทโซที่มีการหลอมของวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้ผู้หญิงสมัยใหม่ยุคไทโซมีความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอิทธิพลของวัฒนธรรมสาวน้อยที่มีต่อผู้หญิงในยุคไทโซ และ 2) วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้หญิงในยุคไทโซผ่านวัฒนธรรมสาวน้อย พบว่า การบ่มเพาะจากวัฒนธรรมสาวน้อยผ่านทางนิตยสารและสื่อกระแสหลัก ทำให้ปรากฏภาพของโมเดิร์นเกิร์ล (Modern girl, モダン・ガール) หรือหญิงสาวยุคใหม่เป็นจำนวนมาก ด้วยแฟชั่นการแต่งกาย การแต่งหน้า และทรงผม รวมไปถึงวิถีการดำเนินชีวิตที่มีการกล้าคิดกล้าแสดงออก การมีอิสระที่จะรักและเลือกคู่ครอง ทำให้ผู้หญิงไทโซไม่ได้มุ่งหวังแค่การแต่งงานกับผู้ชายเพื่อไปทำหน้าที่ภรรยา และแม่ตามแบบที่สังคมคาดหวัง แต่ยังสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพอื่น ๆ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนสังคมร่วมกับผู้ชาย

คำสำคัญ: วัฒนธรรมสาวน้อย, โมเดิร์นเกิร์ล, ความสัมพันธ์แบบ S, ผู้หญิงยุคไทโซ

Abstract

In the late Meiji era (Meiji 35 or 1902), the release of a popular-women magazine, "The Little Girl's World" (Shojoukai, 少女界), has caused a cultural change called "Girls' Culture" (Shoujobunka, 少女文化) that is widespread from the Taisho era to the Showa era. In particular, to the Taisho era when the Western culture infiltrated into the Japanese society, the modern Taisho era girls tended to have more courage to change themselves. The purposes of this research were; 1) to study the influence of the girls' culture on women in the Taisho era, and 2) to analyze the changing roles of women in the Taisho era through girls' culture. The findings revealed that the presence of the girls' culture through magazines and mainstream media has framed an image of the modern girls (モダン・ガール) particularly in terms of dressing, make-up, and hairstyle. Their lifestyles also changed as they were freer to think and express their opinions. Additionally, the Taisho women received more freedom to love and choose their partners, changing the traditional expectation of their society about appropriate wives and mothers. More importantly, they were freer to apply knowledge to benefit their occupations and to be part of social driving as well as Japanese men.

Keywords: girls' culture, modern girl, sisterhood, women in the Taisho era

บทนำ

ผู้หญิงญี่ปุ่นถูกสังคมคาดหวังต่อการเป็น "ภรรยาที่ดีแม่ที่ฉลาด" (Ryousaikembo, 良妻賢母) เพื่อดำเนินความเป็นครอบครัว (Ishizuki & Yabuta, 1999) อันเป็นแนวคิดพื้นฐานการศึกษาสำหรับผู้หญิงในญี่ปุ่นตั้งแต่ยุคเมจิเป็นต้นมาจนกระทั่งสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่ไม่ได้หมายความว่าในสังคมญี่ปุ่นจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงในมิติอื่นของความเป็นผู้หญิง เพราะความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การขยายตัวทางการศึกษา การขยายอิทธิพลของกระบวนการเรียกร้องสิทธิสตรี ล้วนแล้วแต่มีผลทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในกลุ่มผู้หญิงแทบทั้งสิ้น (อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์, 2555) ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้หญิงญี่ปุ่นแต่ละยุคสมัยจึงถูกเชื่อมโยงเข้ากับสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลง

ไปด้วยเช่นกัน หนึ่งในนั้นคือ "วัฒนธรรมสาวน้อย" (Shoujobunka, 少女文化)

วัฒนธรรมสาวน้อยเริ่มขึ้นในช่วงปลายของยุคเมจิ ปีค.ศ. 1902 (ปีเมจิที่ 35) ที่มีการวางจำหน่ายนิตยสารสำหรับผู้หญิงชื่อ "โลกของสาวน้อย" (Shojoukai, 少女界) ซึ่งเป็นนิตยสารสำหรับหญิงสาว หรือเด็กสาวที่ได้รับความนิยมจากผู้หญิงชาวญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก โดยเนื้อหาภายในเล่มประกอบด้วย การศึกษา แฟชั่น นวนิยาย และคอลัมน์ตอบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง จนเกิดเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสื่อสาร และเครือข่ายของเด็กสาวชาวญี่ปุ่นในยุคนั้น (Saka, 2011) ได้รับความนิยมต่อเนื่องจากยุคไทโชจนถึงโซวะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเข้าสู่ช่วงประชาธิปไตยยุคไทโช (Taisho democracy, 大正デモクラシー)

ที่แนวคิดประชาธิปไตยและเสรีนิยมได้รับความสนใจเป็นอันมาก ไม่เพียงแต่ในหมู่นักเรียนนักศึกษาในกลุ่มผู้หญิงก็เช่นกัน การล่อหลอมทางวัฒนธรรมตะวันตกไม่ได้มีอิทธิพลกับผู้หญิงในยุคโตโชต่อการเรียกร้องสิทธิและความเท่าเทียมเท่านั้น ยังรวมไปถึงการบริโภคสินค้า เสื้อผ้า และแฟชั่นต่าง ๆ ด้วย

จากการได้รับการศึกษาและเรียนรู้แบบตะวันตก ผู้หญิงสมัยโตโชมีความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดูเป็น “โมเดิร์นเกิร์ล” (Modern girl, **モダン・ガール**) หรือ “โมกะกะ” (Moga, **モガ**) โดยแสดงออกผ่านทางเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า ที่ดูเป็นผู้หญิงทันสมัย มีงานอดิเรก คือการเต้นรำ หรือการเล่นกีฬา มีการสวมใส่เสื้อผ้าแบบตะวันตก ผสมทรงสั้น (บ๊อบ) ซึ่งเป็นการกระตุ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมให้เกิดปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมใหม่ที่เปลี่ยนการแต่งกายของผู้หญิงในแบบดั้งเดิม และแบ่งแยกบทบาทระหว่างผู้หญิงทำงานกับภรรยา (แม่บ้าน) ด้วยการแต่งกาย ทรงผม การแต่งหน้า ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีการโฆษณาผ่านทางนิตยสารสำหรับผู้หญิง (Anzo & Koizumi, 2008) ที่ถือเป็นตัวเร่งปฏิริยาต่อผู้บริโภควัฒนธรรมอเมริกันในโตเกียว ผ่านการเชื่อมต่อระหว่างผู้หญิงชนชั้นกลางกับการบริโภควัตถุที่ถ่ายทอดผ่านสื่อ และยังเป็นหลักที่เชื่อมต่อกับสังคมที่ทันสมัยเช่นยุโรปและอเมริกา บางสำนักพิมพ์มีผู้อ่านหญิงเกิน 100,000 คน กลางปี ค.ศ.1920 (ปีโตโชที่ 9) ยิ่งเริ่มเห็นความสำเร็จของสื่อผ่านการเปลี่ยนแปลงในแฟชั่นของหญิงสาวญี่ปุ่น (Sato, 2003) โดยนิตยสารที่ตีพิมพ์ในยุคสมัยโตโชจนถึงยุคโชวะนั้นมีจำนวนมาก ที่ได้รับความนิยม คือ *Shojokurabu* (『少女倶楽部』), *Shijogabo* (『少女画報』), *Shojonotomo* (『少女の友』) และ *Reionnakai* (『令女界』) มีทั้งเนื้อหาของ

นวนิยายหรือบทกวีที่มีภาพวาดประกอบ, แฟชั่น, งานฝีมือ, ข้อมูลสิ่งทอรวมไปถึงการให้คำปรึกษาในปัญหาส่วนตัว ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในเล่ม เพราะทำให้เกิดคำว่า “s” (**エス**) ที่มีความหมายถึงพี่สาวน้องสาวที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันทางสายเลือดขึ้นมา (Oskina, 2014) โดย S มาจากตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของคำว่า sister

อาจกล่าวได้ว่า ภายหลังจากการปฏิรูปประเทศ การเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตก และการพัฒนาทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่น ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มขึ้นของบทบาทของผู้หญิงจากการเปิดโอกาสทางการศึกษาและการเรียกร้องสิทธิและความเท่าเทียมทำให้ผู้หญิงญี่ปุ่นมีทางเลือกมากขึ้น การได้รับความนิยมของวัฒนธรรมสาวน้อยผ่านการบริโภคสื่อนิตยสารเหล่านี้จึงเสมือนเป็นการเปิดโลกทัศน์และกระตุ้นให้ผู้หญิงเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการลงมือทำเรื่องต่าง ๆ อันรวมไปถึงการตระหนักถึงสิทธิ และความสามารถของตนเองด้วย แต่แม้ว่านิตยสารเหล่านี้จะให้ความสำคัญกับผู้หญิง และความจริงที่มีความพยายามสื่อความคิดใหม่ แต่ในบทความและภาพประกอบที่แสดงให้เห็นถึงผู้หญิงทันสมัยตามแฟชั่นตะวันตก ก็ยังคงเน้นการเป็นภรรยาที่ดี เช่น ทุกเล่มที่ตีพิมพ์ของนิตยสาร *Shufu no tomo* (『主婦の友』) ก็ยังคงมีบทความที่เกี่ยวกับ กฎของแม่บ้านที่ต้องรู้, ลักษณะงานที่เหมาะสมกับหญิงสาว หรือ คำแนะนำผู้อ่านสำหรับการเป็นแม่บ้านสมัยใหม่อยู่ด้วย ซึ่งหมายความว่า ผู้หญิงที่เป็นผู้อ่านบางคนต้องการสิ่งใหม่ในขณะที่บางคนยังคงมีความสุขอยู่กับสิ่งเดิม ๆ บทบรรณาธิการและบทความในนิตยสารได้ยืนยันความจริงที่ว่าแนวคิดของ “ภรรยาที่ดีแม่ที่ฉลาด” ยังได้รับการสนับสนุนจากประชาชนทั่วไปอยู่ (Sato, 2003)

ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่า ผู้หญิงยุคโทโฮมีมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองอย่างไร ในยุคที่การเปลี่ยนแปลงประเทศเพื่อเข้าสู่สมัยใหม่ยังคงเดินทางต่อไป ผ่านการนำเสนอความเป็นโลกใหม่ทางสื่อ นิตยสาร การศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมสาวน้อยที่สร้างกระแสความนิยมในวิถีการดำเนินชีวิต การเปลี่ยนรูปแบบการแต่งกาย หรือแม้กระทั่งการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้หญิง จะสามารถทำให้มองเห็นภาพของแรงกระตุ้นที่ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้หญิง ในขณะที่สังคมยังคงปลูกฝังแนวคิดที่ว่าความเป็นภรรยาและการเป็นแม่คือหน้าที่สำคัญของผู้หญิงญี่ปุ่น

วัฒนธรรมสาวน้อย

ประเทศญี่ปุ่นได้ก้าวเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ในช่วงกลางของคริสต์ศตวรรษที่ 19 ภายหลังจากการยึดอำนาจรัฐบาลโชกุนโทกูงะวะและรวบรวมอำนาจกลับคืนสู่องค์จักรพรรดิเมจิในปี ค.ศ. 1868 พร้อมกับการประกาศการปฏิรูปเมจิขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงญี่ปุ่นให้มีความแข็งแกร่งมั่งคั่ง และมีความทันสมัยแบบตะวันตกในทุก ๆ ด้าน และยกเลิกประเพณีเก่า ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ (พิพาดา, 2539) ส่งผลให้ประเทศมีการเปิดรับอารยธรรมแบบตะวันตกที่ล้นหลามเข้ามาอย่างไม่ขาดสาย และก้าวเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้น จนกลายเป็นสังคมบริโภคนิยม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริโภคสื่อ ซึ่งนิตยสารสำหรับผู้หญิงได้เปิดตัวในช่วงปลายของยุคเมจิและได้รับความนิยมจากหญิงสาวอย่างแพร่หลายจนทำให้วัฒนธรรมสาวน้อยเติบโตขึ้นในยุคโทโฮ และก่อเกิดเป็นภาพของผู้หญิงยุคใหม่

วัฒนธรรมสาวน้อย เกิดขึ้นภายหลังจากที่มีการตีพิมพ์นิตยสารสำหรับผู้หญิงเล่มแรกคือ *Shojoukai* (『少女界』) หรือ *โลกของสาวน้อย*

โดยคำว่า “สาวน้อย” (Shoujo, 少女) นั้น เป็นช่วงเวลาของเด็กผู้หญิงที่อยู่ระหว่างความเป็นเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่ เป็นกลุ่มที่มีความสมัยใหม่อย่างมาก เหล่าเด็กสาวนำมาซึ่งการพัฒนากระบวนการศึกษาสำหรับผู้หญิงของโรงเรียนที่ทันสมัย รวมถึงแนวคิดของครอบครัวสมัยใหม่ ทำให้เกิดวัฒนธรรมการบริโภคนิยมในสังคมอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะ “ภาพลักษณ์ของเด็กสาว” ในนิตยสารสำหรับผู้หญิง ที่มีชนชั้นกลางภายในตัวเมืองเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญ (Imada, 2002) โดยการศึกษาแนวคิดของวัฒนธรรมสาวน้อยนั้น ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นคือความเป็นโมเดิร์นเกิร์ล ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์ภายนอก และความสัมพันธ์แบบ “s” ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงทางความรู้สึกที่อยู่ภายใน

1) โมเดิร์นเกิร์ล

คำว่า โมเดิร์นเกิร์ล (モダンガール) ในภาษาญี่ปุ่น เป็นคำที่ยืมมาจากคำว่า Modern girl ที่ใช้หมายความถึง ผู้หญิงยุคใหม่ในช่วงปลายสมัยโทโฮจนถึงต้นโชวะ ที่เป็นอิสระจากการอยู่ภายใต้อำนาจผู้ชาย อิสระจากการตีกรอบอาชีพแม่บ้านว่าเป็นงานสำหรับผู้หญิง และผู้หญิงทุกคนต้องทำหน้าที่ของภรรยาและแม่อย่างไม้อาจหลีกเลี่ยงได้ หญิงสาวที่มีความเป็นโมเดิร์นเกิร์ลจะเปลี่ยนการแต่งกายจากแบบญี่ปุ่นเป็นแบบตะวันตกด้วยเสื้อผ้าที่ทันสมัย มีทรงผมที่ตัดสั้นและสวมรองเท้าส้นสูง โดยถูกพูดถึงกันอย่างแพร่หลายตั้งแต่ปลายยุคโทโฮจนถึงช่วงต้นโชวะ สิ่งที่น่าสนใจก็คือ ความคิดแบบสมัยใหม่นี้ สามารถเชื่อมโยงทรงผม แฟชั่นตะวันตก อาชีพใหม่ ๆ ภาพยนตร์ เพลง กีฬา หรือแม้กระทั่งความรัก เข้าด้วยกันอย่างชาญฉลาด (Hirai, 2009) ซึ่งในยุคนี้สามารถหาอ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ได้ในนิตยสารสำหรับผู้หญิงแทบทุกฉบับ

จากวิถีการดำเนินชีวิตของโมเดิร์นเกิร์ล ทำให้ผู้หญิงที่เคยอยู่แต่ในบ้านเพื่อรับผิดชอบหน้าที่ในการเป็นภรรยาและแม่ได้ก้าวเข้ามามีบทบาทร่วมกับผู้คนในสังคมมากขึ้น ดังจะเห็นได้จาก ในปี ค.ศ.1920 (ปีไทโซที่ 9) คำว่า “เกิร์ล” (Gaaru, ガール) (สาว) ได้ถูกนำมาเป็นคำต่อท้ายอาชีพของผู้หญิงอย่างหลากหลาย เช่น สาวให้ข้อมูลในห้างสรรพสินค้า (Depaato no annaigaaru, デパートの案内ガール), สาวลิฟต์ (Erebetaagaaru, エレベーター・ガール), สาวร้านค้า (ผู้ชาย) (Shoppugaaru, ショップ・ガール), นางแบบสาว (Manekingaaru, マネキン・ガール), สาวน้ำมัน (พนักงานขายน้ำมัน) (Gasoringaaru, ガソリン・ガール) และ สาวรถบัส (Basugaaru, バスガール) เป็นต้น (Araki, 2007)

ซึ่งจะเห็นได้ว่า การแสดงตัวตนของผู้หญิงในยุคสมัยใหม่ที่มีความกล้าคิดกล้าแสดงออก ทำให้เกิดการกระแสวิกฤตความนิยมต่าง ๆ ทั้งแฟชั่นการแต่งกาย ทรงผม รูปแบบการใช้ชีวิต ส่งผลให้ผู้หญิงยุคไทโซมีความหลากหลายทางด้านการประกอบอาชีพ ผู้หญิงไม่ได้เรียนเพื่อที่จะไปเป็นแม่หรือภรรยาแต่เพียงอย่างเดียวดังเช่นยุคก่อน แต่สามารถเลือกทางเดินและสิ่งที่ต้องการสำหรับตนเองได้

2) ความสัมพันธ์แบบ “s”

จากความนิยมในการบริโภคสื่อโดยเฉพาะนิตยสาร จึงทำให้เกิดเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงหญิงสาวในยุคไทโซเข้าไว้ด้วยกัน ผ่านทางคอลัมน์ถาม-ตอบ หรือการเขียนจดหมายบอกเล่าเรื่องราวของตนเอง เพื่อตีพิมพ์ลงในนิตยสาร เกิดเป็นความสัมพันธ์และมิตรภาพระหว่างหญิงสาว

โดย Imada (2007) อธิบายถึงความสัมพันธ์แบบ “s” นี้เอาไว้ว่า มีศูนย์กลางทางวัฒนธรรมของผู้หญิงผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ โดยเฉพาะนิตยสารที่เป็นที่นิยมอย่างยาวนานจนถึงปีค.ศ.1935 (ปีโชวะที่ 10) หนึ่งในนั้น

คือ นิตยสารที่ชื่อว่า *Shojonotomo* (『少女の友』) ซึ่งตีพิมพ์ตั้งแต่ปีค.ศ.1878 (ปีเมจิที่ 11) จนถึงปี ค.ศ.1955 (ปีโชวะที่ 30) นวนิยายหลาย ๆ เล่มแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นของเด็กสาว โดยความสัมพันธ์เกิลล์ชนิดนี้เรียกว่า “s” ที่นำมาจากตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของคำว่า “sister” หรือ พี่สาวน้องสาว เพียงแต่ไม่ได้หมายความถึงพี่สาวน้องสาวที่มีความสัมพันธ์กันทางสายเลือด ทั้งนี้ไม่เพียงแต่ใช้เป็นคำแทนมิตรภาพอันดีระหว่างพี่สาวน้องสาวที่ไม่ใช่พี่น้องกันจริง ๆ แต่ยังรวมถึงมิตรภาพที่เกิดขึ้นจากความหลงใหลอีกด้วย อีกทั้งยังมีคำลับเฉพาะสำหรับที่เอาไว้ใช้เรียกซึ่งกันและกันของผู้หญิง เช่น คำแสดงเพื่อใช้เรียกรุ่นพี่รุ่นน้องว่า “Alpha” (アルファ) และ “Omega” (オメガ)

ทั้งนี้ ความสัมพันธ์แบบ “s” มีเค้าโครงที่ชัดเจนในโลกของนวนิยายเท่านั้น เนื่องจากไม่สามารถดำเนินความสัมพันธ์ได้ในโลกแห่งความเป็นจริง จึงต้องนำมาสร้างเป็นตัวละครเสมือนการสร้างโลกใหม่ นอกจากนี้การถ่ายทอดผ่านตัวอักษรในการเขียนจดหมายก็เป็นหัวใจสำคัญของความสัมพันธ์นี้ เสมือนเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นที่จะต้องเขียนเพื่อสื่อสารความรู้สึกของตนเองที่มีต่ออีกฝ่าย แม้ว่าเด็กหญิงเหล่านั้นจะพบหน้ากันที่โรงเรียนทุกวันก็ตาม

ซึ่ง Imada (2002) ได้ศึกษาถึงภาพของเด็กสาวที่ปรากฏเป็นวัฒนธรรมการบริโภคสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิตยสารสำหรับผู้หญิง พบว่าการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบรรณาธิการของนิตยสารและผู้อ่าน *Shojonotomo* (『少女の友』) ถูกนำสร้างภาพลักษณ์ของเด็กสาวในนิตยสาร และกลายเป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงเหล่าหญิงสาวเข้าด้วยกัน

นอกจากนี้ Arai และ McLelland (อ้างอิงใน ฉัตรชัย, 2559) ยังวิเคราะห์ว่า การรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้าสู่ญี่ปุ่น ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมหญิงรัก

หญิงที่การเกิดขึ้นขององค์กรที่ประกอบด้วยสมาชิก เพศหญิงล้วน อาทิ โรงเรียนหญิงล้วนและหอพักหญิง ในโรงงานที่ตั้งขึ้นเพื่อรองรับคนงานหญิงโสดในช่วง ทศวรรษที่ 1920's นำไปสู่การรับรู้ถึงรูปแบบความสัมพันธ์หญิงรักหญิงในรูปแบบของความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศที่เริ่มแพร่กระจายไปในบุคคลทั่วไป ในสังคม และเกิดการให้ความหมายของความสัมพันธ์ ตามแนวคิดรักร่วมเพศแบบตะวันตก โดยมีละครและ นิตยสารเพื่อความบันเทิงเป็นสื่อกลางที่สำคัญส่งผล ให้แนวคิดเกี่ยวกับความรักระหว่างเพศเดียวกัน ในญี่ปุ่นเริ่มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งระหว่างชาย รักชายและหญิงรักหญิงตั้งแต่ยุคสมัยไทโชเป็นต้นมา

เห็นได้ว่า การประกอบสร้างตัวตนของความ เป็นผู้หญิงผ่านทางนิตยสารนั้น ไม่เพียงแค่รูปลักษณ์ ภายนอกแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังรวมไปถึงการ รับรู้และการสร้างความเป็นพวกพ้องเดียวกันภายใต้ มิตรภาพและความสัมพันธ์แบบพี่สาวน้องสาว

บทบาทหน้าที่ของผู้หญิงยุคไทโช

เมื่อเข้าสู่ช่วงยุคประชาธิปไตยไทโช บทบาท ของผู้หญิงมีความชัดเจนและเข้มแข็งขึ้น ผู้หญิงเข้ามา มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และขับเคลื่อนความ เป็นยุคใหม่ได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตาม ปรียา (2539) ก็ได้กล่าวถึง อุปสรรคในการพัฒนาตนเองเพื่อให้มีบทบาททางสังคม ของผู้หญิงญี่ปุ่นเอาไว้ 2 ประการ คือ

(1) ค่านิยมเก่าที่ปลูกฝังมาช้านาน ว่าผู้หญิง ญี่ปุ่นที่ดีจะต้องอยู่กับบ้าน เลี้ยงดูลูก ทำงานบ้าน ปรนนิบัติรับใช้สามี ตลอดจนทำอาหารคอยสามี

(2) ค่านิยมความเชื่อ ตลอดจนความจำกัด ทางด้านบทบาทของผู้หญิงญี่ปุ่นเอง ก็คือ “ผู้หญิงนั้น เป็นเพศที่อ่อนแอ เพราะฉะนั้น ผู้หญิงจึงไม่มีความ

จำเป็นที่จะต้องออกไปทำงานนอกบ้าน และมีบทบาท ทางสังคมแข่งกับผู้ชายแต่อย่างไร บทบาทที่เหมาะสม ที่สุดสำหรับผู้หญิงญี่ปุ่นก็คือ เมื่อถึงอายุที่เหมาะสม ก็แต่งงาน มีลูก อยู่บ้านดูแลบ้าน” นั้นยังเป็นค่านิยมและ ความเชื่อที่ฝังรากลึกอย่างมากในหัวคิดผู้หญิงญี่ปุ่น

สอดคล้องกับ ยูพา (2549) ที่กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ญี่ปุ่นเคยทำการสำรวจผู้หญิง ปรากฏว่า ผู้หญิงส่วนใหญ่ยินดีทำงานบ้าน เพราะยังยึดติดกับ ความคิดที่ว่าผู้ชายทำงานนอกบ้านได้ดีกว่า

นอกจากนี้ ปิยะนุช (2549) ยังได้อธิบายว่า แม้ว่าญี่ปุ่นจะมีการรับอารยธรรมจากตะวันตกเข้า มาใช้ และมีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านก็ตาม แต่จะสังเกตได้ว่ากลุ่มผู้หญิงนั้นมีการเปลี่ยนแปลง แต่เพียงภายนอกเท่านั้น นั่นก็คือ ในเรื่องการแต่งกาย การรับประทานอาหาร หรือเรื่องที่พักอาศัย ส่วนในเรื่อง บทบาทหน้าที่ และสถานภาพของผู้หญิงนั้น เรียกได้ ว่าไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงมากนัก เนื่องจากอิทธิพล จากแนวคิดขงจื้อ ผู้หญิงส่วนใหญ่ยังคงต้องเรียนวิชา เย็บปักถักร้อยและงานบ้าน

จึงจะเห็นได้ว่า ค่านิยมและความเชื่อแบบ ดั้งเดิมของญี่ปุ่นมีส่วนกำหนดบทบาทของผู้หญิง ให้ยอมรับการเป็นผู้หญิงตามแบบที่สังคมคาดหวัง แต่อย่างไรก็ตาม โมเดิร์นเกิร์ลหรือผู้หญิงสมัยใหม่ ยุคไทโชก็ได้ก้าวขึ้นมาเปลี่ยนแปลงความเชื่อเดิม ๆ ถึงแม้ว่าค่านิยมของภรรยาที่ดีแม่ที่ฉลาดจะยังคงอยู่ใน ระบบการศึกษาสำหรับผู้หญิง แต่ผู้หญิงยุคไทโชก็ได้ ตระหนักถึงบทบาทอื่นนอกเหนือจากการเป็นแม่บ้าน และหน้าที่ที่มีต่อสังคมส่วนรวม ดังเช่นคำกล่าวที่ว่า หญิงสาวในยุคไทโชนั้นถือเป็นสัญลักษณ์ของ *Seitou* (『青鞥』) รุ่นแรก (Koyama, 1991)

สอดคล้องกับ Imada (2003) ที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของผู้หญิงผ่านเนื้อหาในนิตยสารสำหรับผู้หญิง พบว่าช่วงแรกของปี ค.ศ. 1900 (ปีเมจิที่ 33) จนถึงปี ค.ศ.1910 (ปีเมจิที่ 43) นั้นในนิตยสารสำหรับผู้หญิงเช่น *Shojokai* (『少女界』), *Shojosekai* (『少女世界』) และ *Shojonotomo* (『少女の友』) มักจะปรากฏคำที่เกี่ยวข้องกับ “ราชวงศ์” หรือ “ขุนนาง” แต่หลังจาก ปี ค.ศ.1910 ที่เข้าสู่ยุคไทโช คำเหล่านี้ค่อย ๆ ถูกแทนที่ด้วยคำว่า “ปัญญาชน” หรือ “ศิลปิน” มากขึ้น ต่อมาในปี ค.ศ.1930 (ปีโชวะที่ 5) ปรากฏคำว่า “ดารา” เข้ามาแทนที่ รวมถึงคำว่า “นักกีฬา” โดยคำว่า “ภรรยาที่ดีแม่ที่ฉลาด” เริ่มหายไป แม้ว่าจะถูกหยิบยกขึ้นมาพูดถึงบ้างแต่ก็เป็นเพียงส่วนน้อย

อิทธิพลของความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่หรือ โมเดิร์นเกิร์ล ไม่เพียงแต่สร้างความเปลี่ยนแปลงทางด้าน การประกอบอาชีพที่ผู้หญิงก้าวออกจากความเป็นแม่บ้านเพื่อทำงานในบริษัทหรือสถานประกอบการต่าง ๆ แต่ยังรวมไปถึงวิธีการแต่งงานของผู้หญิงยุคไทโชด้วย ในยุคเมจินั้นการแต่งงานจะเป็นไปโดยการจับคู่และความเห็นชอบจากพ่อแม่ หรือผ่านการดูตัว (*Omiai*, お見合い) จนเริ่มสู่ยุคของการแต่งงานจากความรัก (*Renai*, 恋愛) ที่ผู้หญิงสามารถเลือกคู่ครอง หรือเลือกชีวิตการแต่งงานของตนเองได้ จนดูเหมือนกระแสสังคมบางส่วนจะให้ความสนใจกับเสรีภาพด้านนี้ ในสื่อกระแสหลักและนิตยสารต่างยึดเอาสถิติด้านการหย่าร้างของประชากรญี่ปุ่นที่เปรียบเทียบกับประชาชาติในการพาดหัวว่า “ญี่ปุ่นเป็นผู้นำด้านการหย่าร้างของโลก” (ค.ศ.1916: ปีไทโชที่ 5) “การหย่าร้างมากที่สุดในโลก” (ค.ศ.1917: ปีไทโชที่ 6) และ “อัตราการหย่าร้างของญี่ปุ่นเป็นอันดับหนึ่ง” (ค.ศ.1921: ปีไทโชที่ 10) ซึ่งเห็นได้ว่าผู้เขียนไม่ประทับใจในบทบาทความเป็นผู้นำด้านนี้ของญี่ปุ่นสักเท่าไร (Harald, 2004, p.2)

แม้ว่าช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ญี่ปุ่นดูเหมือนจะเป็นผู้นำของโลกในด้านการหย่าร้าง แต่ความจริงแล้วในปี ค.ศ.1915 สหรัฐอเมริกามีอัตราการหย่าร้างแซงหน้าและเกินอัตราการหย่าร้างของญี่ปุ่น ซึ่ง (Iwasaki, 1930, p.435) กล่าวว่า อัตราการหย่าร้างที่ลดลงนั้นดูเหมือนว่าจะเกี่ยวข้องกับความคิดและอุดมคติที่เปลี่ยนแปลงของญี่ปุ่นต่อสิ่งที่เรียกว่า “ระบบครอบครัว” (*Ieseido*, 家制度) ที่ได้เลื่อมความนิยมไปแล้วอีกทั้งผู้หญิงญี่ปุ่นมีความเป็นอิสระมากขึ้นเนื่องจากอิทธิพลของการศึกษา และการรับสารจนนำไปสู่การสนองตอบความปรารถนาของคนหนุ่มสาวที่สามารถคบหาเพื่อพิจารณากันก่อนแต่งงาน

แสดงให้เห็นถึงบทบาทของผู้หญิงที่ปรับเปลี่ยนไปตามสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงในยุคไทโชที่เปลี่ยนเป็นผู้หญิงชั้นปัญญาชน เพื่อหลบหนีออกจากค่านิยมและความเชื่อเดิม ๆ ซึ่งถ้าหากเป็นโมเดิร์นเกิร์ล ก็อยากมีความสามารถในการทำงานอื่น ๆ นอกจากการเป็นแม่บ้านอย่างผู้หญิงมีอาชีพ

นอกจากนี้ ด้วยความมีอิสระและเสรีภาพที่ผู้หญิงยุคใหม่เรียกร้องให้เท่าเทียมกับผู้ชาย และการเข้ามาของอิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตก ประกอบกับการผลิตซ้ำของนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักของเด็กสาว ชวนเพื่อฝันกับภาพลักษณ์ในจินตนาการของผู้หญิง จึงทำให้ผู้หญิงบางส่วนเลิกยึดมั่นในคำตอกย้ำของบรรทัดฐานทางสังคมที่ว่า หน้าที่สำคัญของผู้หญิงญี่ปุ่นคือต้องแต่งงานเพื่อเป็นภรรยาและแม่ที่ดี

บทสรุป

ภายหลังจากปฏิรูปประเทศในยุคเมจิ แม้ว่าผู้หญิงจะได้รับโอกาสทางการศึกษาและสิทธิความเท่าเทียมกัน ตามหลักอารยธรรมตะวันตก แต่ก็ยังคงอยู่ในกรอบที่สังคมและรัฐบาลเป็นผู้วางเอาไว้ การศึกษาสำหรับผู้หญิงในยุคเมจิยังคงยึดหลักของความเป็นภรรยาที่ดีแม่ที่ฉลาด เพื่อประกอบสร้างให้ผู้หญิงเติบโตไปเป็นแม่บ้าน การทำงานนอกบ้านของผู้หญิงยุคเมจิถูกคุ้มครองโดยกฎหมายแรงงานแต่สาระสำคัญยังคงเอื้อประโยชน์ต่อผู้ชายเป็นหลัก

อย่างไรก็ตามผู้หญิงจำนวนไม่น้อยที่เรียกร้องสิทธิและความเท่าเทียมกัน ทั้งด้านการศึกษาและการทำงาน เพื่อมองหาวิถีชีวิตของตนเอง จนถึงยุคไทโซที่การบ่มเพาะจากวัฒนธรรมสาวน้อย ทำให้ปรากฏ

ภาพของโมเดิร์นเกิร์ล หรือหญิงสาวยุคใหม่เป็นจำนวนมาก ด้วยแฟชั่นการแต่งกาย การแต่งหน้า และทรงผม รวมไปถึงการกล้าคิดกล้าแสดงออก การมีอิสระที่รักทำให้ผู้หญิงไทโซไม่ได้มุ่งหวังแค่การแต่งงานกับผู้ชายเพื่อไปทำหน้าที่ภรรยาและแม่แต่เพียงอย่างเดียว ส่งผลให้เกิดอาชีพสำหรับผู้หญิงเพิ่มมากขึ้น เช่น ไกด์รถบัส, นักออกแบบแฟชั่น, นักแสดง ฯลฯ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้หญิงจากที่เคยทำงานอยู่แต่ในบ้าน อุตสาหกรรมให้ครอบครัวออกไปมีบทบาทภายนอกเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนสังคม

บรรณานุกรม

- ฉัตรชัย เอมราช. (2559). การรับรองสิทธิของคู่รักเพศเดียวกันในญี่ปุ่น. วารสารญี่ปุ่นศึกษา. 33(1). 1-16.
- ปรียา อิงคามิระมย์ โสริเอะ. (2539). บทบาททางสังคมของผู้หญิงในสังคมญี่ปุ่น. วารสารญี่ปุ่นศึกษา. 13(2). 44-53.
- ปิยะนุช วิริยะนะวัชร. (2549). ภาพผู้หญิงญี่ปุ่นที่สะท้อนในงานเขียนสมัยเมจิ. วารสารศิลปศาสตร์. 6(1). 196-228.
- พิพาดา ยังเจริญ. (2539). ประวัติอารยธรรมญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพา คลังสุวรรณ. (2549). แรงงานผู้หญิงญี่ปุ่น: โอกาสและความเท่าเทียม. วารสารญี่ปุ่นศึกษา. 23(2). 161-178.
- อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์. (2555). **Japanization**. กรุงเทพฯ: openbooks.
- Anzo, Y. & Koizumi, M. (2008). 「モダン・ガール」にみる服飾文化. 『近代文化研究所紀要』. 学苑. 98-115.
- Araki, S. (2007). 「1920年代の「新しい女たち」について」. 『群馬大学社会情報学部研究論集』 第14巻. 245-265.
- Harald, F. (2004). **Divorce in Japan: Family, Gender, and the State 1600-2000**. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Hirai, K. (2009). 『あるモダン・ガールの昭和初期—マス・ケート—代記』. 近代文藝社.
- Imada, E. (2002). 「少女雑誌における「少女ネットワーク」の成立と解体—1931～1945年の少女雑誌投稿欄分析を中心に—」. 『教育社会学研究第70集』. 185-202.

- Imada, E. (2003). 「近代日本の少女文化と規範 — 少女雑誌の模範人物像の変遷 —」. 『日本教育社会学会大会発表要旨集録』 55号. 188-189.
- Imada, E. (2007). 『「少女」の社会史』. 勁草書房.
- Ishizuki, S. and Yabuta, Y. (1999). 『女性史を学ぶ人のために』. 世界思想社.
- Iwasaki, Y. (1930). **Divorce in Japan**. *American Journal of Sociology*. 36(3). 435-446.
- Koyama, S. (1991). 『良妻賢母という規範』. 第1版. 勁草書房.
- Oskina, A. (2014). 「高等女学校の日常生活: 女学生の楽しみや悩み」. 『アルザス日欧知的交流事業 日本研究セミナー「大正／戦前」報告書』. ロシア国立人文大学東洋文化・古典古代学部. 1-11.
- Saka, K. (2011). 「『少女世界』読者投稿文にみる「美文」の出現と「少女」規範」. 『東京大学大学院情報学環紀要』情報学研究80号. 102-116.
- Sato, B. (2003). **The New Japanese Woman: Modernity, Media, and Women in Interwar Japan**. London. Duke University Press.

แนวทางการเตรียมและการส่งต้นฉบับ

1. หลักเกณฑ์ในการลงตีพิมพ์ต้นฉบับ

- 1.1 ต้นฉบับที่ส่งมาเพื่อการพิจารณาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดวารสารหนึ่งมาก่อน
- 1.2 ต้นฉบับที่ส่งมาเพื่อการพิจารณาต้องไม่อยู่ระหว่างเสนอขอตีพิมพ์ในวารสารอื่น
- 1.3 เนื้อหาในต้นฉบับควรเกิดจากการสังเคราะห์ความคิดขึ้น โดยผู้เขียนเองไม่ได้ลอกเลียนหรือคัดลอกมาจาก ผลงานวิจัยของผู้อื่น หรือจากบทความอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือปราศจากการอ้างอิงที่เหมาะสม
- 1.4 ต้นฉบับต้องเป็นไปตามรูปแบบของต้นฉบับตามข้อกำหนดในระเบียบการส่งต้นฉบับ
- 1.5 ต้นฉบับต้องถูก ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก่อนจึงจะได้ตีพิมพ์
- 1.6 ต้นฉบับที่ได้แก้ไขแล้ว ต้องผ่านตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

2. ระเบียบการส่งต้นฉบับ

กองบรรณาธิการได้กำหนดระเบียบการส่งต้นฉบับไว้ให้ผู้เขียนยึดเป็นแนวทางในการส่งต้นฉบับสำหรับการตีพิมพ์บทความ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ส่งบทความใช้เป็นรูปแบบในการเขียนบทความได้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสารวิชาการสถาบันวิทยากรจัดการแห่งแปซิฟิก โดยมีระเบียบการดังนี้

2.1 การเตรียมต้นฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ประเภทของเรื่องที่ส่งพิมพ์

บทความวิจัย/บทความวิชาการ เป็นรายงานผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย/รวบรวมงานวิจัยและวิชาการของผู้แต่ง ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารอื่น ควรประกอบด้วยหัวข้อเรื่องตามลำดับต่อไปนี้ ชื่อเรื่องภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ชื่อผู้แต่งภาษาไทย/ภาษาอังกฤษและบทคัดย่อภาษาไทย /ภาษาอังกฤษ คำสำคัญภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ หน่วยงานผู้แต่งภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ

ตัวอย่าง

คุณลักษณะของบัณฑิตบริหารธุรกิจในศตวรรษที่ 21
Characteristics of Graduates Business Administration in 21st Century

จิตติมา จันทกาศ* อัจฉรา วัฒนานรงค์**
Jittima Janthangard* Achara Whattananarong
มหาวิทยาลัยพะเยา*
Phayao University*

บทคัดย่อ

.....

คำสำคัญ : คุณลักษณะของบัณฑิต, บริหารธุรกิจ, ศตวรรษที่ 21
สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

Abstract

.....

Keywords: Characteristics of graduates, Business Administration, 21st Century

2.1.2 โครงสร้างของบทความมีองค์ประกอบดังนี้

บทคัดย่อ กำหนดให้มีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้ย่อเนื้อหาสำคัญที่จำเป็นเท่านั้น ระบุตัวเลขสถิติที่สำคัญ ใช้ภาษารัดกุมเป็นประโยคสมบูรณ์ และเป็นร้อยแก้ว ไม่แบ่งเป็นข้อ ๆ ความยาว ไม่เกิน 15 บรรทัด และมีส่วนประกอบคือ วัตถุประสงค์ วัสดุและวิธีการ ผลและวิจารณ์ หรือข้อเสนอแนะ (อย่างย่อ) ไม่ต้องมีเชิงอรรถอ้างอิงถึงเอกสารอยู่ในบทคัดย่อ

คำสำคัญภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ เป็นคำที่ช่วยให้ผู้อ่านได้เข้าถึงงานวิจัยหรือบทความได้ง่ายซึ่งจะใช้ประมาณ 2-5 คำ

บทนำ อธิบายความเป็นมาที่เป็นปัญหาในการทำวิจัยเรื่องนี้ อ้างทฤษฎีและผลการวิจัย สนับสนุน ชี้ให้เห็นความสำคัญที่ต้องทำเรื่องนี้ และบอกให้รู้ว่าปัญหาการวิจัยเรื่องนี้คืออะไร วัตถุประสงค์ของการศึกษาต้องสอดคล้องกับผลการวิจัยที่จะเสนอในหัวข้อต่อไป

สมมุติฐานของการวิจัย (ถ้ามี) ให้ระบุข้อสมมุติที่ใช้เป็นมูลฐานแห่งการหาเหตุผลเพื่อตอบปัญหาการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัย ให้ระบุภาพรวมของงานวิจัยว่ามีแนวคิดที่สำคัญอะไรบ้าง มีการเชื่อมโยง เกี่ยวข้องกันอย่างไร ซึ่งอาจแสดงเป็นแผนภูมิ

ข้อจำกัดของการวิจัย (ถ้ามี) ให้เขียนชี้แนะให้ผู้อ่านทราบว่าการวิจัยมีข้อจำกัดหรือความไม่สมบูรณ์ในเรื่อง หรือประเด็นอะไรบ้าง เหตุใดจึงไม่สามารถทำให้สมบูรณ์ได้

วิธีดำเนินการวิจัย/ศึกษา อธิบายวิธีการดำเนินการวิจัย โดยกล่าวถึงแหล่งที่มาของข้อมูล ประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง วิธีการ รวบรวมข้อมูล การใช้เครื่องมือในการวิจัย และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล หรือใช้หลักสถิติมาประยุกต์

ผลการศึกษา/วิจัย อธิบายสิ่งที่ได้พบจากการวิจัย โดยเสนอหลักฐานข้อมูลอย่างเป็นระเบียบพร้อมแปลความหมายของผลที่ค้นพบหรือวิเคราะห์ได้ และสรุปเปรียบเทียบกับสมมติฐานที่วางไว้

อภิปรายผลการวิจัย ควรเขียนอภิปรายผลการวิจัยว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือวัตถุประสงคที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใดสอดคล้องกับผลการ วิจัยในอดีตอย่างไร ผลการวิจัยที่ได้มีนัย (implications) อย่างไร รมั้ตระวังการเขียน รายละเอียดหรือแสดงความหมายของข้อมูลซ้ำกับส่วนของผล

ข้อเสนอแนะ เขียนบอกให้ทราบว่านำผลงานการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้อย่างไร หรือให้ข้อเสนอแนะประเด็นปัญหาที่เป็นข้อจำกัด หรือที่สามารถปฏิบัติได้สำหรับการศึกษา/วิจัยต่อไป

3. รูปแบบการอ้างอิง

3.1. การอ้างอิงในเนื้อหาใช้ระบบนาม-ปี (Name-year Reference)

3.1.1 การอ้างอิงในเนื้อหาจากสื่อทุกประเภท ลงในรูปแบบ “ชื่อผู้เขียน ปีพิมพ์ : เลขหน้าที่ปรากฏ” อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บเล็ก

3.1.2 ผู้เขียนคนไทยลงชื่อ-สกุล ส่วนผู้เขียนชาวต่างชาติลงเฉพาะนามสกุล ดังตัวอย่าง

- โสเกรตีสย้ำว่าการอ่านสามารถจุดประกายได้จากสิ่งที่นักอ่านรู้อยู่แล้วเท่านั้น และความรู้ที่ได้รับมาไม่ได้มาจากตัวหนังสือ (แมนเกล 2546:127)

- สุมาลี วีระวงศ์ (2552:37) กล่าวว่า การที่ผู้หญิงจะไปสื่อชักผู้ชายมาบ้านเรือนของตัวเองต่างๆ ที่เขายังไม่ได้มาสู่ขอนั้น เป็นเรื่องผิดขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี

หมายเหตุ: ทุกรายการที่อ้างอิงในเนื้อหา ต้องปรากฏในรายการบรรณานุกรมเสมอ

3.2. บรรณานุกรม (Bibliography)

- การเขียนบรรณานุกรมใช้รูปแบบของ APA (American Psychology Association) ดังตัวอย่างตามชนิดของเอกสารดังนี้

3.2.1 หนังสือ

ชื่อ-สกุลผู้แต่ง. \ (ปีพิมพ์). \ **ชื่อหนังสือ**. \ ครั้งที่พิมพ์. \ เมืองที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

แมนเกล, อัลแบร์โต. (2546). **โลกในมือนักอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พิฆเนศ พรินต์ติ้ง เซ็นเตอร์.

สุมาลี วีระวงศ์. (2552). **วิถีชีวิตไทยในลิลิตพระลอ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.

Tidd, J., Bessant, J. and Pavitt, K. (2001). **Managing innovation**. 2nd ed. Chichester: John Wiley and Sons.

3.2.2 บทความวารสาร

ชื่อ-สกุลผู้เขียน. \ (ปี) \ ชื่อบทความ. \ **ชื่อวารสาร** \ ปีที่, \ (ฉบับที่) \ : \ หน้าที่ปรากฏบทความ.

ตัวอย่าง

ผ่อง แซ่งกิ่ง. (2528). **ศิลปกรรมอันเนื่องกับไตรภูมิ**. ภารยสาร 12 (2) : 113-122.

Shani, A., Sena, J. and Olin, T. (2003). Knowledge management and new product development: a study of two companies. **European Journal of Innovation Management** 6 (3) : 137-149.

3.2.3 วิทยานิพนธ์

ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์. \ (ปีการศึกษา). \ **ชื่อวิทยานิพนธ์**. \ ระดับปริญญา \ สาขาวิชาหรือภาควิชา \ คณะ \ มหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง

ปณิธิ อมาตยกุล. (2547). **การย้ายถิ่นของชาวไทยใหญ่เข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิภาคศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วันดี สนติวุฒิมณี. (2545). **กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยใหญ่ชายแดนไทย-พม่า**

กรณีศึกษา หมู่บ้านเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

3.2.4 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ

3.2.4.1 หนังสือออนไลน์ (online / e-Book)

ชื่อผู้เขียน. \ (ปีที่พิมพ์) \ ชื่อเรื่อง. \ [ประเภทของสื่อที่เข้าถึง]. \ สืบค้นเมื่อ \ วัน \ เดือน \ ปี. \ จาก \ แหล่งข้อมูลหรือ URL

สรรัชต์ ห่อไพศาล. (2552). **นวัตกรรมและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสหัสวรรษใหม่ : กรณี การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction : WBI).** [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2553. จาก http://ftp.spu.ac.th/hum111/main1_files.

Humm, M. (1997). **Feminism and film.** [Online]. Retrieved October 20, 2001, from <http://www.netlibrary.com>

3.2.4.2 บทความจากวารสารออนไลน์ (online / e-journal)

Author, A. A., and Author, B. B. \ (Date of publication). \ Title of article. \ **Title of Journal** volume (number) : pages. \ [Online]. \ Retrieved ...month date, year. \ from....source or URL....

ตัวอย่าง

Kenneth, I. A. (2000). A Buddhist response to the nature of human rights. **Journal of Buddhist Ethics** 8(3):13-15. [Online]. Retrieved March 2, 2009, from <http://www.cac.psu.edu/jbe/twocont.html>.

Webb, S.L. (1998). Dealing with sexual harassment. **Small Business Reports** 17 (5):11-14. [Online]. Retrieved January 15, 2005, from BRS, File: ABI/INFORM Item: 00591201.

3.2.4.3 ฐานข้อมูล

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2550). **รายงานต่างดาวในภาคเหนือ.** [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2550. จาก <http://www.Bot.or.th/BotHomepage/databank /RegionEcon/ northern /public/Econ/ch7/42BOX04. HTM>.

Beckenbach, F. and Daskalakis, M. (2009). **Invention and innovation as creative problem solving activities: A contribution to evolutionary microeconomics.** [Online]. Retrieved September 12, 2009, from http://www.wiwi.uni-augsburg.de/vwl/hanusch/emaee/ papers/Beckenbach_neu.pdf.

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

222/2 หมู่ที่ 1 ถนนพหลโยธิน ตำบลบ้านต้า อำเภอเมืองพะเยา

จังหวัดพะเยา 56000 โทรศัพท์ +66 5488 7188

Fax: +66 5488 7189 E-mail: pensri.2508@gmail.com

แบบฟอร์มการเสนอบทความ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขอส่งบทความวิชาการ/วิจัยเพื่อพิจารณา

เรียน บรรณาธิการ

ข้าพเจ้า.....

อาชีพ อาจารย์ประจำสาขาวิชา.....สถาบัน/มหาวิทยาลัย.....

พนักงาน/ลูกจ้าง /หน่วยงาน.....

นักวิชาการอิสระ

นิสิต/นักศึกษา ระดับ ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่นๆ.....

หลักสูตร.....สาขาวิชา.....

สถาบัน/มหาวิทยาลัย.....

ประเภทบทความ บทความวิจัย บทความวิชาการ อื่นๆ.....

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย).....

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ).....

ชื่อผู้เขียน (ภาษาไทย).....

ชื่อผู้เขียน (ภาษาอังกฤษ).....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้.....

ถนน.....แขวง.....เขต.....

จังหวัด.....ประเทศ.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... E-mail:

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า บทความนี้เป็นผลงานของข้าพเจ้าแต่เพียงผู้เดียว ไม่เคยลงตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ มาก่อน และจะไม่นำส่งไปเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารอื่น ๆ อีก นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้ส่งบทความฉบับนี้มายัง กองบรรณาธิการ วารสารวิชาการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ลงนาม.....ผู้ส่งบทความ

(.....)

